

ბიზნეს-ინჟინერინგის ფაკულტეტი

2015 წლის
სამეცნიერო ანგარიში

საჯარო მმართველობისა და ელექტრონული ბიზნესის დეპარტამენტი

დეპარტამენტის ხელმძღვანელი: პროფესორი გენადი იაშვილი

სამეცნიერო ერთეულის პერსონალური შემადგენლობა:

პროფესორები:

გიორგი ბაღათურია;
შოთა დოღონაძე;
ალექსანდრე ედიბერიძე;
გენადი იაშვილი;
ირინე იაშვილი;
ბესარიონ ფარცვანია;
ალეკო ცინცაძე;
ოთარ ქოჩორაძე.

ასოცირებული პროფესორები:

გიორგი ბაღათურია;
ნუნუ ოვსიანიკოვა;
თამარ რევაზიშვილი;
მიხეილ ქანთარია;
გელა ჭიკაძე;

ასისტენტ პროფესორები:

ოთარ ბაღათურია;
თეონა ბაქანიძე;
ზაზა ქოიავა.

I. 3. სახელმწიფო გრანტით (რუსთაველის ფონდი) დაფინანსებული სამეცნიერო-კვლევითი პროექტები

№	პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეც-	დამფინანსებელი	პროექტის ხელმძღვანელი	პროექტის შემსრულებლები
---	---	----------------	-----------------------	------------------------

	ნიერო მიმართულებების მითითებით	ორგანიზაცია		
1	აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის ერთიანი პორტალის შეფასებისთვის	რუსთაველის ფონდი	გენადი იაშვილი	ირაკლი მანველიძე

II. 1. პუბლიკაციები

ა) საქართველოში

მონოგრაფიები

№	ავტორი/ავტორები	მონოგრაფიის სათაური	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	გ. ბაღათურია ო. ბაღათურია	სტრატეგიული დაგეგმვა სახელმწიფო მართვისა და ბიზნესის ამოცანებში. მე-2 გამოცემა	თბილისი, ევროპული უნივერსიტეტი	271
ანოტაციები				
<p>1. განხილულია სახელმწიფო მართვისა და ეკონომიკური ამოცანების სტრატეგიული დაგეგმვისთვის აუცილებელი თეორიული და პრაქტიკული საკითხები. ნაშრომი მოიცავს სახელმწიფოსა და ბიზნესის მართვის თეორიის ჩამოყალიბების, განვითარებისა და ტრანსფორმირების მოკლე ისტორიას, სტრატეგიული დაგეგმვის ძირითად ცნებებს, ამოცანებსა და მეთოდოლოგიურ საფუძვლებს, მათ შორის ავტორთა ორიგინალურ კვლევებს. დაწვრილებითაა ჩამოყალიბებული სტრატეგიული დაგეგმვისა და მართვის არსი, სტრატეგიული დაგეგმვის ზოგადი ალგორითმი, ნაჩვენებია თუ როგორ უნდა განხორციელდეს გამოსაკვლევი პრობლემის ფორმალიზება სტრატეგიული დაგეგმვის მიზნით. განხილულია აგრეთვე პოლიტიკურ-ეკონომიკური პროცესების მართვისა და პროგნოზირების მეთოდები.</p> <p>ნაშრომში განსაკუთრებული ყურადღება ეთმობა კიბერნეტიკის პრინციპების გამოყენებას სტრატეგიული დაგეგმვის ამოცანებში, მათ შორის სახელმწიფო მართვისა და ბიზნესის ორგანიზებისთვის უმნიშვნელოვანეს, მრავალსუბიექტიანი პროცესების კვლევის პრობლემატიკაში.</p>				

ნაშრომი სასარგებლო იქნება მათთვის, ვინც დაინტერესებულია სტრატეგიული დაგეგმვის მეთოდების გამოყენებით ბიზნესის, სახელმწიფო მართვისა და საჯარო პოლიტიკის ამოცანებში. ნაშრომის გამოყენება შესაძლებელია დამხმარე სახელმძღვანელოს სახით სახელმწიფო მართვის, საჯარო პოლიტიკის, ბიზნესის მართვისა და მენეჯმენტის სპეციალობის სტუდენტებისა და მაგისტრანტებისთვის.

სახელმძღვანელოები

№	ავტორი/ავტორები	სახელმძღვანელოს სახელწოდება	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	შ. დოღონაძე, ბ. ჭელიძე	ქმნა მართლისა, სამართლისა. (სასწავლო კურსის “პოლიტიკა და სამართალი” სახელმძღვანელო)	თბილისი, კავკასიის უნივერსიტეტის გამომცემლობა, 2015	ელექტრონული ფორმატი, 833
2	შ. დოღონაძე	საგარეო-პოლიტიკური გადაწყვეტილებების მიღების პროცესი (წიგნი)	თბილისი, ღია დიპლომატიის ასოციაციის გამომცემა, 2015	ელექტრონული ფორმატი, 591

1. ელექტრონული სახელმძღვანელო ასახავს იმ პროცესებს, რომელიც უკავშირდება მოქალაქეების პოლიტიკურ და სამართლებრივ განათლებას თანამედროვე სახელმწიფოში, რადგან პოლიტიკისა და სამართლის ურთიერთკავშირი მნიშვნელოვანწილად განსაზღვრავს საზოგადოების მომავლისათვის აუცილებელი გადაწყვეტილებების მიღებას. წიგნი მოგვითხრობ იმაზე, რომ დემოკრატიულმა პოლიტიკურმა გარდაქმნებმა მნიშვნელოვნად დააჩქარა საზოგადოების მენტალიტეტის ფორმირების პროცესი. სახელმძღვანელოში განხილულია პოლიტიკური კულტურის, პოლიტიკისა და სამართლის საკითხების ურთიერთკავშირი; ის, თუ როგორ ახდენს ზემოქმედებას სამართალი თანამედროვე საზოგადოებაზე და რა გავლენა აქვს პოლიტიკურ სისტემას სოციუმის განვითარებაზე. წიგნი ექსპერიმენტულია, რამდენადაც მხოლოდ ელექტრონულ ფორმატშია შექმნილი და შეძლების ფარგლებში ილუსტრირებულია. მკითხველი 10-ზე მეტ დანართში მიიღებს კონკრეტულ ინფორმაციას სახელმძღვანელოში გამოყენებული ტერმინებისა თუ ავტორების შესახებ.

2. წიგნი აცნობს მკითხველს საგარეო-პოლიტიკური საქმიანობის განხორციელების პრაქტიკულ საკითხებს; ქვეყნის საგარეო პოლიტიკის ფორმირების საკანონმდებლო ბაზას, საგარეო-პოლიტიკური გადაწყვეტილებების მიღების ეტაპებსა და მეთოდოლოგიას. უმაღლესი საკანონმდებლო და აღმასრულებელი სტრუქტურების უფლებამოსილებებს საგარეო პოლიტიკის წარმოების სფეროში. მნიშვნელოვანი ყურადღება აქვს დათმობილი

საგარეო პოლიტიკის საინფორმაციო ბაზის თავისებურებებს, ამ სფეროში პროგნოზირებისა და ანალიზის საფუძვლებს, საგარეო პოლიტიკის მიმართულებით საქართველოში მოქმედი ინსტიტუტების სტრუქტურასა და საქმიანობის წესებს, სამეცნიერო საქმიანობასა და საზოგადოების მონაწილეობას სახელმწიფოს საგარეო ურთიერთობებში. წიგნი გათვალისწინებულია სტუდენტებისთვის და საგარეო პოლიტიკით დაინტერესებული მკითხველისთვის.

კრებულები

№	ავტორი/ავტორები	კრებულის სახელწოდება	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	გ. ბაღათურია	აკადემიკოს ი.ფრანგიშვილის დაბადების 85 წლისთავისადმი მიძღვნილი საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია „საინფორმაციო და კომპიუტერული ტექნოლოგიები“, მოდელირება, მართვა”	თბილისი, საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი	6
2.	გ. ბაღათურია ი. იაშვილი	მესამე საერთაშორისო ეკონომიკური კონფერენცია "ეროვნული ეკონომიკის განვითარების მოდელები: გუშინ, დღეს, ხვალ”	თბილისი, ქუთაისი საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტი	3
3.	ბესარიონ ფარცვანია, ირაკლი მიქავა, თამარ სარიშვილი	“EU Water& Environment Policies Internacional and Regional Conventions”	თბილისი 2015 “ბუქსითი”	28

4.	Besarion Partsvania, Ana Margebadze, Antuaneta Kirova, Valeri Penchev, Victor Cotruta, Elina Baqeadze, Mirela Leonte, Viorel Gerrciu, Erdal Bairaqtar, Grigol Abramia	"Riony River Basin Environmental Action Program"	თბილისი 2015 "ABC"	174
5.	ბესარიონ ფარცვანია	"შავი ზღვის აუზის მდინარეების დაბინძურების შეფასება და სამოქმედო პროგრამა"	თბილისი 2015 "ბუქსითი"	206

ანოტაციები

1. შექმნა (კრეაცია) თუ ევოლუცია? ნაშრომში განხილულია სხვადასხვა თეორია სამყაროს შექმნის თუ წარმოქმნის შესახებ. არათეოლოგიური ვარაუდის თანახმად სამყარო დაიბადა "დიდი აფეთქების" შედეგად მილიარდობით წლის წინათ, ცხოვრება დაიწყო შემთხვევით და მოგვიანებით ევოლუციური თვითგანვითარებით შედეგად მივიღეთ დღევანდელი მრავალფეროვანი სამყარო. თეოლოგიური შეხედულებით სამყარო შეიქმნა თავიდანვე სრულყოფილი ფორმით უზენაესი შემოქმედის ანუ ღმერთის მიერ. მოხსენებაში დადასტურებულია თეოლოგიური შეხედულების ჭეშმარიტება საბუნებისმეტყველო მეცნიერების მეთოდების მეშვეობით.

2. კიბერნეტიკული მეთოდოლოგიის გამოყენების შესაძლებლობა საფინანსო-ეკონომიკური კრიზისის პროგნოზირების მიზნით. ნაშრომში განხილულია ეკონომიკური კრიზისის პროგნოზირების შესაძლებლობა კიბერნეტიკული მიდგომისა და ალბათობის თეორიის ელემენტების, კერძოდ ბაიესის მეთოდოლოგიის გამოყენებით. კრიზისის თუნდაც მიახლოებითი პროგნოზი საშუალებას მისცემს როგორც ქვეყნებს, ისე განსაკუთრებით ბიზნეს კომპანიებს თავიდან აიცილონ ან შეარბილონ კრიზისით გამოწვეული შედეგები წინასწარ შემუშავებული ანტიკრიზისული გეგმის მეშვეობით.

3. საერთაშორისო და რეგიონალური კონვენციები, კანონები, სტრატეგიები, კანონპროექტები, სამოქმედო გეგმები/პროგრამები, დეკლარაციები, დირექტივები და სხვა, ევროკავშირის წყლისა და გარემოსდაცვის.

4. შავი ზღვის რეგიონის მდინარეების აუზების გარემოსდაცვითი სამოქმედო პროგრამა, ძირითადად სოფლის მეურნეობის დამაბინძურებლებისგან დასაცავად.

5. შავი ზღვის რეგიონის მდინარეების აუზების გარემოსდაცვითი სტრატეგიის და პროგრამის სტრატეგიული და სპეციფიკური მიზნები, რეგიონალური კოორპირება და თანამშრომლობა, მიმდინარე პროექტების მიმოხილვა და პრიორიტეტული მიმართულებების განვითარება, გარემოსდაცვითი მონიტორინგი და მონაცემთა შეფასება, გარემოსდაცვითი სტრატეგიული და სპეციფიკური პროგრამები.

სტატიები

№	ავტორი/ ავტორები	სტატიის სათაური, ჟურნალის/კრებულის დასახელება	ჟურნალის/ კრებულის ნომერი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	ბმურდების რაოდენობა
1	შ. დოდონაძე	საერთაშორისო ურთიერთობების სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავებისა და რეალიზაციის ზოგიერთი ასპექტი	„ხელისუფლება და საზოგადოება“ ჟურნალი, თბილისი 2015, №4 (36), ტ. I.	თბილისი, ღია დიპლომატიის ასოციაცია	11
2	გ. იაშვილი ი. მანველიძე	აჭარის საჯარო დაწესებულებების საზოგადოებასთან ურთიერთობების სტრატეგიის შეფასება ელექტრონული მმართველობის განვითარების კონტექსტში	სოციალურ მეცნიერებათა საკითხები VII შრომების კრებული	გამომც. „უნივერსალი“ თბილისი 2015	8
3	Г. Яшвили, И. Манвелидзе	ОЦЕНКА ПРЕДОСТАВЛЕННОЙ ПУБЛИЧНОЙ ИНФОРМАЦИИ ГОСУДАРСТВЕННЫМИ УЧРЕЖДЕНИЯМИ АДЖАРСКОЙ АР В КОНТЕКСТЕ РАЗВИТИЯ ЭЛЕКТРОННОГО ПРАВИТЕЛЬСТВА	scientific Jurnal VIRTUS, №2,	published in May, 2015	4
4	თ. იაშვილი	კონფლიქტოლოგიის მეთოდოლოგიური სტრატეგია	„სოციალური ეკონომიკა XXI საუკუნის აქტუალური პრობლემები“ №3	თბილისი, საქ. ტექნიკური უნივერსიტეტი 2015	ჩაშ. ბეჭდვაში
5	თ. იაშვილი	შიდა ორგანიზაციული კონფლიქტების გამომწვევი მიზეზები	„სოციალური ეკონომიკა XXI საუკუნის აქტუალური პრობლემები“ №3	თბილისი, საქ. ტექნიკური უნივერსიტეტი 2015	ჩაშ. ბეჭდვაში

6	გ. ბალათურია, ი. ჩილოღლი, თ. მაისურაძე	Some Elementary Problems of Business Running in Georgia, Journal of Business,	ტომი 4, №1, 2015	თბილისი, შავი ზღვის საერთაშორისო უნივერსიტეტი	3
7	გ. ბალათურია ო. კეენეჩუ კეუნონსო	Analysis of key success factors for the wine industry of Georgia ჟურნალი „სოციალური ეკონომიკა“	2015, № 1	თბილისი, საქ. ტექნიკური უნივერსიტეტი ბიზნეს-ინჟინერინგის ფაკულტეტი	16
8	გ. ბალათურია, ბ. კაიშაური	ადგილობრივი თვითმმართველობის პოლიტიკური და ორგანიზაციული საფუძვლები, სამეცნიერო ჟურნალი „ხელისუფლება და საზოგადოება“	№ 1 (33), 2015	თბილისი, ღია დიპლომატიის ასოციაცია	15
9	გ. ბალათურია, ნ. ქურასხელიანი	საქართველოს საჯარო მმართველობის სისტემის თანამედროვე პრობლემები და გამოწვევები	№ 4 (36) 2015, ტომი I	თბილისი, ღია დიპლომატიის ასოციაცია	10
10	გ. ბალათურია ნ. ხუნაშვილი	მაქს ვებერისეული ბიუროკრატიული სისტემა და საქართველოს საჯარო მმართველობის ორგანიზაციათა წინაშე არსებული მმართველობითი პრობლემები	№ 4 (36) 2015, ტომი I	თბილისი, ღია დიპლომატიის ასოციაცია	10
11	თამარ რევაზიშვილი	„ახალი აბრეშუმის გზა-საქართველოს განვითარების ახალი შანსი პერსპექტივა“ სამეცნიერო ჟურნალი „ხელისუფლება და საზოგადოება“ (ისტორიკოსთა თეორია,	№4 (36) 2015, ტომი II	თბილისი, საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის გამომცემლობა	7

		პრაქტიკა”			
12	თამარ რევაზიშვილი	ეკოლოგიური უსაფრთხოება მოსახლეობის ცხოვრების ხარისხის უზრუნველყოფის ერთ-ერთ პირობა სამეცნიერო ჟურნალ „ხელისუფლება და საზოგადოება“ (ისტორია, თეორია, პრაქტიკა)”	№1 (33) 2015	თბილისი, საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის გამომცემლობა	7
13	Besarion Partsvania, Grigol Abramia, Ana Margebadze, Tamar SariSvili, Nutsa Maisuradze	“Review of the Agricultural Problems in Regions and Municipalities of Rioni River Basin” REPAIR		თბილისი – 2015, “ICEFR”	27
14	თეონა ბაქანიძე	ინოვაციების მნიშვნელობა რეგიონის განვითარებისთვის”	ჟურნალი “ბიზნეს-ინჟინერინგი	თბილისი, საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის გამომცემლობა	2

1. სტატიაში თანმიმდევრულად არის მოთხრობილი იმ მექანიზმებისა და ფორმების შესახებ, რომელიც გამოიყენება პოლიტიკური გადაწყვეტილების, განსაკუთრებით საგარეო პოლიტიკური გადაწყვეტილებების მიღების დროს.

განხილულია საქართველოში არსებული პრაქტიკა, შედარებულია ის მსოფლიო და ქრესტომათიულ გამოცდილებასთან.

მოცემულია სახელმწიფო საგარეო პოლიტიკის ფორმირების ეტაპების შინაარსი და შედეგების მატრიცა და ხაზგასმულია იმის შესახებ, რომ მხოლოდ თანმიმდევრული და აქტიურ პოლიტიკით არის შესაძლებელი ქვეყნის წინაშე მდგარი საგარეო პოლიტიკური ამოცანების რეალიზაცია.

აღნიშნულია საგარეო პოლიტიკური გადაწყვეტილებების რეალიზაციისა და საზოგადოების მხრიდან მისი აქტიური მხარდაჭერის აუცილებლობის შესახებ. მოთხრობილია საქართველოს მთავრობის მიერ წარმოებული თანმიმდევრული პოლიტიკის, მისი ღიაობისა და გამჭვირვალობის თაობაზე, ყურადღებაა გამახვილებული არსებულ პრობლემებსა და გამოწვევებზე.

2. საზოგადოებასა და სახელმწიფოს შორის ურთიერთნდობის ხარისხის ამაღლებისა და გამჭვირვალე და ღია მმართველობის პრინციპების დამკვიდრებისთვის აუცილებელი

წინაპირობა საზოგადოების ცნობიერების ამაღლებაა.

აჭარის არ. სამთავრობო უწყებებიდან საზოგადოებასთან ურთიერთობების მიმართულებით მოთხოვნილი საჯარო ინფორმაციის ანალიზის საფუძველზე, მოვასდინეთ საჯარო დაწესებულებების მოქალაქეებთან ურთიერთობის სტრატეგიის, ელექტრონული რესურსების გამოყენების ხარისხის და კომუნიკაციის დონის შეფასება.

3. საჯარო დაწესებულებების მთავარ მიზანს გამჭვირვალე საქმიანობა და საზოგადოებასთან დიალოგის გზით მოქალაქეთა ნდობის მოპოვება უნდა წარმოადგენდეს. დადებით ტენდენციად შეიძლება მივიჩნიოთ, რომ საჯარო დაწესებულებების ნაწილი მოქალაქეებთან ეფექტურ კომუნიკაციას მნიშვნელოვნად მიიჩნევს და საზოგადოებასთან ურთიერთობის სტრატეგიის დახვეწაზე მუშაობს.

ამრიგად, საჯარო დაწესებულებების უმეტესობას არ აქვს შემუშავებული საზოგადოებასთან ურთიერთობის სტრატეგიული გეგმა. აუცილებელია თითოეული საჯარო დაწესებულებას შემუშავებული ჰქონდეს საკომუნიკაციო სტრატეგია და დეტალური სამოქმედო გეგმა, რომელშიც არამარტო ხედვები და პრიორიტეტები, არამედ დასახული მიზნების მისაღწევად განსახორციელებელი კონკრეტული საქმიანობები იქნება გაწერილი თარიღების მიხედვით და მათ განხორციელებაზე პასუხისმგებელი პირების ვინაობის მითითებით.

4. კონფლიქტოლოგიის ამოცანებს როგორც თეორიული, ასევე წმინდა პრაქტიკული ხასიათიც აქვთ, რადგან კონფლიქტის არსის, მიზეზების, ეტაპების და მონაწილეების შესწავლის პარალელურად, მეცნიერებმა აუცილებლად უნდა განსაზღვრონ კონფლიქტური სიტუაციების რეგულირებისა და აღკვეთის მეთოდები და მიდგომები; კონფლიქტების ახალი ფორმების დადგენა და მათი ტიპოლოგია. კონფლიქტური ურთიერთქმედება სოციალური ცხოვრების ერთერთი ფორმაა. ამიტომ მისი კვლევა კონფლიქტოლოგიისაგან სოციალური მეთოდოლოგიის შემუშავებას გულისხმობს, ანუ კვლევის ისეთ პროცედურებს, რომლებსაც კარნახობს ობიექტის სოციალურ-ფსიქოლოგიური ბუნება, მისი ობიექტის თავისებურება.

ჩვენს მიერ შემოთავაზებულ ნაშრომში განხილულია მეთოდები, რომელთა ერთობლიობა ქმნის კონფლიქტების მეთოდოლოგიურ სტრატეგიას.

5. როგორც ცნობილია, ორგანიზაციაში კონფლიქტი გამოიხატება ადამიანებსა ან ჯგუფებს შორის განსხვავებული აზრებითა და ქმედებებით, რომლებსაც აქვთ განსაკუთრებული ინტერესები ორგანიზაციის მიმართ.

კონფლიქტში დაინტერესებული მხარეები შეიძლება იყვნენ როგორც ინდივიდები, ასევე ჯგუფები, რომლებსაც შეუძლიათ ზეგავლენა მოახდინონ ორგანიზაციის მიზანზე ან რომლებიც მათი მიზნის წარმატებულად მიღწევით არიან დაინტერესებულნი. ორგანიზაციაში სხვადასხვა მხარეს შეიძლება განსხვავებული ინტერესები ქონდეთ და მათ შეიძლება კონფლიქტებამდეც მიგვიყვანონ.

მოცემულ ნაშრომში ჩვენ განვიხილავთ შიდა ორგანიზაციულ კონფლიქტებს. ეს კონფლიქტები ხდება შიდა დაინტერესებულ მხარეებს შორის, მაგალითად თანამშრომლებს

შორის, ხელმძღვანელებსა და თანამშრომლებს შორის, ან სხვადასხვა განყოფილებებს შორის.

6. ნაშრომში განხილულია საქართველოში ბიზნესის გაკოტრების მიზეზები. ნაჩვენებია, რომ საქართველოში არსებული წარუმატებელი ბიზნეს კომპანიების ძირითადი პრობლემები უკავშირდება მენეჯმენტის პრინციპების უცოდინარობას ან უგულვებელყოფას მათი პრაქტიკულად გამოყენების თვალსაზრისით. მოცემულია რამდენიმე პრაქტიკული რჩევა ბიზნესის დაწყებისთვის.

7. სტატიაში ჩატარებულია საქართველოს ღვინის მრეწველობის წარმატების ფაქტორების ანალიზის მცდელობა. ნაჩვენებია, რომ საქართველო არის არა მხოლოდ მეღვინეობის უძველესი ერი მსოფლიოში, არამედ, აგრეთვე თვით საქართველოს სულია ვენახსა და ღვინოში. გაანალიზებულია არქეოლოგიური მასალა, მატერიალური მტკიცებულებები, რაც ადასტურებს, რომ საქართველო ღვინის სამშობლოა. იგივეს ამტკიცებენ მსოფლიოში ცნობილი სახელგანთქმული ექსპერტები. კვლევაში გამოავლენილია საქართველოს ღვინის ინდუსტრიის წარმატების ფაქტორები და ჩამოყალიბებულია სათანადო რეკომენდაციები, რომელთა გათვალისწინებაც ხელს შეუწყობს საქართველოს ღვინის ინდუსტრიის განვითარებას.

8. განხილულია ადგილობრივი თვითმმართველობის საკითხები. აღნიშნულია მუნიციპალური, ანუ ადგილობრივი დემოკრატიის უნიკალურობა, როგორც ქვეყნის განვითარების ეფექტური მართვის მექანიზმი დემოკრატიულად მართვის პროცესში. დემოკრატიულ ქვეყნებში ხელისუფლების დეცენტრალიზაციის აუცილებლობასა და საერთაშორისო მნიშვნელობაზე მეტყველებს ევროპული ქარტია „ადგილობრივი თვითმმართველობის შესახებ“, რომელსაც შეუერთდა საქართველოც და ამით საჯარო მმართველობის ორიენტირად აიღო სახელმწიფო საქმეების წარმართვაში მოქალაქეთა აქტიური მონაწილეობის უზრუნველყოფა. სტატიაში საუბარია იმ დემოკრატიულ პროცესებზე, რომლებიც შეფერხებით მიმდინარეობს საქართველოში და რომლის გამოსწორებაც აუცილებელია ევროპული ტიპის დემოკრატიული სახელმწიფოს მშენებლობისთვის.

9. ნაშრომი ეხება საქართველოში საჯარო მმართველობის სისტემის წინაშე არსებულ გამოწვევებს, შედარებითი ანალიზის მეთოდით ჩატარებულია კვლევა სახელმწიფო სამართლის სპეციალისტთა და საკონსტიტუციო კომისიის წევრებს შორის საქართველოში არსებულ მმართველობითი სისტემის შესახებ. ნაშრომში განხილულია ასევე „შეთანხმება საქართველო-ევროკავშირს შორის ასოცირების შესახებ“, რის საფუძველზეც ქვეყანამ იკისრა საჯარო მმართველობის სისტემის რეფორმის გატარების ვალდებულება 2020 წლამდე.

10. სტატია ეხება საქართველოს საჯარო მმართველობის უმნიშვნელოვანეს საკითხებს, ბიუროკრატიული სისტემის ფორმირებასა და მართვას. ამ მიზნით სტატიაში განხილულია მაქს ვებერის ბიუროკრატიული სისტემა, როგორც პირველადი მიახლოება, ანუ ერთ-ერთი საწყისი შესაძლებლობა საქართველოს საჯარო მმართველობის ორგანიზაციებისათვის არსებული პრობლემების გადაჭრის მიზნით. მასში გაანალიზებულია ვებერისეული

ძალაუფლების სამი სახე, რომლებიც მმართველობის ლეგიტიმურობას განაპირობებენ. ნაჩვენებია, რომ მმართველობის იდეალური ტიპი ვებერის აზრით წარმოადგენს მართვის მანქანას, რომელსაც აქვს მხოლოდ საქმის ინტერესები, რისი რეალიზებაც ფაქტობრივად ბიუროკრატიით უნდა მოხდეს. ბიუროკრატიით და ბიუროკრატიისათვის დამახასიათებელი მოდელებით მიიღწევა ორგანიზაციის საუკეთესო ფორმა.

11. „ახალი აბრეშუმის გზის“ პროექტი შანსს აძლევს საქართველოს – გამოიყენოს თავისი გეოგრაფიული მდებარეობა და დაიბრუნოს სატრანზიტო ქვეყნის ისტორიული ფუნქცია, რასაც ადასტურებს 2015 წლის 15-16 ოქტომბერს თბილისში ჩატარებული „აბრეშუმის გზის ფორუმის“ შედეგები. ფორუმში მონაწილე სტუმრების განცხადებით – საქართველო საინტერესო ქვეყანაა თავისი სატრანზიტო პოტენციალით, ბიზნესის კეთების სიმარტივითა და კორუფციის დაბალი მაჩვენებლით, რაც მთლიანობაში მას საინვესტიციო პოტენციალის კუთხით უცხოელი მეწარმეებისთვის საინტერესოს ხდის. მოსალოდნელია, რომ „ახალი აბრეშუმის გზის“ პროექტი მთლიანად გარდაქმნის რეგიონს, ხელს შეუწყობს ეკონომიკურ წინსვლას, შექმნის ბევრ შესაძლებლობას და საქართველოს საერთაშორისო ვაჭრობის ცენტრად აქცევს.

12. ეკოლოგიური უსაფრთხოება მოსახლეობის ცხოვრების ხარისხის უზრუნველყოფის ერთ-ერთი პირობა. ეკოლოგიური უსაფრთხოება ეროვნული უსაფრთხოების ერთ-ერთი შემადგენელი ნაწილია, რომელიც უზრუნველყოფს მოცემულ ტერიტორიაზე მცხოვრები მოსახლეობის ცხოვრების ხარისხსა და მათი სიცოცხლისა და საქმიანობის უსაფრთხოებას.

ეკოლოგიურად სუფთა ჰაერი, წყალი და საკვები პროდუქტები გაცილებით მნიშვნელოვანია ადამიანის სიცოცხლისა და ჯანმრთელობისთვის, ვიდრე მატერიალური კეთილდღეობის ყველა ატრიბუტი.

აქედან გამომდინარე, ეკოლოგიური უსაფრთხოების უზრუნველყოფის მიზანია როგორც გარემოს ეკოლოგიური ბალანსის შენარჩუნება, ისე მოსახლეობისთვის კომფორტული სასიცოცხლო პირობების შექმნა და ცხოვრების მაღალი ხარისხის უზრუნველყოფა. დღეს ეკოლოგიური უსაფრთხოება მყარად შემოვიდა ადამიანთა ცხოვრებაში.

13. მდინარე რიონის აუზში სოფლებში არსებული ძირითადი პრობლემების, გამომწვევი მიზეზების, გადაჭრის გზების, მათი ურთიერთკავშირების და ურთიერთდამოკიდებულებების ინფოლოგიური მოდელი.

14. სტატიაში განხილულია ინოვაციათა მნიშვნელობა რეგიონების მდგრადი განვითარების უზრუნველყოფაში. ნაჩვენებია, რომ ქვეყნის რეგიონების მდგრადი სოციალურ-ეკონომიკური განვითარებისათვის წინამძღვრების შექმნა შეუძლებელია ინოვაციური პროცესების აქტივიზაციისა და მათი ეფექტიანობის ამაღლების გარეშე, რამაც აქცენტი გადაიტანა ინოვაციური პროგრამების მართვის სფეროში ფედერალურიდან რეგიონულ დონეზე. ჩატარებულია რეგიონულ დონეზე ინოვაციური საქმიანობის ეფექტიანობის ამაღლების თანამედროვე მიდგომების ანალიზი. გამოვლენილია რეგიონული ინოვაციური ინფრასტრუქტურის ელემენტების ძირითადი ფუნქციები.

III. 1. სამეცნიერო ფორუმების მუშაობაში მონაწილეობა

ა) საქართველოში

№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მომხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1	შ. დოდონაძე	საჯარო მმართველობა საქართველოში: გუშინ, დღეს და ხვალ	ყოველწლიური საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია „ხელისუფლება და საზოგადოება-2015“ თბილისი, 2015წ. 28 ნოემბერი
2	გ. იაშვილი. თ. იაშვილი	ინტეგრირებული და კორპორაციული სტრუქტურები საერთაშორისო ბიზნესში	ყოველწლიური საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია „ხელისუფლება და საზოგადოება-2015“ თბილისი, 2015წ. 28 ნოემბერი
3	გ. ბაღათურია, ნ. ხუნაშვილი	მართვის მეთოდების სრულყოფის მექანიზმების დამუშავების რამდენიმე ასპექტი საქართველოს საჯარო მმართველობის ორგანიზაციებისათვის	ყოველწლიური საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია „ხელისუფლება და საზოგადოება-2015“ თბილისი, 2015წ. 28 ნოემბერი
4	გ. ბაღათურია, ნ. ქურასხედიანი	არასამთავრობო სექტორის როლი და მნიშვნელობა საქართველოს სახელმწიფო პოლიტიკაში	ყოველწლიური საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია „ხელისუფლება და

			საზოგადოება-2015” თბილისი, 2015წ. 28 ნოემბერი
5	გ. ბაღათურია, ა. რაქვიაშვილი	„ბიზნეს-მოტივაციის თეორიული საფუძვლები და თანამედროვე პრაქტიკული პრობლემები (საქართველოს ქეისი)	ყოველწლიური საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია „ხელისუფლება და საზოგადოება-2015” თბილისი, 2015წ. 28 ნოემბერი
6	გ. ბაღათურია,	პოლიტიკური პროგნოზირების კიბერნეტიკული მეთოდოლოგია: ავღანეთიდან – ისლამურ სახელმწიფომდე	ყოველწლიური საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია „ხელისუფლება და საზოგადოება-2015” თბილისი, 2015წ. 28 ნოემბერი
7	ოთარ ქონორაძე, საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის პროფესორი შორენა ჭუმბურიძე დოქტორანტი	საფრანგეთის დეცენტრალიზაცია და მრავალდონიანი მთავრობა	ყოველწლიური საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია „ხელისუფლება და საზოგადოება-2015” თბილისი, 2015წ. 28 ნოემბერი
8	თამარ რევაზიშვილი	„ახალი აბრეშუმის გზა–საქართველ განვითარების ახალი შანსი და პერსპექტივა“	ყოველწლიური საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია „ხელისუფლება და საზოგადოება-2015” თბილისი, 2015წ. 28 ნოემბერი
9	ბესარიონ ფარცვანია	“მდინარეთა აუზების გარემოსდაცვითი სამოქმედო	საქართველო, “ამბასადორი”,

		პროგრამის შემუშავების მეთოდი	01 - 04.06.2015
10	ბესარიონ ფარცვანია	“მანგანუმის მოპოვების შედეგად დეგრადირებული ნიადაგების აღდგენა ჭიათურის მუნიციპალიტეტში”	საქართველო, თბილისი, “ბომონდ გარდენი”, 02.10.2015

1. მოხსენებაში განხილულია საქართველოში ბოლო 20 წლის მანძილზე განვითარებული მოვლენები საჯარო სამსახურის რეფორმის თვალთახედვით. ყურადღებაა გამახვილებული, შეცდომებზე, პრობლემებსა და მომავლის გამოწვევებზე. მოცემულია საქართველოს სამივე ხელისუფლების განვითარების რეტროსპექტივა, თუმცა ძირითადი ყურადღება აღმასრულებელ ხელისუფლებაში განხორციელებულ ცვლილებებსა და მომავალ პერსპექტივას ეხება, ამ თვალზაზრისით სერიოზული შენიშვნებია გამოთქმული 2015 წელს მიღებულ კანონთან “საჯარო სამსახურის შესახებ” დაკავშირებით.

2. მოცემულ ნაშრომში განიხილება საერთაშორისო ბიზნესის ორგანიზაციის ძირითადი ფორმები – ინტეგრირებული და კოოპერაციული სტრუქტურები, რომლებიც ახდენენ ბიზნესის სტრატეგიული მიზნების რეალიზაციას.

3. მოხსენებაში განხილულია საჯარო მმართველობის სხვადასხვა სისტემები და მეთოდები. ნაჩვენებია, თუ როგორ შეძლება მართვის მეთოდების სრულყოფა დემოკრატიული სახელმწიფო მართვის პირობებში.

4. მოხსენებაში ნაჩვენებია სამოქალაქო გაერთიანებებს მნიშვნელობა, რაც განსაკუთრებით 1980-იანი წლებიდან გაიზარდა და სამოქალაქო სექტორს ადგილი სახელმწიფო პოლიტიკის განხორციელებაში. ასევე, განხილულია არასამთავრობო ორგანიზაციების არსი, ტიპები, ფუნქციები, ზრდის დინამიკა, აქტივობები და ის ფაქტორები, რომლებიც მათ განვითარებაზე უარყოფით გავლენას ახდენენ. ნაშრომში ასევე განხილულია სხვადასხვა კვლევის შედეგები.

5. მოხსენებაში გაანალიზებულია ის თეორიული მოთხოვნები, რომლებიც განაპირობებს ბიზნეს-მოტივაციის გამოყენების შესაძლებლობებს კომპანიათა ეფექტიანი ფუნქციონირების მიზნით, ნაჩვენებია, რომ პრაქტიკული თვალზაზრისით ბიზნეს-მოტივაციის რეკომენდაციების გამოყენების დროს გათვალისწინებული უნდა იქნეს არსებული რეალობა კონკრეტული ბიზნეს და კულტურული გარემოსთვის. ამ კუთხით დანახულია მოტივაციის შესაძლებლობები საქართველოს ბიზნეს სივრცეში.

6. მოხსენებაში განხილულია პროგნოზირების მეთოდოლოგია კიბერნეტიკული მიდგომით, რომლის მეშვეობით ახსნილია ის გლობალური პროცესები, რომლებიც მიმდინარეობდა და მიმდინარეობს თანამედროვე სამყაროში.

7. დეცენტრალიზაციისა და ადგილობრივი თვითმმართველობის საკითხის განხილვა საჯარო ადმინისტრირებისა და მმართველობის ქვაკუთხედს წარმოადგენს. საერთოდ, ადგილობრივი თვითმმართველობის ინსტიტუციური მოწყობა საკმაოდ განსხვავებულია ქვეყნებს შორის. რის მიზეზადაც თავისუფლად შეიძლება მივიჩნიოთ ის, რომ სხვადასხვა

საზოგადოებასა და რეგიონს პოლიტიკურ ჭრილში ტერმინი „ადგილობრივის“ თავისებური გაგება გააჩნიათ. დღეს რეალურად საფრანგეთში, ფაქტურად არ არსებობს ადგილობრივი თვითმმართველობის ისეთი ძალაუფლება, რომელიც გარკვეულწილად რაიმე შეხებაში არ არის ცენტრალურ მთავრობასთან. რეგიონალური და ადგილობრივი თვითმმართველობის ხელისუფლების უმრავლესობა მაინც ცენტრალური ხელისუფლების მითითებებსა და პოლიტიკურ გადაწყვეტილებებს ახორციელებენ. რეალურად, საფრანგეთის მმართველობის განაწილება რეგიონალურ და ადგილობრივ ხელისუფლებაზე, უფრო ადმინისტრაციულ მიზნებს ემსახურება, ვიდრე ადგილობრივი პოლიტიკის გატარებას. მიუხედავად ამისა, ცხადია მეორე მსოფლიო ომის შემდეგ, სხვადასხვა მთავრობების მიერ საფრანგეთის ადმინისტრაციული სისტემის რაციონალიზაციისთვის გაწეულმა მცდელობამ, უფრო თანამედროვე და ადგილობრივად დემოკრატიული სისტემა ჩამოაყალიბა, ვიდრე მანამდე არსებობდა.

8. „ახალი აბრეშუმის გზის“ პროექტი შანსს აძლევს საქართველოს – გამოიყენოს თავისი გეოგრაფიული მდებარეობა, დაიბრუნოს სატრანზიტო ქვეყნის ისტორიული ფუნქცია და მისი საშუალებით დასახოს განვითარების ახალი პერსპექტივები. ბიზნესის კეთების სიმარტივეთა და კორუფციის დაბალი მაჩვენებლის საფუძველზე, როგორც სატრანზიტო ქვეყანას, საქართველოს შეუძლია გაზარდოს საინვესტიციო პოტენციალი. „ახალი აბრეშუმის გზის“ პროექტი შექმნის ბევრ შესაძლებლობას, რაც საქართველოს საერთაშორისო ვაჭრობის ცენტრად აქცევს.

9. მდინარეთა აუზების დაბინძურების კვლევის მეთოდი, დაბინძურების ანალიზის და შეფასების მეთოდი, გარემოსდაცვითი სამოქმედო პროგრამის შემუშავების მეთოდოლოგია და მოდელი.

10. ნიადაგების ანალიზისა და შეფასების მეთოდი, სარეზიდენტო პროგრამის და სამუშაოების განსაზღვრა.

ბ) უცხოეთში

№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მომხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1	გენადი იაშვილი	ელექტრონული დემოკრატია, ელექტრონული მთავრობა და ელექტრონული საზოგადოება	საფრანგეთი, პარიზი 21-22 იანვარი 2015
2	თეონა ბაქანიძე	სტრატეგიული და კორპორაციული მართვა.	უკრაინა, ლვოვი

			14-15 სექტემბერი
<p>2. სტატიაში წარმოდგენილია თანამედროვე ორგანიზაციისათვის აქტუალური მართვის ორი სახე: სტრატეგიული და კორპორაციული მართვა. განხილულია სტრატეგიული მართვა, როგორც სამეწარმეო საქმიანობა. ორგანიზაციის შესაძლებლობები წარმოადგენს სტრატეგიული მართვის საფუძველს, რომელიც მიმართულია სტრატეგიული მიზნების მიღწევისაკენ. მთლიანობაში, სტრატეგიული პრობლემებით დაკავებული მენეჯერის მთავარ ამოცანას წარმოადგენს მომგებიანობის მუდმივი პოტენციალის უზრუნველყოფა. ამრიგად, სტრატეგიული მართვის მიზანია გაზარდოს ორგანიზაციის პოტენციალი, თანამედროვე უნარების მქონე, ჩართული, მოტივირებული და საქმისადმი ერთგული თანამშრომლებით. სტატიაში ასევე განხილულია კორპორაციული მართვა, როგორც კომპანიების მართვის და კონტროლის სტრუქტურა. იგი არის კორპორაციების ფუნქციონირების და კონტროლის შიდა ინსტრუმენტი, კორპორაციული მართვა მოიცავს ურთიერთობებს კომანიის მენეჯმენტს, მის სამეთვალყურეო საბჭოს, აქციონერებსა და სხვა დაინტერესებულ მხარეებს შორის. კორპორაციული მართვის ძირითადი ასპექტი დაკავშირებულია კორპორაციებში გარე კაპიტალის შემოდინების უზრუნველყოფასთან.</p>			

IV. 1. საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტისა და გრანტების გარეშე შესრულებული სამეცნიერო-კვლევითი პროექტები

№	შესრულებული პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით	პროექტის ხელმძღვანელი	პროექტის შემსრულებლები	დაფინანსების წყარო (ადგილობრივი გრანტი, უცხოური გრანტი)
1	<p>”Regional Cooperation for Black Sea River Basins Environmental Protection from Agricultural Poluters”</p> <p>ეკონომიკა, სოფლის მეურნეობა, გარემოს დაცვა</p>	ბესარიონ ფარცვანია	ABC, PRI, RECM, BDCA, ECCG, AHDER	<p>EU</p> <p>BSB CBC</p>

დასრულებული კვლევითი პროექტის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგები

- შავი ზღვის აუზის ქვეყნების თანამშრომლობის და ეკონომიკური განვითარების ხელშეწყობა;
- საქართველოს ევროპულ სტრუქტურებში გაერთიანების ხელშეწყობა;
- მდინარეების: რიონი (საქართველო), პრუტი (რუმინეთი, მოლდოვა, უკრაინა), ზაქარია (თურქეთი), ქამჩია (ბულგარეთი), აუზების გარემოსდაცვითი სამოქმედო პროგრამების

შემუშავება.

IV. 2.

№	შესრულებული პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით	პროექტის ხელმძღვანელი	პროექტის შემსრულებლები	დაფინანსების წყარო (ადგილობრივი გრანტი, უცხოური გრანტი)
1	"სასტუმრო მეურნეობის მართვის სპეციალობის საბაკალავრო და სამაგისტრო პროგრამების შემუშავება ტურიზმის განვითარებისთვის საქართველოში, აზერბაიჯანსა და მოლდავეთში"	ალექსანდრე ედიბერიძე	თონა ბაქანიძე მიხეილ ქანთარია	ევროგაერთიანების ტემპუსის № 544191 პროექტი

დასრულებული კვლევითი პროექტის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგები

1. პროექტის ხანგრძლივობა 3 წელი, 01.12.13 – 01.12.2016.

ევროპიდან წარმდგენი ორგანიზაცია – ესპინოს უნივერსიტეტი (პორტუგალია).

საქართველოდან პარტნიორი ორგანიზაციები:

საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი (წამყვანი უნივერსიტეტი)

გორის სახელმწიფო სასწავლო უნივერსიტეტი

თბილისის "გორგასლის" უნივერსიტეტი. პროექტში ამ უნივერსიტეტებში შემუშავდება და დაინერგება 1 საბაკალავრო და 2 სამაგისტრო სპეციალობა ტურიზმის მომსახურების მართვის სფეროში.

სხვა აქტივობა

საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის საჯარო მმართველობისა და ელექტრონული ბიზნესის დეპარტამენტისთვის 2015 წელი თანმიმდევრული სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობით აღინიშნა.

დეპარტამენტში დასაბამი მიეცა სამეცნიერო-თეორიული სემინარების ჩატარების პრაქტიკას. პროფესორ-მასწავლებლები კვარტალში ერთხელ

დეპარტამენტის პროფესორ-მასწავლებლებისა და დოქტორანტების წინაშე მოხსენებით გამოდიან სამეცნიერო-კვლევით საქმიანობაში მიღწეული შედეგებით. პირველი სემინარი შედგა 2015 წლის 10 დეკემბერს. მოსმენილ იქნა პროფესორ იორგი ბალათურიას მოხსენება “კიბერნეტიკული პრინციპების გამოყენება პოლიტიკური პროცესების პროგნოზებისთვის: ავღანეთიდან ისლამურ სახელმწიფომდე”. მეცნიერმა გამოთქვა ჰიპოთეზა პოლიტიკური პროგნოზირების კიბერნეტიკული მეთოდოლოგიით დამუშავების თაობაზე. საილუსტრაციოდ წარმოადგინა მის მიერ ამ მეთოდოლოგიით დამუშავებული პროგნოზი სირიის კონფლიქტის პროგრესირებისა და მსოფლიოსთვის მისი ნეგატიური შედეგების თაობაზე. დამსწრე მეცნიერებმა გამოთქვეს თავისი პრინციპული მოსაზრებები აღნიშნულ საკითხთან დაკავშირებით.

2015 წლის 28 ნოემბერს დეპარტამენტის ორგანიზებით ჩატარდა მე-9 საერთაშორისო კონფერენცია “ხელისუფლება და საზოგადოება -2015”, რომლის მუშაობაში მონაწილეობა მიიღეს საქართველოსა და სხვადასხვა ქვეყნების წარმომადგენლებმა - 114 პროფესორმა, ახალგაზრდა მეცნიერმა და მკვლევარმა. (კონფერენციის სამუშაო ენებია – ქართული, ინგლისური, რუსული). კონფერენციაზე მუშაობდა შემდეგი სექციები: „საჯარო მმართველობისა და საჯარო პოლიტიკის თეორია, პრაქტიკა, მეთოდოლოგია“; „დიპლომატია“; „ისტორიის პოლიტიკურ-ეკონომიკური და ფილოსოფიური გაკვეთილები“; „საჯარო მმართველობისა და სახელმწიფო მართვის სამართლებრივი საფუძვლები“; „საჯარო მმართველობისა და სახელმწიფო მართვის ეკონომიკური საკითხები“; „პოლიტიკა და კულტურა“; „სახელმწიფო და რელიგია“.

კონფერენციის მასალები გამოქვეყნდა სამეცნიერო ჟურნალებში „ხელისუფლება და საზოგადოება (თეორია, ისტორია, პრაქტიკა)“ და „სკრიპტა მანენტი“, ასევე კონფერენციის ერთ-ერთი ორგანიზატორის - ღია დიპლომატიის ასოციაციის ვებგვერდზე (აღსანიშნავია, რომ ასოციაციის წევრთა შორის ტექნიკური უნივერსიტეტის პროფესორა და სტუდენტები ჭარბობენ).

განსაკუთრებით აღსანიშნავია ის გარემოება, რომ 2015 წელს განხორციელდა საჯარო მმართველობაში დოქტორის აკადემიური ხარისხის პირველი მინიჭება საქართველოში. ტექნიკური უნივერსიტეტის ბიზნეს-ინჟინერინგის ფაკულტეტის სადისერტაციო საბჭომ საჯარო მმართველობის დოქტორის აკადემიური ხარისხი მიანიჭა საჯარო მმართველობისა და ელექტრონული ბიზნესის დეპარტამენტის მიერ მომზადებულ 7 დოქტორანტს:

1. დავით შამოვეი

დისერტაციის თემა - ეფექტური კომუნიკაცია და მომსახურება - ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოების საქმიანობის ხარისხის ამაღლების ფაქტორი;

2. დავით ლელაძე

დისერტაციის თემა: ელექტრონული მთავრობა;

3. ვანო ზარდიაშვილი

დისერტაციის თემა - აღმასრულებელი ხელისუფლების როლი და ადგილი ხელისუფლების თანამედროვე ორგანიზაციაში;

4. კონსტანტინე საბიაშვილი

დისერტაციის თემა -საქართველოს სახელმწიფო მართვისა და დიპლომატიური სამსახურის ურთიერთკავშირი და ურთიერთგანპირობებულობა თანამედროვე ეტაპზე;

5. ნათია გოცაძე

დისერტაციის თემა - საზოგადოებასთან ურთიერთობის როლი თანამედროვე საქართველოს საჯარო მმართველობაში;

6. ნათიაქოიავა

დისერტაციის თემა: პრაგმატული იდეალიზმის მნიშვნელობა სამოქალაქო საზოგადოებისა და თანამედროვე დემოკრატიის მშენებლობისათვის.

ადგილობრივი თვითმმართველობის კვლევის ლაბორატორია.

საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის აკადემიური საბჭოს დადგენილებით ბიზნეს-ინჟინერინგის ფაკულტეტის საჯარო მმართველობისა და ელექტრონული ბიზნესის დეპარტამენტში მესამე წელია ფუნქციონირებს ადგილობრივი თვითმმართველობის კვლევის ლაბორატორია. შექმნის დღიდანვე ლაბორატორიის საქმიანობა წარიმართა ადგილობრივი თვითმმართველობის პრობლემების კვლევის მიმართულებით, რაც ფრიად აქტუალური და მნიშვნელოვანია თანამედროვე ვითარებაში.

ლაბორატორიის უმთავრეს ამოცანაა მეცნიერულად გაანალიზებული და კვლევის თანამედროვე მეთოდის გამოყენებით ადგილობრივი თვითმმართველობის პრობლემების შესწავლა, ანალიზი და ამ პრობლემების გადაჭრის რეკომენდაციების შემუშავება, ასევე მომავალი საჯარო მოხელეების სათანადო ცოდნით აღჭურვა.

კვლევებში ჩაბმულია საჯარო მმართველობის სტუდენტები, მაგისტრები, დოქტორანტები მომზადდა და მზადდება პუბლიკაციები, საკურსო, საბაკალავრო, სამაგისტრო და სადოქტორო ნაშრომები. ადგილობრივი თვითმმართველობის აქტუალურ საკითხებზე. სტუდენტები მოხსენებებით წარსდგენ საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენციებზე „ხელისუფლება და საზოგადოება“ (2013, 2014, 2015 წწ.).

ლაბორატორია აქტიურადაა ჩაბმული იმ სამუშაოში, რომელიც უკავშირდება დეპარტამენტში 14 სადოქტორო და 2 სამაგისტრო დისერტაციის მზადებას ადგილობრივი თვითმმართველობის პრობლემატიკის ირგვლივ. გამოქვეყნდა 12 სამეცნიერო სტატია, მარტო მიმდინარე წელს ჩატარებულ საერთაშორისო კონფერენციაზე „ხელისუფლება და საზოგადოება - 2015“ აღნიშნულ პრობლემატიკას მიეძღვნა პროფესორ-მასწავლებელთა 2 და დოქტორანტთა 4 გამოსვლა.

მიმდინარე ეტაპზე მუშავდება შემდეგი თემები:

1. ადგილობრივი თვითმმართველობის როლი საჯარო მმართველობაში;
2. ადგილობრივი თვითმმართველობის ეფექტიანად განხორციელება-წარმატებული თვითმმართველობის საფუძველი;
3. მუნიციპალიტეტის ორგანოების როლი ადგილობრივი თვითმმართველობის განხორციელებაში;
4. ადგილობრივი თვითმმართველობის ადგილი და როლი საჯარო ხელისუფლების სისტემაში;
5. საარჩევნო სისტემების გავლენა ადგილობრივი თვითმმართველობის არჩევნების შედეგებზე;
6. ადგილობრივი თვითმმართველობის ინსტიტუციური სისტემის შედარებით ანალიზი საფრანგეთსა და საქართველოში;
7. ადგილობრივი თვითმმართველობა, როგორც სამოქალაქო საზოგადოების ჩამოყალიბებისა და განვითარების ინსტიტუციონალური ფაქტორი;
8. ადგილობრივი თვითმმართველობის ეკონომიკური მართვის საკითხები;
9. თვითმმართველობის ეფექტიანი ფუნქციონირების პრობლემები საქართველოში და მათი გადაჭრის გზები;
10. პოლიტიკური და ადმინისტრაციული მმართველობის გამიჯვნის პრინციპები საქართველოს ადგილობრივ თვითმმართველობაში;
11. ადგილობრივი დემოკრატიის განვითარება – ეფექტიანი საჯარო მმართველობის საფუძველი საქართველოში;
12. სახელმწიფო მართვის სისტემაში ცენტრალიზაციისა და დეცენტრალიზაციის პრობლემა და მათი გადაჭრის გზები;
13. ადგილობრივი თვითმმართველობა, როგორც სამოქალაქო საზოგადოების ჩამოყალიბებისა და განვითარების ინსტიტუციონალური ფაქტორი;
14. თვითმმართველობის განსაკუთრებული სტატუსის რეალიზაციის პრობლემები და პერსპექტივები ქალაქ თბილისში;

ამ მიმართულებით დამუშავებულია არსებული სამეცნიერო ლიტერატურა (ქართული და უცხოური წყაროები), გაანალიზებულია არსებული საკანონმდებლო ბაზა; მომზადდა სამეცნიერო სტატიები და საკონფერენციო მოხსენებები. ჩატარდა სადოქტორო პროგრამით გათვალისწინებული სემინარები და კოლოკვიუმები.

2015 წლის 1 მარტს გაიმართა „მრავალი მაგიდა“ რომელშიაც მოქმედი მოხელეები და მეცნიერები მონაწილეობდნენ.

საკუთარი ტექნიკური რესურსებით აღჭურვილია ლაბორატორია და შეკრებილია სოლიდური ელექტრონული (450-მდე ელექტრონული წიგნი და სტატია) და ნაბეჭდი მასალა (წიგნები, სტსტიები, ანალიზები, ნორმატიული აქტები და სხვა).

ამჟამად დოქტორანტურაში “საჯარო მმართველობის” პროგრამაზე სამკურსზე სწავლობს 112 სტუდენტი. მიმდინარეობს სადოქტორო დისერტაციების

მომზადება საჯარო მმართველობის სპეციალობით, კვლევის თემატიკა მრავალფეროვანია და მოიცავს სახელმწიფო მართვის არა ერთ მნიშვნელოვან პრობლემას.

დეპარტამენტმა მოამზადა და წარუდგინა უნივერსიტეტის ხელმძღვანელობას პროექტი, რომელიც გამიზნულია უფროსკლასელება შორის სამოქალაქო თვითშეგნებისა და ეროვნულ-პატრიოტული სულისკვეთების დამკვიდრება-გადრმაგებისათვის. ასეთი საგანმანათლებლო პროგრამა ხელს შეუწყობს ქვეყანაში საერთო სამოქალაქო თვითშეგნებისა და სახელმწიფო მმართველობაში მონაწილეობის კულტურის ამაღლებას, რაც დადებითად წაადგება ქვეყნის როგორც პოლიტიკურ, ისე ეკონომიკურ განვითარებას.

2016 წლის იანვრიდან მოყოლებული, წილის ბოლომდე განხორციელდება საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის სტუდენტთა ჯგუფების მომზადება სახელმწიფო მართვის, სამოქალაქო თვითშეგნებისა და ეროვნულ-პატრიოტული სულისკვეთების დამკვიდრება-გადრმაგების მიმართულების ტრენინგებად, რათა მათ შემდგომში ჩაატარონ შესაბამისი სწავლება საქართველოს სკოლების უფროსკლასელთა შორის. ამგვარად მომზადებულ ტრენინგებსა და შემდეგ უფროსკლასელებს ეცოდინებათ რა არის რეალურად სახელმწიფო მართვა, როგორ უნდა მიიღოს მონაწილეობა სახელმწიფო მართვაში ფართო საზოგადოებრიობამ და როგორ უნდა დაეხმარონ ისინი სახელმწიფოს დაძლიოს მის წინაშე არსებული გამოწვევები და სირთულეები, საბოლოო ანგარიშით უპასუხონ ზემოთ განხილულ უპასუხო კითხვებს არა შაბლონურად, არამედ მათ მიერ გააზრებული სამოქალაქო თვითშეგნების საფუძველზე.

დეპარტამენტის პროფესურა, რომელსაც უდიდესი გამოცდილება აქვს სახელმწიფო მართვის, საჯარო პოლიტიკისა და სამოქალაქო საზოგადოებრივი მოღვაწეობის სფეროში, როგორც თეორიული-აკადემიური, ისე პრაქტიკული, ჩაუტარებს სპეციალურად შერჩეულ სტუდენტთა ჯგუფებს სათანადო სწავლებას, ხოლო შემდეგ მომზადებული სტუდენტური ტრენინგთა ჯგუფები საქართველოს ზოგადსაგანმანათლებლო საშუალო სკოლებში უფროსკლასელებისთვის (მე-11, 12 კლასები) მსურველთათვის საქართველოს განათლების სამინისტროსა და სკოლის ხელმძღვანელობასთან შეთანხმებით ჩაატარებს მოკლევადიან (1 თვე, 15-20 მეცადინეობა) სწავლება-ტრენინგს სახელმწიფო მართვისა და სამოქალაქო თვითშეგნების ანბანის დასაუფლებლად.

დეპარტამენტში დამუშავდა

ამავე დროს არსებობს მეტად სერიოზული მოთხოვნა, რათა საჯარო მმართველობა ისწავლებოდეს უცხო ენებზეც - ინგლისურად და რუსულად. რუსულენოვანი პროგრამა სასარგებლო იქნება არა მხოლოდ საქართველოს ახალგაზრდობისთვის, რომლებისთვისაც მშობლიური ენა რუსულს წარმოადგენს, არამედ აგრეთვე მეზობელი ქვეყნების აბიტურ-იენტებისთვის. ასევე, რუსეთში, უკრაინაში, სხვა პოსტსაბჭოთა ქვეყნებში მცხოვრები ქართველებისთვის, რომელთა საბაზისო განათლება რუსულ ენას უკავშირდება. ამ ახალგაზრდების საქართველოს

საგანმამართლებლო სივრცეში შემოყვანა თავის დადებით როლს ითამაშებს როგორც საგანმანათლებლო თვალსაზრისით, ისე პოლიტიკური მოსაზრებებიდან გამომდინარეც, რადგანაც ეს პროცესი ხელს შეუწყობს საქართველოს გეოპოლიტიკური როლის განმტკიცებას. ხოლო ინგლისურენოვანი პროგრამა კიდევ უფრო გააძლიერებს საქართველოს სასწავლო პროგრამების ინტერნაციონალიზაციას და სტუდენტთა კიდევ უფრო მეტ დაახლოებას საზღვარგარეთელ თანატოლებთან, რაც, საბოლოო ანგარიშით აამაღლებს უმაღლესი განათლების ხარისხს საქართველოში და ხელს შეუწყობს ბოლონის პროცესით გათვალისწინებული ამოცანების სრულ რეალიზებას. 2015/2016 სასწავლო წლიდან ხორციელდება სამაგისტრო პროგრამა რუსულ ენაზე. ამჟამად მზადების პროცესშია სამაგისტრო და სადოქტორო პროგრამები ინგლისურ ენაზეც.

დეპარტამენტს გარკვეული გამოცდილება აქვს დაგროვილი უცხოურ ენებზე შექმნილი სამეცნიერო ნაშრომების ექსპერტიზისა და გამოქვეყნების თვალსაზრისით. დეპარტამენტი აქტიურად თანამშრომლობს რამდენიმე სუცხოურ უნივერსიტეტთან და სამეცნიერო ცენტრთან. განსაკუთრებული თანამშრომლობა აკავშირებს დეპარტამენტს უკრაინის სამეცნიერო ცენტრებთან. დეპარტამენტის სამეცნიერო მეთვალყურეობით გამოცემული სამეცნიერო ჟურნალის “ხელისუფლება და საზოგადოება” მიმდინარე წლის მე 3 გამოცემა მთლიანად დაეთმო უკრაინელ მეცნიერთა ნაშრომებს, რომელთა უმრავლესობა რეცენზირებული იყო დეპარტამენტის პროფესორების მიერ.

2015 წლის მარტში სამაგისტრო პროგრამამ „ელექტრონული ბიზნესის ინფორმაციული ტექნოლოგიები“ გაიარა აკრედიტაცია (პროგრამის ხელმძღვანელი – ალექსანდრე ედიბერიძე). აღნიშნულის ფარგლებში შეიქმნა მაგისტრატურის კიდევ ერთი ჯგუფი. *სწავლის დასრულების შემდეგ სტუდენტი გამოიმუშავებს შემდეგ კომპეტენტურობებს:* ელექტრონული ბიზნესის სისტემების, ობიექტების, პროცესების და ტექნოლოგიების ღრმა და სისტემური ცოდნა, რომელიც არჩეული სპეციალიზაციის ფარგლებში ქმნის კომპლექსური ამოცანების გადაწყვეტისა და ახალი, ორიგინალური იდეების შემუშავების საფუძველს;

ელექტრონული ბიზნესის განვითარებისა და მის დარგებს შორის ურთიერთკავშირის ასპექტების სიღრმისეული ცოდნა;

ბიზნეს პროცესების და გლობალური ქსელების მომხმარებელთა აუდიტორიის, საქონლის ასორტიმენტის და კონკურენტუნარიანობის კვლევის და ანალიზის უნარი;

კვლევების და მოდელირების მეთოდების გამოყენების უნარი ელექტრონული ბიზნესის სისტემების და ობიექტების ფუნქციონირების თეორიული და პრაქტიკული ამოცანების გადასაწყვეტად;

თანამედროვე საინფორმაციო და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების გამოყენების უნარი სხვადასხვა წყაროდან ინფორმაციის მოძიების, დამუშავების და სათანადო დონეზე პრეზენტაციის მიზნით.

საზინანსო და საბანკო ტექნოლოგიების დეპარტამენტი

დეპარტამენტის ხელმძღვანელი - პროფესორი ანტონ ინგოროყვა;

სამეცნიერო ერთეულის პერსონალური შემადგენლობა:

- გიორგი ცაავა;
- ალეკო ქუთათელაძე;
- რატი ბურდიაშვილი;
- მერაბ ვანიშვილი.
- ვალერი მოსიაშვილი;
- გიორგი ხანთაძე;
- მზევინარ ნოზაძე;
- ლილი გვენეტაძე.
- გიორგი სულაშვილი.

II. 1. პუბლიკაციები:

ა) საქართველოში

სახელმძღვანელოები

№	ავტორი/ავტორები	სახელმძღვანელოს სახელწოდება	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	მერაბ ვანიშვილი, ბადრი გეჩბაია	სოციალური სფეროს ეკონომიკა და მართვა	თბილისი: საზოგადოება ცოდნა	438 გვ.
2	მერაბ ვანიშვილი, კახაბერ ქლენტი	მენეჯერული ეკონომიკა	თბილისი: საზოგადოება ცოდნა	318 გვ.
3	მერაბ ვანიშვილი, დათა ფარულავა	ფინანსების საფუძვლები	თბილისი: საზოგადოება ცოდნა	668 გვ.
4	მერაბ ვანიშვილი, ნაზი ჭიკაიძე, ნინო ვანიშვილი	სოციალური ეკონომიკა	თბილისი: საზოგადოება ცოდნა	418 გვ.
5	მოსიაშვილი ვალერი, ჭელიძე მედეა	ნუმისმატიკა და ბონისტიკა	თბილისი, „დანი“	389 გვ.
6	გ. ცაავა, გ. ხანთაძე	საბანკო მენეჯმენტი	ქ. თბილისი, “დანი”	800 გვ.

ანოტაციები

1. წიგნში თანმიმდევრულადაა განხილული სოციალური სფეროს ეკონომიკა და მართვა ისეთი მნიშვნელოვანი თემების მიხედვით, როგორიცაა: სოციალური სფეროს ეკონომიკისა და მართვის შესწავლის საგანი და კვლევის მეთოდოლოგია; სოციალური სფეროს ეკონომიკა და მართვა როგორც საზოგადოებრივი თეორია და პრაქტიკა; საზოგადოების სოციალური სტრუქტურა; სოციალური ტრანსფორმაციის არსი და თანამედროვე ტენდენციები; სოციალური უსაფრთხოება და მის უზრუნველყოფაზე მიმართული პოლიტიკა; შრომის ბაზარი და მისი ფუნქციონირების თავისებურებანი; უმუშევრობა და დასაქმების პოლიტიკა; შრომის ანაზღაურება – სოციალურ-შრომით ურთიერთობათა სისტემაში; შრომის მწარმოებლურობა – სოციალური სფეროს ეფექტიანობის საფუძველი; სოციალური დაზღვევა – სოციალურ-შრომით ურთიერთობათა სისტემაში; მოსახლეობის ცხოვრების დონე – სოციალური სფეროს ეფექტიანობის ინდიკატორი; სოციალური პარტნიორობა – სოციალური სფეროს ეფექტიანობის უზრუნველყოფის საკვანძო მიმართულება; სოციალური სფეროს ფორმირებისა და ფუნქციონირების საზღვარგარეთული გამოცდილება; სოციალური სფეროს განვითარების სტრატეგია და პრიორიტეტები თანამედროვე საქართველოში.

2. წიგნში თანმიმდევრულადაა განხილული მენეჯერული ეკონომიკა ისეთი მნიშვნელოვანი თემების მიხედვით, როგორიცაა: შესავალი მენეჯერულ ეკონომიკაში; მოთხოვნისა და მიწოდების ანალიზი, შეფასება და პროგნოზირება; მოთხოვნა – მიწოდების ელასტიკურობის მნიშვნელობა მენეჯერულ გადაწყვეტილებათა მიღებისას; მომხმარებლის რაციონალური ქცევის თეორია; საწარმოო ფუნქცია და წარმოების ხარჯები; ფირმის ქცევა სრულყოფილი კონკურენციის პირობებში; ფირმის ქცევა არასრულყოფილი კონკურენციის პირობებში; რესურსების (წარმოების ფაქტორთა) ბაზრის ფუნქციონირების მექანიზმი; ინფორმაციის გაურკვევლობისა და რისკის ხარისხის ეკონომიკური ანალიზი; საერთო წონასწორობა და ეკონომიკური ეფექტიანობა; საბაზრო ეკონომიკაში სახელმწიფოს ჩარევის პრობლემები; საზოგადოებრივი არჩევანის თეორია და თანამედროვეობა.

3. წინამდებარე სახელმძღვანელოში ლოგიკური თანმიმდევრობითაა განხილული ფინანსების თეორიისა და პრაქტიკის აქტუალური საკითხები ისეთი მნიშვნელოვანი თემების მიხედვით, როგორიცაა: ფინანსების არსი და ფუნქციები; საფინანსო სისტემა და ფინანსური ბაზარი; ფინანსური პოლიტიკა და ფინანსური მექანიზმი; ფინანსების მართვა და მისი სისტემა; გადასახადები და საგადასახადო სისტემა; ფინანსური კონტროლი და მისი ორგანიზაცია; საბიუჯეტო მოწყობა, საბიუჯეტო სისტემა და საბიუჯეტო პროცესი; სახელმწიფო კრედიტი, მისი ორგანიზაცია და მართვა; სახელმწიფო სპეციალური ფონდები; სამეწარმეო (კომერციული) ორგანიზაციების ფინანსები; ფინანსური ბაზრის პროფესიონალურ მონაწილეთა ფინანსები; არასამეწარმეო (არაკომერციული) ორგანიზაციების ფინანსები; საოჯახო მეურნეობების (შინამეურნეობების) ფინანსები; საერთაშორისო ფინანსები და ფინანსური პოლიტიკა; საერთაშორისო (გლობალური და რეგიონული) საფინანსო ორგანიზაციები.

4. წიგნში თანმიმდევრულადაა განხილული სოციალური ეკონომიკა ისეთი მნიშვნელოვანი თემების მიხედვით, როგორიცაა: სოციალური ეკონომიკის შესწავლის საგანი და კვლევის მეთოდოლოგია; სოციალური ეკონომიკა როგორც საზოგადოებრივი თეორია და

პრაქტიკა; საზოგადოების სოციალური სტრუქტურა; სოციალური ტრანსფორმაციის არსი და თანამედროვე ტენდენციები; სოციალური უსაფრთხოება და მის უზრუნველყოფაზე მიმართული პოლიტიკა; შრომის ბაზარი და მისი ფუნქციონირების თავისებურებანი; უმუშევრობა და დასაქმების პოლიტიკა; შრომის ანაზღაურება – სოციალურ-შრომით ურთიერთობათა სისტემაში; შრომის მწარმოებლურობა – სოციალური ეკონომიკის ეფექტიანობის საფუძველი; სოციალური დაზღვევა – სოციალურ-შრომით ურთიერთობათა სისტემაში; მოსახლეობის ცხოვრების დონე – სოციალური ეკონომიკის ეფექტიანობის ინდიკატორი; სოციალური პარტნიორობა – სოციალური ეკონომიკის ეფექტიანობის უზრუნველყოფის საკვანძო მიმართულება; სოციალური ეკონომიკის ფორმირებისა და ფუნქციონირების საზღვარგარეთული გამოცდილება; სოციალური განვითარების სტრატეგია და პრიორიტეტები თანამედროვე საქართველოში.

5. პირველი ფულადი ნიშნების, ზოგადად საკრედიტო სისტემის წარმოშობისა და განვითარების თავისებურების კვლევა ეკონომიკური მეცნიერების კვლევის ცენტრშია. ფაქტია, რომ დღევანდელი ფულადი სისტემა ერთ-ერთ ურთულეს და საინტერესო სფეროს წარმოადგენს, რომელიც განვითარების მთელი რიგი თავისებურებებით ხასიათდება. აღნიშნულიდან გამომდინარე სახელმძღვანელოში გაშუქებულია შემდეგი საკითხები: ნუმიზმატიკის და ბონისტიკის განვითარების ძირითადი ეტაპები, ფულის წარმოშობა, პირველი ფულის ნიშნები და სამონეტო ბაზარი საქართველოში, პირველი ქართულწარწერიანი მონეტები, საქართველოს პოლიტიკურ-ეკონომიკური ურთიერთობა არაბულ სამყაროსთან, ქართულ-ბიზანტიური მონეტები და ნუმიზმატიკის „სპილენძის ხანა“ საქართველოში, ვერცხლის კრიზისის დასარული და ქართული სამონეტო ბაზარი XIII-XIV საუკუნეებში, XV-XVI საუკუნეების ქართველ მეფე-მთავართა მონეტები, საქართველოს პოლიტიკურ-ეკონომიკური ურთიერთობა მეზობელ სახელმწიფოებთან XVI-XVIII საუკუნეებში, რუსულ-ქართული ფულის ემისია 1804-1834 წლებში, რუსული ფული საქართველოში 1834-1917 წლებში, ძველებური ევროპული მონეტები, ქაღალდის ფული საქართველოში 1918-1924 წ.წ., საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირის ფული, საქართველოს ეროვნული ბანკის კუპონები, საქართველოს ეროვნული ვალუტა, მსოფლიოს ეკონომიკურად ძლიერი ქვეყნების ვალუტები და სხვა.

6. ნაშრომი დამუშავებულია საბანკო კანონმდებლობის შესაბამისად. მასში განხილულია: საქართველოს ეროვნული ბანკის მონეტარული პოლიტიკის სტრატეგია და მართვა, საბანკო მენეჯმენტის არსი და შინაარსი; სტრატეგიული მართვისა და ფინანსური დაგეგმვის ორგანიზაცია კომერციულ ბანკებში; კომერციული ბანკის კაპიტალის, აქტივების ხარისხის შეფასება და ანალიზი და ფასიანი ქაღალდების პორტფელის მენეჯმენტი; მოგებისა და ლიკვიდობის ანალიზი; ჰეჯირების მეთოდის შეფასება, ფორვარდები, სავალუტო სვოპები და ოპციონები; გარესაბაღანსო ოპერაციების ანალიზი, აკრედიტივები, საღაროს ნაშთები და ძვირფასი ლითონები; საერთაშორისო ვაჭრობის დაფინანსება და საბანკო აქცეპტები; საბანკო მარკეტინგის არსი და თავისებურებების საკითხები, და სრულიად ახალი ინოვაცია საქართველოში – ელექტრონული ხელმოწერის დანერგვის თავისებურებები.

სახელმძღვანელოში მოცემულია საბანკო მომსახურების გაწევის თანამედროვე მოთხოვნების თავისებურებები, როგორცაა: კომერციული ბანკის მიერ მომხმარებლებისათვის აუცილებელი ინფორმაციის მიწოდება.

სახელმძღვანელოს სხვადასხვა თავში მოცემული პრაქტიკული მაგალითები გაუადვილებს მკითხველებს თეორიული საკითხების შესწავლა-გაცნობიერებას.

გამოცემა მომზადებულია უმაღლესი საუნივერსიტეტო განათლების სტანდარტების მოთხოვნების შესაბამისად, გამიზნულია ბაკალავრების, მაგისტრანტების, დოქტორანტებისათვის. სახელმძღვანელო სასწავლო-პრაქტიკული სახით შეიძლება იქნეს გამოყენებული მენეჯერ-მკვლევარების, კომერციულ ბანკებში დასაქმებული სპეციალისტების, სახელმწიფო მოხელეების და საბანკო საქმის სიღრმისეული და მრავალმხრივი გაცნობით დაინტერესებული მკითხველების ფართო წრისათვის.

სტატიები

№	ავტორი/ ავტორები	სტატიის სათაური, ჟურნალის/კრებულის დასახელება	ჟურნალის/ კრებულის ნომერი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	Мераб Михайлович Ванишвили, Ирма Габриеловна Ломадзе, Николоз Гивиевич Нацвлишвили	ОСОБЕННОСТИ ТРУДОВОЙ МИГРАЦИИ И ДЕНЕЖНЫХ ПЕРЕВОДОВ В ГРУЗИИ	SEU and Science = სეუ და მეცნიერება / 2015. – N2(2) გვ.129-133. - რეზ. ინგლ. ენ. - გამოყენებული ლიტ. გვ.133	საქართველოს ეროვნული უნივერსიტეტი სეუ. - თბილისი	5 გვ.
2	Мераб Михайлович Ванишвили, Кахабер Анзорович Жгенти, НиноМерабовна Ванишвили	Основные направления миграционной политики в Грузии	SEU and Science = სეუ და მეცნიერება / 2015. – N2(2) გვ. 361-367. - რეზ. ინგლ. ენ. - გამოყენებული ლიტ. გვ.367	საქართველოს ეროვნული უნივერსიტეტი სეუ. - თბილისი	7 გვ.
3	მერაბ ვანიშვილი, დათა ფარულავა	ინვესტიციების მოზიდვის ინსტრუმენტების ეკოლუცია და პრობლემები	ბიზნეს- ინჟინერინგი/ 2015. - № 3, გვ. 141-143	საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი. - თბილისი	3 გვ.
4	მერაბ	საჯარო-კერძო	გორის	გორის	5 გვ.

	ვანიშვილი, დავით ხაჭაპურიძე, ნინო ვანიშვილი	პარტნიორობის პოტენციური სარგებელი და რისკები	სახელმწიფო სასწავლო უნივერსიტეტის მეშვიდე საერთაშორისო კონფერენციის - „განათლება, ეკონომიკა და მდგრადი განვითარება“ – მასალების კრებული. – გორი, 2015, გვ. 234-238	სახელმწიფო სასწავლო უნივერსიტეტი. – გორი	
5	გიორგი ცაავა	“საბანკო საქმიანობის მდგრადობის, სტაბილურობისა და საიმედოობის თეორიული საფუძვლები.” ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის აკადემიკოს პაატა გუგუშვილის დაბადებიდან 110 – ე წლისთავისადმი მიძღვნილი საერთაშორისო სამეცნიერო – პრაქტიკული კონფერენცია.	თბილისი, თსუ-ს გამომცემლობის სტამბა	354 – 356 გვ.	
6	გიორგი ცაავა	ვენჩურული ბიზნესის განვითარება ინოვაციების დაფინანსების მნიშვნელოვანი საშუალება. საქართველოს ეკონომიკურ მეცნიერებათა აკადემია.	თბილისი, გამომცემლობა “უნივერსალი”	246 – 251 გვ.	
7	გიორგი ცაავა	ფულის თეორიების ევოლუცია და ირვინგ ფიშერის “ფულადი მასის გაანგარიშების ფორმულაში” კორექტივის	თბილისი, თსუ -ს გამომცემლობის სტამბა	9 – 29 გვ.	

		<p>აუცილებლობის შესახებ.</p> <p>ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ეკონომიკისა და ბიზნესის ფაკულტეტის საერთაშორისო სამეცნიერო – პრაქტიკული ჟურნალი “ეკონომიკა და ბიზნესი”</p>			
8	გიორგი ცაავა	<p>ფინანსური მენეჯმენტი ბანკში: კაპიტალის, აქტივებისა და პასივების, შემოსავლიანობის, რისკების, ფინანსური მართვის თანამედროვე სისტემები და ოქროს საბანკო წესი.</p> <p>ახალციხე, სამცხე – ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტის უნივერსიტეტთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია “ ეკონომიკისა და ბიზნესის აქტუალური პრობლემები”</p>	ახალციხე, უნივერსიტეტის გამომცემლობა.	108 – 114 გვ.	
9	გიორგი ცაავა	<p>სახელმწიფოს ფისკალური პოლიტიკის პრობლემების თეორიული ასპექტები.</p> <p>თბილისის სასწავლო უნივერსიტეტის სამეცნიერო ჟურნალი “მეცნიერება და ცხოვრება”</p>	თბილისი, გამომცემლობა “მწიგნობარი”	38 – 42 გვ.	
10	მედეა ჭელიძე	მსოფლიოს პირველი მონეტები, ჟურნალი „ბიზნეს-ინჟინერინგი“	№2	თბილისი, სტუ	8

11	ლილი გვენეტაძე	კომპანიის მართვის ეფექტიანობის შეფასების ზოგიერთი თეორიული და მეთოდოლოგიური ასპექტები. კავკასიის საერთაშორისო უნივერსიტეტის მაცნე	2015წ. №8	თბილისი, „უნივერსალი“	
12	ლილი გვენეტაძე	ფინანსური შუამავლობის განვითარება საქართველოში: პრობლემები და ტენდენციები, ბიზნეს ინჟინერინგი, ეფექტურ კვარტალური რეფერებადი და რეცენზირებადი სამეცნიერო ჟურნალი	2015წ. №3	საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი	
13	ვალერი მოსიაშვილი	„ეროვნული ვალუტის გაუფასურების მიზეზი და შედეგი ეკონომიკაზე“ ჟურნალი „ათინათი“	N 1.	თბილისი ჯუმბერ ლეჟავას სახელობის მეცნიერთა მრავალპროფილ იანი საერთაშორისო აკადემია	5 გვ.
14	ვალერი მოსიაშვილი, ნათია ახალკაცი	საქართველოს საბანკო სექტორში მოქმედი უნაღლო ანგარიშსწორების ფორმები. ჟურნალი ბიზნეს- ინჟინერინგი	N 1	თბილისი, სტუ	6 გვ.
15	გ. ხანთაძე	კომერციული ბანკის საკრედიტო პორტფელის მონიტორინგის ძირითადი მიმართულებები	ჟურნალი “მეცნიერება და ცხოვრება” №1 (11)	ქ. თბილისი, თსაუ, გამომც. “მწიგნობარი”	6
16	გ. ხანთაძე	კომერციული ბანკების ფინანსური მდგრადობის	“მეცნიერება და	ქ. თბილისი, თსაუ, გამომც.	5

		მართვის გამოწვევები	ცხოვრება” №2 (12)	“მწიგნობარი”	
17	გ. ხანთაძე დ. ჟღენტი	კომერციული ბანკის საქმიანობის ეფექტურობის გაზრდის თანამედროვე მიდგომები	ჟურნალი “სოციალური ეკონომიკა” №1, 2015	ქ. თბილისი, სტუ	5
18	გ. ხანთაძე	მონეტარული პოლიტიკის გადაცემის მექანიზმის ცვლილებების თავისებურებები	ჟურნალი “სოციალური ეკონომიკა” №1, 2015	ქ. თბილისი, სტუ	5
19	გ. ხანთაძე დ. ჟღენტი	კომერციული ბანკის მენეჯმენტის საქმიანობის სრულყოფის საკითხები	ჟურნალი “ბიზნეს- ინჟინერინგი” №1, 2015	ქ. თბილისი, სტუ	4
20	გ. ხანთაძე	კომერციული ბანკების სესხების გაცემის ვალდებულებებისა და აკრედიტივების გახსნის თავისებურებები	ჟურნალი “ბიზნეს- ინჟინერინგი” №2, 2015	ქ. თბილისი, სტუ	7
21	გ. ხანთაძე ბ. ცაავა	კომერციული ბანკების აქცეპტებისა და დებიტორული დავალიანების დაფინანსების მეთოდების თავისებურებები	საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის სამეცნიერო შრომების კრებული №3(497), 2015	ქ. თბილისი, სტუ	7
22	გ. ხანთაძე	საჯარო ფინანსების დაგეგმვის თავისებურებები საქართველოში	ჟურნალი “სეუ და მეცნიერება” №2 (2), 2015	ქ. თბილისი, საქართველოს ეროვნული უნივერსიტეტი	8

ანოტაციები

1. სტატიაში, უახლეს ლიტერატურულ წყაროებზე დაყრდნობით, თანმიმდევრულად არის განხილული შრომითი მიგრაციისა და ფულადი გზავნილების თავისებურებანი

საქართველოში.

2. სტატიაში, არსებული რეალიების გათვალისწინებით, განსაზღვრულია მიგრაციული პოლიტიკის ძირითადი მიმართულებანი საქართველოში.

3. სტატია აღწერს პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების ევოლუციას მის ისტორიულ კონტექსტში. საერთაშორისო საინვესტიციო შეთანხმებები (IIA – სსშ) არ არის ყოველთვის ეფექტური რიგ ქვეყნებში ინვესტიციების შემოდინებისთვის. ინვესტიციების მოზიდვა უმეტეს ქვეყნებში, განსაკუთრებით კი განვითარებად ქვეყნებში არის მთავრობათა ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი ინსტრუმენტი ეკონომიკის განვითარებისთვის. ინვესტიციების მოზიდვის ინსტრუმენტები კი, თავის მხრივ, არ არის ხშირ შემთხვევებში საფუძვლიანად შესწავლილი. ხშირია შემთხვევები, როდესაც მიღწეულია სსშ, თუმცა ინვესტირებას რეალურად არ აქვს ადგილი პროექტის განხორციელების ეტაპზე. წარუმატებელი საინვესტიციო შეთანხმებები, როგორც წესი, არის ქვეყნის არაჯანსაღი საინვესტიციო სტრატეგიის განხორციელების შედეგი. საქართველოს მსგავსი განვითარებული ქვეყნები მნიშვნელოვან ეკონომიკურ სარგებელს იღებენ პირდაპირი უცხოური ინვესტიციებიდან (FDI), თუ ეს ინვესტიციები ეფექტურად არის დაგეგმილი და განხორციელებული ქვეყნის პრიორიტეტებისა და ინვესტორის კომერციული ინტერესების გათვალისწინებით. ინვესტიციების მოზიდვის ინსტრუმენტების არაეფექტურად გამოყენებამ პროექტის განხორციელების ეტაპზე შეიძლება მნიშვნელოვანი ზიანი მიაყენოს ქვეყნის ეროვნულ ინტერესებს.

4. სტატიაში, უახლეს ლიტერატურულ წყაროებზე დაყრდნობით, თანმიმდევრულადაა განხილული საჯარო-კერძო პარტნიორობის პოტენციური სარგებელი და რისკები.

5. სტატიაში ჩამოყალიბებულია საბანკო სისტემის ოთხი ძირითადი ფუნქცია და დაზუსტებულია ცნებების : სტაბილურობა, მდგრადობა, საიმედოობა - ს გამოყენების სფეროები.

6. სტატიაში აღნიშნულია, რომ საქართველო ადამიანური რესურსებით მდიდარი ქვეყანაა და მას ეკონომიკური განვითარების მნიშვნელოვანი რესურსი გააჩნია, რომლის გონივრული გამოყენება სერიოზული წარმატების მიღწევის საწინდარია. ამ მხრივ, ქვეყანაში მოქმედი „საპარტნიორო ფონდი“ ეკონომიკის აუცილებელი დარგებისა და სფეროების წარმატებული დაფინანსებისა და ახალი სამუშაო ადგილების შექმნის მნიშვნელოვანი სუბიექტია და ქვეყნის ეკონომიკური აღორძინების საფუძველია.

7. სტატიაში გაანალიზებულია მსიფლიოში აღიარებული ფულის თეორიების ევოლუცია, განხილულია საბანკო ფულის ერას დადგომისა და საბანკო სისტემაში ფულადი რესურსების მულტიპლიცირებით ახალი უნადლო ფულადი მასის შექმნის შესაძლებლობები, რომლის გათვალისწინებით, ირვინგ ფიშერის „მიმოქცევაში ფულის რაოდენობრივი გაანგარიშების“ ცნობილი ფორმულის სრულყოფის ავტორისეული ვარიანტია შეთავაზებული.

8. სტატიაში განხილულია კაპიტალის, აქტივებისა და პასივების მართვის ძირითადი მეთოდები, ჩამოყალიბებულია „ოქროს საბანკო წესის“ ძირითადი მახასიათებლები.

9. სტატიაში აღნიშნულია, რომ ფიზიკური პირების შემოსავლების გადასახადით დაბეგვრა საგადასახადო დატვირთვის არათანაბარი განაწილებით ხასიათდება, რაც მოსახლეობის

„საგადასახადო პატიოსნების“ საფუძველს არყევს. არსებული ფისკალური პოლიტიკა მეურნე სუბიექტებს ფინანსური რესურსების ინვესტირებას და ბალანსის არა ეკონომიკური, არამედ საგადასახადო მიზნების მიხედვით აგებას აიძულებს, რაც კაპიტალდაბანდებისა და რესურსების განაწილების სტრუქტურაზე ნეგატიურად აისახება და იგი შესაბამის კორექტირებას უნდა დაექვემდებაროს.

10. პირველი ფულადი ნიშნების, ზოგადად საკრედიტო სისტემის წარმოშობისა და განვითარების თავისებურების კვლევა ეკონომიკური მეცნიერების ყურადღების ცენტრშია. აღნიშნულ საკითხებს ეძღვნება მრავალი მეცნიერული ნაშრომი, სადაც მეტნაკლები სიზუსტითაა გაშუქებული მოცემული სფეროს ცალკეული ასპექტები. ფაქტია, რომ ფულადი სისტემა ერთ-ერთ ურთულეს და საინტერესო სფეროს წარმოადგენს, რომელიც განვითარების თავისებურებებით ხასიათდება.

ამა თუ იმ ქვეყნის პოლიტიკური, ეკონომიკური და კულტურული ისტორიის საკითხების შეფასებისთვის საკმაოდ დიდი მნიშვნელობა აქვს ძველებური მონეტების მეცნიერულ შესწავლას. ერთი შეხედვით ამ ცივ, ზოგჯერ უხეშად დამუშავებულ ლითონის ნაჭრებს, მთელ რიგ მნიშვნელოვან საკითხებში გარკვეულობის შეტანა შეუძლია. ეს თუ ის ლითონის მონეტა წერილობით წყაროებთან ერთად, გარდასულ დროთა დიდმნიშვნელოვანი დოკუმენტია. მაგრამ როგორც წყაროს, მას გარკვეული თავისებურება და, შეიძლება ითქვას, უპირატესობაც ახასიათებს.

11. კომპანიის უპირველესი მიზანია, ხანგრძლივი (განუსაზღვრელი) დროის განმავლობაში კომპანიის გადარჩენა და მდგარი ფუნქციონირება. კომპანია, რომელიც აღწევს თავის მიზნებს შეიძლება წარმატებულად ჩაითვალოს. წარმატების ერთ-ერთ მაჩვენებელი კომპანიის მართვის ეფექტიანობაა. მისი შეფასების თეორიული და მეთოდოლოგიური ასპექტების დამუშავება და სრულყოფა კი მუდმივ აქტუალობას ინარჩუნებს. ნაშრომში, კომპანიის მართვის ეფექტიანობის შეფასების მიზნით, დაკვირვების ობიექტად შერჩეული იქნა ალკოჰოლური კომპანიები: სააქციო საზოგადოება (სს) „თელიანი ველი“ და სს „სარაჯიშივილი“. კვლევის პროცესში გამოვიყენეთ ფინანსური ანალიზის პროცენტული და კოეფიციენტური მეთოდები, რომელიც კომპანიის საქმიანობის ძირითადი ტენდენციების განსაზღვრისა და დროის სხვადასხვა პერიოდში მართვის შედეგების სწრაფი შეფასების საშუალებას იძლევა. კომპანიების მართვის ეფექტიანობის შესაფასებლად გამოყენებული იქნა ლიკვიდურობის, მომგებიანობისა და ნასესხები საშუალებების გამოყენების ფარდობითი კოეფიციენტები. კვლევის შედეგებმა გვიჩვენა ის, რომ არსებობს პრობლემები, რომელიც კომპანიის ეფექტიანად მართვას აფერხებს, რაც მის შედეგობრივ მაჩვენებლებში აისახა. ეს ადეკვატური ღონისძიებების გატარებას საჭიროებს. კომპანიის მართვის ეფექტიანობის ასამაღლებლად მიზნობრივად უნდა იქნეს გამოყენებული ფინანსური ანალიზის მეთოდები და ფინანსური აღიცხვის ხელოვნება.

12. ფინანსური შუამავლობა, ეკონომიკური სუბიექტების არაპირდაპირი დაფინანსება და საფინანსო ბიზნესის ერთ-ერთ მნიშვნელოვან ეკონომიკურ საქმიანობას წარმოადგენს. საქართველოში ფინანსური შუამავლობის განვითარება საფინანსო საშუამავლო სექტორის განვითარებას მოითხოვს. ეს სექტორი საფინანსო საშუამავლო ინსტიტუტებისაგან შედგება. ნაშრომში: შესწავლილი და გაანალიზებულია - კომერციული ბანკების, საკრედიტო კავშირების, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების, სადაზღვევო კომპანიებისა და საპენსიო ფონდების შედეგობრივი მაჩვენებლები, მათი ადგილი და როლი ფინანსურ შუამავლობაში. ანალიზის შედეგად გამოვლინდა საფინანსო საშუამავლო სექტორში არსებული ზოგიერთი

ტენდენციები, პრობლემები და გაკეთებულია დასკვნები.

13. საქართველოში არსებობს მრავალი საკითხი, რომელიც საზოგადოების ყურადღების ცენტრშია, განსაკუთრებით თუ განვიხილავთ ბოლო 2-წლიან პერიოდს ადვილი შესამჩნევია თემა „ლარის გაუფასურებაზე“. რომელიც ხშირად გვეხმის, როგორც სატელევიზიო გადაცემებიდან აგრეთვე ჟურნალ-გაზეთებიდან და თითოეული ადამიანის სასაუბრო თემაც სწორედ ესაა. სწორედ ამიტომ განვიხილავ ადნიშნულ საკითხს.

საქართველოს ეროვნული ვალუტის კურსი მნიშვნელოვნად გაუფასურდა. გაუფასურება განსაკუთრებით მაღალი ტემპით 2014 წლის 20 ნოემბრიდან დაიწყო და 6 დეკემბერს 1.95 ლარს მიაღწია, თუმცა კომერციულ ბანკებსა და ვალუტის გადასაცემელ პუნქტებში 1 აშშ დოლარის კურსი 2,40 ლარს შეადგენს, ლარის კურსი მნიშვნელოვნად გაუფასურდა ევროს მიმართაც, ერთი ევროს ფასი 2.71 ლარამდე გაიზარდა. მსგავსი ტენდენცია იყო სხვა ქვეყნების ვალუტების მიმართაც, გარდა რუბლისა.

საქართველოს განვითარებისათვის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი ფაქტორია ეკონომიკური სტაბილურობის მიღწევა. სწორედ ამიტომ საჭიროა დაბალანსებული ნაბიჯების გადადგმა, რათა საქართველომ არ გადაუხვიოს განვითარების გზიდან.

14. დღევანდელ დღეს საბანკო სექტორი შეიძლება ითქვას, რომ ერთ-ერთი მზარდი და ძლიერი სექტორია საქართველოს ეკონომიკაში. ქართული ბანკების მსოფლიო საბანკო სისტემაში ინტეგრაციისთვის მნიშვნელოვანია ისეთი თანამედროვე საბანკო მომსახურების დანერგვა, როგორცაა უნაღლო ანგარიშსწორება. წინამდებარე სტატიაში გავაკეთეთ საქართველო საბანკო სექტორში მოქმედი უნაღლო ანგარიშსწორების ფორმების ანალიზი და შედარებითი დახასიათება, გადმოვეცით მათი უპირატესობების და ნაკლოვანების შესახებ მოკლე მიმოხილვა. ადნიშნული უნაღლო ანგარიშსწორების წესები შემუშავებულია საქართველოს საბანკო კანონმდებლობის და სხვა საკანონმდებლო აქტების შესაბამისად, რომელიც საქართველოს ტერიტორიაზე, კანონმდებლობით გათვალისწინებულ ფორმებში, განსაზღვრავს ანგარიშსწორების ორგანიზებისადმი საერთო მიდგომას, აწესრიგებს უნაღლო ანგარიშსწორებას, ერთიან საბუთბრუნვას, საგადახდო საბუთების გამოყენებას, მათი შევსების, გაფორმების წესებს, ფორმატებს, არქივების წარმოებას, ადგენს საბანკო ანგარიშებით ოპერაციების წარმოების წესებს. მთლიანობაში განხილული გვაქვს უნაღლო ანგარიშსწორების შემდეგი სახეები: საგადახდო დავალება; საინკასო დავალება; დოკუმენტალური აკრედიტივი; დოკუმენტალური ინკასო; საბანკო პლასტიკური ბარათი; საანგარიშსწორებო ჩეკი.

15. საკრედიტო პორტფელის და საკრედიტო ფუნქციის მიმოხილვა და შეფასება ბანკის შიგნით წარმოადგენენ ყველაზე მნიშვნელოვან ფაქტორებს, რომლებიც განხილულ უნდა იქნას ბანკის აქტივების ხარისხის და ფინანსური მდგომარეობის საერთო შეფასებისას. ბანკში წარმოშობილი საკრედიტო რისკის უდიდესი ნაწილი დაკავშირებულია საკრედიტო პორტფელთან. მცირე გამონაკლისების გარდა, სუსტი მართვის ან სხვა პირობების შედეგად, საკრედიტო პორტფელში არსებული პრობლემები განაპირობებენ ბანკების წარუმატებლობას.

საკრედიტო პორტფელის შეფასება უფრო ფართო ამოცანაა ვიდრე ცალკეული სესხების მიმოხილვა. მთლიანი სასესხო ანგარიშების გონივრულ მართვას და ადმინისტრირებას, სესხის გაცემის და ამოღების პოლიტიკების ჩათვლით, უპირველესი მნიშვნელობა ენიჭება ბანკის დამაკმაყოფილებელი ფუნქციონირების უზრუნველყოფისათვის.

16. სტატიაში განხილულია ბანკი, როგორც აქტივებისა და პასივების პორტფელი, ოპტიმალურ შემთხვევაში, დაბალანსებული ფულადი რესურსების ცალკეული აქტიური და პასიური ჯგუფის

მოცულობების, ვადებისა და ღირებულების მიხედვით.

საბანკო პორტფელის რისკი თავისთავში მოიცავს:

პორტფელურ (საბალანსო) რისკს; პროცენტულ რისკს; ლიკვიდობის დაუბალანსებლობის ან რესურსების სტრუქტურის ვადებისა და მოცულობების მიხედვით შეუსაბამობის რისკს ან ბანკის ლიკვიდობის დაბალანსებულობის, ანუ საბანკო პორტფელის რისკის გამოვლენის სხვადასხვა მხარის რისკს; მიმდინარე ლიკვიდობის რისკს.

17. სტატიაში მიმოხილულია საბანკო საქმიანობის ეფექტურობის ზრდის სხვადასხვა შესაძლებლობები და მათი განხორციელების მეთოდები. ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს მთავარი მიზანია ბანკის პრეზიდენტისთვის/გენერალური დირექტორისთვის ბანკის მართვის შესახებ მკაფიო ამოცანების და პოლიტიკის მიწოდება, მათ შორის საინფორმაციო ტექნოლოგიების დანერგვა-განვითარების კუთხით. ამასთან, სამეთვალყურეო საბჭომ უნდა უზრუნველყოს მათი შესაბამისობა ზოგად ამოცანებთან და პოლიტიკასთან. აღნიშნული ხშირად მიიღწევა ბანკის საქმიანობის ძირითადი სფეროების შესახებ პოლიტიკის ფორმირების, სტრატეგიული გეგმის და ბიუჯეტის გამოყენებით. სტრატეგიულ გეგმაში განხილულ უნდა იქნეს გრძელვადიანი და, ზოგ შემთხვევაში, მოკლევადიანი მიზნები და ამოცანები, ასევე ის, თუ როგორ შეფასდება დასახული მიზნებისა და ამოცანების შესრულების ხარისხი.

18. საქართველოს ეროვნული ბანკის მონეტარული პოლიტიკა ეყრდნობა ინფლაციის თარგეტირების რეჟიმს, რომლის მთავარ ინსტრუმენტს რეფინანსირების, ანუ იგივემონეტარული პოლიტიკის მოკლევადიანი (ერთკვირიანი) საპროცენტო განაკვეთი წარმოადგენს. აღნიშნული განაკვეთის ცვლილება გავლენას ახდენს საბაზრო საპროცენტო განაკვეთებზე, რაც აისახება კერძო პირებისა თუ ფირმების ქცევაზე ფულადი სახსრების დახარჯვისა თუ დაზოგვის შესახებ. საბოლოოდ კი გავლენას ახდენს ერთობლივ მოთხოვნასა და ინფლაციაზე. იმ არსების ერთობლიობას, რომელთა საშუალებით მონეტარული პოლიტიკის განაკვეთის ცვლილება აისახება ინფლაციაზე, „მონეტარული პოლიტიკის გადაცემის მექანიზმის“ სახელითაა ცნობილი.

19. სტატიაში მიმოხილულია საბანკო მენეჯმენტის საქმიანობის ეფექტურობის ზრდის სხვადასხვა შესაძლებლობები და მათი განხორციელების მეთოდები. ბანკის მენეჯმენტის შეფასება იწყება სამეთვალყურეო საბჭოს შეფასებით, რომელიც პასუხისმგებელია ადეკვატური ხელმძღვანელობის უზრუნველყოფაზე ბანკის აქციონერების წინაშე, მათი ინტერესების დაცვის მიზნით. ბანკის სამეთვალყურეო საბჭო უნდა იყოს დამოუკიდებელი ბანკის საქმიანობის მართვის პროცესში, რადგან სამეთვალყურეო საბჭო პასუხისმგებელია მენეჯმენტის სათანადოდ ფუნქციონირებაზე. ამიტომ, მან მხოლოდ მარტივად კი არ უნდა დაამტკიცოს მენეჯმენტის რეკომენდაციები, არამედ ყურადღებით უნდა განიხილოს ისინი.

20. გარესაბალანსო ოპერაციები წარმოადგენს საბანკო საქმიანობის ერთ-ერთ ყველაზე მნიშვნელოვან სფეროს. მიუხედავად იმისა, რომ ეს საქმიანობა შეიძლება არ აისახოს საბალანსო უწყისში, იგი მაინც ყურადღებით უნდა იქნეს შესწავლილი. ასეთ ოპერაციათა შედეგად, ბანკი შეიძლება პირობითი ვალდებულებების წინაშე დადგეს. პირობითი ვალდებულება, რომელიც დამოკიდებულია მეორე მხარის ქმედებებზე, ან მომავალ მოვლენებზე. ტიპურ გარესაბალანსო ანგარიშებს, რომლებიც სესხების შემოწმებისას მოწმდება, წარმოადგენენ ვალდებულებანი სესხების გაცემაზე და სარეზერვო აკრედიტივები მომავალი კრედიტების გაცემასთან დაკავშირებული ძირითადი რისკი იმაში მდგომარეობს, რომ შეიძლება შეიცვალოს მსესხებლის მდგომარეობა ვალდებულების გაცემასა და

უშუალო დაფინანსებას შორის. ამასთან, ვალდებულებებმა შეიძლება ლიკვიდობისა და საპროცენტო განაკვეთის რისკიც გამოიწვიოს.

21. სტატიაში მიმოხილულია კომერციული საწარმოებისთვის საბრუნავი კაპიტალის სახით გაცემული მოკლევადიანი კრედიტები, ძირითადად, გამოიყენება ვაჭრობიდან გამომდინარე სასაქონლო მარაგებისა და დებიტორული დავალიანების დასაფინანსებლად.

საშუალოვადიანი (ერთიდან ხუთ წლამდე) სესხები, ძირითადად, წარმოადგენს კაპიტალური საქონლის დაფინანსების, საქონლის გადაზიდვებისა და სხვადასხვა სპეციალური მიზნით გაცემულ კრედიტებს. გრძელვადიანი სესხები, რომლებიც ხუთ წელს აღემატება, ძირითადად, გამოიყენება ტრანსნაციონალური კორპორაციების, უცხო ქვეყნების მთავრობებისა და სახელმწიფო საწარმოების დიდი პროექტების დასაფინანსებლად.

სტატიაში მოცემულია უცხოური დებიტორული დავალიანებების დაფინანსების ყველაზე მარტივი მეთოდი - ღია ანგარიში. ამგვარი მეთოდით ვაჭრობისას მყიდველი და გამყიდველი თანხმდებიან, რომ ანგარიშსწორება მოხდება კონკრეტულ დღეს, ყოველგვარი გადასაყვანი ფულად-საკრედიტო დოკუმენტის გარეშე.

22. ფინანსური დაგეგმვის სპეციფიკა იმაში გამოიხატება, რომ იგი ხორციელდება მხოლოდ და მხოლოდ ფულად ფორმაში და ღირებულების ფულადი ფორმის მოძრაობაზე კონტროლის დაწესების საშუალებას იძლევა, რომელიც არ ემთხვევა ღირებულების განაწილებას ნატურაში. ფინანსური დაგეგმვის უშუალო ობიექტია შემოსავლების და დაგროვების შექმნა და განაწილება, ფულადი სახსრების ცენტრალიზებული და დეცენტრალიზებული ფონდების ფორმირება და გამოყენება.

ფინანსური დაგეგმვის მთავარ ობიექტად ფინანსური რესურსები გამოდის, რომლის წყაროებია ერთობლივი ეროვნული პროდუქტი და ეროვნული შემოსავალი, უპირატესად კი, ეროვნულ ეკონომიკაში ფულადი დაგროვება, საამორტიზაციო ანარიცხები, საგარეო ეკონომიკური ურთიერთობიდან შემოსულობანი და მოსახლეობის შემოსავლები.

III. 1. სამეცნიერო ფორუმების მუშაობაში მონაწილეობა

საქართველოში

№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მომხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1	ვალერი მოსიაშვილი	„ნუმიზმატიკის „სპილენძის ხანა“ საქართველოში“	საქართველოს ეროვნული უნივერსიტეტი სეუ თბილისი 2015
2	ლილი გვენეტაძე	ფინანსური შუამავლობის განვითარება საქართველოში: პრობლემები და ტენდენციები	საქართველოს ეროვნული უნივერსიტეტი სეუ

			თბილისი 2015
3	გ. ხანთაძე დ. ჟღენტო	კომერციული ბანკის რისკ-მენეჯმენტის სისტემის თანამედროვე მიდგომები	ქ. თბილისი, სტუ, მესამე საერთაშორისო ეკონომიკური კონფერენცია - IEC-2015 „ეროვნული ეკონომიკის განვითარების მოდელები: გუშინ, დღეს, ხვალ“
4	გ. ხანთაძე ლ. მურჯიკნელი	ფისკალური რისკები და გამოწვევები თანამედროვე ეტაპზე	ქ. თბილისი, ივ. ჯავახიშვილის სახ. თსუ, აკ. პ. გუგუშვილის დაბადებდან 110-ე წლისთავისადმი მიძღვნილი საერთაშორისო სამეცნიერო-პრაქტიკული კონფერენცია
5	გ. ხანთაძე დ. ჟღენტო	კომერციული ბანკის ლიკვიდობის მართვის მიმართულებები	ქ. თბილისი, ივ. ჯავახიშვილის სახ. თსუ, აკ. პ. გუგუშვილის დაბადებდან 110-ე წლისთავისადმი მიძღვნილი საერთაშორისო სამეცნიერო-პრაქტიკული კონფერენცია
6	გ. ხანთაძე ა. ცერცვაძე	აღრიცხვა-ანგარიშგების ძირითადი ასპექტები სადაზღვევო კომპანიაში	გორის სახელმწიფო სასწავლო უნივერსიტეტი, მერვე საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია „განათლება XXI საუკუნეში“

მოსხენებათა ანოტაციები

1. საქართველოს ისტორიის „ოქროს ხანას“ ქართული ნუმიზმატიკის მკვეთრად გამოხატული „სპილენძის ხანა“ ემთხვევა. დავით IV აღმაშენებლის ვაჟის, დემეტრე I-ის (1125-1156 წ.წ.) გამეფებიდან ერთი საუკუნის მანძილზე საქართველოში და მის მეზობელ ქვეყნებში ვერცხლის ფული არ მოჭრილა. ე. წ. „ვერცხლის კრიზისი“ მოედო მესოპოტამიას, სირიას, ირანსა და ცენტრალურ აზიას. ყველა ამ ქვეყანაში მიმოქცევიდან ამოიღეს ვერცხლის ფული და მისი ადგილი სპილენძის ფულმა დაიკავა.

„ვერცხლის კრიზისის“ პერიოდში მკვეთრად შეიცვალა მონეტის გარეგნული სახეც, მაგრამ „უწესოდ მოჭრილი“ სხვადასხვა ფორმისა და წონის ფულის ნიშნების პარალელურად საქართველოში ჩვეულებრივი მონეტაც იჭრებოდა. რადგანაც სპილენძის ფული საკრედიტო მონეტა იყო და „იძულებითი კურსით“ მიმოიქცეოდა, ხელისუფლება ბრუნვაში არსებულ ფულად მასას მონეტებზე დამდის დასმით დროდადრო ანახლებდა. ცნობილია დამდის 11 სახეობა.

2. ფინანსური შუამავლობა, ეკონომიკური სუბიექტების არაპირდაპირი დაფინანსებაა და საფინანსო ბიზნესის ერთ-ერთ მნიშვნელოვან ეკონომიკურ საქმიანობას წარმოადგენს. საქართველოში ფინანსური შუამავლობის განვითარება საფინანსო საშუამავლო სექტორის

განვითარებას მოითხოვს. ეს სექტორი საფინანსო საშუაშაველო ინსტიტუტებისაგან შედგება. ნაშრომში: შესწავლილი და გაანალიზებულია - კომერციული ბანკების, საკრედიტო კავშირების, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების, სადაზღვევო კომპანიებისა და საპენსიო ფონდების შედეგობრივი მაჩვენებლები, მათი ადგილი და როლი ფინანსური შუამავლობაში.

ანალიზის შედეგად გამოვლინდა საფინანსო საშუაშაველო სექტორში არსებული ზოგიერთი ტენდენციები, პრობლემები და გაკეთებულია დასკვნები.

3. რისკ-მენეჯმენტის ინტეგრირებული სისტემა წარმოადგენს სტრატეგიული ფინანსური მართვის ქვესისტემას, რომელიც უზრუნველყოფს სტრატეგიული შესაბამისობის უწყვეტ განსაზღვრას და თანმიმდევრულ მხარდაჭერას ბანკის საქმიანობის რისკებს, ლიკვიდურობასა და ეფექტურობას შორის, ასევე, რისკებსა და მათ დასაფარად გამოყოფილ რისკ-კაპიტალის შესაბამის მოცულობას შორის.

მართვის სისტემის შექმნისათვის შეიძლება განისაზღვროს რისკ-მენეჯმენტის ორგანიზაციულ-ფუნქციონალური ელემენტები. მათ საფუძველს წარმოადგენს უნივერსალური ფინანსური სტრუქტურა. ამ სტრუქტურის სუბიექტები რისკ-მენეჯმენტის პროცესებში ურთიერთქმედებენ დამტკიცებულ რეგლამენტებთან შესაბამისობაში და ამ დროს იყენებენ რისკების შეფასების უნივერსალურ და ინტეგრირებულ მეთოდებს.

4. იმის გამო, რომ ქვეყანაში მიმდინარე საბაზრო გარდაქმნების მთავარი ეკონომიკური მექანიზმი საჯარო ფინანსებია, დიდი მნიშვნელობა ენიჭება სახელმწიფო ფინანსური რესურსების ფორმირებას, განაწილებასა და გამოყენებას. უფრო მეტიც, ფინანსური რესურსები, წარმოადგენს რა ეროვნული მეურნეობის საფინანსო შედეგს, ერთდროულად მისი განვითარების წყაროც არის.

საბიუჯეტო დეფიციტის დაძლევისათვის მთავარ მიმართულებად უნდა ჩაითვალოს სახელმწიფო ფინანსური რესურსების მუდმივი ზრდა, რაც უნდა განხორციელდეს ეკონომიკის გაჯანსაღების, წარმოების გაფართოებისა და ეფექტიანობის ამაღლების საფუძველზე.

5. ლიკვიდობის პოზიციის მართვისთვის ბანკებმა უნდა განახორციელონ ფულის მიმოქცევის პროგნოზირება. მოსალოდნელი შემოდინება და გადინება შეიძლება აუცილებელი არ არის ყოველდღიურად ან ყოველკვირეულად იყოს ერთმანეთთან შეთანხმებული. ბანკები ახდენენ პროგნოზირებას და დასაშვებად თვლიან მათ ხელთ არსებული ფულადი სახსრების და მოკლევადიანი ნასესხები სახსრების მცირე ზრდას ან შემცირებას, როცა მათ აქვთ ფულადი სახსრების წმინდა შემოდინება. როცა ხდება წმინდა გადინება, მაშინ ბანკები უშვებენ ფულის ნაშთების შემცირებას და შეიძლება დროებით გაზარდონ ნასესხები სახსრები. ერთი თვიდან მეორემდე ბანკებმა ისე უნდა დაგეგმონ ფულის შემოდინება და გადინება, რომ მათი მთლიანი ფულის ნაშთები და მოკლევადიანი ნასესხები სახსრები შედარებით უცვლელი დარჩეს.

6. დაგეგმვა არის მომავალში საწარმოს განვითარების პროგნოზის შედგენა, რომელიც ემყარება წინა სამი ფორმის მიერ წარმოდგენილი შიდასაფირმო აღრიცხვის ინფორმაციის გამოყენებას. სამეურნეო საქმიანობის საერთო გეგმის ფარგლებში სადაზღვევო კომპანია შეადგენს საფინანსო, სარეკლამო საქმიანობის ჩატარებისა და რეალიზაციის გეგმებს. სიტყვა „კონტროლინგი“ არის თარგმანი ინგლისურიდან „to control“ (კონტროლირება) და თვლიან, რომ სწორედ ამაში მდგომარეობს ამ ცნების არსი. თუმცა ფაქტიურად კონტროლინგი ნიშნავს არა კონტროლს, არამედ მართვას, დაგეგმვასა და მონიტორინგს. კონტროლინგი ორიენტირებულია არა

წარსულზე, როგორც მაგალითად საბუღალტრო აღრიცხვა, არამედ მომავალზე. მისი ამოცანა მდგომარეობს კომპანიის საქმიანობის უზრუნველყოფაში გრძელვადიან პერსპექტივაზე გათვლით.

საინჟინრო ეკონომიკის ღეპარტამენტი

- * სამეცნიერო ერთეულის ხელმძღვანელი – ა.სიჭინავა
- * სამეცნიერო ერთეულის პერსონალური შემადგენლობა:

რევაზ შენგელია
 პაატა კოლუაშვილი
 გურამ ჯოლია
 ალექსანდრე სიჭინავა
 დავით იაკობიძე
 ტარიელ კიკვაძე
 ვალერი ქირია
 შოთა ვეშაპიძე
 აკაკი გვარუციძე
 გუგუგლი ყურაშვილი
 ელენე მენაბდე-ჯოსაძე
 ნაზი ჭიკაიძე
 დემნა კვარაცხელია
 დალი სეხნიაშვილი
 ირინე მამალაძე
 ლია კვარაცხელია
 მარინა ბალათურია
 ნატო გეგენავა
 თამარ აბუაშვილი

II. 1. პუბლიკაციები

ა) საქართველოში

მონოგრაფიები

№	ავტორი/ავტორები	მონოგრაფიის სათაური	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
---	-----------------	---------------------	--------------------------------	---------------------

1	კ. ყიზილაშვილი	თუშეთი და ტურიზმი	თბ; გამ. "გეორგიკა" 2015წ.	100
ანოტაციები				
მონოგრაფიაში განხილულია ტურიზმის ეკონომიკური ეფექტიანობა და მისი ამაღლების ძირითადი საკითხები თუშეთში				

სახელმძღვანელოები

№	ავტორი/ავტორები	სახელმძღვანელოს სახელწოდება	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	ვეშაპიძე შ.	ეკონომიკის საფუძვლები. სახელმძღვანელო, სამეცნიერო რედაქტორი, აკადემიკოსი ა. სილაგაძე	ელექტრონული სახელმძღვანელო, თბილისი, 2015. Nplg.gov.ge ციფრული ბიბლიოთეკა „ივერიელი“	345

„ეკონომიკის საფუძვლები“ სალექციო კურსის მიზანია საზოგადოების ეკონომიკური ცხოვრების საფუძვლების ღრმად შესწავლისთვის, სინამდვილის ობიექტური, მიუკერძოებელი ანალიზისთვის საჭირო მეთოდოლოგიური საფუძვლების შემეცნება; ფუნდამენტის ჩაყრა მრავალი (მიკროეკონომიკის, მაკროეკონომიკის, ეკონომიკის პრინციპების, მენეჯმენტის, მარკეტინგის და სხვა მრავალი) ეკონომიკური დისციპლინების შესწავლისთვის, რომლებიც იყენებენ საზოგადოებაში მიმდინარე პროცესების ეკონომიკური მხარის ზოგადი ცნებების, კანონზომიერებების, მათი ურთიერთკავშირისა და მანველებელთა სისტემას; ეკონომიკური სისტემების ტიპებისა და მოდელების, საბაზრო მექანიზმის ძირითადი ელემენტების შესწავლა; მიწოდებისა და მოთხოვნის საბაზრო ძალების, ელასტიკურობის, შემოსავლების, ხარჯების, მოგების, სამეწარმეო საქმიანობის მოწყობის საფუძვლების, საწარმოს ფინანსების, კონკურენციისა და მონოპოლიის არსის, სახელმწიფოსა და მთავრობის როლის, ფულისა და საფინანსო ინსტიტუტების, ეკონომიკის როგორც მთლიანობის ზოგადი საფუძვლების შემეცნება.

2	ვეშაპიძე შ.	ლოგისტიკა, ლექციების კურსი	ელექტრონული სახელმძღვანელო, თბილისი, 2015.	216
---	-------------	----------------------------	--	-----

ლოგისტიკის სახელმძღვანელოში განხილულია ლოგისტიკის თეორიული და მეთოდოლოგიური საფუძვლები, კერძოდ, გადმოცემულია ლოგისტიკის არსი, ამოცანები, ლოგისტიკური ჯაჭვი, მატერიალური ნაკადები და ოპერაციები, ლოგისტიკის კონცეფცია და ფუნქციები, სერვისი და მომსახურების დონის მანველებლები ლოგისტიკურ სისტემაში, შესყიდვების ლოგისტიკა,

საწყობი ლოგისტიკურ სისტემაში, სატრანსპორტო, ინტერმოდალური და მულტიმოდალური გადაზიდვების, განაწილების, მარაგების ლოგისტიკა, შუამავლები ლოგისტიკაში, აუტოსორსინგი, ინფორმაციული ლოგისტიკა, ლოგისტიკური ადმინისტრირება.

3	ნაზი ჭიკაიძე მერაბ ვანიშვილი	სოციალური ეკონომიკა	თბილისი,საზოგადოე ბა„ცოდნა”	426
---	---------------------------------	------------------------	--------------------------------	-----

საქართველოს ეკონომიკაში, მის სოციალურ-ეკონომიკურ პოლიტიკაში მიმდინარე ცვლილებებმა ადეკვატური ასახვა უნდა ჰპოვოს საბაზრო ეკონომიკის თეორიასა და მეთოდოლოგიაში. ქედან გამომდინარე, „სოციალური ეკონომიკის” კურსის ძირითადი ამოცანაა საბაზრო ეკონომიკის ყველაზე განვითარებული ფორმის შესწავლა, რომელშიც მეურნეობრიობის საბაზრო თავისუფლება შერწყმულია სოციალური გამოთანაბრების,სოციალური პროგრესის პრინციპებთან. სოციალური საბაზრო ეკონომიკის ფორმირების მიზანი დაიყვანება იმაზე, რომ კონკურენტული მეურნეობის საფუძველზე თავისუფლება და ინიციატივა გაერთიანდეს მეურნეობრიობის საბაზრო მეთოდებით უზრუნველყოფილ სოციალურ პროგრესთან.ამასთან დაკავშირებით, „სოციალური ეკონომიკის” კურსის შესწავლის საგანია არა მხოლოდ ბაზარი თავისთავად, არამედ ასევე ის სახელმწიფოებრივი და საზოგადოებრივი ინსტიტუტებიც,რომლებიც ანხორციელებენ მის კოორდინირებას სოციალურ მიზნებთან.

№	ავტორი/ავტორები	სახელმძღვანელოს სახელწოდება	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
4	ჯოლია გურამ	კრეატიული ეკონომიკა და განვითარება	თბილისი, ვეროპული სასწავლო უნივერსიტეტი, 2015	288

პოსტინდუსტრიული საზოგადოების განვითარების მრავალ თეორიათა შორის კრეატიული ეკონომიკისა და განვითარების კონცეფცია ერთ-ერთი პირველთაგანია, როგორც მეცნიერული კვლევისა და პრაქტიკული საქმიანობის ახალი ნიშან-თვისებების მატარებელი.

სასწავლო კურსის სტრუქტურა მრავალფეროვანია და თანა-მიმდევრულად ასახავს შესასწავლი მასალის რიგითობას. მკითხ-ველი თავდაპირველად გაეცნობა კრეატიული ეკონომიკისა და განვითარების თეორიულ-მეთოდოლოგიურ ასპექტებს, შემდეგ ყურადღებას გადაიტანს განათლებასა და ცოდნაზე, როგორც კრეატიული განვითარების საფუძველზე, მომდევნო ნაწილში გაერკვევა ქალაქის, როგორც კრეატიული განვითარების მთავარ მამოძრავებელ ძალაში, შემდეგ კი, – ახალი იდეების წარმოშობისა და განვითარების მეთოდებში, ხოლო დასკვნითი ნაწილის თემა-ტიკის კრიტიკული გააზრდებით გააცნობიერებს მოსალოდნელ გლობალურ პრობლემებსა და სირთულეებს.

ნაშრომი განკუთვნილია მათთვის, ვინც ცდილობს გაერკვეს საზოგადოების კრეატიული

განვითარების რთულ საკითხებში და დაინტერესებულია მათ პრაქტიკულ რეალიზაციაში.				
5	ტარიელ კიკვაძე, დავით ბეგია	ეკონომიკურ- მათემატიკური მოდელირების მეთოდები	თბილისი, სტუ, (ელექტრონული ვერსია), სტუ-ს ცენტრალური ბიბლიოთეკის კატეგორი – CD-2674	201
<p>სახელმძღვანელოში გაანალიზებულია ეკონომიკური პროცესებისა და მოვლენების მოდელირებასთან დაკავშირებულ საკითხთა ფართო წრე. კერძოდ, მოყვანილია ეკონომიკურ-მათემატიკური მეთოდების კლასიფიკაცია, განხილულია მათემატიკური პროგრამირების მეთოდების გამოყენების შესაძლებლობები ეკონომიკური ამოცანების გადასაწყვეტად, მრავალკრიტერიუმიანი ოპტიმიზაციის ამოცანები, დინამიკის ეკონომიკური მწკრივები, დარგთაშორისი ბალანსის ეკონომიკურ-მათემატიკური მოდელი და სხვ.</p> <p>სახელმძღვანელოს დანართში დეტალურად არის აღწერილი თემატური ლაბორატორიული სამუშაოები კომპიუტერული პროგრამული ინდტრუმენტების გამოყენებით.</p> <p>სახელმძღვანელო განკუთვნილია ბაკალავრის საფეხურის სტუდენტთათვის ეკონომიკის სპეციალობაში.</p>				

სტატიები

№	ავტორი/ ავტორები	სტატიის სათაური, ჟურნალის/კრებუ- ლის დასახელება	ჟურნალის/ კრებულის ნომერი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	ბმურდუ ბის რაოდენობა
1	ჯოლია გურამ, გუგუშვილი ლაშა	მენეჯმენტის ინსტრუმენტების გამოყენების აუთსორსინგის შეფასება	ჟურ. “სოციალური ეკონომიკა”, 2015, №1	თბილისი	6
<p>1. შეფასებულია თანამედროვე აუთსორსინგის მეთოდოლოგიის გამოყენების პროგრესული პროცესი და მიჩნეულია ბიზნესპრაქტიკაში მისი აქტიური დამკვიდრება.</p> <p>განსაზღვრულია აუთსორსინგის გამოყენების მიზეზები, რომლის ძირითადი და მთავარი მამოძრავებელი ძალაა კონკურენცია. რაიმე ფუნქციის აუთსორსერზე გადაცემის</p>					

შემთხვევაში მრავალი კითხვა წარმოიშობა.

პარეტოს ცნობილი პრინციპის (20/80) გათვალისწინებით, ყოველი კომპანია დიდიხის წინაშე დგება: არაპერსპექტიული მიმართულების მოშორება, ხოლო აუცილებელი, მაგრამ არაპროფილური ბიზნესპროცესების აუტოსორსერზე გადაცემა. ამ პროცესში ვერონის ცნობილი სასიცოცხლო ციკლის თეორიის ის პოსტულატი ერთვება, თუ განვითარების რომელ სტადიაზე იმყოფება კომპანია. მნიშვნელოვანია კომპანიის განვითარების დამატებითი შესაძლებლობების ძიებაც (პრევენციული ზემოქმედება).

ბიზნესპროცესის აუტოსორსერზე გადაცემა განიხილება როგორც მრავალეტაპიანი კომპლექსური პროცესი, რომელშიც მნიშვნელოვანია აუტოსორსერზე გადასაცემი ფუნქციის ანალიზის ალგორითმი. ეს უკანსაკნელი რისკ-მენეჯმენტის პოზიციიდან ფასდება. თუმცა, აუტოსორსინგი, როგორც რისკების მართვის პროგრესული მეთოდი, საშუალებას იძლევა კომპანიისათვის მოსალოდნელი რისკები მინიმუმამდე შემცირდეს.

გამოყენებულია აუტოსორსინგის დანერგვის შესახებ გადაწყვეტილების მიღების სამსაფეხურიანი ალგორითმი:

პირველი საფეხური: განთესვის კრიტერიუმები, რომელსაც 6 ქვეკრიტერიუმი აქვს; მეორე საფეხური: შეფასების ხარისხობრივი კრიტერიუმები, რომელიც თავის მხრივ მოიცავს კონტროლს, მომსახურების ფასსა და ხარისხს, პრობლემებზე რეაგირების ოპერატიულობას; მესამე საფეხური ყურადღებას ამახვილებს შეფასების რაოდენობრივ კრიტერიუმებზე, რომელიც აერთიანებს ღირებულებით (საჭიროა ფუნქციის თვითღირებულებისა და აუტოსორსინგული კომპანიის მომსახურების ღირებულებითი შედარება) და რისკის შემადგენლობას (ღირებულებითი გამოსახულებას), როცა საჭიროა ორი ვარიანტის (ფუნქციის შესრულება საკუთარი ძალებით და ფუნქციის აუტოსორსინგზე გადაცემა) შედარება.

შემოთავაზებული მეთოდიკა აპრობირებულია სხვადასხვა პროფილის ორგანიზაციებისათვის მათი მოღვაწეობის სფეროსა და საკუთრების ფორმის მიუხედავად.

აუტოსორსინგზე რაიმე ბიზნესპროცესის გადაცემის მიზანშეწონილობის შეფასება საკმაოდ შრომატევადი სამუშაოა. თუმცა, მის გარეშე აუტოსორსინგის გამოყენება შესაძლოა არაეფექტური აღმოჩნდეს.

2	ჯოლია გურამ	ორიენტაცია ეკოპოლისური ურბსოციუმისაკენ	შურ. "ეკონომიკა", 2015, №3-4	თბილისი	34
---	-------------	--	------------------------------	---------	----

ქალაქად ადამიანთა ცხოვრება და მასთან დაკავშირებული მრავალი სოციალურ-ეკონომიკური და ეკოლოგიური პრობლემა საზოგადოების ყურადღების ცენტრში ყოველთვის იყო. ვითარება მსოფლიოში განსაკუთრებით მას შემდეგ გამწვავდა, როცა მოსახლეობის უმეტესობა საცხოვრებლად ქალაქად გადავიდა და ამ პროცესის დაჩქარების ტემპმა მეტად საყურადღებო ნიშნულს მიაღწია. თანდათან ჩამოყალიბდა პარადოქსული ვითარება: მეგაპოლისი – ადამიანთა განსახლების ყველაზე უსაფრთხო ადგილი, რომელმაც დედა-

ბუნება განადგურებისაგან გადაარჩინა, თვით გახდა, ერთი მხრივ, ბუნების აშკარა მტერი, რომელმაც განადგურა საუკუნეთა განმავლობაში დაგროვილი კულტურული ფასეულობები, ხოლო მეორე მხრივ, ცხოვრების ყველაზე მიმზიდველი ადგილი, სადაც დღენიადაგ იბადება კულტურისა და ხელოვნების ახალ-ახალი შედეგები, რეალიზდება ადამიანთა შემოქმედებითი ოცნებები და პროგრესული იდეები.

ქალაქად მოსახლეობის მასობრივად ცხოვრებამ, ბუნებისადმი ადამიანთა დაუდევრობამ და მომხმარებელურმა დამოკიდებულებამ ეკოლოგიური მდგომარეობა ძალზე გაართულა და მეტად საგანგაშო ვითარება შეიქმნა. დღის წესრიგში მთელი სიმწვავეით დადგა ეკოპოლისური განაშენიანების პროგრესული იდეა. შემუშავდა ქალაქგანაშენიანების მრავალი საყურადღებო პროექტი (მაგ., “გაერო-ჰაბიტატი”), განისაზღვრა გლობალური ეკოლოგიური პრობლემების დაძლევის გზები (მაგ., გაეროს მდგრადი განვითარების კონცეფცია), შეფასდა ქალაქების უზრუნველყოფის რესურსული პოტენციალი, რეგიონულმა გაერთიანებებმა განვითარების გრძელვადიან სტრატეგიაში გაამკაცრეს ეკოლოგიური მოთხოვნები და სხვა მრავალი.

მიუხედავად ამისა, მსოფლიოში ქალაქების ზრდა-განვითარების ზრდის ტემპები და არსებული ვითარება მეტად საგანგაშოა და საყოველთაო ყურადღების გამახვილებას გადაუდებლად მოითხოვს.

3	ბაბუაძე ნ., ვეშაპიძე შ.	შანხაის თანამშრომლობის ორგანიზაცია: გაუწევს თუ არა ჩინეთი მეტოქეობას აშშ-ს	„საისტორიო ვერტიკალები“, №1, 2015		8
---	----------------------------	---	---	--	---

შანხაის თანამშრომლობის ორგანიზაცია: გაუწევს თუ არა ჩინეთი მეტოქეობას აშშ-ს

„შანხაის თანამშრომლობის ორგანიზაციამ“ (STO), განვითარების ისეთ დონეს მიაღწია, რომ შესაძლოა აშშ-ს სერიოზული მეტოქეობა გაუწიოს. ამის საფუძველს გაერთიანებაში შემავალი ქვეყნების საერთო ძალისხმევა იძლევა, მაგრამ ამ რეგიონის ქვეყნებში ეროვნული კონსოლიდაციის პროცესი დღემდე გრძელდება. არის სხვა პრობლემებიც. ჩინურ ვალუტა იუანს არ შეუძლია თავისუფალი კონვერტირება და მკაცრადაა მიბმული ამერიკულ დოლარზე. ზრდის დაცემის და ექსპორტის კლების გამო ჩინეთი სულ უფრო ცდილობს თავისი ვალუტა არ გახადოს თავისუფლად კონვერტირებადი, ვინაიდან იგი მაშინვე გაძვირდება, 1 დოლარი დაახლოებით 2 იუანის ტოლი გახდება, ეს კი ექსპორტისთვის სასიკვდილო განაჩენის ტოლფასი იქნება. უახლოეს წლებში ვერ გამოჩნდება ამერიკული დოლარის ვერც ერთი რეალური კონკურენტი. ჩინეთი თუკი მოინდომებს იუანის კონვერტირებას, 100-ჯერ დაფიქრდება ამაზე, რათა პრობლემები არ შეექმნას, ვინაიდან მისი წარმატებების საკმაოდ ნაწილი ამერიკასთან ურთიერთსასარგებლო თანამშრომლობის შედეგია. სხვა რეალური ვალუტა, პრინციპში, არ არსებობს. უახლოესი ათწლეულის განმავლობაში ჩინეთი შეძლებს შანხაის თანამშრომლობის ორგანიზაციასთან ერთობლივი ძალისხმევით მნიშვნელოვანი ნაბიჯი გადადგას და აშშ-სადმი სერიოზულ მეტოქეობაზე

იფიქროს.

4	ბაბუაძე ნ., ვეშაპიძე შ., კვაჭაძე ნ.	კონფუციანელობა და ტაოიზმი: პოსტულატები, პრინციპები, მცნებანი, ღირებულებები	„ბიზნეს- ინჟინერინგი“, №1, 2015		10
---	---	---	---------------------------------------	--	----

კონფუციანელობა და ტაოიზმი: პოსტულატები, პრინციპები, მცნებანი, ღირებულებები

კონფუციანელობა და ტაოიზმი ჩინეთსა და ზოგადად მთელს აზიაში, მიჩნეულია როგორც ფილოსოფიად, ასევე რელიგიად. კონფუციანელობამ და ტაოიზმმა სათავე დაუდო ღირებულებებს რომლითაც გამსჭვალულია ჩინეთის და აზიის სხვა ქვეყნების კულტურა.

კონფუციანელობა ხაზს უსვამს რწმენისმიმდევარი ადამიანების ქცევებს. ტაოიზმი კი კაცობირობისა და ბუნების ურთიერთობებს. კონფუციანელობა და ტაოიზმი ორივე უძველესი, ჩინური ცხოვრების წესია. კონფუციანელობის რწმენით, ადამიანებმა ხუთი მთავარი ურთიერთობების მეშვეობით, სხვებს მაგალითები უნდა მისცენ. ეს ურთიერთობებია: მმართველი და მართული, ცოლი და ქმარი, უფროსი და უმცროსი, მეგობარი და მეგობარი, მამა და ვაჟიშვილი.

ტაოიზმი არის ცხოვრების გზა ნაკლები წესებით, სადაც უბრალოდ უნდა მიჰყვე უმოქმედობის ფილოსოფიას. ბუნებისა და ჰარმონიის მეშვეობით შენ შეგიძლია მიაღწიო ბედნიერებას. სწორედ აქედან მოდის ინის და იანის თეორია. განმარტების მიხედვით ტე(დე) არის ძალა, ღირსება და ერთიანობა. ტე(დე) არის ტაომდე მისასვლელი გზა.

ჩინელებმა კონფუციის პოსტულატები გადაიტანეს მმართველობაში, ხოლო კულტურასა და ხელოვნებაში ტაოიზმი.

საკვანძო სიტყვები: კონფუციანელობა, ტაოიზმი, რელიგია, ფილოსოფია, პოსტულატი, პრინციპი, ღირებულება.

5	ვეშაპიძე შ.	ეკონომიკური მეცნიერების სწავლების მეთოდოლოგია: რა უნდა მივიჩნიოთ ცხოვრებაში ჩარევის სწორ მიმართულებად, ანუ რა შეიძლება და რა არ შეიძლება ვაკეთოთ	ჟურნ. „ახალი ეკონომისტი“, №2, 2015		10
<p>ეკონომიკური მეცნიერების სწავლების მეთოდოლოგია: რა უნდა მივიჩნიოთ ცხოვრებაში ჩარევის სწორ მიმართულებად, ანუ რა შეიძლება, და რა არ შეიძლება ვაკეთოთ</p> <p>იმის გამორკვევა, რა შეიძლება ვაკეთოთ ეკონომიკაში და რა არ შეიძლება, მოითხოვს მთლიანობაში გავიაზროთ ეკონომიკური მეცნიერების სწავლების მეთოდოლოგიის საკითხები: ეკონომიკის საგანი და ფუნქციები, ანალიზის დონეები. ეკონომიკური თეორიის სისტემა, საგნის სხვადასხვა განმარტებანი, ძირითადი ფუნქციები, ეკონომიკური ანალიზის დონეები, ეკონომიკის კანონების და პრინციპების ურთიერთკავშირი, დაშვებათა როლი, პოზიტიური და ნორმატიული ანალიზი, სამეურნეო საქმიანობის მთავარი როლი, ძირითადი ეკონომიკური პრობლემა, ანუ განსაზღვრელი სურვილები და მათი დაკმაყოფილების საშუალებების შეზღუდულობა, ეკონომიკის მეთოდები, ასევე მნიშვნელოვანია. ეკონომიკურ სწავლება დაგვეხმარება სწორად განვსაზღვროთ ღირს თუ არა ეკონომიკაში სახელმწიფოს ჩარევა, რომ “ეფექტიანობისა” და “სამართლიანობის” რაღაცნაირად დაყოფა ილუზია იქნება. საჭიროა მივადწიოთ ყველაზე მთავარს, ეკონომიკის მონაწილეთა თავისუფლებას. ამისათვის უნდა ვიყოთ, ვთქვათ, “კვოტების” ანუ ეკონომიკაში ჩარევის წინააღმდეგი, მაგრამ, ამასთანავე ერთდროულად თანასწორობის მომხრე. თუ ვხედავთ რომ თანასწორობა კვოტების გარეშე ვერ მიიღწევა, მაშინ მხარიუნდა დაუჭიროთ ”კვოტირებას” ანუ ეკონომიკაში ჩარევას. მსგავსად ნეოლიბერალების მიერ დასაბუთებული პრინციპისა: “კონკურენცია ყველგან, სადაც შესაძლებელია, რეგულირება-იქ, სადაც აუცილებელია”, მთავარ სამოქმედო პრინციპად უნდა გავიხადოთ: “კვოტირება ყველგან სადაც აუცილებელია, მისთვის გვერდის ავლა ყველგან, სადაც ეს შესაძლებელია”.</p>					
6	დემნა კვარაცხელია	“რეფინანსირების სესხები და გაცვლითი კურსი” სამეცნიერო რეფერირებადი ჟურნალი: “ბიზნეს-ინჟინერინგი”	2015 N 2	საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი	გვ.: 32-35

“რეფინანსირების სესხები და გაცვლითი კურსი”

დოლართან თანაფარდობაში ლარის გაცვლითი კურსის გაუფასურებამ გამოიწვია საქართველოს მოსახლეობის სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის გაუარესება. განსაკუთრებით მძიმე მდგომარეობაში აღმოჩნდნენ ის მოქალაქეები, რომლებსაც სასესხო ვალდებულებები გააჩნიათ დოლარებში, შემოსავლები კი ლარებში.

არანაკლებ პრობლემას წარმოადგენს ლარის გაცვლითი კურსის ცალსახად არაკანონზომიერი და არაპროგნოზირებადი ცვლილება, გაცვლითი კურსის დაცვამა-ამაღლების ხშირი მონაცვლება, რაც მეწარმეებსა და ინვესტორებს დამატებით სიძნელეებს უქმნის კონტრაქტების გაფორმების პროცესში, რაც ხელს უშლის წარმოების განვითარებას.

აღნიშნულ გარემოებათა გათვალისწინებით, საზოგადოების განსაკუთრებულ ინტერესს იწვევს ის, თუ რამ განაპირობა ლარის ასეთი მკვეთრი გაუფასურება. სახელდება სხვადასხვა ობიექტური (გარეშე შოკებით განპირობებული) და სუბიექტური მიზეზები (მ. შ. განსაკუთრებული ყურადღება ეთმობა რეფინანსირების სესხების მოცულობის ზრდას).

სტატიაში განხორციელებული ანალიზის საფუძველზე, დასაბუთებულია რომ რეფინანსირების სესხების მეშვეობით შესაძლებელია გაცვლითი კურსების მართვა, უფრო მეტიც შესაძლებელია გაცვლითი კურსებით მანიპულაცია.

7	დემნა კვარაცხელია	“საქართველოში ინსტიტუციურ სფეროში არსებული პრობლემების შეფასება” სამეცნიერო რეფერირებადი უურნალი: “ბიზნეს-ინჟინერინგი”	2015 №3	საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი	გვ.: 144-147
---	-------------------	---	---------	------------------------------------	--------------

“საქართველოში ინსტიტუციურ სფეროში არსებული პრობლემების შეფასება”

სტატიაში გაანალიზებულია საქართველოში ინსტიტუციურ სფეროში არსებული პრობლემები. დასაბუთებულია, რომ ეროვნული მეურნეობის ტრანსფორმაციის განვლილ პერიოდში ვერ მოხერხდა ცივილური საბაზრო ეკონომიკის შესაბამისი ინსტიტუციური გარემოს ჩამოყალიბება, რასაც ადასტურებს ელიტის სასარგებლოდ ინსტიტუტების ფორმირების ხშირი შემთხვევა, რაც აფერხებს ქვეყნის ეკონომიკურ განვითარებას. შესაბამისად, განსაზღვრულია ინსტიტუციური ცვლილებების პრიორიტეტები.

8	ირინე მამალაძე	სარისკო კაპიტალის განვითარების ეტაპები; ჟურნალი "ეკონომისტი"	№2 2015	ქ.თბილისი, თსუ პაატა გუგუშვილის ეკონომიკის ინსტიტუტის გამომცემლობა	4
<p>სარისკო კაპიტალის დანიშნულებაა ისეთი კომპანიის ამოქმედება და ზრდა-განვითარება, რომელიც ორიგინალურობისა და უნიკალურობის მატარებელია. სარისკო კაპიტალი აქტუალურია იქ, სადაც ერთგვარი ექსპერიმენტი და რისკია.</p> <p>სარისკო კაპიტალი მჭიდრო კავშირშია ტექნოლოგიურად ნოვატორულ, ინოვაციურ საწარმოებთან. მათი უმრავლესობა იწყება ისეთი მცირე და კერძო საწარმოების სახით, რომლებმაც მიმზიდველ იდეებს უნდა შეასხან ხორცი.</p> <p>ოდესაც სარისკო (ვენჩურულ) საქმიანობაზე საუბრობენ, გულისხმობენ ვენჩურულ ინვესტირებს, ვენჩურულ ფონდებს, ვენჩურულ მმართველ კომპანიებსა და ვენჩურულ საწარმოებს.</p>					
9	ნაზი ჭიკაიძე	სახელმწიფოებრივი რეგულირება და ინოვაციური მენეჯმენტი	ჟურნალი „სეუ და მეცნიერება“	№ 1	3
<p>მცირე საწარმოების ინოვაციური ბიზნესის რეგულირების პროცესში სახელმწიფომ ეკონომიკური და სამართლებრივი ბერკეტების მეშვეობით უნდა შეძლოს მათ შორის ჯანმრთელი კონკურენციის მხარდაჭერა, ასევე ხელი შეუწყოს მათ ქმედით ინტეგრაციას, რომლებიც ხორციელდება რესურსების გაერთიანების და ინოვაციური პროცესების სამეცნიერო-ტექნიკური, საწარმოო, ფინანსური-სამეურნეო პრობლემების დასაძლევად.</p>					
10	Revaz Shengelia, Jujuna Tsiklauri-Shengelia, Natia Shengelia, (რევაზ შენგელია, ჟუჟუნა წიკლაური-შენგელია, ნათია შენგელია)	რისკის ტიპები და პეჯირების ტექნიკა ფინანსურ მენეჯმენტში	ჟურ. "ეკონომიკა", 2015, №1-2	თბილისი	8
<p>ფინანსურ მენეჯმენტს, შეუძლია რა გადამწყვეტი როლი ითამაშოს ბიზნესის არსებობასა და განვითარებაში, იგი ისეთი მნიშვნელოვანია კომპანიისთვის, როგორც წარმოება, PR და მარკეტინგი. მოკლედ, ფინანსური მენეჯმენტი ნიშნავს საწარმოს ფინანსური რესურსებისა და ზოგადად საქმიანობის ეფექტურად დაგეგმვას, ორგანიზებას, მართვასა და კონტროლს.</p>					

ფინანსურ რისკ-მენეჯმენტს კი შეუძლია ბიზნესს აარიდოს და დაიცვას იგი სხვადასხვა მოსალოდნელი საფრთხეებისაგან, მაგალითად, როგორცაა: საკრედიტო, საბაზრო, უცხოური სავალუტო, ინფლაციის, ლიკვიდურობის, სექტორის და სხვა რისკები. სტატიაში განსაკუთრებული ყურადღება ეთმობა უცხოური სავალუტო რისკების ჰეჯირების მეთოდებს, მათ შორისა: საკრედიტო-სავალუტო ბაზრის ინსტრუმენტებით ჰეჯირება, საფორვარდო კონტრაქტები და საბალანსო ჰეჯირება.

11	რევაზ შენგელია, ნათია შენგელია, ჟუჟუნა წიკლაური	ინვესტიცია ხალხისთვის თუ მხოლოდ ინვესტორისა და “ელიტისთვის”	ჟურ. “ეკონომიკა”, 2015, №3-4	თბილისი	15
----	---	---	------------------------------	---------	----

ცნობილია, რომ უცხოელი ინვესტორი კაპიტალს არ დააბანდებს ისეთ ქვეყანაში, სადაც შიდა ინვესტიციური პრაქტიკა მოშლილია. გამომდინარე აქედან, შეიძლება დავასკვნათ, რომ ინვესტიციური კრიზისის დაძლევის, და, მაშასადამე, უცხოური ინვესტიციების გადიდების კატალიზატორად შეიძლება მივიჩნიოთ შიდა საინვესტიციო საქმიანობის გააქტიურება, გამოცოცხლება. ამისათვის კი საჭიროა მოგვარდეს როგორც უცხოელი ინვესტორის პრობლემები (ქვეყნის რეგიონისა და კომპანიის დონეზე სასურველი საინვესტიციო გარემოს შექმნა), ისე რეციპიენტი ქვეყნის, ე.ი. ინვესტიციის მიმღები მხარის პრობლემები (საქართველოს კომპანიების მზადყოფნა უცხოური კაპიტალის მიღებისა და მისი ეფექტიანად გამოყენებისათვის; ქვეყნის ეკონომიკური უსაფრთხოების უზრუნველყოფა და შესაბამისად რისკების შემცირება). ამ პრობლემების გადაჭრის პარალელურად თუ არ მოხდა ინვესტორებისა და რეციპიენტის, და, რაც მთავარია, საზოგადოების ინტერესთა თანხვედრა, დაბალანსება, ისე ვერ დაჩქარდება ინვესტიციური საქმიანობა. საინვესტიციო საქმიანობის გააქტიურების მიზნით ინვესტორებს (როგორც უცხოური ისე ადგილობრივი) შეღავათი უნდა მიეცეს საბაჟო, საგადასახადო სფეროში, თუ იგი თავის ინვესტიციებს ჩადებს: რეციპიენტი ქვეყნისთვის პრიორიტეტულ მიმართულებებში (მაგალითად, ძირითად კაპი ტალში); მატერიალური დოვლათისა და სოციალური სიკეთის მწარმოებელ პრიორიტეტულ დარგებში; ჩამორჩენილ დეპრესიულ მდგომარეობაში მყოფ რეგიონებში და ა.შ.

12	Jujuna Tsiklauri-Shengelia, Revaz Shengelia, Natia Shengelia, (ჟუჟუნა წიკლაური-შენგელია, რევაზ შენგელია, ნათია შენგელია)	THE IMPORTANCE AND ROLE OF AUDIT AND AUDIT REPORT IN BUSINESS DECISION-MAKING (აუდიტისა და აუდიტორული დასკვნის მნიშვნელობა და როლი ბიზნეს გადაწყვეტილებების	ჟურ. “ეკონომიკა”, 2015, №7-9	თბილისი	8
----	--	--	------------------------------	---------	---

		მიღებაში)			
--	--	-----------	--	--	--

ფინანსური ანგარიშგება, მისი აუდიტი და განსაკუთრებით აუდიტორული დასკვნა, რომელიც ზრდის ფინანსური ანგარიშგების სანდოობის ხარისხს, მნიშვნელოვან როლს თამაშობს ბიზნეს გადაწყვეტილებების მიღების პროცესში, ინვესტორებისათვის, ფინანსური ინსტიტუტებისთვის (მაგ. სესხის გაცემის შემთხვევაში), და ფინანსური ანგარიშგების სხვა მომხმარებლებისათვის. თუ აუდიტორი მტკიცებულებების ბაზაზე გამოხატავს მოსაზრებას, რომ ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების სტრუქტურული საფუძვლების შესაბამისად ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, მაშინ გაიცემა არამოდიფიცირებული (დადებითი) უპირობო აუდიტორული დასკვნა; ხოლო არსებითი უზუსტობების აღმოჩენის ან არასაკმარისი მტკიცებულებების მოპოვების შემთხვევაში კი იწერება უკვე მოდიფიცირებული დასკვნა, მათ შორის: პირობითი დასკვნა, უარყოფითი დასკვნა ან უარი დასკვნის გაცემაზე. ამრიგად, აუდიტი უზრუნველყოფს საზოგადოებას (სხვა მომხმარებლებს) დამატებითი სანდო გარანტიით - კომპანიის მენეჯმენტის მტკიცებულების მიღმა, რომ ფინანსური ანგარიშგება ნამდვილად არის მომზადებული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების მიხედვით და არ შეიცავს არსებით უზუსტობებს, რომელიც გავლენას მოახდენდა მომხმარებელთა ეკონომიკურ გადაწყვეტილებაზე. აუდიტის რეგულირების ძირითადი ამოცანაა, უზრუნველყოს ერთი მხრივ, რომ აუდიტორმა შეძლოს ფინანსურ ანგარიშგებაში არსებითი შეცდომების გამოვლენა (კომპეტენტურობა), მეორე მხრივ კი, აცნობოს ამის შესახებ საწარმოს ინვესტორებსა და აქციონერებს (დამოუკიდებლობა).

13	Жанна Толордава, Вахтанг Антия, Реваз Шенгелия, Жужуна Циклаური - Шенгелия (ჟანა თოლორდავა, ვახტანგ ანთია, რევაზ შენგელია, ჟუჟუნა წიკლაური)	Консалтинг в сфере информационных технологий (კონსალტინგი ინფორმაციული ტექნოლოგიების სფეროში)	ჟურ. “ეკონომიკა”, 2015, №7-9	თბილისი	10
----	---	---	---------------------------------	---------	----

სტატიაში განხილულია შედარებით ახალი და პერსპექტიული სფერო - ინფორმაციულ-ტექნოლოგიური (IT) კონსალტინგი. მის პერსპექტიულობას განაპირობებს ინფორმაციულ ტექნიკასა და ტექნოლოგიებზე სწრაფად მზარდი მოთხოვნა. ასეთი მოთხოვნის მიზეზებია მმართველობითი ამოცანების სირთულისა და მათი რაოდენობის ზრდა, რისკებისა და განუსაზღვრელობის არსებობა მეწარმეობის სხვადასხვა სფეროში. გარდა ამისა, ბიზნესის, ბაზრების ინტერნაციონალიზაციამ და გლობალიზაციამ, სტრუქტურულმა ცვლილებებმა საწარმოებში დიდად შეუწყვეს ხელი კონსალტინგურ მომსახურებას ინფორმაციული

ტექნოლოგიების სფეროში. ცნობილია, რომ ინფორმაციული სისტემები ბიზნესის ეფექტიანობის ზრდას უწყობენ ხელს, ვინაიდან წარმოების ყველა საწარმოო პროცესზე ინფორმაციის ფლობა დროულად და ოპერატიულად სწორი გადაწყვეტილების მიღების საშუალებას იძლევა. IT - სისტემების პერმანენტული განვითარების პირობებში პროფესიონალი კონსულტანტების და IT-კონსალტინგის როლი მნიშვნელოვნად იზრდება და აუცილებელიც ხდება.

14	ზურაბ ჯორბენაძე, რევაზ შენგელია, ნათია შენგელია, ჟუჟუნა წიკლაური-შენგელია	ეკონომიკური ანალიზის საგნის სწავლების საკითხისათვის	ჟურ. "ეკონომიკა", თბილისი 2015, №10-12		10
----	---	---	--	--	----

დღეს ეკონომიკური ანალიზი თვისობრივად მაღალ დონეზე ავიდა: დამკვიდრდა საერთაშორისო სტანდარტი და ერთიანობაში წარმოჩინდა ფინანსური, მმართველობითი, საგადასახადო, ინოვაციური, საინვესტიციო და სტატისტიკური ანალიზი. ქვეყნის განვითარების დღევანდელ ეტაპზე და მომავლის პერსპექტივიდან გამომდინარე ეკონომიკური პროფილის სტრუქტურისათვის ანალიტიკური ანალიზის უნარ-ჩვევების გამომუშავების საკითხი ძალზე მოთხოვნადი გახდა. ამ ფონზე საქართველოში ეკონომიკური ანალიზის საგნის სწავლების დონე და ხარისხი კრიტიკას ვერ უძლებს: ზოგიერთ უმაღლეს სასწავლებლებში ეს საგანი უბრალოდ არ ისწავლება(!), და იქ სადაც ის ისწავლება საკითხი თვითდინებაზე არის მიშვებული – დარღვეული არის საგნის და თვით მეცნიერების სტრუქტურა, აღრუელია თეორიული და პრაქტიკული მხარეების თანაფარდობა, ამა თუ იმ საკითხის განხილვის პარალელიზმის შიშით ამ საგანს უზღუდავენ არეალს, თვით განხილული საკითხები კი აშკარად ჩამორჩება დღევანდელ მოთხოვნებს, საგნის ხელმძღვანელთა და კურსის სწავლების ლექტორთა მოხერხებულობის ფონზე მიმდინარეობს სწავლის პროცესი, და ბოლოს ქართულ ენაზე ეკონომიკური ანალიზის სახელმძღვანელოს ან დამხმარე ლიტერატურის არ არსებობა, და კიდევ სხვა ობიექტური თუ სუბიექტური გარემოებები ერთმართიანობაში უცილობლად მოითხოვს ეკონომიკური ანალიზის სწავლების საკითხის ძირეულად გადახედვას და სწავლების შინაგანი სტრუქტურის გაჯანსაღებას. ამ მიზნით მიზანშეწონილად მიგვაჩნია მოხდეს ეკონომიკური ანალიზის საგნით დაინტერესებულ პირთათვის სემინარების, კონფერენციების, ან ტრეინინგების და ა.შ. ორგანიზება და მოწყობა. ასევე მათ უნდა გამოიჩინონ მეტი პედაგოგიური სწრაფვა და ჟინი რათა მაღალკვალიფიციური კადრების (სპეციალისტების) მომზადების პროცესმა სრულყოფილი სახე მიიღოს.

15	რევაზ შენგელია, ჟუჟუნა წიკლაური	მეცნიერულ-ტექნიკური ცოდნის დაბალი დონე - ეკონომიკური ზრდის უმთავრესი შემაფერხებელი ფაქტორი კრეატიული ეკონომიკის პირობებში	ჟურ. "ეკონომიკა", 2015, №7-9	თბილისი	13
<p>ბოლო პერიოდის სოციალურ-ეკონომიკური მაჩვენებლებიდან გამომდინარე ნაშრომში ნაჩვენებია, რომ კრეატიული ეკონომიკის პირობებში ქვეყნის განვითარების დონის ამაღლების უმთავრესი საშუალებაა მოსახლეობის საყოველთაო კეთილდღეობისკენ მიმართული სწრაფი ეკონომიკური ზრდა, ხოლო ასეთი ეკონომიკური ზრდის ძირითადი ფაქტორი- მეცნიერულ-ტექნიკური ცოდნის, მისი განახლება-კვლავწარმოების მაღალი დონე-გასაკუთრებული ყურადღება გამახვილებულია მეცნიერულ-ტექნიკური ცოდნის განახლება-კვლავწარმოების ახალ სამ ფორმაზე, მათი პრაქტიკაში გათვალისწინების მნიშვნელობაზე საზოგადოებრივი შრომის დანაკარგების შემცირების თვალსაწიერით და წარმოჩენილია განათლების სფეროში, ცოდნის ფორმირების პროცესში მოღვაწე მუშაკთა როლი ეკონომიკაში არსებული არასასურველი მდგომარეობის გამოსასწორებლად და ქვეყნის შემდგომი წინსვლის საქმეში. მოცემულია ადამიანისეულ კაპიტალში განხორციელებული ინვესტიციების პირობითად ორ- პირდაპირ და ირიბ ინვესტიციებად დაყოფის არგუმენტაცია და გაკეთებულია დასკვნა, რომ პირდაპირი დაბანდება ადამიანურ კაპიტალში ზრდის ამ კაპიტალის მოცულობას, ხოლო ირიბი ხარჯები – ახანგრძლივებენ ამ კაპიტალის ექსპლუატაციის ვადას, აუმჯობესებენ მის ქმედუნარიანობას, ამცირებენ ავადობას და სიკვდილიანობას.</p>					
16	ელენე მენაბდე-ჯობაძე	ეკონომიკის სახელმწიფო რეგულირების ფულად – საკრედიტო მექანიზმი	ჟურნალი "ბიზნეს-ინჟინერინგი", 2015 წელი, №3	თბილისი, საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის გამომცემლობა	5
<p>სტატიაში: ეკონომიკის სახელმწიფო რეგულირების ფულად – საკრედიტო მექანიზმი - აღნიშნულია, რომ სახელმწიფოს უმნიშვნელოვანესი ფუნქცია ფულად – საკრედიტო ურთიერთობებზე ზემოქმედებაა, რაც ფულად – საკრედიტო პოლიტიკით ხორციელდება. ფულად საკრედიტო პოლიტიკა – ხელისუფლების მიერ, მაკროეკონომიკური პროცესების საჭირო მიმართულებით განვითარებაზე ზემოქმედების დონისძიებათა ერთობლიობაა, რომელსაც იგი ფულის მიმოქცევისა და საკრედიტო ურთიერთობების სფეროში ატარებს. მისი უმაღლესი მიზანი – ეროვნული მეურნეობის გაწონასწორებული და მყარი</p>					

განვითარების უზრუნველყოფა. კონკრეტული მიზნებია: ფულადი სისტემის გამყარება, კაპიტალის ინვესტირების პროცესზე, სამომხმარებლო მოთხოვნაზე და ფასწარმოქმნაზე ზემოქმედება. ფულად-საკრედიტო პოლიტიკის გატარებაში ცენტრალურ ბანკს მთავარი როლი მიეკუთვნება, იგი ძირითადი სუბიექტია. ცენტრალური ბანკის გადასაწყვეტი ამოცანებია: უზრუნველყოს ეროვნული სავალუტო სისტემა, რადგან მყარი ეროვნული ვალუტა ბაზრის ინფრასტრუქტურის უმნიშვნელოვანესი ელემენტია. კერძო (კომერციული) ბანკების მოქმედებაზე ისეთი ზემოქმედება, რომ სახელმწიფოს ინტერესები უზრუნველყოს. საკრედიტო პოლიტიკის ირიბ მეთოდებს მიეკუთვნება: ოპერაციები ფასიანი ქაღალდების ღია ბაზარზე; საადრიცხვო (დისკონტური) პოლიტიკა; მინიმალური რეზერვების პოლიტიკა; ფულად – საკრედიტო სფეროში ჩარევის პირდაპირ ფორმად, საკრედიტო დაბანდების ზრდის შეზღუდვა ითვლება. ცვალებადი სოციალურ-ეკონომიკური სიტუაცია (როგორც საშინაო ასევე საგარეო) სახელმწიფო რეგულირებაში აქცენტების კეინზიანური მეთოდებიდან მონეტარულზე და პირიქით გადატანას განაპირობებს.

17	თამარ აბუაშვილი სიჭინავა ალექსანდრე	რეცენზია რატი აბულაძის მონოგრაფიაზე: „საქართველოს ელექტრონული მთავრობის განვითარების მარკეტინგული სტრატეგია“;	ჟურ. “ბიზნეს-ინჟინერინგი”, 2015, №1	თბილისი	2
----	---	---	-------------------------------------	---------	---

მეცნიერთა ყურადღების ცენტრში, ციფრულ გარემოში, გლობალური გამოწვევების პასუხს წარმოადგენს ციფრული პროცესები და მისი მართვის სისტემა – ელექტრონული მთავრობის სისტემა. ციფრული რეგულაციის პირობებში ელექტრონული მთავრობა გახდა ინოვაციის, ინფორმაციულობის, განვითარების, სოციალური-ეკონომიკური და პოლიტიკური მდგრადობის საშუალება შესაძლოა არაეფექტური აღმოჩნდეს.

18	ირინე მამალაძე, თამარ აბუაშვილი	კომპანიის ექსპრეს-ანალიზი და მისი ღირებულების მართვა	ჟურ. “ბიზნეს-ინჟინერინგი”, 2015, №2	თბილისი	4
----	---------------------------------	--	-------------------------------------	---------	---

ქალაქად ადამიანთა ცხოვრება და მასთან დაკავშირებული მრავალი სოციალურ-ეკონომიკური და ეკოლოგიური პრობლემა საზოგადოების ყურადღების ცენტრში ყოველთვის იყო. ვითარება მსოფლიოში განსაკუთრებით მას შემდეგ გამწვავდა, როცა მოსახლეობის უმეტესობა საცხოვრებლად ქალაქად გადავიდა და ამ პროცესის დაჩქარების ტემპმა მეტად საყურადღებო ნიშნულს მიაღწია. თანდათან ჩამოყალიბდა პარადოქსული ვითარება: მეგაპოლისი – ადამიანთა განსახლების ყველაზე უსაფრთხო ადგილი, რომელმაც დედა-ბუნება განადგურებისაგან გადაარჩინა, თვით გახდა, ერთი მხრივ, ბუნების აშკარა მტერი, რომელმაც გაანადგურა საუკუნეთა განმავლობაში დაგროვილი კულტურული

ფასეულობები, ხოლო მეორე მხრივ, ცხოვრების ყველაზე მიმზიდველი ადგილი, სადაც დღენიადაგ იბადება კულტურისა და ხელოვნების ახალ-ახალი შედეგები, რეალიზდება ადამიანთა შემოქმედებითი ოცნებები და პროგრესული იდეები.

ქალაქად მოსახლეობის მასობრივად ცხოვრებამ, ბუნებისადმი ადამიანთა დაუდევრობამ და მომხმარებლურმა დამოკიდებულებამ ეკოლოგიური მდგომარეობა ძალზე გაართულა და მეტად საგანგაშო ვითარება შეიქმნა. დღის წესრიგში მთელი სიმწვავეით დადგა ეკოპოლისური განაშენიანების პროგრესული იდეა. შემუშავდა ქალაქგანაშენიანების მრავალი საყურადღებო პროექტი (მაგ., “გაერო-ჰაბიტატი”), განისაზღვრა გლობალური ეკოლოგიური პრობლემების დაძლევის გზები (მაგ., გაეროს მდგრადი განვითარების კონცეფცია), შეფასდა ქალაქების უზრუნველყოფის რესურსული პოტენციალი, რეგიონულმა გაერთიანებებმა განვითარების გრძელვადიან სტრატეგიაში გაამკაცრეს ეკოლოგიური მოთხოვნები და სხვა მრავალი.

19	თამარ აბუაშვილი თეა ბიძინაშვილი	საქართველოს ექსპორტ-იმპორტის მდგომარეობა 2004- 2013 წლებში	ჟურ. “სოციალური ეკონომიკა”, 2015, №1	თბილისი	8
----	------------------------------------	---	--	---------	---

დღეს, მსოფლიოში მიმდინარე მსოფლიო ეკონომიკურ სისტემაში ცალკეული ქვეყნების ინტეგრაციის პროცესის ფონზე, განსაკუთრებული როლი და მნიშვნელობა ენიჭება როგორც საგარეო სავაჭრო მოვლენებისა და პროცესების, უცხოური დაბანდებების დონის, დინამიკისა და განვითარების ტენდენციების დადგენას, ისე არსებული მდგომარეობის ანალიზს. საქართველოსთვის, რომელიც დღეს თანდათან იკიდებს ფეხს მსოფლიო თანამეგობრობაში, თავის დასამკვიდრებლად მეტად მნიშვნელოვანია საგარეო ეკონომიკური ურთიერთობების განვითარება, რომლის ერთ-ერთ უძველეს ფორმას საგარეო ვაჭრობა წარმოადგენს. საგარეო ვაჭრობაში ქვეყნის ექსპორტ-იმპორტის აღრიცხვის ძირითადი კრიტერიუმებია მის მიერ ქვეყნის ეკონომიკური ტერიტორიის გადაკვეთა. ექსპორტის განვითარებისთვის გადადგმული ზოგიერთი ნაბიჯი ჩვენს ქვეყანაში შეიძლება პირველ ნაბიჯებად ჩაითვალოს, რომელიც უნდა გაფართოვდეს და ამ თვალსაზრისით მსოფლიო გამოცდილების საფუძვლიანი გაცნობა მნიშვნელოვანი წინაპირობაა პრაქტიკული მოქმედებისათვის.

20	მ.ბალათურია მ.ბერუაშვილი	საქართველოს ეკონომიკის მდგრადი და უსაფრთხო განვითარების პერსპექტივები. უ.ბიზნეს- ინჟინერინგი	№1	თბილისი2015 ბიზნეს- ინჟინერინგი	42-44
----	-----------------------------	---	----	---	-------

მდგრადი და უსაფრთხო განვითარების კონცეფციამ შეცვალა არსებული წარმოდგენები საერთოდ განვითარების, კეთილდღეობისა და სხვა საზოგადოებრივი მოვლენების მიმართ. ეს პროცესები უნდა განვითარდეს თანმიმდევრულად. გეგმაზომიერად, ბუნებრივი ბალანსის დაურღვევლად, არა მხოლოდ მოკლევადიან, არამედ გრძელვადიანი პერსპექტივის გათვალისწინებით.

21	მ.ბალათურია მ.ბერუაშვილი	ინფლაციური პროცესების თავისებურება და მისი დაძლევის გზები საქართველოში. უ.ბიზნეს-ინჟინერინგი.	№ 2	თბილისი 2015 ბიზნეს-ინჟინერინგი	11-12
----	-----------------------------	---	-----	--	-------

ინფლაციის ტემპის მკვეთრი ამაღლება, მისი ხშირი ცვლილებები, უარყოფითად აისახება პროდუქციის რეალური გამოშვების მოცულობაზე, რაც გამოწვეულია ძველი, ჩამოყალიბებული ეკონომიკური ურთიერთობების რღვევითა და მთელი რიგი ახალი ტიპის სოციალურ-ეკონომიკური დანახარჯების წარმოშობით. ამიტომ ინფლაციის ტემპის შემცირება, კონკრეტული ეკონომიკური ვითარების შესაბამისად, ოპტიმალურ დონეზე წარმოადგენს ქვეყნის ეკონომიკის აღმავლობის ერთ-ერთ ძირითად პირობას.

22	მ.ბალათურია მ.ბერუაშვილი	ბიზნესის სუბიექტების კონკურენციული სტრატეგია და ტაქტიკა. უ.ბიზნეს-ინჟინერინგი	№3	თბილისი 2015 ბიზნეს-ინჟინერინგი	132-133
----	-----------------------------	---	----	--	---------

სამეწარმეო ბიზნესის სუბიექტები კონკურენციული ქცევის სტრატეგიის გარეშე ვერ შეძლებენ შეიმუშაონ ამა თუ იმ სახის მოქმედებისათვის მოტივირებული მიზანდასახულობა. კონკურენციული მოქმედების სტრატეგიული მართვა ნებისმიერ სამეწარმეო ფორმაში იწყება მიზნობრივი სტრატეგიული გადაწყვეტილებების ფორმირებიდან. ნაშრომში განხილულია კონკურენციული ქცევის სტრატეგიების გამოყენების სახეები. აგრეთვე ბიზნესში შესვლისა და ბიზნესიდან გასვლის სტრატეგია.

23	მ.ბალათურია მ.ბერუაშვილი	მენეჯმენტი-ქართული სინამდვილე. შრომების კრებული	№1	ბათუმი 2015 შრომების კრებული	ბეჭდვის პროცესშია
----	-----------------------------	---	----	-------------------------------------	-------------------

<p>ბიზნესისათვის ყველაზე ძნელია- შეცვალოს ადამიანები და არა სისტემა, მაგრამ კარგი სისტემის მეშვეობით შეიძლება ადამიანები აიძულო შეიცვალონ თავისი ნიშან-თვისებები და ჩვეულებები. მენეჯერების უმრავლესობა მუდმივად ვუწუნებენ იმის გამო, რომ ვერ ახერხებენ სათანადო ხალხის პოვნას, ეძებენ მებრძოლებს, რომლებიც მოვლენ და სიმაღლეებს დაიპყრობენ. სინამდვილეში კი თითოეული ადამიანი ამოუწურავი შესასაძლებლობების მქონე, უსასრულო სამყაროა, რომელსაც შეუძლია წარმოუდგენლად ძვირფასი იდეა ჰქონდეს.</p>					
24	ტარიელკიკვაძე, დავით ბეგია	ინფლაციის სტრატეგიული მართვის პრობლემები	ყოველკვარტალური სამეცნიერო ჟურნალი “ბიზნეს- ინჟინერინგი”, №3, 2015	თბილისი, სტუ	166-171
<p>სტატიაში ინფლაცია განიხილება როგორც სისტემური ფენომენი, რომელშიც ჩართულია საზოგადოების სხვადასხვა ფენები, ჯგუფები და ინდივიდები. ინფლაციის მართვის პროცესში გათვალისწინებული უნდა იყოს საზოგადოებრივი ცნობიერების ყველა ასპექტი - ეკონომიკური, პოლიტიკური, სოციალური (საკუთრივი, ვიწრო მნიშვნელობით), ფსიქოლოგიური, მასმედიური, აგრეთვე, სახელმწიფოს მართვის ორგანიზაციული არქიტექტურა (პარლამენტი, ეროვნული ბანკი, მთავრობა, პრეზიდენტი, სასამართლო სისტემა). მისი ეფექტური მართვა მნიშვნელოვანწილად დამოკიდებულია საექსპერტო, კვლევითი და მმართველობითი, სისტემის, ცოდნის მომაცემთა ბაზის, თეზაურუსის შექმნასა და ეფექტურ გამოყენებაზე, რაც თავის მხრივ გულისხმობს ადეკვატური საჯაროობის უნზრუნველყოფას. მიდგომა აერთიანებს ინფლაციის ისტორიულ და უახლეს პრობლემებთან დაკავშირებულ კვლევებსა და კონცეფციებს.</p> <p>სტატიაში ინფლაციის მართვის პრობლემატიკა დაკავშირებულია საინფორმაციო-საკომუნიკაციო ტექნოლოგიებთან, რომლებიც ინტეგრირებული უნდა იყვნენ პროგრამულ-მიზნობრივი ან მართვის სხვა თანამედროვე კონცეფციებთან, რაც უფრო ეფექტურს გახდის ინფლაციის მართვის სისტემურ პროცესს და შეამსუბუქებს საზოგადოებაზე მისი ზეგავლენით გამოწვეულ ფსიქოლოგიურ და მატერიალურ წნეხს.</p>					
25	ტარიელკიკვაძე, ირინე ფარსელაშვილი	აუდიტის დაგეგმვა და რეგულირება	ყოველკვარტალური სამეცნიერო ჟურნალი “ბიზნეს- ინჟინერინგი”, N4, 2015	თბილისი, სტუ	138-142
<p>გაანალიზებულია აუდიტორული შემოწმების ზოგადი სტრატეგიის შემუშავების და დეტალური პროგრამის შედგენის საკითხები. მოყვანილია განსახორციელებელი აუცილებელი აუდიტორული პროცედურების ჩამონათვალი.</p>					

აუდიტორული შემოწმება უნდა პასუხობდეს საყოველთაოდ მიღებულ სტანდარტებს, უნდა სრულდებოდეს ეფექტურად კლიენტის მიერ დათქმულ დროში. ამ მიზნით ხდება აუდიტის დაგეგმვა და რეგულირება.

პასუხისმგებლობა აუდიტის საერთო გეგმისა და აუდიტორული პროგრამის შემუშავებაზე ეკისრება აუდიტორს.

26	აკაკი გვარუციძე, პარმენ ლემონჯავა	ბუნების რაციონალური გამოყენების პროცესში მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესის მენეჯმენტის სრულყოფის მნიშვნელობა	სოციალური ეკონომიკა №3	გამომცემლობა სტუ.	18
----	-----------------------------------	--	------------------------	-------------------	----

სამეცნიერო სტატიაში აღნიშნულია რომ თანამედროვე მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესის მიღწევების გამოყენება ბუნებაზე ქმედით გავლენას ახდენას, სწორედ მისი არამიზანმიმართული გამოყენება განაპირობებს ეკოლოგიური წონასწორობის დარღვევას, ამიტომ ქვეყნის მთელი სამეურნეო საქმიანობა უნდა წარიმართოს ულტრათანამედროვე ტექნოლოგიების გამოყენებით, რათა უზრუნველყოფილი იქნეს საზოგადოებისა და ბუნების ჰარმონიული ურთიერთობა.

სამეურნეო პროცესები დიდი ხანია რაც მენეჯმენტის ობიექტია მაგრამ ბუნების დაცვა მისი რესურსების გამოყენება, მხოლოდ ბოლო წლებში დაექვემდებარა ამ პროცესს.

სამეცნიერო სტატიაში მითითებულია, რომ ბუნების და ეკონომიკური მენეჯმენტის პრობლემები განხილული უნდა იქნეს ერთიანობის პრინციპის საფუძველზე.

ბუნების რაციონალურად გამოყენების პროცესში მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესის მენეჯმენტის მიზანია წარმოების ეფექტიანობის ამაღლება, ამ უკანასკნელის განხორციელების დროს ეკოლოგიური სისტემების მენეჯმენტი მეცნიერულ საფუძველს უნდა ემყარებოდეს. მხოლოდ ასეთ პირობებში შეიძლება მივარწიოთ რესურსების რაციონალურ გამოყენებას და ბუნებრივი გარემოს ხარისხის გაუნჯობესებას.

ეკონომიკისა და ბუნების ურთიერთ შედწეული პროცესის რაციონალურმა მეთოდებმა და სისტემებმა უნდა იზრუნველყონ ბუნების ნორმალურ მდგომარეობაში შენარჩუნება და კვლავწარმოება. ამ უკანასკნელის მიღწევა კი შესაძლებელია ბუნების დაცვის, მისი რესურსების რაციონალურად გამოყენების მიზნით, მეცნიერულ საფუძველზე შედგენილი მენეჯმენტის გამოყენების გზით.

27	აკაკი გვარუციძე ნანი მამფორია	სამეცნიერო-ტექნიკური და ინოვაციური სფეროს საქმიანობის მდგომარეობა თანამედროვე პირობებში	ჟურ. სოც.ეკონომიკა № 2. 2015წ.	გამომცემლობა სტუ	14
----	----------------------------------	---	--------------------------------	------------------	----

ეკონომიკური განვითარების ძირითადი ამოცანაა მისი ინოვაციურ ტრაექტორიაზე გასვლა, პოსტინდუსტრიული ინფორმაციული ეპოქისათვის დამახასიათებელი ეკონომიკური ზრდის პრინციპულად ახალი ფაქტორების მაქსიმალურად გამოყენება. ეს ამოცანა ძალზე მნიშვნელოვანია თანამედროვე საქართველოსთვის, სადაც ეკონომიკის განვითარების ინოვაციურ გზაზე გადასვლის აუცილებლობა მოითხოვს ინოვაციური საქმიანობის მძლავრ აქტივიზაციას, პირველ რიგში სამეურნეო სუბიექტების, საწარმოს დონეზე შესაბამისი სამეცნიერო-ტექნიკური დამუშავებების, საინვესტიციო და სხვა პირობებს. ეს ეროვნული მეურნეობის რეორგანიზაციის შესაძლებლობას იძლევა. მეცნიერებატევად წარმოების საფუძველზე შესაძლებელი ხდება საქართველოს დიდი და ტრადიციულად მზარდი ჩამორჩენის დაძლევა (მეურნეობრიობის სხვადასხვა სფეროში მსოფლიოს მაღალგანვითარებულ ქვეყნებთან შედარებით). თანამედროვე პირობებში იჩენი ქვეყანა საკმაოდ დონის სამეცნიერო-ტექნიკურ პოტენციალს ფლობს, თუმცა ეკონომიკური კრიზისის გამო გარდამავალი პერიოდის პირობებში ქვეყანა მნიშვნელოვნად ჩამორჩა წარმოების ინოვაციური განვითარების მსოფლიო დონეს. ამასთან დაკავშირებით ხელახლა გააზრებას საჭიროებს როგორც წარმოების ინოვაციური განვითარების დასახასიათებლად საჭირო ტერმინები და კატეგორიები, ასევე წარმოების ინოვაციური განვითარების ეფექტიანობის ანალიზის მეთოდოლოგია. ამასთან, მეურნეობრიობის ეფექტიანობაზე ზემოქმედების ეკონომიკურ მეთოდებზე გადასვლა განაპირობებს წარმოების მართვის ახალი მექანიზმების ფორმირების აუცილებლობას, როგორც მთლიანად, ასევე ინოვაციური განვითარების მიმართ. შემდგომ კვლევებს მოითხოვს ასევე ინოვაციების და ინტელექტუალური კაპიტალის შეფასების პრობლემები, მათი ზემოქმედება წარმოების საბოლოო სოციალურ-ეკონომიკურ შედეგებზე, რომლებიც სამეცნიერო ტექნოლოგიური პროგრესის დაჩქარებისა და ქვეყნის ეკონომიკის საბაზრო ორიენტაციის გაძლიერების შედეგად ახლის შექმნისა და არსებული სამრეწველო და სასოფლო საწარმოების ტექნიკური გადაიარაღების რესურსული უზრუნველყოფის დომინირებადი წყარო უნდა გახდეს. აღნიშნული პრობლემების გადაჭრის აუცილებლობა განაპირობებს ეკონომიკაში ინოვაციური, ინტელექტუალური, საინვესტიციო საქმიანობის აქტუალობას

28	ნატო გეგენავა თეონა ბაქანიძე	ინოვაციების მნიშვნელობა რეგიონის განვითარებისთვის	ჟურ. № 2	გამომცემლობა სტუ	3
----	---------------------------------	---	----------	------------------	---

სტატიაში განხილულია ინოვაციათა მნიშვნელობა რეგიონების მდგრადი განვითარების უზრუნველყოფაში. ნაჩვენებია, რომ ქვეყნის რეგიონების მდგრადი სოციალურ-ეკონომიკური განვითარებისათვის წინამძღვრების შექმნა შეუძლებელია ინოვაციური პროცესების აქტივიზაციისა და მათი ეფექტიანობის ამაღლების გარეშე, რამაც აქცენტი გადაიტანა ინოვაციური პროგრამების მართვის სფეროში ფედერალურიდან რეგიონულ დონეზე. ჩატარებულია რეგიონულ დონეზე ინოვაციური საქმიანობის ეფექტიანობის ამაღლების თანამედროვე მიდგომების ანალიზი. გამოვლენილია რეგიონული ინოვაციური ინფრასტრუქტურის ელემენტების ძირითადი ფუნქციები. სტატიაში ასევე ნაჩვენებია, რომ ინოვაციური პროგრამებისა და ცალკეული მსხვილი პროექტების რეალიზაციის ეფექტურობა მნიშვნელოვანწილად განისაზღვრება ეფექტური რეგიონული ინოვაციური ინფრასტრუქტურების, როგორც ეროვნული ინოვაციური სისტემის ქვესისტემის ჩამოყალიბების შესაძლებლობით.

29	თეონა ბაქანიძე, ნატო გეგენავა	ორგანიზაციის მართვის სახეები	ჟურ. ბიზნეს- ინჟინერინგი, №2. 2015	გამომცემლობა სტუ	3
----	----------------------------------	---------------------------------	--	---------------------	---

სტატიაში წარმოდგენილია თანამედროვე ორგანიზაციისათვის აქტუალური მართვის ორი სახე: სტრატეგიული და კორპორაციული მართვა. განხილულია სტრატეგიული მართვა, როგორც სამეწარმეო საქმიანობა. ორგანიზაციის შესაძლებლობები წარმოადგენს სტრატეგიული მართვის საფუძველს, რომელიც მიმართულია სტრატეგიული მიზნების მიღწევასაკენ. მთლიანობაში, სტრატეგიული პრობლემებით დაკავებული მენეჯერის მთავარ ამოცანას წარმოადგენს მომგებიანობის მუდმივი პოტენციალის უზრუნველყოფა. ამრიგად, სტრატეგიული მართვის მიზანია გაზარდოს ორგანიზაციის პოტენციალი, თანამედროვე უნარების მქონე, ჩართული, მოტივირებული და საქმისადმი ერთგული თანამშრომლებით.

სტატიაში ასევე განხილულია კორპორაციული მართვა, როგორც კომპანიების მართვის და კონტროლის სტრუქტურა. იგი არის კორპორაციების ფუნქციონირების და კონტროლის შიდა ინსტრუმენტი, კორპორაციული მართვა მოიცავს ურთიერთობებს კომანიის მენეჯმენტს, მის სამეთვალყურეო საბჭოს, აქციონერებსა და სხვა დაინტერესებულ მხარეებს შორის. კორპორაციული მართვის ძირითადი ასპექტი დაკავშირებულია კორპორაციებში გარე კაპიტალის შემოდინების უზრუნველყოფასთან. კორპორაციული მართვა ასევე ითვალისწინებს იმ გზების გამონახვას, რომლის საშუალებითაც შეძლებს დაინტერესოს დაკავშირებული მხარეები, რათა მათ განახორციელონ სოციალურად ეფექტიანი ინვესტიციები სპეციფიკურ ადამიანურ და ფიზიკურ კაპიტალში.

30	შ. ყიზილაშვილი კ. ყიზილაშვილი	რენტაბელური საოჯახო მეურნეობები- საქართველოს სოფლის მეურნეობის აღორძინებისა და განვითარების უტყუარი გზა	სტუ და აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მესამე საერთაშორისო ეკონომიკური კონფერენციის მასალები, თბ; 2015წ.		
----	----------------------------------	---	---	--	--

სტატიაში განხილულია საქართველოს სოფლის მეურნეობის თანამდროვე მდგომარეობა და სამომავლოდ მის აღორძინებაში და განვითარებაში რენტაბელური საოჯახო მეურნეობების მნიშვნელობა.

31	ნატო ჩიკვილაძე პარმენ ლემონჯავა, აკაკი გვარუციძე,	ბუნების რაციონალური გამოყენების პროცესში მეცნიერულ – ტექნიკური პროგრესის მენეჯმენტის სრულყოფის მნიშვნელობა, ჟურნალი “სოციალური ეკონომიკა- XXI საუკუნის აქტუალური პრობლემები”	№3 2015წ	თბილისი, კოსტავას ქუჩა №77. სტუ	39-48
----	---	---	----------	---------------------------------------	-------

სამეცნიერო სტატიაში აღნიშნულია რომ თანამედროვე მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესის მიღწევების გამოყენება ბუნებაზე ქმედით გავლენას ახდენას, სწორედ მისი არამიზანმიმართული გამოყენება განაპირობებს ეკოლოგიური წონასწორობის დარღვევას, ამიტომ ქვეყნის მთელი სამეურნეო საქმიანობა უნდა წარიმართოს ულტრათანამედროვე ტექნოლოგიების გამოყენებით, რათა უზრუნველყოფილი იქნეს საზოგადოებისა და ბუნების ჰარმონიული ურთიერთმოქმედება.

სამეურნეო პროცესები დიდი ხანია რაც მენეჯმენტის ობიექტია მაგრამ ბუნების დაცვა მისი რესურსების გამოყენება, მხოლოდ ბოლო წლებში დაექვემდებარა ამ პროცესს.

სამეცნიერო სტატიაში მითითებულია, რომ ბუნების და ეკონომიკური მენეჯმენტის

პრობლემები განხილული უნდა იქნეს ერთიანობის პრინციპის საფუძველზე.

ბუნების რაციონალურად გამოყენების პროცესში მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესის მენეჯმენტის მიზანია წარმოების ეფექტიანობის ამაღლება, ამ უკანასკნელის განხორციელების დროს ეკოლოგიური სისტემების მენეჯმენტი მეცნიერულ საფუძველს უნდა ემყარებოდეს. მხოლოდ ასეთ პირობებში შეიძლება მივარწიოთ რესურსების რაციონალურ გამოყენებას და ბუნებრივი გარემოს ხარისხის გაუმჯობესებას.

ეკონომიკისა და ბუნების ურთიერთშელწეული პროცესის რაციონალურმა მეთოდებმა და სისტემებმა უნდა უზრუნველყონ ბუნების ნორმალურ მდგომარეობაში შენარჩუნება და კვლავწარმოება. ამ უკანასკნელის მიღწევა კი შესაძლებელია ბუნების დაცვის, მისი რესურსების რაციონალურად გამოყენების მიზნით, მეცნიერულ საფუძველზე შედგენილ მენეჯმენტის გამოყენების გზით.

32	ნატო ჩიკვილაძე ვახტანგ დათაშვილი თინა მელქოშვილი	ელექტრონული მთავრობის პროექტების საინფორმაციო-ანალიტიკური შეფასების მეთოდოლოგია ჟურნალი “სოციალური ეკონომიკა- XXI საუკუნის აქტუალური პრობლემები”	№3 2015წ	თბილისი, კოსტავას ქუჩა №77. სტუ	10-28
----	--	---	----------	---------------------------------	-------

სადღეისოდ შემუშავებულია უამრავი მეთოდოლოგია, რომელთა დახმარებითაც შეგვიძლია გავზომოთ და ერთმანეთს შევუდაროთ ელექტრონული მთავრობის სფეროში არსებული საქმის ვითარება. ამიტომ თავდაპირველად აუცილებელია ჩავატაროთ ცნობილი მიდგომების ანალიზი და გამოვიკვლიოთ არსებული უცხოური თუ ქართული მეთოდოლოგიების შესაძლებლობები საქართველოს რეგიონებში ელექტრონული მთავრობის განვითარების შეფასებაში.

ელექტრონული მთავრობის პროექტების მდგომარეობის შეფასებისათვის ესა თუ ის საერთაშორისო ორგანიზაცია თავის საკუთარ მაჩვენებლებს იყენებს. ყველაზე უფრო გავრცელებულია ელექტრონული მთავრობისათვის ქვეყნების მზადყოფნის ის ინდექსი, რომელიც გაერთიანებული ერების ორგანიზაციას აქვს გამოთვლილი.

გაეროს ეკონომიკურ და სოციალურ საკითხთა დეპარტამენტის (the UN Department of Economic and Social Affairs (UNDESA)) სახელმწიფო ადმინისტრაციული საქმიანობისა და განვითარების მართვის განყოფილებამ (the Division for Public Administration and Development Management (DPADM)) შეიმუშავა ელექტრონული მთავრობისათვის ქვეყნების მზადყოფნის

შეფასების საკუთარი მეთოდიკა. მზადყოფნა იმ დონის ამსახველი მაჩვენებელია, რომლითაც სახელმწიფო მომზადებულია ქსელურ სამყაროში მონაწილეობისათვის და რომელიც იძლევა შესაძლებლობებისა და პრობლემების შეფასების საშუალებას.

ამ კვლევას იმის დასადგენად ატარებენ, თუ რამდენად არიან მთავრობები მზად საინფორმაციოსატელეკომუნიკაციო ტექნოლოგიების შესაძლებლობათა გამოსაყენებლად და ორიენტირებულები ძირითადი სოციალური მომსახურების ხელმისაწვდომობისა და ხარისხის გასაუმჯობესებლად.

II. 2. პუბლიკაციები

ბ) უცხოეთში

მონოგრაფიები

№	ავტორი/ავტორები	მონოგრაფიის სათაური	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	ა.სიჭინავა, დ.სეხნიაშვილი, მ. ჩიქავა	Challenges for Higher Education in Central and Eastern Europe	Challenges for Higher Education in Central and Eastern Europe	კრაკოვი, Adam Marszalek

ოფიციალური მონაცემების ანალიზიდან ჩანს, რომ უმაღლეს განათლებაში ჩადებული ინვესტიცია საქართველოში ამ ეტაპისათვის გარკვეულ უკუგებას იძლევა, უმაღლესი განათლების მქონე პირის საშუალო შემოსავალი დაქირავებული შრომიდან მხოლოდ ზოგადი განათლების მქონე პირის საშუალო შემოსავალზე თითქმის ორჯერ უფრო მაღალია; სქესის, ასაკისა და საცხოვრებელი ადგილის გათვალისწინების პირობებში, უმაღლესი განათლების მქონე პირის დასაქმების შანსები საშუალო განათლების მქონე პირებთან შედარებით ორჯერ მაღალია, ხოლო დაქირავებით დასაქმების ალბათობა - თითქმის ხუთჯერ; ასევე უმაღლეს განათლებაზე გაწეული ხარჯების ამოღება საქართველოში დაახლოებით იგივე დროის მონაკვეთში ხდება, რაც ანალოგიური შემოსავლის მქონე სხვა ქვეყნებში.

უმაღლესი განათლება საზოგადოებაში არსებული სოციალური უთანასწორობის გამოთანაბრების პოტენციურად ეფექტური ინსტრუმენტია, თუმცა საქართველოში უმაღლესი განათლების ხელმისაწვდომობა დღეისათვის კვლავ შეზღუდული რჩება მოწყველადი ჯგუფებისათვის. ასევე, უმაღლესი განათლების უკუგების შემდგომი ზრდისთვის შემავარსებელ ფაქტორებს წარმოადგენს უმაღლესი განათლების მქონე პირთა თვითდასაქმებისა და სპეციალობით დასაქმების დაბალი მაჩვენებლები.

III. 1. სამეცნიერო ფორუმების მუშაობაში მონაწილეობა

ა) საქართველოში

№	მომსხენებელი/ მომსხენებლები	მოსხენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1	ალექსანდრე სიჭინავა, შოთა ვეშაპიძე	თანამედროვე ეკონომიკური მოდელები: ღირებულებები, მიღწევები, თავისებურებები	მესამე საერთაშორისო ეკონომიკური კონფერენცია “ეროვნული ეკონომიკის განვითარების მოდელები” გუშინ დღეს, ხვალ” თბილისი, 17-18 ოქტომბერი
<p>სტატიაში კონკრეტულად განხილულია მსოფლიოში ისეთი ეკონომიკური მოდელების თავისებურებები და დამახასიათებელი ნიშნები, როგორცაა: აშშ ეკონომიკური მოდელი; ევროპული მოდელი (დიდი ბრიტანეთი, გერმანია, შვედეთი, ფინეთი, საფრანგეთი, იტალია); აზიური მოდელი (იაპონია, ინდოეთი, სამხრეთ კორეა); ლათინოამერიკული და აფრიკული მოდელი.</p> <p>საქართველომ გულდასმით უნდა მიაღწევოს თვალყური მსოფლიოს თანამედროვე სოციალურ-ეკონომიკურ მოდელებს. მისგან სასარგებლო გაკვეთილების მიღებით შესაძლებელი გახდება ქართული სოციალურ-ეკონომიკური მოდელის ფორმირების ფართოდ გაშლა და მისი უფრო სრულყოფილი, თანამედროვე და ეფექტიანი ჩამოყალიბება.</p>			
2	ჯოლია გურამ	კრეატიული ეკონომიკის ფენომენის შემეცნებითი გააზრებისათვის	პირველი საერთაშორისო სამეცნიერო-პრაქტიკული კონფერენცია თემაზე: “თანამედროვე მენეჯმენტი: პრობლემები, ჰიპოთეზები” 2015, 24-26 ივნისი, ბათუმი
<p>XX საუკუნის ბოლო მეოთხედში განვითარებულ სამყაროში მიმდინარე ცვლილებებმა საზოგადოების ყურადღება კრეატიული სექტორის განვითარებისაკენ წარმართა.</p> <p>ეკონომიკის კრეატიული ინდუსტრიის პოტენციური შესაძლებლობები საზოგადოების</p>			

განვითარების შეუზღუდავი წყაროა, თუმცა ამ სექტორის მრავალი დებულება, პოსტულატი თუ შეფასების კრიტერიუმი, დღემდე დადგენილი არ არის და მეცნიერთა ფართო დისკუსიის საგანია.

მნიშვნელოვანია ერთი გარემოებაც: ბუნებამ ადამიანი შექმნა არა მარტო კრეატიული აზროვნების უნარით, არამედ თავის ქმედებებში შეცდომების დაშვების შესაძლებლობებითაც. ამ ხარვეზის გამოსწორებით შესაძლებელია უფრო ძლიერი და საიმედო ტექნიკურ-ეკონომიკური საშუალებების შექმნა, რითაც შემცირდება რუტინული ოპერაციების შესრულების რისკი.

კრეატიული ეკონომიკა, როგორც ინტეგრირებული მეცნიერება, აერთიანებს ეკონომიკის, ფილოსოფიის, სოციოლოგიისა და კულტუროლოგიის საკითხებს.

კრეატიული ეკონომიკა არის მეცნიერების, კულტურისა და ხელოვნების სფეროთა ერთობლივი ეკონომიკა. იგი ეფუძნება მაღალი სამუშაო ძალას, რომელიც სიახლეების დამუშავების სულისჩამდგმელი და მამოძრავებელია.

კრეატიული ეკონომიკის ზრდის ძირითადი ფაქტორია ადამიანისეული კაპიტალი.

კრეატიული ეკონომიკის ნიშანია რაიმეს შესახებ შემოქმედებითი მიდგომა, ახალი, ადრე არარსებული იდეების დანერგვა, საზოგადოების უწყვეტი ინოვაციური განვითარება, რომლის საფუძველია ორიგინალური იდეები დასაქმების ნებისმიერ სფეროში.

კრეატიული ეკონომიკის მთავარი თავისებურებაა ის, რომ მისი ძირითადი ინსტრუმენტია ცოდნა, რესურსი – ინფორმაცია, ხოლო პროდუქტი – ინოვაცია.

ეკონომიკური ზრდის ახალი თეორიები იძულებული იქნებიან მომავალში კრეატიულობის ფენომენი გაითვალისწინონ, რადგან კრეატიული ეკონომიკის განვითარება შეუზღუდავი რესურსების გამოყენებას გულისხმობს.

3	ჯოლია გურამ	თანამედროვე განათლების მიღების აუცილებლობა და მსოფლიო კრიზისი	მესამე საერთაშორისო ეკონომიკური კონფერენცია “ეროვნული ეკონომიკის განვითარების მოდელები” გუშინ დღეს, ხვალ” თბილისი, 17-18 ოქტომბერი
---	-------------	---	--

განვითარებული სამყარო თავისი განვითარების ახალ ეტაპზე, პოსინდუსტრიული საზოგადოების მეორე საფეხურზე – ცოდნის საზოგადოების შექმნისა და განვითარების სტადიაზე – გადადის, რომელიც ყოველი ინდივიდისა და მთლიანად საზოგადოების წინაშე თვისებრივად განსხვავებულ მოთხოვნებს აყენებს. დღის წესრიგში დგება თანამედროვე ცოდნის მიღებისა და მისი უწყვეტი განახლების საყოველთაო აუცილებლობა. აქტიურად ვითარდება და ვრცელდება ინფორმაციული ტექნოლოგიები, რაც ახალი ცოდნის მიღების ხელმისაწვდომობას აიოლებს და აჩქარებს კიდევ.

ასეთ ვითარებაში მსოფლიო განათლების სისტემაში კრიზისი შეინიშნება, რაც ნეგატიურ ტენდენციებში ვლინდება. აღნიშნული, ძირითადად ორი მიზეზითაა გამოწვეული: 1. განათლების სისტემა თავისი ბუნებით ინერტულია; 2. მისდამი ყურადღება და მზრუნველობა ნაკლებია.

ამ შეუსაბამობის დასაბალანსებლად აუცილებელია მნიშვნელოვანი ღონისძიებების დროული გატარება, კერძოდ, საგანმანათლებლო სისტემის საფუძვლიანი მოდერნიზაცია და მისდამი ყურადღების გაძლიერება.

4	ა.სიჭინავა, დ.სეხნიაშვილი	რელიგია და ბიზნესი: წინააღმდეგობა თუ ერთიანობა	5-6 სექტემბერი, 2015, ბათუმი
---	---------------------------	--	------------------------------

სტატიაში განხილულია ქართული ეროვნული იდეის მორალური და ეთიკური ასპექტები. მისი რეალიზაციის გზების ძიება დამყარებულია მართლმადიდებელი ქრისტიანების სულში საზოგადოებრივი ცხოვრების ორი ცნების - რელიგიისა და ბიზნესის განუყოფლობაზე.

5	დ. სეხნიაშვილი	HR-ბრენდინგი პერსონალის მართვის სისტემაში	26-27 ივნისი, 2015, თბილისი
---	----------------	---	-----------------------------

HR-ბრენდინგი არის ღრმა პროცესები, რომლებიც პირდაპირ უკავშირდება ადამიანურ კაპიტალს და მასთან მუშაობის ხარისხს. მუშაკები ახდენენ კომპანიის სტრატეგიის რეალიზებას და სწორედ ისინი არიან შიდა და გარე ბრენდის მატარებლები. კომპანიები HR-ბრენდინგით ახორციელებენ უფრო მაღალკვალიფიციური კადრების შერჩევას, მცირდება ვაკანსიებისთვის შეუსაბამო რეზიუმეების ნაკადი, ხოლო იმ ადამიანების ნაკადი, რომლებიც ნამდვილად მოტივირებული არიან სწორედ მოცემულ კომპანიაში მუშაობაზე - იზრდება. კანდიდატები, თავის მხრივ, იღებენ მაქსიმალურ ინფორმაციას, სწორი გადაწყვეტილების ამორჩევისთვის და იმ დამსაქმებელების მოძიებისთვის, რომელიც მათ შეესაბამება.

მაღალკონკურენტულ ბაზარზე HR-ბრენდი არის არა მხოლოდ მიმზიდველი დამსაქმებელის სავიზიტო ბარათი, მისი ძირითადი რეპუტაციური აქტივი, არამედ კომპანიის კაპიტალიზაციის ზრდის მეტად ეფექტური ინსტრუმენტი. დღეს ამბიციური და პერსპექტიული კანდიდატები უფრო მეტად ამახვილებენ ყურადღებას კომპანიის ეკონომიკურ მაჩვენებლებზე, ბიზნესის დინამიკაზე, პერსონალური სრულყოფის შესაძლებლობაზე.

ძლიერი HR-ბრენდი სჭირდება არა მხოლოდ აქტიურად მზარდ კომპანიებს თანამშრომლების მოზიდვისათვის, არამედ იმათაც, ვინც მიზნად ისახავს კარგი შედეგის მიღებას მუშაკთა რიცხოვნების ზრდის გარეშე - მუშაკთა ეფექტური ჩართულობისა და თანამშრომელთა შენარჩუნებისათვის.

ასე, რომ ძლიერი HR-ბრენდის შექმნა მოითხოვს სისტემურ მიდგომას და ყველა ეტაპზე პროცესების შეთანხმებას: შრომის ბაზარზე კომპანიის თავდაპირველი პოზიციონირებიდან საბოლოო ინტერვიუმდე იმ თანამშრომელთან, რომელიც ტოვებს

კომპანიას.			
<p>HR-ბრენდინგში ნებისმიერ ორგანიზაციაში მიმდინარე თითქმის ყველა პროცესი და მოვლენა აისახება, HR-ბრენდი ხელს უწყობს პერსონალის მართვის ეფექტური სისტემის ჩამოყალიბებას და ამ ფაქტის უგულებელყოფა არც ერთ ორგანიზაციას არ უქადის კარგს.</p>			
6	დ. სეხნიაშვილი, ზ. სიჭინავა	თანამედროვე მიდგომები კომპანიის სტრატეგიის განსაზღვრისა და ფორმირების საკითხებისადმი	16-17 ოქტომბერი, 2015, თბილისი
<p>თანამედროვე ორგანიზაციების მართვის სფეროში განსაკუთრებული ყურადღება და ძირითადი აქცენტები მართვის სტრატეგიული ასპექტების მიმართულებით გადანაცვლდა. მკვლევართა ინტერესი და კომპანიების მოთხოვნილება დაკავშირებულია სწრაფად ცვალებად გარე გარემოში ბიზნესის მდგრადი განვითარების პრობლემის გადაწყვეტასთან. ამგვარად, კომპანიების ფუნქციონირების ეფექტურობის ამაღლებისათვის უფრო მეტად მნიშვნელოვანი სტრატეგიული მართვის უპირატესობების გამოყენება, ასევე, ყოველ ცალკეულ მომენტში კომპანიის სტილის (ქცევის) შერჩევა ხდება. ეს არჩევანი კი კომპანიის სტრატეგიით განისაზღვრება, რომლის ფორმირებისადმი ერთიანი მიდგომა არ არსებობს.</p> <p>სტრატეგიის კონცეფციის დახასიათებისათვის თეორიული მიდგომების ანალიზი საშუალებას იძლევა, ბიზნესის განვითარების თანამედროვე პრაქტიკის შესაბამისად, მეთოდოლოგიურად დასაბუთდეს კომპანიის მრავალკრიტერიუმებიანი მრავალდონიანი სტრატეგიული განვითარების ხედვით კვლევების ჩატარების აუცილებლობა. სწორედ ასეთი მიდგომა იძლევა საშუალებას ორგანიზაციის მართვის ყველა ამოცანა განაწილდეს მრავალდონიანი სისტემის მართვის სპეციალიზებულ ელემენტებად, რაც იწვევს მართვის პროცესზე დანახარჯების შემცირებას და იმ შეცდომების მინიმიზებას, რომლებიც კომპანიისთვის მნიშვნელოვანი დანაკარგების წყაროა.</p>			
7	დ. სეხნიაშვილი	ქალთა სამეწარმეო აქტიურობის ზოგიერთი ასპექტი საქართველოში	23-24 ოქტომბერი, 2015, თბილისი
<p>თანამედროვე სამყაროს შემდგომი ეკონომიკური განვითარებისთვის მეტად მნიშვნელოვანია განათლებულ ქალთა კოჰორტის ახალი ინიციატივების რეალიზაცია და ქალთა მეწარმეობის დინამიური განვითარება. მეწარმე ქალები ქმნიან ახალ სამუშაო ადგილებს, საზოგადოებას სთავაზობენ მმართველობითი, ორგანიზაციული და ბიზნეს-პრობლემების გადაჭრის სრულიად ახლებურ გადაწყვეტილებებს და აქვთ რეალური პოტენციალი გახდნენ ეკონომიკურად აქტიური ძალა და სამეწარმეო შესაძლებლობების რეალიზაციის გზით მნიშვნელოვანი წვლილი შეიტანონ როგორც საკუთარი ოჯახების კეთილდღეობის გაზრდაში, ასევე ერის განვითარებაში.</p> <p>ავტორის აზრით, საქართველოში, განვითარების თანამედროვე ეტაპზე, ქალთა სამეწარმეო აქტიურობის ხელშეწყობის მთავარ მიმართულებად მიჩნეულ უნდა იყოს მეწარმეობის დაწყების მსურველი თუ მოქმედი ქალ მეწარმეთა ცოდნის ამაღლება და მათთვის ფინანსური მხარდაჭერის ორგანიზება.</p>			

8	დემნა კვარაცხელია	“საქართველოში ინსტიტუციურ სფეროში არსებული პრობლემების შეფასება”	16-17 ოქტომბერი, 2015 წელი საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი
<p>სტატიაში გაანალიზებულია საქართველოში ინსტიტუციურ სფეროში არსებული პრობლემები. დასაბუთებულია, რომ ეროვნული მეურნეობის ტრანსფორმაციის განვლილ პერიოდში ვერ მოხერხდა ცივილური საბაზრო ეკონომიკის შესაბამისი ინსტიტუციური გარემოს ჩამოყალიბება, რასაც ადასტურებს ელიტის სასარგებლოდ ინსტიტუტების ფორმირების ხშირი შემთხვევა, რაც აფერხებს ქვეყნის ეკონომიკურ განვითარებას. შესაბამისად, განსაზღვრულია ინსტიტუციური ცვლილებების პრიორიტეტები.</p>			
9	ირინე მამალაძე	ვენჩურული ფონდების ინვესტირების თავისებურებანი	მერვე საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია, “განათლება XXI საუკუნეში”, გორის სახელმწიფო სასწავლო უნივერსიტეტი 13-14 ნოემბერი 2015წ. ქ.გორი.
<p>დღეს ვენჩურული ინვესტირება სამეცნიერო კვლევების, გამოყენებითი ხასიათი დამუშავებებისა და საინვესტიციო საქმიანობის არასაბიუჯეტო დაფინანსების უმნიშვნელოვანესი წყაროა. ვენჩურული ინვესტირების სახსრების დაბანდება უმტესწილად იმ ახალი მცირე და საშუალო საწარმოების საწესდებო კაპიტალში ხდება ხოლმე, რომლებიც ახალი ტექნოლოგიების ან მეცნიერებად-ტევადი პროდუქტების შექმნაზე არიან ორიენტირებული.</p> <p>ვენჩურული ინვესტირება საბანკო დაკრედიტებისაგან განსხვავებით არ მოითხოვს რაიმე სახის გირაოს ან საწინდარს. პრაქტიკაში ყველაზე ხშირია კომბინირებული ფორმის ვენჩურული ინვესტირება, რომლის დროსაც სახსრების ნაწილი სააქციო კაპიტალში შეაქვთ, ნაწილს კი საინვესტიციო კრედიტის სახით გასცემენ. ამასთან, ვენჩურული ინვესტორი არ ესწრაფვის აქციათა საკონტროლო პაკეტის დაუფლებას, რითაც იგი ძირეულად განსხვავდება სტრატეგიული ინვესტირებისაგან.</p> <p>ვენჩურული ფონდები დაინტერესებული არიან არა მოგების განაწილებით დივიდენდების ფორმით, არამედ ბიზნესში მისი რეინვესტირებით. მეწარმეებსა და საინვესტიციო ფონდებს შორის რისკების განაწილება და ორივე მხარის მიერ მათი მიზნების ღიად დეკლარირება ვენჩურული ინვესტირების ის თავისებურებებია, რომლებშიც საბანკო დაკრედიტებისაგან და სტრატეგიული პარნიორობისაგან გამოარჩევს მას.</p>			
10	ირინე მამალაძე	ინოვაციების კომერციალიზაცია	ქ.თბილისი 16 ოქტომბერი, ქ.ქუთაისი 17 ოქტომბერი. მესამე საერთაშორისო ეკონომიკური კონფერენცია

განვითარებული ქვეყნების სამრეწველო წარმოების ზრდის 75-ზე მეტს დღეს ინოვაციების გამოყენებით აღწევენ. გარდა ამისა, კრიზისული ეკონომიკებს გამოცოცხლებისა და აღორძინების მთავარი „წამალიც“, როგორც წესი, ინოვაციური პროცესების გააქტიურებაა. ამის გათვალისწინებით დაბეჭდვით შეიძლება ითქვას, რომ ინოვაციური გზით განვითარების გარეშე საქართველოს ეკონომიკას პერსპექტივა არა აქვს.

ქვეყანაში ინოვაციური პროცესების დაძვრისა და დაჩქარების სასიკეთო პირობების შექმნა პირველ რიგში მისი ხელისუფლების ორგანოების საზრუნავია. თვალსაჩინო შედეგებს აშშ-მ, გერ-მა, იაპონიამ და სხვა ქვეყნებმა იმის წყალობით მიაღწიეს, რომ თავიანთი ქვეყნების მდგრადი განვითარება სწორედ ძლიერი სახელმწიფო საინოვაციო პოლიტიკით უზრუნველყვეს.

ინოვაციების კომერციალიზაციის პროცესის სრულყოფისთვის დიდი მნიშვნელობა აქვს საზღვარგარეთ მიღებული იმ გამოცდილების გაცნობას, რომელიც ამ პროცესის ხელშეწყობისა და უზრუნველყოფილის დარგშია დაგროვილი.

11	ირინე მამალაძე	სადაზღვევო ბაზრის განვითარების თანამედროვე მდგომარეობა საქართველოში	ქ.თბილისი 16 ოქტომბერი, ქ.ქუთაისი 17 ოქტომბერი. 2015წ მესამე საერთაშორისო ეკონომიკური კონფერენცია
----	----------------	---	---

სადღეისოდ მსოფლიოს მეტწილ ქვეყნებში ჩამოყალიბებულია სოციალური დაცვის ორგანიზებული სისტემები. მოსახლეობის სოციალური დაცვა უკვე XX-ს ბოლოს იქცა განვითარებული ქვეყნების სოციალური პოლიტიკის მთავარ ატრიბუტად. აღნიშნული სისტემები ხელს უწყობენ მოსახლეობის შემოსავლების სტაბილურობას, უზრუნველყოფენ ხელმისაწვდომი სამედიცინო დახმარების მიღებასა და აუცილებელი სოციალური მომსახურების გაწევას. სოციალური დაზღვევის ეროვნული სისტემების ფორმირებისას ითვალისწინებენ ისეთ ფაქტორებს, როგორიცაა:

- ხელფასი და გადასახადები;
- მოსახლეობის დემოგრაფიული მდგომარეობა და შრომის ბირჟაზე შექმნილი ვითარება;
- დაზღვევის მიზნები და მათი შესაბამისობა ადამიანის უფლებებთან, ჰუმანისტურ იდეალებთან და სხვ.

იმაზე, თუ რა ხერხებით, მეთოდებითა და როგორი დოზებით უნდა მიეწოდოს მოსახლეობას სოციალური კეთილდღეობა, გავლენას ახდენს, აგრეთვე ქვეყნის ისტორია, ეროვნული ტრადიციები, უკვე ჩატარებული თუ ამჟამად მიმდინარე სოციალურ-ეკონომიკური გარდაქმნები.

12	ირინე მამალაძე	ინვესტიციების როლი	.თბილისი 10-11 ივლისი
----	----------------	--------------------	-----------------------

		ეკონომიკურ ზრდაში	2015წ. საერთაშორისო სამეცნიერო-პრაქტიკული კონფერენცია.
<p>ეკონომიკური ზრდის მაღალი ტემპების უზრუნველყოფა ნებისმიერი ქვეყნის პრიორიტეტული ამოცანაა. ამდენად, ეკონომიკური ზრდის პრობლემა ყოველთვის დგას არა მარტო ეკონომისტების, არამედ პოლიტიკოსების ყურადღების ცენტრშიც. ამ პრობლემას ისიც ამწვწვებს, რომ ეკონომიკური აღმავლობის ფაზებს ხშირად მოსდევს ხოლმე დაქვეითების ეტაპები.</p> <p>მდგრადი ეკონომიკური ზრდის უზრუნველყოფის თეორიულ-მეთოდოლოგიური საფუძვლების კვლევებით დადასტურებულია, რომ ამ ამოცანის გადაჭრაში წამყვან როლს თამაშობს ინვესტიციები; მეტად მნიშვნელოვანია, ასევე ინვესტიციების როლი ეკონომიკის მოდერნიზებაში.</p> <p>ეკონომიკური სისტემის ეფექტიანად ფუნქციონირებისა და განვითარების მთავარ კატალიზატორად ეკონომიკური თანამშრომლობისა და განვითარების ორგანიზაცია პირდაპირ უცხოურ ინვესტიციებს მიიჩნევს. განვითარებად ქვეყნებს ისინი ხელს უწყობენ იმაში, რომ მათ ხელი მიუწვდებათ საერთაშორისო ბაზრებსა და ტექნოლოგიებზე, აფართოებენ კერძო და სახელმწიფო საინვესტიციო პროექტებში სასესხო სახსრების გამოყენების მასშტაბებს და ა.შ.</p> <p>ეპირიული კვლევების უმრავლესობაში ის დასკვნაა გამოტანილი, რომ პირდაპირი უცხოური ინვესტიციები, ჯერ ერთი, ისევე მოქმედებენ, როგორც შიდა ინვესტიციები, ხოლო, მეორე ხელს უწყობენ წარმოების ფაქტორების მწარმოებელურობის ზრდასა და რეციპიენტ ქვეყნებში შემოსავლების მატებას.</p>			
13	ნაზი ჭიკაიძე ნანი მამფორია	სოციალური უსაფრთხოების პოლიტიკის კონცეპტუალური საკითხები	მესამე საერთაშორისო ეკონომიკური კონფერენცია: „ეროვნული ეკონომიკის განვითარების მოდელები: გუშინ, დღეს, ხვალ“. თბილისი, 17-18 ოქტომბერი
<p>სოციალური უსაფრთხოება სოციალური სისტემის ფუნქციონირების, კვლავწარმოებისა და განვითარების უსაფრთხოების ოპტიმალური დონის მიღწევის მდგომარეობაა, რომელიც მიიღწევა სახელმწიფოსა და საზოგადოების მიერ განხორციელებული პოლიტიკური, სამართლებრივი, ეკონომიკური, იდეოლოგიური, ორგანიზაციული, სოციალურ-ფსიქოლოგიური ზომების ერთობლიობით, რომლებიც იძლევიან საზოგადოებაში არსებული კონსტიტუციური წყობისა და სოციალური სტაბილურობის შენარჩუნების საშუალებას.</p>			
14	ნაზი ჭიკაიძე მანანა ალფაიძე	არასწორი გადაწყვეტილებები მენეჯმენტში და მათი	მესამე საერთაშორისო ეკონომიკური კონფერენცია: „ეროვნული

		შედგები ბიზნესში	ეკონომიკის განვითარების მოდელები: გუშინ, დღეს, ხვალ. თბილისი, 17-18 ოქტომბერი
<p>თანამედროვე ორგანიზაციებს გამძაფრებული კონკურენციის პირობებში უწევთ არსებობა. დღეს უკვე ძნელია პასუხის გაცემა კითხვაზე თუ რა უფრო მნიშვნელოვანია ბაზარზე დამკვიდრებისა და შემდგომი განვითარებისათვის, ყოველმხრივ დეტალურად გააზრებული გადაწყვეტილების მიღება თუ მისი სწრაფად მიღება, რა მეთოდები გამოვიყენოთ მართვაში და როგორ მოვერგოთ მუდმივად ცვალებად გარემოს. მომხმარებლის, პროდუქტისა და მისი გაყიდვის ერთიანობაში განხილვა ზრდის რესურსების ეფექტიან გამოყენებას და ორგანიზაციის სიცოცხლისუნარიანობას.</p>			
15	ტარიელ კიკვაძე, დავით გეგია	ინფლაციის სტრატეგიული მართვის პრობლემები	მესამე საერთაშორისო ეკონომიკური კონფერენცია IEC-2015, თბილისი, ქუთაისი, ოქტომბერი, 2015
16	ტარიელ კიკვაძე, ირინე ფარსელაშვილი	აუდიტის დაგეგმვა და რეგულირება.	მესამე საერთაშორისო ეკონომიკური კონფერენცია IEC-2015, თბილისი, ქუთაისი, ოქტომბერი, 2015
17	რევაზ შენგელია, ჟუჟუნა წიკლაური-შენგელია	მეცნიერულ-ტექნიკური ცოდნის განახლება-კვლავწარმოების მაღალი დონე-კრეატიული ეკონომიკის განვითარების ძირითადი ფაქტორი	მესამე საერთაშორისო ეკონომიკური კონფერენცია “ეროვნული ეკონომიკის განვითარების მოდელები” გუშინ დღეს, ხვალ” თბილისი, 17-18 ოქტომბერი, 2015წ.
<p>კრეატიული ეკონომიკის პირობებში ქვეყნის განვითარების დონის ამაღლების უმთავრესი საშუალებაა მოსახლეობის საყოველთაო კეთილდღეობისკენ მიმართული სწრაფი ეკონომიკური ზრდა, ხოლო ასეთი ეკონომიკური ზრდის ძირითადი ფაქტორი – მეცნიერულ-ტექნიკური ცოდნის, მისი განახლება-კვლავწარმოების მაღალი დონე-განსაკუთრებული ყურადღება გამახვილებულია მეცნიერულ-ტექნიკური ცოდნის განახლება-კვლავწარმოების ახალ სამ ფორმაზე, მათი პრაქტიკაში გათვალისწინების მნიშვნელობაზე საზოგადოებრივი შრომის დანაკარგების შემცირების თვალსაწიერით; ასევე წარმოჩენილია</p>			

განათლების სფეროში, ცოდნის ფორმირების პროცესში მოღვაწე მუშაკთა როლი ეკონომიკაში არსებული მდგომარეობის გამოსასწორებლად და ქვეყნის შემდგომი წინსვლის საქმეში. მოცემულია ადამიანისეულ კაპიტალში განხორციელებული ინვესტიციების პირობითად ორ – პირდაპირ და ირიბ ინვესტიციებად დაყოფის არგუმენტაცია და გაკეთებულია დასკვნა, რომ პირდაპირი დაბანდება ადამიანურ კაპიტალში ზრდის ამ კაპიტალის მოცულობას, ხოლო ირიბი ხარჯები – ახანგრძლივებენ ამ კაპიტალის ექსპლუატაციის ვადას, აუმჯობესებენ მის ქმედუნარიანობას, ამცირებენ ავადობას და სიკვდილიანობას.

18	<p>Revaz Shengelia , Natia Shengelia, Jujuna Tsiklauri-Shengelia,</p> <p>(რევაზ შენგელია, ნათია შენგელია, ჟუჯუნა წიკლაური-შენგელია</p>	<p>The Types of Risks and Hedging Techniques</p>	<p>ახალგაზრდა მეცნიერთა კონფერენცია</p> <p>თბილისი, 18-19 მაისი, 2015წ.</p>
----	--	--	---

ფინანსური რისკ-მენეჯმენტი მთავარ აქცენტს აკეთებს, როდის და რა ფინანსური ინსტრუმენტების გამოყენებით დაიცვას ბიზნესი სხვადასხვა რისკებისგან. ფინანსურ რისკ-მენეჯმენტს შეუძლია, ბიზნესს აარიდოს და დაიცვას იგი სხვადასხვა მოსალოდნელი საფრთხეებისაგან, მაგალითად, როგორცაა: საკრედიტო, საბაზრო, უცხოური სავალუტო, ინფლაციის, ლიკვიდურობის, სექტორის და სხვა რისკები. სტატიაში ყურადღება გამახვილებულია უცხოურ სავალუტო რისკზე, მისი წარმოშობის მიზეზებზე და სახეებზე, კერძოდ, ეკონომიკურ, ტრანზაქციისა (კურსათაშორის სხვაობის) და კონვერტაციის (კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას) რისკებზე. ასევე განხილულია უცხოური სავალუტო რისკების ჰეჯირების მეთოდები: საბალანსო ჰეჯირება, პრაქტიკული მიდგომები (წინასწარი და გადავადებული გადახდები), საკრედიტო-სავალუტო ბაზრის ინსტრუმენტებით ჰეჯირება და საფორვარდო კონტრაქტები.

19	<p>ელენე მენაბდე-ჯობაძე</p> <p>ნინო ლეთაძე</p>	<p>ეკონომიკის სახელმწიფო რეგულირების ფულად – საკრედიტო მექანიზმი</p>	<p>III საერთაშორისო ეკონომიკური კონფერენცია „ეროვნული ეკონომიკის განვითარების მოდელები: გუშინ, დღეს, ხვალ“, 17-18 ოქტომბერი,</p> <p>თბილისი – ქუთაისი</p>
----	--	--	---

მოსხენებაში აღნიშნულია, რომ სახელმწიფოს უმნიშვნელოვანესი ფუნქცია ფულად – საკრედიტო ურთიერთობებზე ზემოქმედებაა, რაც ფულად – საკრედიტო პოლიტიკით ხორციელდება. ფულად საკრედიტო პოლიტიკა – ხელისუფლების მიერ, მაკროეკონომიკური პროცესების საჭირო მიმართულებით განვითარებაზე ზემოქმედების ღონისძიებათა ერთობლიობაა, რომელსაც იგი ფულის მიმოქცევისა და საკრედიტო ურთიერთობების სფეროში ატარებს. მისი უმაღლესი მიზანი – ეროვნული მეურნეობის გაწონასწორებული და

მყარი განვითარების უზრუნველყოფა. კონკრეტული მიზნებია: ფულადი სისტემის გამყარება, კაპიტალის ინვესტირების პროცესზე, სამომხმარებლო მოთხოვნაზე და ფასწარმომქმნაზე ზემოქმედება. ფულად-საკრედიტო პოლიტიკის გატარებაში ცენტრალურ ბანკს მთავარი როლი მიეკუთვნება, იგი ძირითადი სუბიექტია. ცენტრალური ბანკის გადასაწყვეტი ამოცანებია: უზრუნველყოს ეროვნული სავალუტო სისტემა, რადგან მყარი ეროვნული ვალუტა ბაზრის ინფრასტრუქტურის უმნიშვნელოვანესი ელემენტია. კერძო (კომერციული) ბანკების მოქმედებაზე ისეთი ზემოქმედება, რომ სახელმწიფოს ინტერესები უზრუნველყოს. საკრედიტო პოლიტიკის ირიბ მეთოდებს მიეკუთვნება: ოპერაციები ფასიანი ქაღალდების ღია ბაზარზე; საადრიცხვო (დისკონტური) პოლიტიკა; მინიმალური რეზერვების პოლიტიკა; ფულად – საკრედიტო სფეროში ჩარევის პირდაპირ ფორმად, საკრედიტო დაბანდების ზრდის შეზღუდვა ითვლება. ცვალებადი სოციალურ-ეკონომიკური სიტუაცია (როგორც საშინაო ასევე საგარეო) სახელმწიფო რეგულირებაში აქცენტების კეინზიანური მეთოდებიდან მონეტარულზე და პირიქით გადატანას განაპირობებს.

20	აბუაშვილი თამარი მამალაძე ირინე	ფინანსური ინსტიტუტები ეკონომიკური გლობალიზაციის პირობებში	პირველი საერთაშორისო სამეცნიერო-პრაქტიკული კონფერენცია 2015, 24-26 ივნისი, ბათუმი
----	------------------------------------	---	--

მსოფლიო ფინანსურმა სისტემამ განვითარების თანამედროვე ეტაპზე გლობალურ დონეზე დაიწყო ფუნქციონირება. როგორც დაკვირვება გვიჩვენებს, მიმდინარეობს ფინანსური ინსტიტუტების სტრუქტურების ევოლუცია ბანკებიდან ინტეგრირებულ ინსტიტუტებამდე ანუ ე.წ. ფინანსურ კონგლომერატებამდე. აქ მიმდინარე გლობალიზაციის პროცესის ერთ-ერთ უმნიშვნელოვანეს შედეგად ფინანსური სუპერმარკეტების წარმოქმნა უნდა მივიჩნიოთ. როგორც გამოცდილება ადასტურებს, ასეთი სუპერმარკეტები ყველაზე ხშირად ბანკებისა და სადაზღვევო კომპანიების ბაზაზე იქმნება. მათი შექმნის ძირითადი მიზეზებია მოგების ზრდის აუცილებლობა, კონკურენტუნარიანობის ამაღლების საჭიროება და კლიენტთა ახალი კატეგორიებისა და ჯგუფების მოზიდვის ამოცანა.

ფინანსური სუპერმარკეტების შექმნა, ერთ მხრივ მსოფლიო ეკონომიკაში გამოვლენილი ტენდენციაა, ხოლო მოერე მხრივ საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების გლობალური სტრატეგია კონკურენტუნარიანობის შენარჩუნების მიზნით. რაც შეეხება თვითონ სუპერმარკეტების განვითარების ტენდენციებს, მათ შორის შეგვიძლია დავასახელოთ კონკურენციის გამძაფრება, შერწყმისა და შთანთქმის პროცესების დაჩქარება, შემზღუდავი საკანონმდებლო ბაზის გაუქმება და სხვა.

21	აბუაშვილი თამარი დავით სიჭინავა	ინფორმაციული ტექნოლოგიების მნიშვნელობა	საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია „თანამედროვე ინფორმაციული ტექნოლოგიები ეკონომიკური გლობალიზაციის
----	------------------------------------	--	---

			<p>პირობებში“. 23–24 ოქტომბერი, 2015. თბილისი, ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი</p>
<p>საზოგადოება ვითარდება კომუნიკაციის სისტემის სრულყოფასთან ერთად. თავის დროზე დამწერლობამ უდიდესი როლი შეასრულა საზოგადოების განვითარებაში. დღეისათვის კი მიიჩნევენ, რომ მომავალი კომუნიკაციური სისტემის, კერძოდ, ინტერნეტ-ქსელის განვითარებით განისაზღვრება.</p> <p>მსოფლიო ინფორმაციის ხანაში შევიდა. ესაა ინტერნეტის ერა, როცა ინფორმაცია განსაკუთრული საქონელია, რომელიც მთლიანად ცვლის ქვეყნის (საწარმოს) სტრატეგიულ ღირებულებას.</p> <p>ახალმა ტექნოლოგიებმა ახალი ციფრული ეპოქა შექმნა. ინფორმაციული ტექნოლოგიების სწრაფმა ზრდამ კომპანიებისა და მომხმარებლების ურთიერთობის სრულიად ახალი კავშირები ჩამოაყალიბა. დღეს, უფრო მეტად, ვიდრე წინათ, ყველა და ყველაფერი მჭიდროდ დაკავშირებულია.</p> <p>ინტერნეტი თანამედროვე მსოფლიო ეკონომიკის აბსოლუტურად დამოუკიდებელი მოვლენაა მის მონაწილეთა ქცევის საკუთარი წესებით, მიწოდებისა და ანგარიშსწორების მექანიზმებით, რომლებიც გლობალური საინფორმაციო ქსელის ფუნქციონირების პრინციპებიდან გამომდინარეობს.</p>			
22	<p>აბუაშვილი თამარი დავით სიჭინავა</p>	<p>ინტერნეტ-მარკეტინგი - სტრატეგიული ღირებულება</p>	<p>მესამე საერთაშორისო ეკონომიკური კონფერენცია – IEC-2015. „ეროვნული ეკონომიკის განვითარების მოდელები: გუშინ, დღეს, ხვალ“. 16-17 ოქტომბერი, 2015.</p>
<p>მსოფლიო ეკონომიკაში სულ უფრო აქტუალური ხდება გლობალიზაციის პროცესი. ბოლო წლების განმავლობაში მსოფლიო ეკონომიკამ განიცადა მნიშვნელოვანი ცვლილებები, რომელიც XX საუკუნის ბოლოს აღმოცენდა ინფორმაციულ-ტექნოლოგიურ რევოლუციასა და გლობალიზაციის საფუძველზე. მსოფლიო ინფორმაციის ხანაში შევიდა. ესაა ინტერნეტის ერა, როცა ინფორმაცია განსაკუთრული საქონელია, რომელიც მთლიანად ცვლის ქვეყნის (საწარმოს) სტრატეგიულ ღირებულებას. ახალმა ტექნოლოგიებმა ახალი ციფრული ეპოქა შექმნა. ინფორმაციული ტექნოლოგიების სწრაფმა ზრდამ კომპანიებისა და მომხმარებლების ურთიერთობის სრულიად ახალი კავშირები ჩამოაყალიბა. ინტერნეტ-მარკეტინგის კონცეპტუალური საფუძველია ინდივიდუალური ბიზნეს-კომუნიკაციების პროცესები გლობალურ-ვირტუალურ გარემოში, რომლის განსხვავებაცაა მათი მცირე</p>			

დანახარჯები, გადაცემის მაღალი სიჩქარე და ინფორმაციის განახლების ფართო დიაპაზონი, ასევე ელექტრონული გარიგებების განხორციელება. დღეს უახლესი ინფორმაციულ-კომუნიკაციური ტექნოლოგიები წარმოადგენს წარმოების განუყრელ ნაწილს, რადგან თანამედროვე ბიზნესში საკვანძო ადგილი უკავია ინფორმაციას (საქმიანი, მეცნიერული და სხვა). ინტერნეტი კი ინფორმაციის გაცვლის, მიღებისა და გავრცელების ერთ-ერთი უსწრაფესი საშუალებაა.

23	მ.ბალათურია მ.ბერუაშვილი	ბიზნესის სუბიექტების კონკურენციული სტრატეგია და ტაქტიკა.	მესამე საერთაშორისო ეკონომიკური კონფერენცია-IEC-2015 “ეროვნული ეკონომიკის განვითარების მოდელები: გუშინ, დღეს, ხვალ”. 16-17 ოქტომბერი 2015 წელი. საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი, თბილისი
----	-----------------------------	--	---

სამეწარმეო ბიზნესის სუბიექტები კონკურენციული ქცევის სტრატეგიის გარეშე ვერ შეძლებენ შეიმუშაონ ამა თუ იმ სახის მოქმედებისათვის მოტივირებული მიზანდასახულობა. კონკურენციული მოქმედების სტრატეგიული მართვა ნებისმიერ სამეწარმეო ფორმაში იწყება მიზნობრივი სტრატეგიული გადაწყვეტილებების ფორმირებიდან. ნაშრომში განხილულია კონკურენციული ქცევის სტრატეგიების გამოყენების სახეები. აგრეთვე ბიზნესში შესვლისა და ბიზნესიდან გასვლის სტრატეგია.

24	მ.ბალათურია მ.ბერუაშვილი	მენეჯმენტი-ქართული სინამდვილე.	პირველი საერთაშორისო სამეცნიერო-პრაქტიკული კონფერენცია. “თანამედროვე მენეჯმენტი:პრობლემები,პიპოთეზები,კვლევები”. 24-25 ივნისი, 2015 ბათუმის ნავიგაციის სასწავლო უნივერსიტეტი. ბათუმი
----	-----------------------------	--------------------------------	--

ბიზნესისათვის ყველაზე ძნელია- შეცვალოს ადამიანები და არა სისტემა, მაგრამ კარგი სისტემის მეშვეობით შეიძლება ადამიანები აიძულო შეიცვალონ თავისი ნიშან-თვისებები და ჩვეულებები. მენეჯერების უმრავლესობა მუდმივად წუწუნებენ იმის გამო, რომ ვერ ახერხებენ სათანადო ხალხის პოვნას, ეძებენ მებრძოლებს, რომლებიც მოვლენ და სიმადლებს დაიპყრობენ. სინამდვილეში კი თითოეული ადამიანი ამოუწურავი შესასაძლებლობების მქონე , უსასრულო სამყაროა, რომელსაც შეუძლია წარმოუდგენლად ძვირფასი იდეა აქონდეს

25	აკაკი გვარუციძე	ვენჩურული კაპიტალის	ს.ტ.უ. 16.10.2015წ.
----	-----------------	---------------------	---------------------

	ნატო გეგენავა	როლი ინოვაციური ბიზნესის განვითარებაში	
<p>შამეცნიერო სტატიაში „ვენჩურული (სარისკო) კაპიტალის როლი ინოვაციური ბიზნესის განვითარებაში“ განხილულია ვენჩურული კაპიტალის არსი და მნიშვნელობა ინოვაციური ბიზნესის განვითარებაში. ვენჩურული კაპიტალი არის მაღალი რისკის დონიან პროექტებში დაბანდებული კაპიტალი და განკუთვნილია ინოვაციურ წარმოებათა და საფინანსებლად და დაკავშირებულია საკმაოდ დიდ რისკთან. აღნიშნული საინვესტიციო პროექტების წარმატებულად რეალიზაციის შემთხვევაში ვენჩურული კაპიტალი მისი მფლობელისათვის უზარმაზარი მოგების მომტანი „ოქროსძარღვია“.</p> <p>ანხილულია აშშ-სა და ევროპის ქვეყნების გამოცდილება ვენჩურული ბიზნესის განვითარების საკითხებში, რომ ვენჩურულმა ბიზნესმა ხელი შეუწყო მსოფლიოს წამყვანი ქვეყნების გადასვლას განვითარების პოსტინდუსტრიულ ფაზაზე. აღნიშნულია, რომ საქართველოში ბიზნესის ეს სახეობა ფაქტობრივად არ არსებობს, ვინაიდან არ გვაქვს ახალ ტექნოლოგიებთან და სარისკო ინვესტიციებთან მუშაობის გამოცდილება; აგრეთვე ფინანსური ინფრასტრუქტურა. ეს ნაწილობრივ განპირობებულია იმით, რომ დღევანდელი ინსტიტუციურ-ორგანიზაციული სტრუქტურები, როგორც მეცნიერებისა და ტექნიკის სფეროში სახელმწიფოს წარმომადგენლები, ვერ პასუხობენ თანამედროვე მოთხოვნებს. საჭიროა ამუშავდეს საფონდო ბაზარი, შეიქმნას ვენჩურული ფირმები, რომელშიც გაერთიანდებიან გამოცდილი მეცნიერები, ინჟინრები, გამომგონებლები, ნოვატორები, რომელთა დეფიციტს საქართველო არ განიცდის.</p>			
26	ნატო ჩიკვილაძე, ლაშა კაკულია	პროგრესული უცხოური გამოცდილების გამოყენება სამამულო საწარმოებში	სტუ.თბილისი;აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, ქუთაისი,2015წ.16-17 ოქტომბერი
<p>უკანასკნელ წლებში დასავლეთში ინტენსიურად მიმდინარეობს მენეჯმენტის ნაციონალური თავისებურებების კვლევა.ისტორიული მოვლენების გამო, საქართველო პრაქტიკულად ჩამოშორებული აღმოჩნდა ბიზნესის მართვის განვითარების ევოლუციური პროცესიდან,რომელიც დასავლეთში მიმდინარეობდა XX საუკუნეში.საქართველოში ბიზნესის განვითარება ობიექტურად მოითხოვს,სოციოკულტურული თავისებურებების გათვალისწინებით,მენეჯმენტის დასავლური თეორიისა და გამოცდილების შემოქმედებით გააზრებას და ამის საფუძველზე ბიზნესის ეფექტიანი მოდელის ჩამოყალიბებას,ბიზნესის მართვის პრობლემებისათვის თეორიული და მეთოდოლოგიური პოზიციების შემუშავებას.</p>			

ბ) უცხოეთში

№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მომხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1	ალექსანდრე სიჭინავა, მედეა ჩიქავა, დალი სეხნიაშვილი	უმაღლესი განათლების გავლენა ინდივიდუალურ და საზოგადოებრივ შემოსავლებზე საქართველოში	23-24 აპრილი, 2015 კრაკოვი, (პოლონეთი)

განათლების სფეროში ინვესტიციების ზრდის კვალდაკვალ სულ უფრო მეტი ყურადღება ეთმობა ფორმალური განათლებით განპირობებულ შედეგებსა და სარგებელს. ნაშრომის მიზანია საქართველოში უმაღლესი განათლებისა და სხვადასხვა ეკონომიკური და სოციალური ფაქტორების გავლენის შეფასება ინდივიდუალურ და საზოგადოებრივ შემოსავლებზე. კერძოდ კი, უმაღლესი განათლების გავლენის განსაზღვრა ინდივიდის შემოსავლებზე და დასაქმების ალბათობაზე, ეკონომიკური სარგებელის განსაზღვრა ინდივიდის სხვადასხვა სოციალური მახასიათებლების მიხედვით და იმის განსაზღვრა, ასრულებს თუ არა განათლება საზოგადოებაში არსებული სოციალური უთანასწორობის გამოთანაბრების ფუნქციას.

ოფიციალური მონაცემების ანალიზიდან ჩანს, რომ უმაღლეს განათლებაში ჩადებული ინვესტიცია საქართველოში ამ ეტაპისათვის გარკვეულ უკუგებას იძლევა, უმაღლესი განათლების მქონე პირის საშუალო შემოსავალი დაქირავებული შრომიდან მხოლოდ ზოგადი განათლების მქონე პირის საშუალო შემოსავალზე თითქმის ორჯერ უფრო მაღალია; სქესის, ასაკისა და საცხოვრებელი ადგილის გათვალისწინების პირობებში, უმაღლესი განათლების მქონე პირის დასაქმების შანსები საშუალო განათლების მქონე პირებთან შედარებით ორჯერ მაღალია, ხოლო დაქირავებით დასაქმების ალბათობა - თითქმის ხუთჯერ; ასევე უმაღლეს განათლებაზე გაწეული ხარჯების ამოღება საქართველოში დაახლოებით იგივე დროის მონაკვეთში ხდება, რაც ანალოგიური შემოსავლის მქონე სხვა ქვეყნებში.

უმაღლესი განათლება საზოგადოებაში არსებული სოციალური უთანასწორობის გამოთანაბრების პოტენციურად ეფექტური ინსტრუმენტია, თუმცა საქართველოში უმაღლესი განათლების ხელმისაწვდომობა დღეისათვის კვლავ შეზღუდული რჩება მოწყვლადი ჯგუფებისათვის. ასევე, უმაღლესი განათლების უკუგების შემდგომი ზრდისთვის შემაფერხებელ ფაქტორებს წარმოადგენს უმაღლესი განათლების მქონე პირთა თვითდასაქმებისა და სპეციალობით დასაქმების დაბალი მაჩვენებლები.

შესაბამისად, დღეს საქართველოსთვის მნიშვნელოვანია უმაღლეს განათლებაზე სახელმწიფო ხარჯების რაციონალიზაცია; უმაღლესი განათლების სისტემის შედეგების ბაზრის მოთხოვნებთან თავსებადობის ზრდის ხელშეწყობა; უმაღლესი განათლებიდან ჯამური შემოსავლების ზრდის ხელშეწყობა; უმაღლესი განათლების ხელმისაწვდომობის გაზრდა მოწყვლადი ჯგუფებისათვის.

დასაქმებიდან ჯამური შემოსავლების ზრდის უზრუნველყოფისათვის სტრატეგიულ ნაბიჯს არა მარტო საქართველოსთვის, არამედ ტრანზიტული ეკონომიკის მქონე სხვა ქვეყნებისთვისაც შეიძლება წარმოადგენდეს უმაღლესი განათლების მქონე პირთა თვითდასაქმების სტიმულირება, რაც, თავის მხრივ, ხელს შეუწყობს სამუშაო ადგილების რაოდენობის ზრდას ქვეყანაში. უმაღლესი განათლების სფეროში ამ მიმართულებით კონკრეტული ინტერვენციები შესაძლოა გულისხმობდეს: თვითდასაქმებისათვის აუცილებელი კომპენტენციების განვითარებაზე მეტი ყურადღების გამახვილებას უმაღლესი აკადემიური განათლების ყველა მიმართულების სასწავლო გეგმებში და თვითდასაქმების ხელშემწყობი ინფრასტრუქტურის განვითარების სტიმულირებას. ამგვარ ინიციატივებს შესაძლოა წარმოადგენდეს უმაღლესი სასწავლებლების შიგნით ბიზნეს ინკუბატორების შექმნა, სტუდენტებისა და კურსდამთავრებულთათვის შიდასაუნივერსიტეტო და სახელმწიფო სესხებისა და გრანტების გაცემა მცირე ბიზნესის მხარდაჭერისათვის.

ქართული ფილოლოგიისა და მედიატაქნოლოგიების დეპარტამენტი

დეპარტამენტის ხელმძღვანელი – თემურ ჯაგოდნიშვილი

სამეცნიერო ერთეულის პერსონალური შემადგენლობა:

თემურ ჯაგოდნიშვილი
ვაჟა პაპასკირი
ივანე ჯაგოდნიშვილი
ბორის იმნაძე
ქეთევან გიორგობიანი
თამარ მაღალურაძე
მანანა დათუკიშვილი
მარინე ხარატიშვილი
ლიანა ქათამაძე
მარიამ ვარდიაშვილი
მამუკა შელევია
გიგლა გობეჩია
რევაზ ძნელაძე
თამარ ბონდარენკო
ელიზავეტა კოხლოვა
ირინე ცინცაძე
ქეთევან გაფრინდაშვილი
ეკატერინე შაკიაშვილი
ზაზა ცოტნიაშვილი

*** სახელმწიფო გრანტით დაფინანსებული
სამეცნიერო-კვლევითი პროექტები**

№	პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით	დამფინანსებელი ორგანიზაცია	პროექტის ხელმძღვანელი	პროექტის შემსრულებლები
1	„ქართული ენის ინტელექტუალური ელექტრონული ლექსიკონის შექმნა“; პროექტი №93	საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი	პროფესორი თ. ჯაგოდინიშვილი	ფილოლ. მეცნ. დოქტ. თ. უთურგაიძე, ასოც. პროფ. ღ. ჩხაიძე, დ. ჯაში
<p style="text-align: center;">დასრულებული პროექტის (ეტაპის) შედეგები (ანოტაცია)</p> <p>დასრულდა მუშაობა ცნობილი ქართველოლოგის და მთარგმნელის დონალდ რეიფილდის ხელმძღვანელობით შექმნილი ქართულ-ინგლისური ლექსიკონის გარდასაქმნელად თანამედროვე საინფორმაციო ტექნოლოგიების სფეროსი – ინტერნეტში გამოსაყენებლად. შექმნილია ლექსიკონის კომპიუტერული ვერსია.</p> <p>თანამედროვე საინფორმაციო ტექნოლოგიების, კერძოდ, ინტერნეტის საყოველთაო გავრცელება პრინციპულად ახალი მიდგომის განვითარების საშუალებას იძლევა, რომელიც დაფუძნებულია ბუნებრივი ენის სრულიად ფორმალიზებული მოდელების თეორიისა და მის საფუძველზე რეალიზებული ალგორითმების გამოყენებაზე, კერძოდ, ტრადიციული ლექსიკონის ელექტრონული ვერსიის ქართული ენის ხელოვნური ინტელექტის ტექნოლოგიების საფუძველზე მორფოლოგიის ცოდნის ბაზართან გაერთიანება ნებისმიერი სიტყვა-ფორმის ანალიზის ავტომატური ანალიზის საშუალებას იძლევა, ბუნებრივია, სალიტერატურო ქართულის ნორმების დაცულობის შემთხვევაში. ამის შედეგად გადაწყდება შესაბამისი ფუძის გამოყოფის ამოცანაც, რაც გულისხმობს მეთაური სიტყვის მიღებას, ანუ იმ ლექსიკური სტატიის მითითებას, რომლის თარგმნაც სჭირდება მომხმარებელს.</p> <p>იმ შემთხვევაში, როდესაც გრამატიკული ანალიზის ამოცანას არაცალსახა გადაწყვეტა აქვს, კომპიუტერიზებულ ლექსიკონს საშუალება აქვს მომხმარებელს შესთავაზოს ყველა შესაძლო ვარიანტი, ხოლო სწორი არჩევანი მომხმარებელთან დიალოგის რეჟიმში განახორციელოს.</p>				

**I. 3. სახელმწიფო გრანტით (რუსთაველის ფონდი) დაფინანსებული
სამეცნიერო-კვლევითი პროექტები**

№	პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მიხედვით	დამფინანსებელი ორგანიზაცია	პროექტის ხელმძღვანელი	პროექტის შემსრულებლები
1.	„ქართულ-კავკასიური ფოლკლორული ურთიერთობები“	შოთა რუსთაველის საზოგადოება	თსუ პროფესორი ქეთევან სიხარულიძე	პროფესორი თ. ჯაგოდნიშვილი
დასრულებული პროექტის (ეტაპის) შედეგები (ანოტაცია)				
საგრანტო თემის მიზანია ქართული ფოლკლორის კავკასიურ ფოლკლორთან მიმართების კვლევა, საერთო სიუჟეტების, მოტივების, ფოლკლორული პერსონაჟების ძიება, გამოვლენა, კლასიფიცირება, ტიპოლოგიის დადგენა. ამ მიზნით მუშავდება XIX-XX საუკუნეების სამეცნიერო პერიოდული გამოცემები, არქივის მასალები და ა. შ.				

II. 1. პუბლიკაციები:

ა) საქართველოში

მონოგრაფიები

№	ავტორი/ავტორები	მონოგრაფიის სათაური	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	თემურ ჯაგოდნიშვილი	“ხანძთა: ძველი, ახალი”	თბილისი, “უნივერსალი”, 2015 წელს გამოვიდა (2014 წლის გრიფით)	179 გვერდი
2	თემურ ჯაგოდნიშვილი	“სოფლისა მნათობი და მწყემსი კეთილი”	თბილისი, “უნივერსალი”, 2015 წელს გამოიცა (2014 წლის გრიფით)	
ანოტაციები				
1. გამოკვლევაში ასახულია სტუ ბიზნეს-ინჟინერიზის ფაკულტეტის პროფესორ-				

მასწავლებლებისა და სტუდენტების 2014 წლის 5-12 ივნისის სასწავლო-სამეცნიერო ექსპედიციის მუშაობის შედეგები VIII საუკუნეში აგებული ხანძთის მონასტრის ადგილმდებარეობის დადგენის თვალსაზრისით.

წამოყენებულია მოსაზრება ორი ხანძთის არსებობის თაობაზე: ერთი – 782 წელს გრიგოლ ხანძთელის მიერ აგებული ხანძთის (ამჟამამინდელი ნუკას საყდრის), ხოლო მეორე – 910-იან-940-იან წლებში აშოტ კუხის და გურგენ ერისთავთ-ერისთავის მიერ აგებული ახალი ხანძთის მონასტრის არსებობის შესახებ.

2. ნაშრომში ასახულია ცნობილი ქართული მოღვაწის – ფოლკლორისტი, ქართული ეკლესიის ისტორიკოსის, პედაგოგის მელიტონ კელენჯერიძის ცხოვრებისა და მეცნიერული მოღვაწეობის კვლევის შედეგები. წარმოჩენილია მისი ღვაწლის საზოგადოებრივი ღირებულება.

სტატიები

№	ავტორი/ ავტორები	სტატიის სათაური, ჟურნალის/კრებულის დასახელება	ჟურნალის/კრებულის ნომერი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	თემურ ჯაგოდნიშვილი	„რუსეთის საიმპერატორო გეოგრაფიული საზოგადოების კავკასიის განყოფილების კავკასიოლოგიური კვლევების ისტორიიდან“ “განათლება“	№1 (12)	თბილისი, საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი	გვ. 134-139
2	თემურ ჯაგოდნიშვილი	„აკაკი წერეთლისა და ნიკო მარის პოლემიკის ისტორიული კონტექსტები“ “განათლება“	№2 (13)	თბილისი, საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი	გვ. 97-110
3	თემურ ჯაგოდნიშვილი	„თედო ბეგიაშვილი და XX საუკუნის“	თელავის სახელმწიფო	თელავის სახელმწიფო	

		დასაწყისის ქართული ფოლკლორისტიკა”	უნივერსიტეტის კრებული: „კულტურათაშორისი დიალოგები”, III, შრომები	უნივერსიტეტი	გვ. 629-634
4	მანანა დათუკიშვილი	„საბჭოთა პერიოდის ქართული პრესა” “განათლება”	№3 (14)	თბილისი, საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი	გვ. 85-90
5	ქეთევან გიორგობიანი	„მასობრივი კომუნიკაციების როლი თანამედროვე საზოგადოების ცხოვრებაში “განათლება”	№1 (12)	თბილისი, საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი	გვ. 151-156
6	ქეთევან გიორგობიანი	„რედაქტირება – რთული შემოქმედებითი პროცესი” “განათლება”	№2 (13)	თბილისი, საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი	გვ. 115-119
7	ქეთევან გიორგობიანი	„საზოგადოების ინტერესებისა და პროფესიული ღირსების დასაცავად” „ჟურნალისტური ძიებანი”	XV	თბილისი, გამომც. „უნივერსალი”	გვ. 38-45
8	ეკატერინე შაკიაშვილი	„ასიმილაციის დისიმილაციის საკითხები ქართულ საენათმეცნიერო ლიტერატურაში და მისი სწავლების მნიშვნელობა”	№1 (12)	თბილისი, საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი	გვ. 70-72

		„განათლება“			
9	ეკატერინე შაკიაშვილი	„ტექსტის ლინგვისტიკა, როგორც ინტეგრაციული მეცნიერული დისციპლინა“	„ტექსტის ლინგვისტიკა, როგორც ინტეგრაციული მეცნიერული დისციპლინა“	თელავისი სახელმწიფო უნივერსიტეტი	გვ. 518-522
10	ბორის იმნაძე	„Некоторые особенности функционирования рекламы как знаковой системы в СМИ“	№1 (12)	თბილისი, საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი	გვ. 156-159
11	ბორის იმნაძე	„უცხო ენის სახელმძღვანელოს შედგენის პრინციპების შესახებ“ „განათლება“	№ 2 (13)	თბილისი, საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი	გვ. 30-32
12	რევაზ ძნელაძე	„მარტივი ტოპონიმები გურიასა და ქვემო აჭარაში“ „განათლება“	№ 1 (12)	თბილისი, საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი,	გვ. 130-133
13	გვენეტაძე გურამ	„ქართული მწერლობის ფილოსოფიურ სწავლება“ „განათლება“	№ 1 (12)	თბილისი, საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი	გვ. 30-37
14	ბონდარენკო თამარ	„Политический портрет“ „განათლება“	№ 1 (120)	თბილისი, საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი	გვ. 140-142
15	ლორთქიფანიძე რუსუდან	„შესაძლებელია ობიექტური სინამდვილის აუდიტორიამდე“	XV	თბილისი, გამომც. „უნივერსალი“	გვ. 78-84

		მიტანა”			
16	მალაღურაძე თამარ	„ახალი ამბების შესწავლის ისტორია”	XV	თბილისი, გამომც. „უნივერსალი”	გვ. 85-95
17	გობეჩია გიგლა	„ინფორმაციული საზოგადოების გამოწვევა განათლება მედიით და განათლება მედიიდან”	XV	თბილისი, გამომც. „უნივერსალი”	გვ. 46-50
18	გობეჩია გიგლა	„ანისრახიზმი – მკვდრად შობილი ქართული ნოვაცია”	XV	თბილისი, გამომც. „უნივერსალი”	გვ. 50-56
ანოტაციები					
<p>1. სტატიაში განხილულია რუსეთის გეოგრაფიული საზოგადოების კავკასიის განყოფილების დაარსების ისტორიის, მიზნების, კავკასიის ხალხთა ფოლკლორისა და ეთნოგრაფიის შესწავლის მიზნით გაშლილი მეცნიერული კვლევების მიმოხილვა. ამასთან წარმოდგენილია ამ საზოგადოების პერიოდულ სამეცნიერო კრებულში გამოქვეყნებული ფოლკლორისტული და ეთნოგრაფიული ნარკვევების, სტატიების ბიბლიოგრაფია.</p> <p>2. აკ. წერეთელი აქტიურად მონაწილეობდა თავისი დროის ლიტერატურათმცოდნეობით, ისტორიულ, არქეოლოგიურ, ეთნოლოგიურ ძიებებში. აქვეყნებდა წერილებს, სტატიებს თბილისის ქართულ და რუსულ პრესაში. მან პოლემიკა გაუმართა აკადემიკოსს ნ. მარს, საქართველოსა და ქართული კულტურისადმი სომეხ მკვლევართა ტენდენციური დამოკიდებულების დამცველობის გამო და ცხადყო მისი პოზიციის უსაფუძვლობა. სტატიაში გაანალიზებულია ამ პოლემიკის არგუმენტები და შეფასებულია მათი საფუძვლიანობის პოზიციებიდან.</p> <p>3. ნაშრომში ახლად გამოვლენილი საარქივო წყაროებისა და მასალების საფუძველზე პირველად ქართულ ფოლკლორისტიკაში გამოკვლეულია XX საუკუნის პირველი ნახევრის პედაგოგის, ფართო პროფილის ფილოლოგისა და ფოლკლორისტის თედო ბეგიაშვილის ცხოვრება-მოდერნიზაციის ფაქტები, XX საუკუნის ქართულ მეცნიერულ ფოლკლორისტიკაში შეტანილი წვლილი. იმის გამო, რომ თ. ბეგიაშვილი ნაკლებად იყო ცნობილი თავად ფოლკლორისტებისათვისაც, XX საუკუნის დასაწყისის ქართული ფოლკლორისტიკის ისტორიის არაერთი მოვლენის ტრადიციული შეფასება არსებითად იცვლება და ზუსტდება. აღნიშნულია, რომ სწორედ ამით არის განსაზღვრული საკონფერენციო ნაშრომის აქტუალობა და მეცნიერული სიახლე.</p> <p>4. 1921 წლის 25 თებერვალს რუსეთის საოკუპაციო არმიამ საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკა დაამხო. ქვეყანაში საბჭოთა ხელისუფლება დამყარდა. ამ დღიდან</p>					

ქართულმა პრესამ შეიცვალა მიზანი, მიმართულება, შინაარსი, თემატიკა. ჩამოყალიბდა ახალ იდეოლოგიაზე დამყარებული ჟურნალისტიკა. იგი დაემორჩილა კომუნისტური პარტიის დიქტატს, უგულვებელყოფილ იქნა აზრის გამოხატვის თავისუფლება. ნაშრომში გაანალიზებულია ის ხანგრძლივი და რთული პერიოდი, რომელიც ქართულმა საბჭოთა პრესამ განვლო დღიდან დაარსებისა. ნაჩვენებია მისი განვითარების ტენდენციები. ცალკეული ეტაპების მიხედვით შესწავლილია ჟურნალ-გაზეთების შინაარსისა და პრობლემატიკის ხასიათი, აღნიშნულია, რომ იგი განისაზღვრებოდა ქვეყანაში შექმნილი სოციალ-პოლიტიკური ვითარებით. ნაშრომში გარკვეულია ქართული საბჭოთა ჟურნალისტიკის ადგილი და მნიშვნელობა ჟურნალისტიკის ისტორიაში.

5. ნაშრომში საუბარია ე. წ. „კომუნიკაციური რეკლუციების” შესახებ, რომელიც ამკვიდრებდა ადამიანთა შორის ურთიერთობის ახალ ფორმებს, ახალ სოციალურ-კულტურულ ფენომენს, რადიკალურად ცვლიდა ინფორმაციული ნაკადის მიმართულებას და მასშტაბს; გაანალიზებულია „დემასიფიკაციის” და „კონკერგენაციის” პრინციპები; ყურადღება გამახვილებულია მასობრივი კომუნიკაციის თანამედროვე საშუალებების მნიშვნელობასა და დანიშნულებაზე. აღნიშნულია, რომ ახალი მედიის განვითარების ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი წინაპირობაა მკს-ს ტრადიციული სისტემების და თანამედროვე კომპიუტერული სისტემის შერწყმა. ასევე საუბარია იმ ორგანიზაციების შესახებ, რომლებიც საერთაშორისო კომუნიკაციას აკონტროლებენ.
6. ნაშრომში საუბარია რედაქტორის უდიდეს პასუხისმგებლობაზე ტექსტის გამოსაქვეყნებლად მომზადების პროცესში, მისი მუშაობის სირთულესა და თავისებურებებზე; აღნიშნულია, რომ რედაქტორის უმნიშვნელოვანესი ამოცანაა გააუმჯობესოს ტექსტის ენა, სტილი და კომპოზიცია. ნაწერი უნდა იყოს არა მარტო ლექსიკურად და გრამატიკულად სწორი, არამედ ადვილად აღსაქმელი და მისაღები, მან უნდა შეძლოს მკითხველზე შთაბეჭდილების მოხდენა და მისი დაინტერესება; ყურადღება გამახვილებულია ფაქტობრივ და ლოგიკურ შეცდომებზე, ენის სისწორეს, სიზუსტესა და სიცხადეზე. განსაკუთრებული ადგილი ეთმობა რედაქტორისა და ავტორის ურთიერთობას. დაწვრილებით არის განხილული რედაქტორის მუშაობის ეტაპები და ტექსტის შესწორების ოთხი სახეობა. აღნიშნულია, რომ რედაქტორის მუშაობის მიზანი არის ის, რომ ნაწერმა ყოველმხრივ დამუშავებულმა და გამართულმა მიაღწიოს მკითხველამდე.
7. ნაშრომში საუბარია ინფორმაციის მოპოვების წყაროების და მასალის დამუშავების და გამოსაქვეყნებლად მომზადების პროცესში 5 ეტაპის გავლის მნიშვნელობის შესახებ; აღნიშნულია ის, რომ ბეჭდვითი პრესისთვის მთავარ „სამშენებლო ბლოკებს” ახალი ამბები, ფაქტზე მყისიერი რეაგირება და მოვლენის ობიექტური შეფასება წარმოადგენს. გაზეთისთვის ასევე პაერივით აუცილებელია ე. წ. „კოსმეტიკური შელამაზება” ანუ ტიპოგრაფიული დიზაინი, რომელიც მისი წარმატების ერთ-ერთი აუცილებელი ფაქტორია; ყურადღება გამახვილებულია იმ მიზეზებზე, რაც იწვევს გაზეთის „დასამარებას”, მკითხველის დაკარგვას; საუბარია ჟურნალისტიკის მოღვაწეობის კრედოს შესახებ.
8. სტატიაში განხილულია თუ რა ადგილია ეთმობა ასიმილაცია-დისიმილაციის საკითხებს ქართულ საენათმეცნიერო ლიტერატურაში, რა როლი აქვს ფონეტიკის,

ორთოგრაფის-ორთოეპიის საკითხთა შესწავლასი, რა მიზანი და მნიშვნელობა აქვს მის სწავლებას.

9. სტატიაში განხილულია ტექსტის ლინგვისტიკა, როგორც ინტეგრაციული მეცნიერული დისციპლინა.

ტექსტის ლინგვისტიკის სივრცეში ამჟამად ინტერტექსტურობის თეორიას სათავეები ეძებნება ტექსტის ანალიზის ლინგვისტიკურ და ლიტერატურათმცოდნეობით ტრადიციებში და გულისხმობს ტექსტის ზოგად ფილოსოფიურ ჰუმანიტარულ გაგებას, კვლევის ობიექტის ასეთი გააზრება ემყარება ანთროპოცენტრულ პრინციპს, რომელიც საბაზოა თანამედროვე მეცნიერებებისათვის და განაპირობებს იმ დისციპლინათა ინტეგრირებულობას, რომლებიც შეისწავლიან ადამიანის შემეცნებას და გონს მათს უსასრულოდ მრავალფეროვან გამოვლენებში.

10. სტატიაში განხილულია სარეკლამო ტექსტის ეკლექტიზმის ის მთავარი თავისებურებანი, რომელნიც წარმოადგენენ ნახევრადფუნქციონალობის თავისებურ ფორმალურ ნიშანს.

სარეკლამო ტექსტის ძირითადი თვისებები ლაკონურობა და სიმცირე ნაკარნახებია გარეგანი და შინაგანი გარემოებებით, რაც ადამიანის აღქმასთანაა დაკავშირებული. მითითებულია, რომ რეკლამას დროთა განმავლობაში თავისი საკუთარი ენა გაუჩნდა, რომლის პრაგმატიკას შადგენს ისეთი ნაწილები, როგორცაა: სამყაროს ასახვა, სოციალური ღირებულებანი, ყურადღების მიქცევის საშუალებანი დამახსოვრების, დარწმუნების და ქმედითი ინტერპრეტაციის საშუალებანი. ისინი მიეკუთვნებიან იმ ტექსტურ ნაირსახეობებს რო- მელნიც საკომუნიკაციო ჯაჭვის რგოლში შედიან.

11. სტატიაში აღნიშნულია, რომ უკანასკნელ წლებში გამოქვეყნებულ უცხო ენის სახელმძღვანელოებში ავტორები არ იცავენ უცხო ენის სწავლების თვისებურებას და იმ პრინციპებს, რომელთა გათვალისწინების გარეშე ძნელია უცხო (რუსული) ენის შესწავლა. სტატიაში ავტორის მიერ გამოყოფილია სა-ხელმძღვანელოს შედგენის შემდეგი პრინციპები: – აღმზრდელობითი პრინციპები;

შესასწავლი სპეციალობის ტექნიკური ენის თავისებურებათა და სტუდენტთა ასაკის გათვალისწინების პრინციპი;

სასწავლო მასალის თანმიმდევრული გართულება და მოცულობის გაზრდა;

მკითხველის ინტერესების დაკმაყოფილების პრინციპი;

ლექსიკური და გრამატიკული მასალის ურთიერთდაკავშირების პრინციპი.

12. ნაშრომში საუბარია გურიისა და ქვემო აჭარის ადგილის სემანტიკური ტოპონიმიზაციის (აპელატივი > ტიპონიმი) კლასიფიკაციაზე, რომელიც სემანტიკური ტოპონიმიზაციისათვის არის გამოყენებული (ბოტანიკური, ჰიდროგრაფიული, ლანდშაპტური ტერმინები; ადამიანის გვარი ან სახელი ყოველგვარი გაფორმების გარეშე). ნაშრომში გაანალიზებულია მარტივი ტოპონიმები და მათი მიღების გზები.

13. ლიტერატურისა და ფილოსოფიის თანაზიარობის იდეის მესაძირკველნი იყვნენ ძველი ბერძენი ფილოსოფოსები. რუსთველის პოეზიის ანალიზი უსათუოდ მოითხოვს ფილოსოფიური ტერმინოლოგიის გამოყენებას. რუსთველი ხშირად ახსენებს „ბრძენ დიონისეს“, პლატონის ზნეობრივ პოსტულატს („სიცრუე და ორპირობა...“). პოსტულატის

მოძებნა და ახსნა, სწორედ იმას გულისხმობს, რომ ვასწავლოთ სტუდენტს, მაგისტრს თუ დოქტორანტს მხატვრული ქმნილების ფილოსოფიური ასპექტები.
ამ მხრივ საინტერესოა ნ. ბარათაშვილის ტექსტები. „ფიქრნი მტკვრის პირას“ სწავლებისას ვერაფერს გავხდებით თვინიერ ფილოსოფიური ტირადებისა. ასევე ფილოსოფიურია „მერანი“, ამ ორი ნაწარმოების ტექსტთა ფინალი ალტრეისტულად ოპტიმისტური და ჯანსაღია.

დებულება, რომ ლიტერატურას აქვს აღმზრდელობითი მნიშვნელობა, ეს კარგად გამოიხატა ლ. ტოლსტოის, მ. ჯავახიშვილის, კ. გამსახურდიას, ჭ. ამირეჯიბის ნაწარმოებში.

ცალკე შესწავლის საკითხია პეტრე იბერის, იოანე ლაზის, ექვთიმე და გიორგი ათონელების, არსენ იყალთოელის, იოანე პეტრიწის ფილოსოფიური მემკვიდრეობა.

14. სტატიაში განხილულია როგორ იქმნება პოლიტიკური პორტრეტი. პოლიტიკოსის პორტრეტი ყალიბდება ეპოქის მოთხოვნილებაზე დაყრდნობით. პოლიტიკოსის პორტრეტს გააჩნია თავისებურებები, რომლებიც განპირობებულია რუსული პოლიტიკური კულტურის განვითარებით, რადგან რუსეთში პიროვნება ყოველთვის თამაშობდა მნიშვნელოვან როლს. ხელისუფლება განასახიერებს სახეს: იმპერატორი, ბელადი, პრეზიდენტი.
15. ნაშრომში გამოთქმულია მოსაზრება, თუ რამდენად შესაძლებელია ობიექტური სინამდვილის აუდიტორიამდე მიტანა. ანუ, თუ რამდენად არის ყოველივე ეს დამოკიდებული ჟურნალისტის მორალურ კანონზე.

III. 1. სამეცნიერო ფორუმების მუშაობაში მონაწილეობა

ა) საქართველოში

№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მომხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1	თემურ ჯავაღდნიშვილი	„თედო ბეგიაშვილი და XX საუკუნის დასაწყისის ქართული ფოლკლორისტიკა“	საერთაშორისო კონფერენცია „კულტურათშორისი დიალოგები“ თელავი, 9-11 ოქტომბერი
2	თემურ ჯავაღდნიშვილი	„კიევის სასულიერო აკადემია და ქართული განათლება“	საქართველოს ლიტერატურათმცოდნეობის აკადემიისა და სამეცნიერო კონფერენცია „კიევის

			სასულიერო აკადემია და ქართულ-უკრაინული სამწერლობო კონტრაქტები”, თბილისი
3	თემურ ჯაგოდნიშვილი	„ხანძთის მონასტრის ადგილმდებარეობისათვის”	რესპუბლიკური სამეცნიერო კონფერენცია ონომასტიკაში, „ახალციხე – 2015”, სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტის 25-ე წლისთავი.
4	შაკიაშვილი ეკატერინე	„ტექსტის ლინგვისტიკა, როგორც ინტეგრაციული მეცნიერული დისციპლინა”	საერთაშორისო კონფერენცია „კულტურათშორისი დიალოგები” თელავი, 9-11 ოქტომბერი

მოსხენებათა ანოტაციები

1. ნაშრომში ახლად გამოვლენილი საარქივო წყაროებისა და მასალების საფუძველზე პირველად ქართულ ფოლკლორისტიკაში გამოკვლეულია XX საუკუნის პირველი ნახევრის პედაგოგის, ფართო პროფილის ფილოლოგისა და ფოლკლორისტის თედო ბეგიაშვილის ცხოვრება-მოდვაწეობის ფაქტები, XX საუკუნის ქართულ მეცნიერულ ფოლკლორისტიკაში შეტანილი წვლილი. იმის გამო, რომ თ. ბეგიაშვილი ნაკლებად იყო ცნობილი თავად ფოლკლორისტებისათვისაც, XX საუკუნის დასაწყისის ქართული ფოლკლორისტიკის ისტორიის არაერთი მოვლენის ტრადიციული შეფასება არსებითად იცვლება და ზუსტდება. აღნიშნულია, რომ სწორედ ამით არის განსაზღვრული საკონფერენციო ნაშრომის აქტუალობა და მეცნიერული სიახლე.
2. მოხსენებაში განხილულია კიევის სასულიერო აკადემიის ისტორიის ცალკეული საკითხები, წარმოდგენილია მისი ქართველი კურსდამთავრებულების სტატისტიკა, გამოვლენილია ამ აკადემიის ქართველ კურსდამთავრებულთა და სხვადასხვა დროის სტუდენტთა (ი. გოგებაშვილი, ვ. კოტეტიშვილი, თ. ბეგიაშვილი, მ. კელენჯერიძე, მ. ჩოგოვაძე) განსწავლის და სამშობლოში დაბრუნების შემდეგ საზოგადოებრივი მოღვაწეობის უცნობი და ნაკლებადცნობილი ფაქტები.
3. მოხსენება მიეძღვნა სტუ სასწავლო-სამეცნიერო ექსპედიციის მუშაობის შედეგებს, როგორც მოეწყო 2014 5-12 ივნისს და გამოვლინდა ორი – ძველი და ახალი ხანძთის (VIII საუკუნისა და X საუკუნის) არსებობის ფაქტი, გაირკვა გრიგოლ ხანძთელის

სტატიაში განხილულია ტექსტის ლინგვისტიკა, როგორც ინტეგრაციული მეცნიერული დისციპლინა.

ტექსტის ლინგვისტიკის სივრცეში ამჟამად ინტერტექსტურობის თეორიას სათავეები ეძებნება ტექსტის ანალიზის ლინგვისტიკურ და ლიტერატურათმცოდნეობით

ტრადიციებში და გულისხმობს ტექსტის ზოგად ფილოსოფიურ ჰუმანიტარულ გაგებას, კვლევის ობიექტის ასეთი გააზრება ემყარება ანთროპოცენტრულ პრინციპს, რომელიც საბაზოა თანამედროვე მეცნიერებებისათვის და განაპირობებს იმ დისციპლინათა ინტეგრირებულობას, რომლებიც შეისწავლიან ადამიანის შემეცნებას და გონს მათს უსასრულოდ მრავალფეროვან გამოვლენებში.

4. სტატიაში განხილულია ტექსტის ლინგვისტიკა, როგორც ინტეგრაციული მეცნიერული დისციპლინა.

ტექსტის ლინგვისტიკის სივრცეში ამჟამად ინტერტექსტურობის თეორიას სათავეები ეძებნება ტექსტის ანალიზის ლინგვისტიკურ და ლიტერატურათმცოდნეობით ტრადიციებში და გულისხმობს ტექსტის ზოგად ფილოსოფიურ ჰუმანიტარულ გაგებას, კვლევის ობიექტის ასეთი გააზრება ემყარება ანთროპოცენტრულ პრინციპს, რომელიც საბაზოა თანამედროვე მეცნიერებებისათვის და განაპირობებს იმ დისციპლინათა ინტეგრირებულობას, რომლებიც შეისწავლიან ადამიანის შემეცნებას და გონს მათს უსასრულოდ მრავალფეროვან გამოვლენებში.

ბ) უცხოეთში

№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მოსხენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1	თემურ ჯაგოდნიშვილი (ბორის იმნაძის, დავით გოცირიძის თანაავტორობით)	„სხვადასხვაფაქტურიანი ბლოკების ურთიერთმიმართება პლაკატურ ტექსტში“	МАПРЯЛ – (რუსული ენისა და ლიტერატურის მასწავლებელთა საერთაშორისო ასოციაციის XIII კონგრესი „რუსული ენა და ლიტერატურა მსოფლიო კულტურის სივრცეში“, 13-20 სექტემბერი, გრანადა, ესპანეთი
2	თემურ ჯაგოდნიშვილი (ბორის იმნაძის, დავით გოცირიძის თანაავტორობით)	„ინფორმაციური ტექნოლოგიები სასწავლო პროცესში“	თანამედროვე ლინგვისტიკის მსოფლიო კონგრესი, 26-28 მარტი, ნიაგარა ფოლსი, კანადა

სხვა აქტივობა

პროფესორმა თემურ ჯაგოდნიშვილმა რედაქტირება გაუწია:

1. რუსუდან ჩოლოყაშვილის წიგნს: „ზეპირმეტყველებიდან სიტყვიერებამდე“ (გამომც. „ნეკერი“ , 2015) დაწერა წინასიტყვაობა „რედაქტორისაგან“, გვ. 7-11;
2. რედაქტირება ჩაუტარა იოსებ სანიკიძის „ურნალისტიკის თეორიის ფორმობრივი და შინაარსობრივი საფუძვლები“ (გამომც. „უნივერსალი“, თბილისი) დაწერა წინასიტყვაობა „რედაქტორისაგან“, გვ. 3-5;
3. რეზო სტურუას პოეზიის 2 ტომიან კრებულს „დღეები, თეთრი მარგალიტები“ (გამომც. „უნივერსალი“, თბილისი), დაწერა გამოკვლევა „რეზო სტურუას პოეზიის ცისქვეშეთი“, წიგნი I, გვ. 18-50;
4. გოჩა ჩოგოვაძის წიგნს „ფიქრები მომავალზე“ ქართული ვერსიის რედაქტირება, გამოსაცემად მომზადება (მოსკოვი).

სოციალური მეცნიერებების დეპარტამენტი

დეპარტამენტის უფროსი – იგორ კვესელავა

სამეცნიერო ერთეულის პერსონალური შემადგენლობა:

ავთანდილ სონდულაშვილი	მურად შონია
თენგიზ გრიგოლია	რევაზ რუხაძე
იგორ კვესელავა	მანანა დარჩაშვილი
ვანო ჭიაურელი	ირმა კეცხოველი
იაშა კუტუბიძე	გიორგი ხეოშვილი
რევაზ მიშველაძე	სალომე ხიზანიშვილი
ზურაბ ხასაია	ლია მეტრეველი
გიორგი ბარამიძე	ლევან ოსიძე
ტარიელ რეხვიაშვილი	ფიქრია დიდებაშვილი
სოსო სიგუა	ნონა ლომიძე
ვაჟა შუბითიძე	სოფიო მიდელაშვილი
ჰენრი კუპრაშვილი	სოფო ჩქოფოია
თემურაზ ფანჯიკიძე	ემილია ალავერდოვა
ეპიფანე გვენეტაძე	გიორგი ჩხიკვიშვილი
მაია ამირგულაშვილი	თინათინ აფხაიძე

ავთანდილ კიკნაძე
ქეთევან ჯიჯეიშვილი
ზურაბ კვეციანი
ეკა ბუხრაშვილი
მაია გურამიშვილი
მაია ყიფიანი
სულიკო გრიგალაშვილი
სერგო ლომინაძე
მარინე ლომიძე
როზა გაფრინდაშვილი

ირაკლი მიქავა
ნინო ოთხოზორია
დიანა ფოცხვერაშვილი
ლალი კაპანაძე
ნონა ჟველია
ეთერ შამანაძე
ზურაბ გოცირიძე
თამარ ბლიაძე
ნანა ბახსოლიანი

II. 1. პუბლიკაციები

ა) საქართველოში

მონოგრაფია/სახელმძღვანელო

№	ავტორი/ავტორები	კრებულის სახელწოდება	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	ზურაბ ხასაია	გერმანელი ფილოსოფოსები ისტორიის შესახებ	თბილისი, გამომცემლობა Carpe diem	316
2	ზურაბ ხასაია	ფილოსოფიის სისტემური კურსი	თბილისი, გამომცემლობა Carpe diem	458
3	გიორგი ბარამიძე/ მთარგმნელი	მარტინ ჰაიდეგერი და სოციოლოგია/იბეჭდება	თბილისი, მერიდიანი	260
4	ეპიფანე გვენეტაძე	სოფელ მუხაყრუას// მუხადრუას ეკლესიების ისტორიიდან	თბილისი “მერიდიანი”	186 გვ.
5	ეპიფანე გვენეტაძე	გამოჩინებულის წმიდა დიდმოწამე გიორგის ეკლესია	თბილისი “მერიდიანი”	96 გვ.
6	ეპიფანე გვენეტაძე	დიდი ჯიხაისის ეკლესიების ისტორიიდან. წმიდა	თბილისი “ფავორიტი სტილი”	160 გვ.

		ნაზარი (ლექავა)		
7	ირაკლი გელენავა –მთავარი რედაქტორი	კულტურული მემკვიდრეობა აფხაზეთში	აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობა, აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის განათლებისა და კულტურის სამინისტრო გამომცემლობა „მერიდიანი“	100გვ.
8	ირაკლი გელენავა –რედაქტორ- შემდგენელი	ქართული პერიოდული პრესის მასალები 1900-1921 წლები (აფხაზეთი - რელიგია, განათლება კულტურა)	აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობა, აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის განათლებისა და კულტურის სამინისტრო გამომცემლობა „მერიდიანი“	490 გვ.
9	მზია ხოსიტაშვილი	საქართველოს სახელმწიფოს ხელმძღვანელები ტ. 4 ზვიად გამსახურდია საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე. ოფიციალური დოკუმენტები, მიმართვები, ინტერვიუები). ნაწილი მეორე).	თბილისი. “ირიდა”.	335
10	მზია ხოსიტაშვილი	საქართველოს სახელმწიფოს ხელმძღვანელები ტ. 5. ზვიად გამსახურდია საქართველოს	თბილისი, “ირიდა”.	387

		რესპუბლიკის პრეზიდენტი. ოფიციალური დოკუმენტები, მიმართვები, ინტერვიუები). ნაწილი მეორე).		
11	მზია ხოსიტაშვილი	საქართველოს სახელმწიფოს ხელმძღვანელები ტ. 6. აკაკი ასათიანი საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე. ოფიციალური დოკუმენტები, მიმართვები, ინტერვიუები.	თბილისი. "ირიდა".	265
12	დ. დოლაბერიძე/მთ. რედაქტორი/ ლ. ოსიძე/მთ. რედაქტორის მოადგილე/	„ძირითადი რელიგიური კონფესიები და კავკასიის რეგიონალური უსაფრთხოების პრობლემური საკითხები“ (მასალები)	ქ. თბილისი, თსუ-ს გამომცემლობა, 2015	3 - 342
13	ე. გვენეტაძე/ავტორი/ ლ. ოსიძე, მთავარი რედაქტორი	დიდი ჯიხაიშის ეკლესიების ისტორიიდან წმიდა ნაზარი(ლეუავა)	საქველმოქმედო ფონდი „ივერიელთა ეკლესიის მატინაე“, თბ. 2015	3 - 150
14	ფოცხვერაშვილი დიანა	პოსტიმპრესიონიზმი	თბ.; გამომც. ნეკერი, 2015	160

1. ნაშრომი ეხება დიდი გერმანელი ფილოსოფოსების -- კანტის, ჰერდერის, ფიხტეს, ჰეგელის, შოპენჰაუერის, ვინდელბანდის, რიკერტის, ნიცშეს, შპენგლერის და იასპერსის კონცეპციებს ისტორიის შესახებ. მონოგრაფიაში ისტორიის ფილოსოფიური პრობლემები განხილულია ჩვენს თანამედროვეობასთან და, კერძოდ, თანამედროვე ქართულ სინამდვილესთან მჭიდრო კავშირში.
2. წიგნში განხილულია ფილოსოფიის თითქმის ყველა ფუნდამენტური პრობლემა სისტემურად, ანუ ამოსავალი ონტოლოგიური პრინციპების საფუძველზე. ეს პრინციპები ორიგინალური და ავტორისეულია. წიგნი დაწერილია ნათელი და სტუდენტისთვის მისაწვდომი სტილით.

3. ფენომენოლოგიის ჰაიდგერისეულიგანხილვა რადიკალურად განსხვავდება მისი ეგოლოგიური გაგებისგან, რასაც საფუძველი ჩაუყარა ჰუსერლმა. სოციოლოგები, რომლებიც ჰესერლს ემყარებიან ფრჩხილებში ათავსებენ სიცოცხლს სამყაროს, რათა ჭეშმარიტი ცოდნა მოიპოვონ. ერთი ეგო ცდილობს სხვა ეგოებთან კავშირის დამყარებას. აიდგერის მიხედვით კი ცოდნის საწისი სწორედ ჩვენი სიცოცხლის სამყაროა. ეს იმას ნიშნავს, რომ ადამიანის არსება სხვა ადამიანებთან ურთიერთობაში ყალიბდება. კრებულში გაერთიანებულელია ოთხი სხვადასხვა ენიდან თარგმნილი სტატიები, რომლებიც სხვადასხვა ასპექტით წარმოაჩენენ სოციუმის პრობლემებს ჰაიდგერის ნააზრევის საფუძველზე.
4. სოფელ მუხაყრუ-ას// მუხაღრუას ეკლესიების ისტორიიდან. ეხება სამტრედიის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე მდებარე სოფელ გომის თემში შემავალი სოფლების ეკლესიების ისტორიას.
5. გამოჩინებულის წმიდა დიდმოწამე გიორგის ეკლესია. აღწერილია სამტრედიის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე მდებარე გამოჩინებულის წმიდა გიორგის ეკლესიის ისტორია.
6. დიდი ჯიხაისის ეკლესიების ისტორიიდან. წმიდა ნაზარი (ლეჟავა). ეხება სამტრედიის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე მდებარე სოფელ დიდი ჯიხაისის ეკლესიების ისტორიას. აღწერილია წმიდა ნაზარის (ლეჟავა) მოწამებორივი ცხოვრება)
7. ისტორიულ, აქტიუქტურულ, პოლიტიკური შინაარსის ალბომი - წარმოდგენილი ალბომი მცდელობაა ჩვენი წვლილი შევიტანოთ აფხაზეთის კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის საქმეში, მონაწილეობა მივიღოთ იქ არსებული სავალალო მდგომარეობის შესახებ ინფორმაციის გავრცელებაში როგორც ქვეყნის შიგნით ასევე მის ფარგლებს გარეთ, სწორედ ამიტომაც ალბომი გამოიცა ქართულ და ინგლისურ ენებზე, მასში წარმოდგენილია ისტორიულ-პოლიტიკური ხასიათის ინფორმაცია და ფოტომასალა აფხაზეთის 27 კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლზე. ფოტომასალის მნიშვნელოვანი ნაწილი ქვეყნდება პირველად.
8. კრებული თავს უყრის 1900-1921 წლების ქართული პერიოდული პრესის ფურცლებზე გამოქვეყნებულ აფხაზეთის საზოგადოებრივი ცხოვრების (რელიგია, განათლება, კულტურა) ამსახველ პუბლიკაციებს. ის ასევე მოიცავს ინფორმაციებს მხარის კოლონიზაცია/ოკუპაციის, სოფლის მეურნეობის, ვაჭრობის, მრეწველობის, მედიცინის, საზოგადოებრივი გაერთიანებების, ქველმოქმედების და ა.შ. საკითხებზე. ყოველივე ეს მკითხველს ნათელ სურათს შეუქმნის იმდროინდელი აფხაზეთის სოციალურ-ეკონომიკური, პოლიტიკური და კულტურულ-საგანმანათლებლო ვითარებაზე. კრებულს დართული აქვს ისტორიულ პირთა და გეოგრაფიულ სახელწოდებათა საძიებელი, რის გამოც მისი გამოყენება უფრო მოქნილი და მოსახერხებელი იქნება. წიგნი განკუთვნილია, როგორც ძირითადი და დამხმარე ლიტერატურა, სამეცნიერო წრეების წარმომადგენელთა, პედაგოგთა, სტუდენტთა და ამ საკითხებით დაინტერესებულ მკითხველთათვის.
9. საქართველოს სახელმწიფოს ხელმძღვანელები ტ. 4 ზვიად გამსახურდია საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე.ოფიციალური დოკუმენტები, მიმართვები, ინტერვიუები. (ნაწილი მეორე). კრებულში შეტანილია 1990 წლის 14 ნოემბრიდან 1991 წლის 13 აპრილამდე ოფიციალურ პრესაში გამოქვეყნებული უზენაესი საბჭოს დადგენილებები, გამოტანილი ისეთ

მნიშვნელოვან საკითხებზე, როგორებიცაა უზენაესი საბჭოს რეგლამენტი, გარდამავალ პერიოდში ადგილობრივ მმართველობაზე გადასვლა, საქართველოს რესპუბლიკის კონსტიტუციისა და კანონმდებლობის შემოღება, რეფერენდუმის ჩატარების წესი, და ა.შ აგრეთვე ზვიად გამსახურდიას ინტერვიუები, მიმართვები, უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის სახელით გაკეთებული განცხადებები, “საქინფორმის” მიერ გავრცელებული ინფორმაციები, მოცემულია ყაზბეგში სამხრეთ ოსეთის რეგიონში ვითრების სტაბილიზაციისათვის ზ. გამსახურდიასა და ბ. ელცინს შორის შემდგარი შეხვედრისა და მოლაპარაკების შედეგად მიღებული ერთობლივი მოქმედების ოქმი.

10. საქართველოს სახელმწიფოს ხელმძღვანელები ტომი 5. ზვიად გამსახურდია. საქართველოს რესპუბლიკის პრეზიდენტი. ოფიციალური დოკუმენტები, მიმართვები, ინტერვიუები. (ნაწილი მეორე). მე-5 ტომი მოიცავს ყველა ძირითად ბრძანებულებას, რომელიც ეხება 1991 წლის მანძილზე საქართველოს რესპუბლიკის ეკონომიკაში, სოფლის მეურნეობაში, მოსახლეობის ოციალურ უზრუნველყოფასა და ჯანდაცვაში განხორციელებულ ცვლილებებს, მიგრაციული პროცესების რეგულირების საკითხებსა თუ სხვადასხვა სახელმწიფო სტრუქტურების შექმნას, ზოგიერთი კანონის მიღებასა და გაუქმებას, პრეფექტებისა და მთავრობის წევრების დანიშვნას. კრებულში აგრეთვე შეტანილია საკდესის (საკავშირო დეპეშათა სააგენტო) მიერ გამოქვეყნებული განცხადებები და მნიშვნელოვანი ინფორმაციები საქართველის პრეზიდენტის უცხოელ დელეგაციებთან და სხვადასხვა დარგის სპეციალისტებთან შეხვედრების შესახებ.
11. საქართველოს სახელმწიფოს ხელმძღვანელები ტ. 6. აკაკი ასათიანი. საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე. ოფიციალური დოკუმენტები, მიმართვები, ინტერვიუები. კრებული მოიცავს 1991 წლის პრესაში („საქართველოს რესპუბლიკა“, „რესპუბლიკა“, „ახალგაზრდა ივერიელი“, „აფხაზეთის ხმა“, „თბილისი“) გამოქვეყნებულ განცხადებებს, მიმართვებსა და ინტერვიუებს. აგრეთვე, საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს მიერ 1991 წლის აპრილიდან 1991 წლის დეკემბრამდე კანონებში შესატანი ცვლილებების, ხელშეკრულების დადებისა და რატიფიცირების, არჩევნების დანიშვნა-გადატანის, ადმინისტრაციულ-ტერიტორიული მოწყობის საკითხების გადაწყვეტის, თანამდებობაზე დანიშნისა და გათავისუფლების, სხვადასხვა კომისიების შექმნის, სადეპუტატო უფლებამოსილების ცნობისა და შეწყვეტის შესახებ გამოტანილ დადგენილებებს.
12. კრებულში თავმოყრილია საერთაშორისო კონფერენციის მონაწილე 21 მოხსენების სრული ტექსტი, ამათგან 20 მოხსენება გაკეთებულია ქართულ ენაზე, რომელსაც თან ერთვის რეზიუმეები ინგლისურ და რუსულ ენებზე, ხოლო ერთი მოხსენება მოცემულია რუსულ ენაზე, რომელსაც თან ერთვის რეზიუმე ქართულ და ინგლისურ ენებზე, კონფერენცია გაიმართა 2014 წლის 16 დეკემბერს, თსუ-ს პირველ კორპუსში.
13. წიგნში გადმოცემულია სამტრედიის რაიონის სოფელ დიდი ჯიხაიშის ეკლესიების ისტორია და წმიდა ნაზარის ცხოვრება და მოღვაწეობა, ნაშრომი დაიბეჭდა ხონი - სამტრედიის ეპარქიის მმართველის, მიტროპოლიტ საბას (გიგობერიას) ლოცვა - კურთხევით.

14. ნაშრომი ეხება პოსტიმპრესიონიზმის პრობლემას. პოსტიმპრესიონიზმი როგორც მოვლენა რომელიც წარმოადგენს ახალი ხელოვნების ფორმას, რომელმაც მაინც ვერ შეაბიჯა უახლეს ხელოვნებაში.

სტატიები

№	ავტორი/ ავტორები	სტატიის სათაური, ჟურნალის/კრებულის დასახელება	ჟურნალის/ კრებულის ნომერი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	სოსო სიგუა	ფასკუნჯი, ფრინავი ვერდი	ჟურნ. „პარალელი“, №7	სტუ	10
2	სოსო სიგუა	ქართველური არქაიკის არტეფაქტები	გაზ. „მწერლის გაზეთი“, №3	მწერალთა კავშირი	14
3	სოსო სიგუა	ძალაუფლებისა და კულტურის ფაქტორები ქართველურ ტომებში	გაზ. „მწერლის გაზეთი“, №4	მწერალთა კავშირი	14
4	სოსო სიგუა	ქართული სახელმწიფოს წარმოშობა (ძვ. წ. III ს.)	გაზ. „მწერლის გაზეთი“, №7	მწერალთა კავშირი	14
5	სოსო სიგუა	მიცვალებულის კულტი ქართველურ ტომებში	გაზ. „მწერლის გაზეთი“, №8	მწერალთა კავშირი	14
6	სოსო სიგუა	ამირანიანის პლასტები და პერსონაჟები	გაზ. „მწერლის გაზეთი“, №7	მწერალთა კავშირი	14
7	სოსო სიგუა	კოლხური ცული და დიხაგუძუბა	გაზ. „მწერლის გაზეთი“, №10	მწერალთა კავშირი	14
8	როზა	ფსიქოლოგიამდელი ფსიქოლოგია	№32, 2015	თბილისი, სტუ	5

	გაფრინდაშვილი	ქართულ ფოლკლორში, ჟურნ. "საისტორიო კერტიკალები"			
9	როზა გაფრინდაშვილი	არაცნობიერის ფსიქოლოგია ქართულ ფოლკლორში, ჟურნ. „განათლება“	№ 1(12) 2015	თბილისი, სტუ	5
10	როზა გაფრინდაშვილი	წინაპართაგან წასულა ყველა, ჟურნ. "პარალელი".	№7, 2015	თბილისი, სტუ	10
11	სოფო მიდელაშვილი, ჯემალ გახოკიძე	ჰონკონგი, ჩინეთი - 1997 (რა გზით ვიართ აფხაზეთისკენ?!), საერთაშორისო სამეცნიერო ჟურნალი „სამართალი და მსოფლიო“, 2015 წ., გვ. 67-75.	1	თბილისი, სტუ	გვ. 67-75
12	სოფო მიდელაშვილი, ჯემალ გახოკიძე	ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკის ჰონკონგის სპეციალური ადმინისტრაციული რეგიონის კონსტიტუციის პოლიტიკურ-ეკონომიკური ასპექტები. რეფერირებადი ჟურნალი „ბიზნეს-ინჟინერინგი“, 2015 წ., გვ. 180-186.	2.	თბილისი, სტუ	გვ. 180-186.
13	სოფო მიდელაშვილი, ჯემალ გახოკიძე	მარგარეტ ტეთჩერის განსაკუთრებული როლი კონფლიქტების დარეგულირების საქმეში (ჰონკონგი-ჩინეთი, 1997 წელი). საერთაშორისო	3	თბილისი,	

		სამეცნიერო კონფერენციის შრომები „მსოფლიო და გენდერი - 3“			
14	თამარ ბლიაძე	ქართული ცეკვის აკომპანიმენტის პრობლემები	№7	სალიტერატურო-სამეცნიერო ჟურნალი „პარალელი, სტუ, თბილისი.	
15	თამარ ბლიაძე	დიდი იაკობი	№8	სალიტერატურო-სამეცნიერო ჟურნალი „პარალელი, სტუ, თბილისი	
16	ვაჟა შუბითიძე	უკრაინის კრიზისი და მესამე მსოფლიო ომის პრეკუდიები	„საისტორიო ვერტიკალები“ №31.	თბილისი, 2015 წ.	7 გვ
17	ვაჟა შუბითიძე	შვილების აღზრდის ქართული სისტემა და სხვისი მოიმედების განწყობა საქართველოში	„საისტორიო ვერტიკალები“ №33.	თბილისი, 2015 წ.	6 გვ
18	ვაჟა შუბითიძე	აკაკის და ნიკო ნიკოლაძის წვლილი ქართული მარგანეცის ათვისების საქმეში	„საისტორიო ვერტიკალები“ №34.	თბილისი, 2015 წ.	5 გვ
19	ვაჟა შუბითიძე	გლობალიზაცია და მისი რეფორმირების აუცილებლობა	„საისტორიო ვერტიკალები“ №32.	თბილისი, 2015 წ.	7 გვ
20	ზურაბ ხასიაი	დღევანდელი საქართველოს სულიერი	1	თბილისი, ილიას სახელმწიფო	5-13

		მდგომარეობისთვის (Kartvelology ქართველოლოგია)		უნივერსიტეტი	
21	არსენ ბურჯალიანი	სიმბოლოს განსაზღვრების თანამედროვე ცდათა კრიტიკული შეფასება „საისტორიო ვერტიკალები“	№31	სტუ	15
22	ფ.დიდებაშვილი ლ. მეტრეველი	კულტურისა და პოლიტიკის განვითარების სოციალურ- ფილოსოფიური ასპექტები“, საქართველოს ტექნიკური უნივერ- სიტეტის ბიზნეს-ინ- ჟინერინგის ფაკ-ის, დია დიპმატიის ასო- ციაციის სამეცნიერო ჟურნალი „ხელის- უფლება და საზოგა- დოება (ისტორია, თეორია, პრაქტიკა)“		თბილისი	
23	ფ. დიდებაშვილი	„გენდერულ ურთი- ერთობათა განვითა- რების ტენდენცია 21-ე საუკუნის ქართულ სინამდვილეში“ სტუ, საერთაშორისო სამეცნიერო ჟურნა- ლი, „საისტორიო ვერტიკალები“	№32	თბილისი	
24	ფ. დიდებაშვილი	„გენდერული თანას- წორობა 21-ე საუკუ-	№3	თბილისი	

		ნის საქართველოში“ კონფერენციის მასა- ლათა კრებული „მსოფლიო და გენდერი“			
25	ფ. დიდებაშვილი	რისარდო გვარდინი „მასობრივი ადამიანის“ პერსპექტივის შესახებ“, საქართველოს ფილოსოფიურ მეცნიერებათა აკადემია, კრებული „ფილოსოფიური ძიებანი“	№20	თბილისი	
26	ფ. დიდებაშვილი	„უმუშევრობის დაძ- ლევის სამი ძირითა- დი გზა“ – სამეცნიერო ჟურნალი „განათლება“	№1(12)	თბილისი	გვ.179-186
27	ფ. დიდებაშვილი	„თომა კემპელის „მიბაძვა ქრისტესი“ გორის სასწავლო უნივერსიტეტის ისტორიისა და არქეოლოგიის ცენტრი, შრომათა კრებული	№2	გორი	
28	ფ. დიდებაშვილი	„ადამიანი „რაციონალურ სამყაროში (მაქს ვებერის მიხედვით)“, საქართველოს ფილოსოფიურ	№19	თბილისი	გვ.144-160.

		მეცნიერებათა აკადემია, კრებული „ფილოსოფიური ძიებანი“			
29	ლია მეტრეველი	ქალი და მამაკაცი, ჟურნ. „განათლება“	№2(13) 2015	თბილისი, სტუ	5
30	ლია მეტრეველი	განსასჯელი პიროვნების ფსიქოლოგიური ასპექტები, ჟურნ. „განათლება“	3(14) 2015	თბილისი, სტუ	4
31	ლია მეტრეველი	კონფლიქტები და ქალები, ჟურნ. „ინტელექტი“	№4(52), 2015	თბილისი, სტუ	4
32	მარინე ლომიძე	რესპონდენტი- მხატვრული სიტყვის ოსტატი(ოთარ ჭილაძის დიალოგებიდან) –გადაცემულია დასაბუჟდად		თბილისი, სტუ	8
33	მარინე ლომიძე, ლია მეტრეველი	კომუნიკაციის პროცესის ფსიქოლოგიური ასპექტები – გადაცემულია დასაბუჟდად		თბილისი, სტუ	5
34	მარინე ლომიძე	გენდერის გაშუქების პარადიგმები ქართულ მედიაში – გადაცემულია დასაბუჟდად		თბილისი, სტუ	6
35	მარინე ლომიძე	მეორე მსოფლიო ომის პიარტექნოლოგიები – გადაცემულია დასაბუჟდად		თბილისი, სტუ	5

36	ნონა ჟველია, მიხეილ გუდავაძე	სასჯელის მიზნები- და სახეები ქართულ სამართალში	ჟურნ. „საისტორიო ვერტიკალები“, №31	თბილისი, სტუ	5
37	ნონა ჟველია	საჯარო ხელისუფ- ლება თანამედროვე სახელმწიფოში	ჟურნ. „საისტორიო ვერტიკალები“, №31	თბილისი, სტუ	5
38	ნონა ჟველია	არჩევნები, როგორც საჯარო-პოლიტიკური მმართველობის განახლების ტექნოლოგია	ჟურნ. „საისტორიო ვერტიკალები“, №32	თბილისი, სტუ	6
39	ნონა ჟველია	პოლიტიკური ლიდერის როლი სახელმწიფო მართვის სისტემაში	ჟურნ. „სახე- ლმწიფო მართვა და საზოგადოება“	თბილისი, სტუ	ჩაშვებულია
40	ნუგზარ ბაბუაძე შოთა ვეშაპიძე	შანხაის თანამშრომლობის ორგანიზაცია: გაუწევს თუ არა ჩინეთი მეტოქეობას აშშ-ს	„საისტორიო ვერტიკალები“, №31, 2015	თბილისი, სტუ	
41	ბაბუაძე ნ. ვეშაპიძე შ. კვაჭაძე ნ.	კონფუციანობა და ტაოიზმი: პოსტულატები, პრინციპები, მცნებანი, ღირებულებები	„ბიზნეს- ინჟინერიზმი“, №1, 2015	თბილისი, სტუ	
42	ემილია ალავერდოვი	სიტყვათა და ინიციალური გრაფიკული შემოკლებები	საუნივერსი- ტეტო სამეცნიერო ჟურნალი	თბილისის ღია სასწავლო უნივერსიტეტი	5
43	ემილია ალავერდოვი	გუნდური მუშაობის გამოწვევები საქართველოში	საერთაშო- რისო კონფერენციის კრებული	ბათუმის ნავიგაზიის სასწავლო უნივერსიტეტი	4

44	ავთანდილ სონღულაშვილი	ქართული ენის ბედი თუ უბედობა – თანავეტორობით, ჟურნ. „პარალელი“	№7	თბილისი, საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი	გვ. 86-106გ
45	ავთანდილ სონღულაშვილი	ჰონკონგის ისტორიიდან, კრ. „ახალი და უახლესი ისტორიის საკითხები“	№1 (16)	თბილისი, უნივერსალი	გვ. 144-152
46	ავთანდილ სონღულაშვილი	ჯაყოს სიზმრები, კრ. „ახალი და უახლესი ისტორიის საკითხები“	№1 (16)	თბილისი, უნივერსალი	316-323
47	ავთანდილ სონღულაშვილი	ეროვნულ უმცირესობათა განსახლების რაიონები საქართველოში XX საუკუნის 20-30-იან წლებში, კრ. „ახალი და უახლესი ისტორიის საკითხები“	№2 (17)	თბილისი, უნივერსალი	
48	ავთანდილ სონღულაშვილი	ეროვნულ უმცირესობათა რელიგიური სექტები საქართველოში XX საუკუნის 50-იან წლებში, ისტორიულ-ეთნოლოგიური ძიებანი“		თბილისი	
49	ავთანდილ სონღულაშვილი	წყაროები გვამცნობენ, სვეტიცხოველი		თბილისი	
50	გიორგი ბარამიძე	კინემატოგრაფიული ლიტერატურა	I	ბათუმის უნივერსიტეტი	
51	ე. გვენეტაძე	ბუდაპეშტის 1994 წლის მემორანდუმი და უკრაინის უშიშროების	ახალი და უახლესი ისტორიის საკითხები	თბილისი	10 გვ.

		საკითხები	1(16)2015		
52	ე. გვენეტაძე	ბირთვული იარაღი და საერთაშორისო უშიშროების ზოგიერთი საკითხები	„საისტორიო ვერტიკალები“ №31 2015	თბილისი	6 გვ.
53	ირაკლი გელენავა	აფხაზეთის კულტურული ფასეულობები - საფრთხეები და გამოწვევები (აფხაზეთის ა/რ განათლებისა და კულტურის სამინისტროს, კულტურულ ფასეულობათა დაცვის სამსახურის მიერ წარმოებული საქმიანობის ანგარიშიდან)	საერთაშორისო კონფერენციის მასალები „კულტურული ფასეულობები ოკუპაციის პირობებში“	თბილისი, გამომცემლობა „მერიდიანი“	
54	ჰენრი კუპრაშვილი	პრობლემები ინფორმაციული უშიშროების უზრუნველყოფაში. სამეც. შურონ. „ხელისუფლება და საზოგადოება“ (ისტორია, თეორია, პრაქტიკა)	№ 4 (36), ტომი II	ქ. თბილისი, სტუ	გვ.56-62.
55	იგორ კვესელავა	საქართველოს ტერიტორიულ-სახელმწიფოებრივი მოწყობა და აფხაზეთის საკითხი	№31	საერთაშორისო სამეცნიერო ჟურნალი „საისტორიო ვერტიკალები“, სტუ, თბილისი.	26
56	იგორ კვესელავა	ქართული კონსტიტუციის გზა (წერილი პირველი)	№7	სალიტერატურო-სამეცნიერო ჟურნალი „პარალელი“,	16

				სტუ, თბილისი.	
57	იგორ კვესელავა	პოლიტოლოგიური ექიუდები	№32	საერთაშორისო სამეცნიერო ჟურნალი „საისტორიო ვერტიკალები“, სტუ, თბილისი	15
58	იგორ კვესელავა	საკონსტიტუციო პარადოქსები ანუ როგორ „მოირგეს“ ნაციონალებმა კონსტიტუცია (წერილი პირველი)	№1(38)	ყოველთვიური საზოგადოებრივ- პოლიტიკური გამოცემა „მედიატორი“	3
59	იგორ კვესელავა	საკონსტიტუციო პარადოქსები ანუ როგორ „მოირგეს“ ნაციონალებმა კონსტიტუცია (წერილი მეორე)	№2(39)	ყოველთვიური საზოგადოებრივ- პოლიტიკური გამოცემა „მედიატორი“	3
60	იგორ კვესელავა	საკონსტიტუციო პარადოქსები ანუ როგორ „მოირგეს“ ნაციონალებმა კონსტიტუცია (წერილი მესამე)	№3(39)	ყოველთვიური საზოგადოებრივ- პოლიტიკური გამოცემა „მედიატორი“	3
61	იგორ კვესელავა	„ქართული ოცნების“ საკონსტიტუციო ვარიაციები	№5(42)	საერთაშორისო სამეცნიერო ჟურნალი „ახალი და უახლ-ესი ისტორიის საკითხები“ ქ. თბილისი	8
62	მანანა დარჩაშვილი	ადგილობრივი თვითმმართველობის რეფორმის პროექტით გამოწვეული აზრთა სხვადასხვაობა		საერთაშორისო ჟურნალი, „მოქალაქე და სამოქალაქო განათლება“	9

		საქართველოში (2013-2014წწ.)		პოსტსოციალისტურ საზოგადოებებში“	
63	მანანა დარჩაშვილი	მ. წერეთელი საზოგადოებრივი აზრის ჩამოყალიბებაში პრესის როლის შესახებ,		ქ. თბილისი საერთ. უურ. „საისტორიო ვერტიკალები“.	7
64	მანანა დარჩაშვილი	„რელიგიური საკითხი საქართველოში მეორე მსოფლიო ომის პერიოდში“	(გადაცემულია დასაბუქდად)	ქ. თბილისი საერთაშორისო კრებული, ფაშიზმე გამარჯვების 70 წლისთავთან დაკავშირებით, (გადაცემულია დასაბუქდად).	8
65	მანანა დარჩაშვილი	მიხაკო წერეთელი საქართველოს საგარეო პოლიტიკური კურსის შესახებ		ქ. თბილისი სამეცნიერო უურნალი „ხელისუფლება და საზოგადოება“	8
66	მანანა დარჩაშვილი	ელექტრონული მმართველობა და მოქალაქეთა ჩართულობის პრობლემბა საქართველოში,		ქ. თბილისი კრებული: ელექტრონული მმართველობა საქართველოში	10
67	მანანა დარჩაშვილი	რელიგიის როლი თანამედროვე ქართულ პოლიტიკაში		ქ. თბილისი (საქართველოს განვითარების კვლევის ცენტრი, კრებული)	8
68	მანანა დარჩაშვილი	„ქალათა პოლიტიკური მონაწილეობის	საერთაშორისო კრებული „მსოფლიო და	ქ. თბილისი	8

		საკითხი საქართველოში“ (გადაცემულია დასაბჭდად)	გენდერი“, #3		
69	მანანა დარჩაშვილი	საქართველო ევროინტეგრაციის გზაზე (2013-2015)	(ვმუშაობ სტატიის საბოლოო სახით წარდგენი- სთვის)	ქ. თბილისი	8
70	მანანა დარჩაშვილი	Михако Церетели о европейском политическом курсе Грузии		„Мир и Кавказ“	8
71	მზია ხოსიტაშვილი	სოციოლოგიური კვლევები ბიბლიოთეკის მომხმარებელთა მზარდი მოთხოვნების სამსახურში/ საქართველოს ბიბლიოთეკა	№ 2(59)	თბილისი	3
72	ნ. ბახსოლიანი, ნ. ხაზარაძე	Лувийские иероглифы, обозначающие числительные, Ганатлеба . Luwian Hieroglyphs with the Representation of Women	2(13)	Грузинский Технический Университет Тбилиси,	4
73	ნ. ბახსოლიანი ნ. ხაზარაძე	საქართველოს მეცნი- ერებათა ეროვნული აკადემიის მაცნე, ის- ტორია, არქეოლოგია ეთნოლოგია და ხელოვნება .	№2	თბილისი	5
74	ნ. ბახსოლიანი	გვიანხეთური ხანის	№31		4

		კილიკიის ისტორიისათვის, საისტორიო ვერტიკალები			
75	ნ. ბახსოლიანი	ქალი ანტიკური ხანის ანატოლიაში (ალანიის მუზეუმის ექსპონატების მონაცემთა კონტექსტში), მსოფლიო და გენდერი.	№3	თბილისი	7
76	ნ. ბახსოლიანი	საისტორიო ეტიუდები ჟურნალ „ქართლოსის“ ფურცლებიდან, „მეორე მსოფლიო ომი და სამხრეთ კავკასია“.	№3	თბილისი	9
77	ნ. ბახსოლიანი	ოსმალური დოკუმენტური წყაროები აფხაზეთის შესახებ (XVIII საუკუნე), „ძირითადი რელიგიური კონფესიები და კავკასიის რეგიონალური უსაფრთხოების პრობლემური საკითხები“.	№3	თბ.საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის ბიზნეს ინჟინერინგის ფაკულტეტის ევრო-ინტეგრაციული პროცესების შემსწავლელი კვლევითი ცენტრი თბილისი	7
78	ლ. ოსიძე, მ. ჯუგაშვილი	„საქართველო რელიგიური ექსპანსიის საშიშროების წინაშე“	კონფერენციის მასალები	ქ. თბილისი, თსუ-ს გამომცემლობა	11 - 33
79	ლ. ოსიძე	„ამერიკული თამაშის ქართული პარამეტრების ხელახალი გააზრება“	ჟურნალი „საისტორიო ვერტიკალები“ 32-ში თბ., 2015.	სტუ-ს გამომცემლობა	
80	ლ. ოსიძე, კ. ცეცხლაძე	ანარქისტული მოძრაობა აშშ-ში	ჟურნალი „საისტორიო	სტუ-ს გამომცემლობა	

			ვერტიკალები“, 32 - ში იბეჭდება		
81	რევაზ მიშველაძე	რატომ უნდა ისწავლებოდეს კულტუროლოგია ყველა სასწავლებელში	№7	სალიტერატურო- სამეცნიერო ჟურნალი „პარალელი“, სტუ, თბილისი.	
82	რევაზ მიშველაძე	სად არის დამოუკიდებელი, თავისუფალი საქართველო?	№31	საერთაშორისო სამეცნიერო ჟურნალი „საისტორიო ვერტიკალები“, სტუ, თბ.	
83	რევაზ მიშველაძე	ადამიანი მხოლოდ- ერთხელ ისვენებს (ჯემაალ ჩახავას შემოქმედების განხილვა)		„მწერლის გაზეთი“. იენისი, თბილისი	

ანოტაციები

1. გამოქვეყნებული სტატიები არის ცალკეული თავები ნაშრომისა “ქართული კულტურის ისტორია”, ტ. I. მათში გადმოცემულია არქაულ-წარმათული პერიოდის ქართველური ტომების ძირითადი ტენდენციები და თავისებურებანი, სახელმწიფოებრივი ფორმირების პროცესი.
2. გამოქვეყნებული სტატიები არის ცალკეული თავები ნაშრომისა “ქართული კულტურის ისტორია”, ტ. I. მათში გადმოცემულია არქაულ-წარმათული პერიოდის ქართველური ტომების ძირითადი ტენდენციები და თავისებურებანი, სახელმწიფოებრივი ფორმირების პროცესი.
3. გამოქვეყნებული სტატიები არის ცალკეული თავები ნაშრომისა “ქართული კულტურის ისტორია”, ტ. I. მათში გადმოცემულია არქაულ-წარმათული პერიოდის ქართველური ტომების ძირითადი ტენდენციები და თავისებურებანი, სახელმწიფოებრივი ფორმირების პროცესი.
4. გამოქვეყნებული სტატიები არის ცალკეული თავები ნაშრომისა “ქართული კულტურის ისტორია”, ტ. I. მათში გადმოცემულია არქაულ-წარმათული პერიოდის ქართველური ტომების ძირითადი ტენდენციები და თავისებურებანი, სახელმწიფოებრივი ფორმირების პროცესი.
5. გამოქვეყნებული სტატიები არის ცალკეული თავები ნაშრომისა “ქართული კულტურის ისტორია”, ტ. I. მათში გადმოცემულია არქაულ-წარმათული პერიოდის ქართველური

- ტომების ძირითადი ტენდენციები და თავისებურებანი, სახელმწიფოებრივი ფორმირების პროცესი.
6. გამოქვეყნებული სტატიები არის ცალკეული თავები ნაშრომისა “ქართული კულტურის ისტორია”, ტ. I. მათში გადმოცემულია არქაულ-წარმათული პერიოდის ქართველური ტომების ძირითადი ტენდენციები და თავისებურებანი, სახელმწიფოებრივი ფორმირების პროცესი.
 7. გამოქვეყნებული სტატიები არის ცალკეული თავები ნაშრომისა “ქართული კულტურის ისტორია”, ტ. I. მათში გადმოცემულია არქაულ-წარმათული პერიოდის ქართველური ტომების ძირითადი ტენდენციები და თავისებურებანი, სახელმწიფოებრივი ფორმირების პროცესი.
 8. ქართულ ფოლკლორში (ზეპირსიტყვიერებაში: “ცრურწმენებში”, ანეკდოტებში, ზღაპრებსა და ანდაზებში) უხვად გვხვდება თანამედროვე ფსიქოლოგიის მიერ აღმოჩენილი პრაქტიკული ღირებულების თეორიები, დაკვირვებები და რეკომენდაციები, რასაც დღეს ფსიქოლოგია გვასწავლს (რაც ქართული და ევროპული კულტურების სულის ნათესაობასაც მოწმობს). მაგალითად, ანდაზაში – “ტყუილად ყოფნას ტყუილად შრომა ჯობიაო” – ნაგულისხმევია (გაცნობიერებულია) არარეალიზებული, “უსაქმური კაცის” ტრაგედია “დაუხარჯავი” ენერჯის გამო. “ცრურწმენების” დიდი ნაწილი არის რაღაც ღირებულებათა ჩანერგვის მექანიზმი ან ფსიქოთერაპიის აპრობირებული მეთოდი; ე.ი. ქართულ ფოლკლორში ის სიბრძნეებია გაცნობიერებული, რაც ფსიქოლოგიამ ახლახან (დაახლოებით ერთი საუკუნის წინ) აღმოაჩინა, ანუ, როგორც კონფუციის უთქვამს, “ყოველი ახალი აღმოჩენა არის კარგად დავიწყებული ძველის ხელახალი აღმოჩენა!”
 9. იგივე საკითხის დასაბუთებას ეხება შემდეგი სტატიაც – “არაცნობიერის ფსიქოლოგია ქართულ ფოლკლორში”; ანდაზებში – “სადაც არის ბედი შენი, იქ მიგიყვანს ფეხი შენი!”, “კოკასა შიგან რაცა დგას, იგივე წარმოსდინდების”, “შარო, საიდან მოდიხარო” და ა.შ. – გაცნობიერებულია ადამიანის აქტივობის არაცნობიერი მამოძრავებელი ძალების არსებობა, რის აღმოჩენაც ზიგმუნდ ფროიდის სახელს დაუკავშირდა;
 10. სტატიაში – “წინაპართაგან წასულა ყველა . . .” - საუბარია ქართული უნივერსიტეტის დამაარსებლებისა და შემდგომი თაობის ზოგიერთი მეცნიერის ცხოვრებისეული ეპიზოდის შესახებ, რომლებმაც ღრმა კვალი დააჩნიეს ქართული საუნივერსიტეტო სწავლების განვითარებას.
 11. სტატიაში განხილულია ჰონკონგის დედასახელმწიფოში დაბრუნების პროცესი. ჩვენთვის მეტად საინტერესო აღმოჩნდა ჰონკონგის ფენომენი, რადგან 1997 წლის პირველ ივლისს მისი დედასახელმწიფოში დაბრუნება მართლაც უნიკალური მოვლენა და უკვე არსებული რეალობაა. დამდგარი შედეგის გათვალისწინებით ჰონკონგისა და ჩინეთის გაერთიანება დიპლომატიის უდიდესი გამარჯვებაა და სანიმუშოდ უნდა იქნეს აღიარებული მსოფლიო პრაქტიკაში მისი დამკვიდრების თვალსაზრისით.
 12. ნაშრომში გთავაზობთ ჰონკონგის სპეციალური ადმინისტრაციული რეგიონის კონსტიტუციის მნიშვნელოვან მხარეებს პოლიტიკური და ეკონომიკური თვალსაზრისით.

13. სტატიის მიზანია ვაჩვენოთ მარგარეტ ტეთერის განსაკუთრებული როლი ჩინეთ-ჰონკონგის პრობლემის გადაწყვეტაში. დიდი ბრიტანეთის პრემიერ-მინისტრის შედეგზე ორიენტირებული მიდგომები, მის მიერ გატარებული პოლიტიკა ჰონკონგ-ჩინეთის გაერთიანების თაობაზე რეალპოლიტიკის მნიშვნელოვან მაგალითად უნდა მივიჩნიოთ.
14. -
15. -
16. სტატია ეხება უკრაინის კრიზისის შედეგად მსოფლიოში ჩამოყალიბებულ, შეცვლილ რეალობას, რომელმაც შეიძლება ახალი მსოფლიო ომი გამოიწვიოს.
17. სტატია ეხება შეიღების აღზრდის თანამედროვე ქართულ სისტემას, რომლის შედეგად პიროვნება, დამოუკიდებელი უნარ-ჩვევების განუვითარებლობის გამო, ჯერ მთლიანად მშობლებზე, მერე სახელმწიფოზე და ბოლოს უცხოეთზე დამოკიდებული
18. მოხსენებაში წარმოჩენილია აკაკი წერეთლის და ნიკო ნიკოლაძის წვლილი ქართული მარგანეცის ათვისების საქმეში.
19. სტატიაში ნაჩვენებია, რომ გლობალიზაციის პროცესი ხელოვნურად იქნა შეცვლილი და დამახინჯებული, რათა დიდ ქვეყნებს გაადვილებოდათ მცირე ქვეყნების ეკონომიკური ძარცვა და დაკაბალება და რომ აუცილებელია გლობალიზაციის პროცესის რეფორმირება და ისე წარმართვა, რომ მისგან სარგებელი მიიღონ მცირე ერებმაც.
20. სტატია ეხება თანამედროვე საქართველოს, ქართველი ხალხის მენტალურ პრობლემებს. ავტორი უარყოფს თანამედროვე საქართველოს დამოუკიდებლობასა და თავისუფლებასთან, მის დასავლურ ორიენტაციასთან დაკავშირებულ ცალმხრივ ოპტიმიზმს და ცდილობს საქმის არსში უფრო ღრმად ჩახედვას.
21. სიმბოლოს განსაზოვრება თანამედროვე ფილოსოფიაში ძალზე აქტუალურია. სიმბოლური აზროვნება გამოიყენება როგორც ხელოვნებაში ასევე ფერწერაში ფილოსოფიაში და სხვ.
22. სტატიაში გაანალიზებულია კაცობრიობის განვითარების თანამედროვე ეტაპის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი თავისებურება, სახელდობ კულტურული და პოლიტიკური პროცესების მჭიდრო კავშირი. ნაჩვენებია, რომ სოციალური ფილოსოფია ყოველთვის ცდილობდა გამოეკვლია კულტურისა და პოლიტიკის მრავალმხრივი ურთიერთობის განსხვავებული ასპექტები და ეჩვენებინა კულტურულ-პოლიტიკური ერთიანობის განვითარების პროგრესული ტენდენციები. განხილულია გამოჩენილი სოციოლოგების: ე. დურჰაიმის, ვ. ტომასის, ვ. სამნერის, ა. კელლერის, მ. ვებერის, კ. იუნგის, გ. ზიმელის, ნ. სმელზერის, ე. გიდენსის შეხედულებანი კულტურის ცნების დეფინიციასთან დაკავშირებით. გაანალიზებულია კულტურის არსებითი და ფუმქციური ელემენტები. ნაჩვენებია კულტურისა და პოლიტიკის ურთიერთქმედების ორი გზა ცივილიზაციის დონეზე. ევოლუციისა და რევოლუციის არსებითი ნიშნები და თავისებურებები.
23. სტატია ეხება XX-XXI საუკუნეების მიჯნაზე კაცობრიობის წინაშე განსაკუთრებით გამოიკვეთილ გლობალურ პრობლემათაგან ერთ-ერთს, კერძოდ, გენდერულ

ურთიერთობებს. საზგასმულია, რომ თანამედროვე კვლევებში ყველა ავტორი ეყრდნობა გენდერის, როგორც სოციალური სქესის გაგებას. გენდეროლოგიის, ანუ ქალთა პრობლემების კვლევის სათავეებთან დგანან მეოცე საუკუნის ექსისტენციალიზმის ფილოსოფიური მინდინარეობის წარმომადგენელი – სიმონა დე ბოვუარი, ქვით მილდი, ბეტი ფრიდანი და სხვები. მათ სახელს უკავშირდება კაცობრიობის არაძალადობრივი განვითარების თეორია. სოციალურ პროცესებში ქალთა თანაბარი მონაწილეობის დოქტრინა, გენდერული სტერეოტიპებისა და როლების, ქალის სექსუალურობის გადააზრება და ა. შ. გენდერულ კვლევებს ხშირად აიგივებენ ცნებასთან „ქალთა პრობლემის კვლევები“. ეს გამოიწვია იმან, რომ ქალთა საკითხების კვლევის ახალი ფაზა გასული საუკუნის 80-ან წლებსი დაიწყო, როცა ფემინიზმი გენდერსი გადაიზარდა; ამ პერიოდსი ქალის დაჩაგრულობის პრობლემის ნაცვლად სქესთა შორის ურთიერთობის პრობლემა წარმოიშვა. სტატიაში განხილულია გენდერული თანასწორობის საკითხები ქართულ სინამდვილეში

24. სტატიაში ნახვენებია, რომ გენდერული უთანასწორობა უნივერსალურია და ყველა საზოგადოებისთვის არის დამახასიათებელი, რაც იმის ნათელი მაგალითია, რომ ამ პრობლემას ისტორიული ხასიათი აქვს. გაანალიზებულია გენდერული თანასწორობის არსი და მნიშვნელობა. განხილულია გენდერული კვლავი, როგორც ეფექტური საშუალება გენდერული თანასწორობის მისაღწევად.
25. სამეცნიერო-ტექნიკური რევოლუციის ეპოქამ შექმნა ადამიანის ტექნოლოგიური აღჭურვის და სოციალური კეთილდღეობის გაუმჯობესების პირობები. მეორე მხრივ, მატერიალურ ცხოვრებაში თავი იჩინა ეგრეთწოდებულმა გლუბალურმა პრობლემებმა, ხოლო სულიერ ცხოვრებაში -- პიროვნების რღვევის მძლავრმა სიმპტომებმა. ამ მხრივ საინტერესოა გერმანელი კათოლიკე ფილოსოფოსისა და თეოლოგის რიხარდო გვარდინის (1885--1968) წიგნი „ახალი დროის დასასრული. ორიენტაციის მცდელობა“. წიგნის ავტორი დაუპირისპირდა ხოსე ორტეგა-გასეტის ბესტსელერს „მასების ამბოხი“. გერმანელი ფილოსოფოსი არ ემხრობა „თანამედროვე მასის“ გაიგივებას „უფორმო სიმრავლესთან“, ადამიანთა გროვასთან. კათოლიკე ფილოსოფოსი აღმართავს იდეას: „ძალაუფლება ძალაუფლებაზე“. ეს იდეა მან დაუპირისპირა „ძალაუფლების ნების“ მაკიაველურ-ნიცშეანურ იდეას. მისი აზრით ჩვენს დროის მთავარი ამოცანა ადამიანის „სახის“ შენარჩუნებაა. ყველა „სახე“ განუმეორებელია და ამდენად კარგია ადამიანთა მასობრივი სიმრავლე. მაშასადამე, „მასების საზოგადოება“ კათოლიკურ მოაზროვნეს ეჩვენება არა მხოლოდ გარდუვალობად, არამედ აგრეთვე ზნეობრივად გამართლებულ მდგომარეობად.
26. სტატიაში განხილულია უმუშევრობის შინაარსი, მიზეზები, საქართველოში ამ მხრივ არსებული ვითარება. გაანალიზებულია უმუშევრობის ძირითადი სახეები : ფრიქციული, სტრუქტურული, ციკლური. ყურადღებაა გამახვილებული უმუშევრობის სოციალურ შედეგებზე. საუბარია იმაზე, რომ სახელმწიფოს ერთ-ერთი ამოცანაა უმუშევრობის შემცირების ძირითადი გზების ძიება. მოცემულია ამ პრობლემის გადაწყვეტის სამი გზა.
27. სტატია ეხება შუა საუკუნეების კათოლიკე ბერის თომას კემპელის ცნობილ სასულიერო ნაწარმოებს „მიბაძვა ქრისტესი“. წიგნში ქრისტეს ცხოვრება

წარმოდგენილია როგორც ჭეშმარიტი, მისაბადი ცხოვრების გზა უბრალო მოკვდავთათვის. იგი თავის დროზე დაიწერა ბერის მიერ და განკუთვნილი იყო სამონასტრო ცხოვრების წესების დაცვისთვის. ამ წიგნს თვლიან უდიდეს სახელმძღვანელოდ თავგანწირვისა და ერთგულების, სახელმძღვანელოდ რეფორმაციამდე პერიოდის კათოლიკური საქრისტიანოსი. მისი გამოცემების რიცხვი 2000 აჭარბებს. 1000 სხვადასხვა გამოცემა ინახება ბრიტანეთის მუზეუმში. ის თარგმნილია ფრანგულ, გერმანულ, ინგლისურ, იტალიურ, ესპანურ, არაბულ, სომხურ ენებზე, ივრითზე. ქართულ ენაზე თარგმნილი ამ წიგნის ფრაგმენტების ავტორი ანონიმიურია. პირველი სრული და ბეჭდითი გამოცემა თარიღდება 1890 წლით, მისი მთარგმნელია მღვდელი ა. მღებრიშვილი. შუა საუკუნეების კათოლიკე ბერი თომას კემპელი (1380-1471) მიეკუთვნებოდა მისტიკოსთა სკოლას, რომელიც გავრცელდა (რეინის გასწვრივ) შვეიცარიაში, სტრასბურგში, კელნში, ნიდერლანდებში. აქ ასკეტურ ცხოვრებას ეწეოდნენ და ქრისტესთან მისტიკური შეერთებისათვის იღვწოდნენ. „მიბაძვა ქრისტესი“ შედგება 4 წიგნისაგან. სტატიაში გაანალიზებული და გააზრებულია ავტორის ძირითადი შეგონებანი.

28. მეოცე საუკუნის დიდი გერმანელი სოციოლოგი და ფილოსოფოსი მაქს ვებერი განასხვავებს კაპიტალიზმს როგორც „იდეალურ ტიპს“ მისი თანამედროვე „ფორმალურ-რაციონალური კაპიტალიზმისგან.“ ეს უკანასკნელი არის ცხოვრების წესი, რომელშიც საქმის რაციონალური წარმოება თვითმიზანია, ხოლო ადამიანი - საშუალება. ადამიანის ინდივიდუალობა და პიროვნულობა იქცევა „ირაციონალურ ნაშთად“ და „ნაკლად“, რომელიც ხელს უშლის საქმის წარმოებას, მეურნეობის გამართვას, საზოგადოების ცხოვრებას. ვებერის უმთავრეს ფილოსოფიურ პრობლემად იქცა ადამიანის ადგილისა და პერსპექტივის განსაზღვრა ასეთ ვითარებაში. ის დარწმუნებულია, რომ ცხოვრების რაციონალიზაცია შეუქცევადი და მზარდი პროცესია. ეს კი ემუქრება ადამიანის ინდივიდუალობას, პიროვნულობას, თავისუფლებას, ურომლისოდაც ადამიანის ცხოვრება აზრს კარგავს. ადამიანის თავისუფლება უნდა დაფუძნდეს „ფორმალური რაციონალობის“ ფარგლებში. ეს იმას ნიშნავს, რომ ადამიანი ვერ იქნება თავისუფალი წარმოების სფეროში. „ადამიანი სპეციალისტი“ ფორმალური რაციონალობის ნაწილია. მაგრამ ადამიანი შეიცავს ზოგადკაცობრიულსაც. მან უნდა გამოიყენოს „თავისუფალი დრო“ - გაემიჯნოს „ადამიან-სპეციალისტს“ და დაუპირისპირდეს მას, დაეუფლოს „მარტოობის კულტურას“, იქონიოს მიმართება „ზოგად ადამიანთან“ თავის თავში და ამ გზით განავითაროს თავისი პიროვნულობა. ეს ადამიანის გახლეჩაა ორად, მისი შინაგანი დაძაბულობაა, მაგრამ სწორედ ესა თავისუფლება. თავისუფლების ამგვარი გაგებით ვებერი დაუპირისპირდა გერმანიის კლსიკურ ფილოსოფიურ ტრადიციას, რომელიც ადამიანის მთლიანობაზე იყო ორიენტირებული.
29. ქალი და მამაკაცი – სტატიაში განხილულია მამაკაცისა და ქალის ხასიათის თვისების ძლიერი და სუსტი მხარეები. მოცემულია გარკვეული ტიპის რჩევებიც რომლის ნაწილობრივ გათვალისწინებაც ვფიქრობ, სასურველი და სასარგებლოც კი იქნებოდა.
30. განსასჯელი პიროვნების ფსიქოლოგიური ასპექტები – დანაშაულები ფსიქოლოგიური მექანიზმის მიხედვით იყოფა ორ კლასად – მარტივი და რთული. ნებელობითი

ქმედების ფორმით ჩადენილი. მარტივი ნებელობითი ქმედების ფორმით ჩადენილი დანაშაულებრივი ქმედების ანალიზის დროს წინა პლანზე გამოდის დამნაშავის ოპერაციონალური განწყობა, მისი ქცევითი სტერეოტიპები, რთული ნებელობითი ქმედების ფორმით. ე. ი. გაცნობიერებული დანაშაულებრივი ქმედების ანალიზის დროს გათვალისწინებულია ობიექტურ-სუბიექტური ურთიერთკავშირების კომპლექსი ქმედების ცალკეულ კომპონენტებს შორის.

31. კონფლიქტები და ქაღები – ქაღები ოდითგანვე მშვიდობისათვის მებრძოლად ითვლებოდნენ (განსაკუთრებით საქართველოში). ეს იმითაც იყო გაპირობებული, რომ ისტორიულად ლამის მუდმივად საბრძოლო მდგომარეობაში მყოფ საქართველოში ქალიშვილის შექმნა დიდ სასიხარულო ამბად არ მიიჩნეოდა. მაგრამ არსებობენ ქაღები (სუსტი სქესის წარმომადგენლები), რომლებიც არაფრით არ ჩამოყვარდებიან ჯარისკაცებს და მათ მათსავით საკუთარი ზურგით მოათრევდნენ მტერსა თუ მოყვარეს. ისინი ასრულებდნენ „მამაკაცურ“ სამუშაოს შინ თუ გარეთ. თმობდნენ ქმარ-შვილს და მიდიოდნენ სამშობლოს გადასარჩენად... მათ ხშირად ჩახედეს ომს თვალებში.
32. რესპონდენტი – მხატვრული სიტყვის ოსტატი(ოთარ ჭილაძის დიალოგებიდან) – საკითხი განხილულია ოთარ ჭილაძის დიალოგების კრებული „დრუბელის“ მიხედვით. ოთარ ჭილაძეს, როგორც რესპონდენტს, გამოარჩევს თავისუფალი, მხატვრული სახეებით აზროვნების სტილი.
33. კომუნიკაციის პროცესის ფსიქოლოგიური ასპექტები – კომუნიკაცია ნებისმიერ ორგანიზმს – ოჯახის, ორგანიზაციის, სახელმწიფოს სიცოცხლისუნარიანობის საფუძველია. საყურადღებოა ერთი რამ, როდის იწყება კომუნიკაცია. კომუნიკაციის განვითარება იწყება დაბადებამდე, როცა ჩანასახს მუცელში დედის ხმა გაურკვეველად ესმის.
34. გენდერის გაშუქების პარადიგმები ქართულ მედიაში – გენდერის საკითხების გაშუქებას თანამედროვე ქართულ მედიაში ახასიათებს პროფესიული ნაკლოვანებები, რომელთა აღმოფხვრისათვის მიზანშეწონილია: აღნიშნულ თემაზე მოსახლეობისათვის სათანადო ინფორმაციის მიწოდება, ქალთა თვალსაზრისის წარმოჩენა. ქალისადმი ოჯახური ძალადობის პრობლემის გაშუქებისას პროფესიული სტანდარტების დაცვა, მოსალოდნელი ნეგატიური შედეგების თავიდან აცილება. ჟურნალისტებმა პუბლიკაციებსა და სიუჟეტებში არ უნდა გამოიყენონ სიძულვილის ენა, დისკრიმინაციული შედარებები, რომლებიც ხელს უწყობს გენდერული სტერეოტიპების დამკვიდრებას.
35. მეორე მსოფლიო ომის პიარტექნოლოგიები – მეორე მსოფლიო ომის პიარტექნოლოგიებიდან ყურადღებას იპყრობს პროპაგანდისტული იდეოლოგია „როგორც საბჭოთა კავშირის, ასევე ნაცისტური გერმანიის მხრიდან. რეკლამები, მხატვრული ფილმები, პოსტერები. ეორე მსოფლიო ომის დროს ბრენდები საომარ მდგომარეობასთან მორგებას ცდილობდნენ და იმდროინდელი შემოქმედება მთლიანად ომის თემაზე იყო აწყობილი, იქნებოდა ეს სტომატოლოგიური მომსახურება, სივარეტის რეკლამა თუ კოსმეტიკა.
36. სტატიაში – სასჯელის მიზნები და სახეები ქართულ სამართალში – აღნიშნული

საკითხი ორ ეტაპს ეხება: ა) როგორია სასჯელი უძველესი პერიოდიდან მონღოლთა შემოსვლამდე. ბ) როგორია ეს ინსტიტუტი შემდგომ პერიოდში. დამნაშავის დასჯის დროს სასჯელი მიზანი იყო მისი ზნეობრივი გამოსწორება. სწორედ ამ თვალსაზრისზე იდგა ექვთიმე მთაწმინდელი. სასჯელი მიზნების, დანიშნულების შესახებ შედარებით გლობალურად მსჯელობს ცნობილი საეკლესიო მოღვაწე და მეცნიერები ეფრემ მცირე. ნაშრომში მნიშვნელოვანი ადგილი უჭირავს სასჯელის მიზნების შესახებ მოძრვრებას თუ მოსაზრებებს.

37. სტატიაში - საჯარო ხელისუფლება თანამედროვე სახელმწიფოში – თანამედროვე ეტაპზე საჯარო პოლიტიკური მმართველობა მრავალი შესაძლებლობის მატარებელი პროცესია, მისი გონივრული მეცნიერულ დონეზე გამოყენება მნიშვნელოვანი საჯარო პრობლემების გადაწყვეტის საწინდარია. დასკვნები საშუალებას გვაძლევს ჩამოვაყალიბოთ რეკომენდაციები საჯარო მმართველობის სფეროში.
38. არჩევნები, როგორც საჯარო-პოლიტიკური მმართველობის განახლების ტექნოლოგია – არჩევნები პოლიტიკური პროცესის ერთ-ერთი მთავარი აქტია. არჩევნები წარმომადგენლობის პრინციპზე ფუნქციონირებს. მისი მნიშვნელობა მდგომარეობს შემდეგში: პოლიტიკოსებს, რომლებიც „ხალხის მსახურად“ იწოდებიან აქვთ უფლება მათი სახელით იმოქმედონ. დემოკრატია თავის კლასიკურ ვარინტში ითვალისწინებს მოქალაქეთა პირდაპირ და უწყვეტ მონაწილეობას ხელმძღვანელობაში.
39. პოლიტიკური ლიდერის როლი სახელმწიფო მართვის სისტემაში – პოლიტიკური ლიდერი შემოიფარგლება ზოგადი და განსაკუთრებული ნიშნებით. ლიდერი ხასიათდება პირველ რიგში, სოციალური პირობებით, რაც განსაზღვრავს მის ინდივიდუალურ თავისებურებებს, აქვს სხვებისგან განსხვავებული ბუნებრივი და სოციალურ მახასიათებლები: ბიოლოგიური აგებულება, ხასიათი, ტემპერამენტი, ნიჭი, მიდრეკილებები, მიზნები. ლიდერის, როგორც პიროვნების ინდივიდუალობა დეტერმინირებულია. პოლიტიკური ლიდერი თავისი ეპოქის შვილია.
40. -
41. -
42. -
43. -
44. განხილულია ქართული ენის სტატუსი XIX საუკუნესა და საბჭოთა რეჟიმის პერიოდში. ნახევნებია, როგორ ებრძოდა ბოლშევიკური ხელისუფლება ქართულს, როგორც სახელმწიფო ენას.
45. შესწავლილია ჰონკონგის ძველი და თანამედროვე ისტორია. დახასიათებულია დიდი ბრიტანეთის შემადგენლობაში ჰონკონგის ყოფნის პერიოდი და XX საუკუნის ბოლოს ჩინეთის შემადგენლობაში მისი დაბრუნების კანონზომიერება.
46. კრიტიკულად განხილულია ე. წ. „სამხრეთ ოსეთის“ ელჩის მედოევის (რუსეთის ფედერაციაში) წიგნი, სადაც დამახინჯებულად არის გადმოცემული საქართველოს წარსული.

47. -
48. -
49. -
50. სტატიაში გაანალიზებულია მხატვრული სახეებისა და კინემატოგრაფიული გამოსახულებების, ლიტერატურულ ენისა და კინოენის თავისებურებანი; კინო როგორც უნივერსალური ენა; აბსტრაქცია და უნივერსალიზაცია; გამოსახულებებისა და ნიშების კომპოზიცია; - ის თუ რა კავშირია მხატვრულ წარმოსახვასა და კინემატოგრაფიულ ფანტაზიას შორის. განსაკუთრებული ყურადღება ეთმობა სიუჟეტური დროისა და კიდროის პრობლემებს. განხილულია მხატვრული რეალობისა და კინორეალობის კონსტრუირების მექანიზმები. მხატვრული გამონაგონისა და კინოილუზიის სტრუქტურ
51. ნაშრომში საუბარია უკრაინასი სექმნილ პრობლემურ საკიტხებზე, რაც დაკავსირებულია უკრაინიდან ბირთვიული იარარის გატანასტან დაკავშირებით.
52. ნაშრომში ყურადღება გამახვილებულია ბირტვიულ ირადზე და მის როლზე ტანამედროვე მსოფლიოში.
- ამ უკანანკნელ პერიოდში აფხაზეთის ლეგიტიმურმა მთავრობამ, მთავრობის თავმჯდომარის მოვალეობის შემსრულებელმა, ბატონმა ვახტანგ ყოლბაიამ და აფხაზეთის ა/რ განათლებისა და კულტურის მინისტრმა დიმიტრი ჯაიანმა, დღის წესრიგში დააყენეს აფხაზეთის კულტურული ფასეულობების დაცვისა და პოპულარიზაციის მიზნით კულტურულ ფასეულობათა სამსახურის შექმნის აუცილებლობის საკითხი. გადაწყდა, სამსახური აფხაზეთის ა/რ განათლებისა და კულტურის სამინისტროს დაქვემდებარებში უნდა მოქცეულიყო, ამავე სამინისტროს მინისტრის ბატონი დიმიტრი ჯაიანის მითითებით დაიწყო სამსახურის შესაქმნელად საჭირო სამუშაოების განხორციელება. განისაზღვრა 3 საშტატო ერთეული, გამოცხადდა კონკურსი, შედეგად კუტურულ ფასეულობათა დაცვის სამსახურმა ფუნქციონირება დაიწყო 2015 წლის დასაწყისიდან.
- სამსახურმა 2015 წლის განმავლობაში აფხაზეთის კულტურული მემკვიდრეობის დაცვისა და პოპულარიზაციის მიზნით სამსახურის მიერ გადადგა კონკრეტული ნაბიჯები, რაც გამოიხატა შემდეგში:
53. სამომავლოდ ემსახურება სრულყოფილი ინფორმაციის ბაზის შექმნას ოკუპირებული აფხაზეთის ტერიტორიაზე არსებულ კულტურული მემკვიდრეობის მდგომარეობასთან დაკავშირებით. კულტურულ ფასეულობათა დაცვის სამსახურმა საანგარიშო პერიოდში განახორციელა შემდეგი აქტივობები როგორც საბიუჯეტო აგრეთვე არასაბიუჯეტო დონისძიებების ფარგლებში.
54. არსებული კანონი „ინფორმაციული უსაფრთხოების შესახებ“ ცალმხრივია, რეალურად არ ასახავს ინფორმაციული უშიშროების უზრუნველყოფაში არსებულ პრობლემებს. კანონი ეხება მხოლოდ „კიბერუსაფრთხოების“ განხორციელების სამართლებრივ და ინსტიტუციურ საფუძვლებს, კრიტიკული ინფრასტრუქტურის დაცვას და არა იმ ამოცანებს, რაც დღეს დგას საქართველოს ინფორმაციული

უშიშროების უზრუნველყოფის თვალსაზრისით ანუ კანონი ეხება ინფორმაციული უშიშროების მხოლოდ ერთ კომპონენტს.

55. ნაშრომში სამეცნიერო და პოლიტიკურ-პუბლიცისტური ხასიათის წყაროებისა და ლიტერატურაზე დაყრდნობით ანალიზდება საქართველოს ტერიტორიულ-სახელმწიფოებრივი მოწყობის პრობლემა აფხაზეთის რაეურსში. ხაზი ესმება აფხაზეთის თვითიდენტიფიკაციის საჭირო რეალობას, ისტორიული, პოლიტიკური და სამართლებრივი თვალსაზრისით და განხილულია ამ მიმართებით დამოუკიდებელი საქართველოს სხვადასხვა პრეზიდენტების (ზ. გამსახურდია, ე. შევარდნაძე, მ. სააკაშვილი) მიერ გადადგმული ნაბიჯები. ავტორი საგანგებოდ ეხება ახალი ხელისუფლების, მათ შორის პრეზიდენტ გ. მარგველაშვილის დამოკიდებულების საკითხს აფხაზეთი პრობლემის მოგვარებაში და ამ კონტექსტში ახლებურად არის გააზრებული ქართულ-აფხაზეთი ურთიერთობების პრობლემაც.
56. ნაშრომში განხილულია პირველი ქართული კონსტიტუციის შექმნის მოკლე ისტორია, ნაჩვენებია საქართველოს ეროვნული ხელისუფლების მიერ განხორციელებული მნიშვნელოვანი საკონსტიტუციო ცვლილებები. ფართო ადგილი ეთმობა პოსტსაბჭოური საქართველოს პირველი კონსტიტუციის მომზადებისა და მიღების ცალკეულ ასპექტებს. კრიტიკულად არის გაანალიზებული საქართველოს საპრეზიდენტო მმართველობაზე გადასვლის და მას შემდეგ განვითარებული საკონსტიტუციო ცვლილებები, რომელიც ქვეყნის პრეზიდენტის ინიციატივით მიმდინარეობდა, კონკრეტულ პოლიტიკურ მიზნებს ემსახურებოდა და შორს იდა ძირითადი დემოკრატიული პრინციპებისაგან.
57. სტატიაში განხილულია საქართველოს თანამედროვე პოლიტიკური მდგომარეობა და გაანალიზებულია ბიძინა ივანიშვილის პოლიტიკიდან წასვლის შემდგომ ქვეყანაში მიმდინარე პროცესები.
58. ყველა დემოკრატიული ქვეყნის კონსტიტუცია, მმართველობის ფორმის მიუხედავად, ხელისუფლების განშტოებათა შორის, საერთო დაბალანსირებული ურთიერთობებით ხასიათებიან და ასახავენ კონკრეტული ქვეყნისა და ერის პრობლემატიკასა და სპეციფიკურობას. ნებისმიერი ქვეყნის კონსტიტუციაში ზოგადი პრინციპების იდეალური ჩამოყალიბება საქმეს ვერ შეეღობა და ის თეორიულ ნაშრომად დარჩება, თუ მასში არ აისახება ის პრობლემატიკა, რომელიც მოცემულ ერსა და ქვეყანას აქვს. სტატიაში ხაზი აქვს გასმული ქვეყნისთვის კონსტიტუციის მნიშვნელობას და როლს და გაანალიზებულია „ნაციონალური მოძრაობის“ ის კონსტიტუციური პარადოქსები, რომელთა მეშვეობითაც მ. სააკაშვილმა და მისი გუნდის წევრებმა მოხერხებულად „მოირგეს“ კონსტიტუცია საკუთარი ძალაუფლების გასამყარებლად.
59. ყველა დემოკრატიული ქვეყნის კონსტიტუცია, მმართველობის ფორმის მიუხედავად, ხელისუფლების განშტოებათა შორის, საერთო დაბალანსირებული ურთიერთობებით ხასიათებიან და ასახავენ კონკრეტული ქვეყნისა და ერის პრობლემატიკასა და სპეციფიკურობას. ნებისმიერი ქვეყნის კონსტიტუციაში ზოგადი პრინციპების იდეალური ჩამოყალიბება საქმეს ვერ შეეღობა და ის თეორიულ ნაშრომად დარჩება, თუ მასში არ აისახება ის პრობლემატიკა, რომელიც მოცემულ ერსა და ქვეყანას აქვს. სტატიაში ხაზი აქვს გასმული ქვეყნისთვის კონსტიტუციის მნიშვნელობას და

როლს და გაანალიზებულია „ნაციონალური მოძრაობის“ ის კონსტიტუციური პარადოქსები, რომელთა მეშვეობითაც მ. სააკაშვილმა და მისი გუნდის წევრებმა მოხერხებულად „მოირგეს“ კონსტიტუცია საკუთარი ძალაუფლების გასამყარებლად.

60. ნაშრომში კრიტიკულად არის განხილული სახელმწიფო გადატრიალების გზით ხელისუფლების სათავეში მოსული „ნაციონალური მოძრაობის“ მიერ განხორციელებული პრეზიდენტის უსაზღვრო უფლებების გაზრდის 9-წლიანი საკონსტიტუციო ცვლილებები. განსაკუთრებით ესმება ხაზი 2010 წელს ჩატარებულ საკონსტიტუციო ცვლილებებს, რომელიც მიზნად ისახავდა ქვეყანაში საპარლამენტო მმართველობის შემოღებას, პრეზიდენტის სიცოცხლის გახანგრძლივებას, პრემიერ-მინისტრის უფლებამოსილებების მკვეთრად გაზრდით. ნაშრომში მოცემულია უცხოელი და ქართველი კონსტიტუციონალისტების სხვადასხვა მოსაზრებები საქართველოში შექმნილი საკონსტიტუციო პრობლემების შესახებ.
61. სტატიაში განხილულია 2012 წლის ოქტომბრის საპარლამენტო არჩევნების შემდეგ, შევარდნაძის, ხოლო შემდგომ სააკაშვილის მიერ გაყალბებული და პიროვნულ-პოლიტიკურ ამბიციებზე მორგებული ქვეყნის კონსტიტუციის მოდერნიზაციის პრობლემა. ხაზი ესმება ამ მიზნით, 2013 წლის ივლისში, შექმნილი ახალი სახელმწიფო საკონსტიტუციო კომისიის საქმიანობას და გამოთქმულა მოსაზრება, რომ ამ კომისიამ ამოსავალ წერტილად უნდა აიღოს არა 1995, არამედ 1921 წელს მიღებული კონსტიტუცია და მიზნად დაისახოს საქართველოს ეროვნული ინტერესების შესაბამისი, ხელისუფლების სამივე შტოს დამაბალანსებელი ისეთი კონსტიტუციის მომზადება და მიღება, რომელიც უზრუნველყოფს საპარლამენტო მმართველობის დამკვიდრებას
62. თვითმმართველობის ახალი კოდექსის პროექტი არაერთ სიახლეს ითვალისწინებდა, ნაშრომში წარმოდგენილი მასალების საფუძველზე აშკარაა ადგილობრივი თვითმმართველობის რეფორმის პროექტისადმი დიდი ინტერესი პოლიტიკოსების და საზოგადოების სხვადასხვა სფეროს წარმომადგენლების მხრიდან. საკითხის განხილვისას სხვადასხვაგვარი შეფასებები გამოიკვეთა. მმართველმა გუნდმა თვითმმართველობის ახალი კოდექსის შემუშავებისას, საპატრიარქოს და საზოგადოების გარკვეული ნაწილის მიერ კანონპროექტისადმი დაფიქსირებული პოზიციის გამო, გარკვეული კორექტივები შეიტანა რეფორმის მიმდინარეობისას.
63. XX საუკუნის დასაწყისში ქართული პოლიტიკური აზრის წარმომადგენლებსა და საზოგადოებას შორის კომუნიკაციის ძირითად საშუალებას პრესა წარმოადგენდა. საზოგადოება გაზეთის გაცნობის საშუალებით თვითონ აკეთებდა ნებისმიერი საკითხის, მათ შორის პოლიტიკური პროცესის, შესახებ ანალიზს და დასკვნებს. პოლიტიკური აზრის წარმომადგენლები პრესის საშუალებით მოქმედებდნენ. შესაბამისად, ამ პერიოდის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი წარმომადგენლის, მიხაკო წერეთელის პოლიტიკური ნააზრევი, როგორც საერთოდ იმ პერიოდისთვის იყო დამახასიათებელი, თავდაპირველად პრესაში იბეჭდებოდა, მას სწორად ჰქონდა არსებულ სინამდევში პრესის როლი გააზრებული. როგორც საზოგადოებასთან კომუნიკაციის ძირითად საშუალება. თუმცა, იყო ისეთი შემთხვევებიც, როდესაც პრესას საზოგადოების გაღიზიანების, დეზინფორმაციის და ნეგატიური დანიშნულების გარდა არავითარ პოზიტიური ადგილი არ ჰქონია. თავისი დროის

გამოჩენილ მოაზროვნეს ბუნებრივია ყურადღების მიღმა არ დაუტოვებია ეს საკითხი, რადგან ეს პირდაპირ კავშირში იყო სწორედ ერის ინტერესებთან.

64. თანამედროვე ეტაპზე აქტიურად მიდის მსჯელობა საბჭოთა ტოტალიტარული რეჟიმის დროს საქართველოში არსებული რელიგიური გაერთიანებებისათვის მიყენებული ზიანის ნაწილობრივ ანაზღაურებასთან დაკავშირებული ზოგიერთი ღონისძიების განხორციელების წესთან დაკავშირებით. შესაბამისად, მეორე მსოფლიო ომის პერიოდში საქართველოში რელიგიის საკითხის მდგომარეობის განხილვა მეტად აქტუალურია. საბჭოთა პერიოდში საქართველოში, სხვა რესპუბლიკების მსგავსად, რელიგიურ გაერთიანებათა მდგომარეობა მეტად მძიმე იყო. XXს-ის 20-30-იან ოკუპაციის მძიმე წლებში ქართულმა ეკლესიამ ხელისუფლების მხრიდან დიდი დევნა-შევიწროება გადაიტანა. მეორე მსოფლიო ომის დროს საბჭოთა კავშირში შექმნილი ურთულესი პოლიტიკური ვითარებიდან გამომდინარე, ხელისუფლება შეეცადა მოსახლეობის სრული ძალის გამოყენებას მტრის წინააღმდეგ, რის გამოც რელიგიის საკითხისადმი მიდგომები შეცვალა. მეორე მსოფლიო ომის პერიოდში, საქართველოს ეკლესიის მიერ ომის საწინააღმდეგო პროპაგანდის გამო, ხელისუფლების მიდგომა რელიგიის საკითხისადმი მნიშვნელოვნად შეიცვალა.
65. თანამედროვე ეტაპზე საქართველოს მიზანი - ერთიანი დამოუკიდებელი პოლიტიკური ერთეულის სახით ახალ მსოფლიო წესრიგში დამკვიდრებაა. ქვეყნის ევროინტეგრაცია საგარეო პოლიტიკური პრიორიტეტებიდან შიდა პოლიტიკის პრიორიტეტად ტრანსფორმირდა. საკითხის ასე დაყენება სიახლე არ არის, ქვეყნის ევროპეიზაციის პროცესი საქართველოს მოსახლეობის ისტორიული არჩევანია, რადგან ეს საკითხი აქტიური განსჯის საგნად XX საუკუნის დასაწყისში, ჯერ კიდევ რუსული კოლონიური რეჟიმის პერიოდშიც იდგა. მ. წერეთელს ჰქონდა რა მკვეთრი დასავლური პოლიტიკური ორიენტაცია სამომავლო ურთიერთობის განსაზღვრისას იმედოვნებდა, რომ დასავლეთ ევროპის სახელმწიფოების დახმარებით საქართველო უზრუნველყოფდა თავის დამოუკიდებლობას და ამასთანავე გახდებოდა ევროპის სახელმწიფოთა ღირსეული თანამშრომელი, იმ დიადი მიზნის მისაღწევად, რომელიც მათ ექნებოდათ საქართველოში, კავკასიაში და მათგან დაშორებულ იმ ქვეყნებში, საითკენაც გზა საქართველოზე გადიოდა. ამასთან, არაერთგზის აღნიშნავდა, რომ საქართველოს დამოუკიდებლად არსებობის, განვითარების და სხა ქვეყნებთან თანამშრომლობის მაღალი პოტენციალი ჰქონდა.
66. საქართველოს სახელმწიფოებრივი მშენებლობის გზაზე არსებულ გამოწვევებზე საუბრისას აქცენტი სულ უფრო მეტად კეთდება საზოგადოებრივი მონაწილეობისა და პოლიტიკის შემუშავების პროცესში ჩართულობაზე ორიენტირებული მოდელების დანერგვის აუცილებლობაზე. პოლიტიკის შემუშავების პროცესში საზოგადოებრივი ჩართულობის დაბალი მაჩვენებლების ახსნა დღემდე ხდებოდა მხოლოდ სამოქალაქო საზოგადოების განვითარების დაბალი მაჩვენებლებზე მითითებით. იმას კი, თუ რამდენად ღიაა თავად სისტემა გარე აქტორების ჩართულობის შესაძლებლობების შესათავაზებლად, ხშირად ნაკლები ყურადღება ეთმობოდა. ფაქტია, რომ ქართულ სინამდვილეში აშკარად იგრძნობა საკვლევი საკითხისადმი ინტერესი: საკითხის დასმა, მსჯელობა, გამოსავალი გზების ძიება და სხვა. საზოგადოება აშკარად გააქტიურდა. ფაქტია, ხელისუფლებას და საზოგადოებას გაცნობიერებული აქვს, რომ ქვეყნის მო-

მავლისათვის ყველა მნიშვნელოვანი საკითხის განხილვისას საჭიროა ფართო საზოგადოებრივი აქტიური ჩართულობა.

67. 2014 წლის ადგილობრივი თვითმმართველობის არჩევნებისთვის, თვითმმართველობის კოდექსში მთელი რიგი ცვლილებების გამო, მსჯელობა მეტად ხმაურიან ფონზე მიმდინარეობდა. კანონპროექტის ზოგიერთმა ნაწილმა საზოგადოების და საქართველოს საპატრიარქოს ვნებათღელვა გამოიწვია. კერძოდ, საკითხი ეხებოდა საქართველოს კათალიკოს-პატრიარქის მოსაზრებას, რომ კანონპროექტში გათვალისწინებული მთელი რიგი საკითხების ცვლილებები (მაგ. რეგიონული საბჭოების დაფუძნება), მისი აზრით, შესაძლოა სეპარატიზმის გაღვივების და ქვეყნის დაქუცმაცების საფუძველი გამხდარიყო. ამიტომ, მან თხოვნით მიმართა პარლამენტს გაეთვალისწინებინათ მის მიერ დანახული საშიშროება და ნუ აჩქარდებოდნენ გადაწყვეტილების მიღებისას. პატრიარქის განცხადებას მაშინვე პოლიტიკოსთა მხრიდან ფართო გამოხმაურება მოჰყვა. განხილვებში მონაწილეობდნენ საპარლამენტო უმრავლესობის, უმცირესობის, არასაპარლამენტო პარტიების და საზოგადოების წარმომადგენლები.
68. თანამედროვე ეტაპზე ქალთა პოლიტიკური თანამონაწილეობის ზრდის საკითხი აქტიურად განიხილება. მიდის ფართო დისკუსია იმის შესახებ, რომ გენდერული კვლევის საშუალებით წარმომადგენლობით ორგანოებში ქალთა ჩართულობის საშუალებით გაუმჯობესდება ქვეყანაში მიმდინარე პოლიტიკურ პროცესები, გაუჯობესდება დემოკრატიის ხარისხი. თუმცა კვლევებს მოწინააღმდეგეებიც ჰყავს, რომელთა აზრით, ეს პროცესი მთელ რიგ უსიამოვნებას გამოიწვევს. არაერთი ხელისუფლების წამყვანი პოზიციის წარმომადგენელი დიად გამოთქვავს თავის მოსაზრებას აღნიშნულ საკითხზე და აცხადებს, რომ გენდერული თანასწორობა და ქალთა გაძლიერების სტრატეგიული ბაზის კიდევ უფრო გაუმჯობესება ქვეყნის სამომავლო გეგმის ნაწილია.
69. მიმდინარე ეტაპზე, როდესაც საქართველო აქტიურად არის ჩართული „აღმოსავლეთ პარტნიორობის“ ფარგლებში განხორციელებულ ღონისძიებებში და პრეტენზია აქვს, რომ იყოს ლიდერი ევროინტეგრაციის გზაზე მიღწეული წარმატებების მიხედვით, მნიშვნელოვანია იმ დეტალების განხილვა, რომელიც საქართველოსა და ევროკავშირს შორის განხორციელდა, 2013 წლის ივლისში, ვილნიუსში, აღმოსავლეთ პარტნიორობის სამიტის ფარგლებში ასოცირების შესახებ შეთხმემის პარაფირებიდან დღემდე. რადგან, ასოცირების 2014-2016 წლების დღის წესრიგის განხორციელება, მთელ რიგი რეფორმებით, საქართველოს ევროინტეგრაციისთვის უმნიშვნელოვანესია.
70. XX-ე საუკუნის დასწის ქართული პოლიტიკური აზრის ღირსეული წარმომადგენლის მ. წერეთლის პოლიტიკური შეხედულებანი საქართველოს ტერიტორიული მოწყობის შესახებ, მისი ევროპული პოლიტიკური ორიენტაცია, გარდა იმისა, რომ თავის დროზე მეტად პოპულარული იყო, დღესაც აქტუალობას არ კარგავს. მეტიც, მისი დამოკიდებულება, სურვილი თანამშრომლობისა ქვეყნის განვითარებისათვის და ევროპის ქვეყნებთან ურთიერთსაჭიროება დღესაც იგივენაირად ესახებათ ქართველ პოლიტიკოსებს. რადგან თანამედროვე ეტაპზე საქართველოს ევროპულ სტრუქტურებში ინტეგრაციის იდეა ქართველი ხალხის

ისტორიული ნებაა.

71. სტატიაში საზგასმულია ბიბლიოთეკებში სოციოლოგიური კვლევების დანერგვის აუცილებლობის შესახებ. ბიბლიოთეკით მუდმივად მოსარგებლე მკითხველების გამოკითხვების შედეგად შესაძლებელია მომსახურების ხარისხის გაუმჯობესება და ახლის შეთავაზება, ბიბლიოთეკართა კვალიფიკაციის დადგენა. სოციოლოგიური კვლევის შედეგების გათვალისწინებით უფრო ეფექტური და მიზანმიმართული გახდება ბიბლიოთეკის ფონდების შევსება, უახლესი საინფორმაციო ტექნოლოგიებისა და პროგრამების, მომსახურების ახალი სახეების დანერგვა, რესურსების ხელმისაწვდომობის განსაზღვრა, კონკრეტულ საბიბლიოთეკო პროდუქტზე მომსახურების შეთავაზება.
72. ავტორთა მიერ შესწავლილ კულულუს ტყვიის ფირფიტაზე შესრულებული იეროგლიფურ-ლუვიური წარწერა მხოლოდ რაოდენობით რიცხვით სახელებს ადასტურებს. დოკუმენტი ეკონომიკური და სოციალური სემანტიკისაა.
73. კვლევა-ძიება ერთმნიშვნელოვნად უჩვენებს დროში ქალის საზოგადოებრივი სტატუსის ცვალებადობას, კერძოდ, გვიანხეთურ ხანაში არსებულ გენდერულ დისბალანსს - ხეთური ხანისაგან განსხვავებით, გვიანხეთური ხანის საზოგადოებაში ქალთან შედარებით მამაკაცის როლის მნიშვნელობის გაზრდას.
74. ნაშრომში ყარათეფეს ბილინგვა სწორედ ამ კუთხითაა შესწავლილი და წარმოჩენილია ანტიასურული კოალიციის მოქმედებები აღმოსავლეთ მცირე აზიაში
75. ელინისტური და ადრე რომაული ხანის ქალთა საზოგადოებრივი მდგომარეობის განვითარება ცდება იმპერიის საზღვრებს და ორგანულად უკავშირდება ძველ ანატოლიურ იმ მრავალ ათასწლოვანი ტრადიციის უწყვეტ ჯაჭვს, რასაც ალანის მუზეუმის ექსპონტებთან ერთად, ავანოსის კერამიკის მუზეუმში დაცული ძვ. წ. 5000 წლის წინანდელი ქალღვთაებათა გამოსახულებებიც ერთმნიშვნელოვნად ადასტურებს.
76. ავტორი ჟურნალ „ქართლოსის“ ფურცლებზე განთავსებული საყურადღებო წერილით მიიჩნევს, რომ ქართველ ფაშისტებს სურდათ ეჩვენებინათ და შეეხსენებინათ მსოფლიო საზოგადოებისათვის კავკასიის ის განსაკუთრებული გეოსტრატეგიული მნიშვნელობა, რომელიც უძველესი დროიდან კარგად ჰქონდათ გაცნობიერებული დიდ სახელმწიფოებს.
77. ავტორის მიერ შესწავლილია XVIII საუკუნის ოსმალური დოკუმენტები, რომელშიც აფხაზეთთან ურთიერთობის ეპიზოდები მოწმდება და ძირითადად, რელიგიურ ნიშანს ატარებდა.
78. ნაშრომში მოცემულია საქართველოს სინამდვილეში არსებული რეალური სიტუაცია რელიგიური ექსპანსიის საშიშროებიდან გამომდინარე, რომელიც მომდინარეობს ჩვენი უშუალო მეზობლებიდან და განხორციელებულია: ჩრდილოეთიდან რუსეთის, ჩრდილო - დასავლეთიდან აფხაზეთის, სამხრეთ ოსეთის, სამხრეთიდან თურქეთის, სამხრეთ - აღმოსავლეთიდან აზერბაიჯანის რესპუბლიკისა თუ სომხეთის, ხოლო პანკისის ხეობიდან ვაჰაბისტების ხელით. მიმდინარეობს მუდმივად მზარდი ე.წ. „მცოცავი ანექსიის“ განხორციელება, რომელიც წაქეზებულია დასავლეთის ქვეყნების მიერ და

- მიმართულია ქართული ეკლესიისა და მართლმადიდებლობისა და სახელმწიფოებრიობის წინააღმდეგ.
79. სტატიაში საუბარია მასიური გლობალიზაციის ყოვლისმომცველი ჩარევის თაობაზე, რომელსაც ახორციელებს ამერიკის შეერთებული შტატები არა მარტო საქართველოში, არამედ დანარჩენ მსოფლიოში. ყოველივე ამის შესახებ ადრეც მქონდა გამოქვეყნებული სტატია, მაგრამ ახლა ხდება ძველი ინფორმაციის გადახალისება-შეესება-შეჯამება, რადგანაც ფაქტიურად ისევე გრძელდება პოზიციების ძველებური აფიშირება და იგნორირებულია მცირე ერი-სახელმწიფოს ეროვნული თვითმყოფადობა და რელიგიური მრწამსი, რაც მიგვანჩნია ამერიკული კურსის დაისის მომასწავებლად.
80. ნაშრომში ხაზგასმულია ნეოლიბერტარიანული დოქტრინის წინააღმდეგ მებრძოლი ამერიკელი ახალგაზრდობის გაერთიანება ანტიგლობალისტური სულისკვეთებით, რომლებიც თავიანთ თავს ანარქისტებს უწოდებენ, მაგრამ ისინი საკმაოდ შორს დგანან და არაფერი გაუგიათ ანარქიზმის ფუძემდებელი ბაკუნინის შესახებ და მითუმეტეს მისი შრომების თაობაზე. მათი გაერთიანების უპირველესი მოტივი გლობალისტების ნეოლიბერტარიანული დოქტრინაა, რომელიც დაუნდობლად ანადგურებდა და ახლაც აგრძელებს განადგურებას ეროვნული ეკონომიკისა და მართლმადიდებლური მრწამსისა. აღსანიშნავია ის გარემოება, რომ ამ ჯგუფებს არა ჰყავთ მეთაური, არა აქვთ ხელფასი, მაგრამ ისინი დიდი ენთუზიაზმით იკრიბებიან და აგრძელებენ ბრძოლას გლობალისტების წინააღმდეგ.

ბ) უცხოეთში

სტატიები

№	ავტორი/ ავტორები	სტატიის სათაური, ჟურნალის/კრებულის დასახელება	ჟურნალის/ კრებულის ნომერი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	სოფო მიდელაშვილი ჯემალ გახოკიძე	MANAGEMENT FEATURES OF SPECIAL REGIONS (BY HONG KONG EXAMPLE). АКАДЕМІЯ МУНІЦИПАЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ, СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ДЕРЖАВНОГО ТА МУНІЦИПАЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ.	№1	КИЇВ	4

		МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ, 2015. СТР. 12.			
2	ემილია ალავერდოვი	რელიგიური კონფლიქტი თანამედროვე რუსეთში	საერთაშორისო კონფერენციის კრებული სახელმწიფო თავდაცვის უნივერსიტეტი	ვარშავა, პოლონეთი	7
3	ემილია ალავერდოვი	რელიგიის გავლენა გლობალიზაციაზე	საერთაშორისო კონფერენციის კრებული სოციალური ინიციატივის ინსტიტუტი	უკრაინა, ლვოვი	5
4	ემილია ალავერდოვი	გლობალიზაცია და რელიგია (საქართველოს რეალობა)	საერთაშორისო კონფერენციის კრებული სოციალური ინიციატივის ინსტიტუტი	უკრაინა, ლვოვი	4
5	მანანა დარჩაშვილი	Globalization and Religion (Georgian Reality),		უკრაინა. საერთაშორისო კონფერენციის Globalization. Development and perspectives მასალები.	4
<p>1. მოხსენების მიზანია კონფლიქტების დარეგულირების ახალი გზების ძიება, რომელიც მხოლოდ რეალპოლიტიკას დაემყარება. რეალპოლიტიკა კონფლიქტების მხოლოდ მშვიდობიანად გადაწყვეტის უალტერნატივო და ერთადერთი სწორი გზაა. მიზნის მისაღწევად ომისა და ძალადობის გამოყენება უტოპიაა და მეტი არაფერი.</p> <p>5. საქართველოში არის რა საყოველთაო ნება - დემოკრატიის თანამედროვე გამოწვევების შესაბამისად მსოფლიოში და ქვეყანაში არსებული მოცემულობიდან, რელიგიური მრავალფეროვნებიდან გამომდინარე, შეიქმნას მათი შვიდობიანი თანაცხოვრების პირობები, რაც სახელმწიფოს მხრიდან ქვეყანაში რელიგიის თავისუფლების დარეგულირების მიზნით კვლავ მთელი რიგი ღონისძიებების გატარებას საჭიროებს.</p>					

III. 1. სამეცნიერო ფორუმების მუშაობაში მონაწილეობა

ა) საქართველოში

№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მომხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1	როზა გაფრინდაშვილი	სქესთა შორის მსგავსება- განსხვავებულობის ბიოლოგიური ფაქტორები, სოციალური მიღწევები და “ფარ შევანგის კუდის” ეფექტი	საერთაშორისო სამეც- ნიერო კონფერენცია ”მსოფლიო და გენდერი”, 16-17 ოქტომბერი, 2015, თბილისი, სტუ
2.	როზა გაფრინდაშვილი	მომხსენების დეფიციტი და ნევროზები თუ პატიება- სიმშვიდე ანუ “ნეტარ არიან მშვიდნი”	საერთაშორისო სამე- ცნიერო კონფერენცია, „ხელისუფლება და საზოგადოება”, 28.10. 2015, თბილისი, სტუ.
3	სოფო მიდელაშვილი	ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკის ჰონკონგის სპეციალური ადმინისტრაციული რეგიონის კონსტიტუციის პოლიტიკურეკონომიკური ასპექტები.	მესამე საერთაშორისო ეკონომიკური კონფერენცია „ეროვნული ეკონომიკის განვითარების მოდელები: გუშინ, დღეს, ხვალ“. სტუ, თბილისი, 2015 წელი.
4	სოფო მიდელაშვილი, ჯემალ გახოკიძე	მარგარეტ ტეტჩერის განსა- კუთრებული როლი კონფ- ლიქტების დარეგულირების საქმეში(ჰონკონგი-ჩინეთი, 1997 წელი).	საერთაშორისო სამეცნიერ- ო კონფერენცია „მსოფ- ლიო და გენდერი“-3. სტუ, 23 ოქტომბერი, 2015 წელი.
5	თამარ ბლიაძე	ქართველთა და ჩრდილო- კავკასიელთა ზოგიერთი ეთნიკურ-კულტურული თავისებურებების	საერთაშორისო სამეცნი- ერო კონფერენცია „მსოფლიო და კავკა-სია“, სტუ, თბილისი, 26 ივნისი,

		საერთოობა	2015 წელი
6	ვაჟა შუბითიძე	უკრაინის კრიზისი და მესამე მსოფლიო ომის პრელუდიები	სტუ საერთაშორისო კონფერენცია „საქართველო და მსოფლიო“ თბილისი, 2015 წ.
7	ვაჟა შუბითიძე	შვილების აღზრდის ქართული სისტემა და სხვისი მოიმედების განწყობა საქართველოში	სტუ საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია „მსოფლიო და გენდერი“ თბილისი, 2015 წ.
8	ვაჟა შუბითიძე	პოლიტიკური კონსულტირება საქართველოში	სტუ ყოველწლიური საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია „ხელისუფლება და საზოგადოება“ თბილისი, 2015 წ.
9	ვაჟა შუბითიძე	როგორ უნდა აიცილოს ერმა გლობალიზაციის პირობებში ასიმილირების საფრთხე?	მესტია, საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია „კავკასიური ცივილიზაცია: ინტერდისციპლინარული კვლევები“ 2015 წ.
10	ვაჟა შუბითიძე	აკაკის და ნიკო ნიკოლაძის წვლილი ქართული მარგანეცის ათვისების საქმეში	ხაშური, აკაკი წერეთლის 175 წლისთავისადმი მიძღვნილი კონფერენცია, 2015 წ.
11	ფ.დიდებაშვილი ლ. მეტრეველი	„კულტურისა და პოლიტიკის განვითარების სოციალურ-ფილოსოფიური ასპექტები“	2015 წლის 28 ნოემბერი საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი ყოველწლიური საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია „ხელისუფლება და საზოგადოება“
12	ფ. დიდებაშვილი	„გენდერულ ურთიერთობათა განვითარების ტენდენცია 21-ე საუკუნის ქართულ“	2015 წ. 22-23 მაისი საქართველოს სოციალურ მეცნიერებათა აკადემიის

		სინამდვილეში“	მეოთხე საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია „მსოფლიო და კავკასია“
13	ფ. დიდუბაშვილი	„გენდერული თანასწორობა 21-ე საუკუნის საქართველოში“	2015წ. 23-24 ოქტომბერი, საერთაშორისო, სამეცნიერო კონფერენცია „მსოფლიო და გენდერი“
14	ირმა კეცხოველი	საქართველო გლობალიზაციის არეალში	დავით აღმაშენებლისადმი მიძღვნილი მეორე საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია, გორის სახელმწიფო სასწავლო უნივერსიტეტი, 14-15 თებერვალი, 2015
15	ირმა კეცხოველი	ქალთა ძალადობა აშშ-სა და საქართველოში – საზოგადოების აქტიური ჩართულობა მისი აღკვეთისათვის	ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ამერიკის შესწავლის ინსტიტუტი ამერიკისმცოდნეობის საქართველოს ასოციაცია, ამერიკისმცოდნეობის XVI ყოველწლიური საერთაშორისო კონფერენცია, მიძღვნილი სამოქალაქო ომის დასრულების 150-ე წლისთავისადმი, თბილისი, 14-16 მაისი 2015.
16	ირმა კეცხოველი	საქართველოს მეცნიერებათა აკადემია მეორე მსოფლიო ომის წლებში	სტუ-ს IV საერთაშორისო სამეცნიერო სიმპოზიუმი „მეორე მსოფლიო ომი და კავკასია“, თბილისი, 3-4 ივნისი, 2015
17	ირმა კეცხოველი	გენდერული თანაფარდობა თანამედროვე საზოგადოებაში	საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია „მსოფლიო გენდერი“ - 3, თბილისი, სტუ, 23.10.2015.
18	ირმა კეცხოველი	კულტურა, როგორც ეროვნულ-ფუნქციონალური	ყოველწლიური საერთაშორისო სამეცნიერო

		მაჩვენებელი თანამედროვე საზოგადოებაში	კონფერენცია „ხელისუფლება და საზოგადოება“, თბილისი, სტუ, 28 ნოემბერი, 2015
19	ირმა კეცხოველი	კავკასიის სოციოკულტურა ეთნოსოციოლოგიური დაკვირვების საგანი	სამეცნიერო-პრაქტიკული კონფერენცია თბილისი, სტუ, 26 ივნისი, 2015
20	ლია მეტრეველი, მარინე ლომიძე	კომუნიკაციის პროცესის ფსიქოლოგიური ასპექტები	საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია, ეროვნული ეკონომიკის განვითარების მოდელები გუშინ, დღეს, ხვალ, 16-17 ოქტომბერი, 2015, თბილისი
21	ლია მეტრეველი	რეზოლუცია 13-25 საქართველო	საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია, „მსოფლიო და გენდერი – 3“, 23.10.2015, თბილისი, სტუ.
22	ლია მეტრეველი, ლევან ოსიძე	ომი და ქალები	საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია, მეორე მსოფლიო ომი და სამხრეთ კავკასია, თბილისი, სტუ, 3-4 ივლისი, 2015
23	ლია მეტრეველი	პოზიტიური კომუნიკაცია	საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია, მსოფლიოდა კავკასია, 26 ივნისი, 2015, თბილისი, სტუ
24	ლია მეტრეველი, ფიქრია დიდუბაშვილი	კულტურისა და პოლიტიკის განვითარების სოციალური ასპექტები	ყოველწლიური საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია, ხელისუფლება და საზოგადოება, თბილისი, სტუ, 28.11.2015.
25	ლია მეტრეველი, მარინე	ინფორმაციული ომი: ინფორმაციულ-	საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია,

	ლომიძე	ფსიქოლოგიური ზემოქმედების პარამეტრები	საქართველოს განვითარების კვლევის ცენტრი, თბილისი, თსუ, 16.12.2015
26	ლია მეტრეველი	რელიგიური მდგომარეობა აჭარაში 1921-1990 წწ.	საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია, საქართველოს განვითარების კვლევის ცენტრი, თბილისი, თსუ, 16.12.2015
27	მაია გურამიშვილი	პოლკოვნიკ კოცებუს ცნობები	საქართველოს უნივერსიტეტის VII ყოველწლიური კონფერენცია, ჰუმანიტარულ მეცნიერებებში, 2015, 30 მაისი
28	მაია გურამიშვილი	ედელვაისის კრახი	მეოთხე საერთაშორისო სიმპოზიუმი “მეორე-მსოფლიო ომი და სამხრეთ კავკასია”, სტუ, 2015, 3-4 ივნისი.
29	მაია გურამიშვილი	ეთნიკური კონფლიქტების პრობლემა რუსეთ-საქართველოს ურთიერთობაში	სტუ საერთაშორისო კონფერენცია “მსოფლიო და კავკასია”, 2015, 21 ივნისი
30	მაია გურამიშვილი	ქალი და შეიარაღებული კონფლიქტები	სტუ საერთაშორისო კონფერენცია “მსოფლიო და გენდერი“-3, 2015 წ. 23 ოქტომბერი.
31	მაია გურამიშვილი	დიპლომატია და კონფლიქტები	საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია, ხელსუფლება და საზოგადოება, 2015 წლის 28 ნოემბერი
32	მაია გურამიშვილი	რელიგიური ფუნდამენტალიზმის პრობლემა თანამედროვე პოლიტიკაში	ივანე ჯავახიშვილს სახ. უნივერსიტეტი, ივანე ჯავახიშვილის ისტორიისა და ეთნოლოგიის

			ინსტიტუტი, მეცნიერებისა და ინოვაციების საერთაშორისო კვირეული – 2015“-ის ფარგლებში მოწეობილი სამეცნიერო კონფერენცია.
33	მაია გურამიშვილი	რუსეთის ფაქტორი სირიის კრიზისში	ივ. ჯავახიშვილის სახ. თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, საერთაშორისო კონფერენცია :ვილნიურის სამიტოდან, ბუქარესტის 8სამიტამდე, 2015, 16 დეკემბერი.
34	მაია გურამიშვილი	რელიგიური ფაქტორი გეოპოლიტიკურ პროექტში	ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, საერთაშორისო კონფერენცია :ვილნიურის სამიტოდან, ბუქარესტის 8სამიტამდე, 2015, 16 დეკემბერი.
35	ლია მეტრეველი, მარინე ლომიძე	კომუნიკაციის პროცესის ფსიქოლოგიური ასპექტები	საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია „ეროვნული ეკონომიკის განვითარების მოდელები გუშინ, დღეს, ხვალ,“ 16-17 ოქტომბერი, 2015, თბილისი
36	მარინე ლომიძე	გენდერის გაშუქების პარადიგმები ქართულ მედიაში	საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია, „მსოფლიო და გენდერი – 3“, 23.10.2015, თბილისი, სტუ.
37	მარინე ლომიძე	მეორე მსოფლიო ომის პიარტექნოლოგიები	მე-4 საერთაშორისო სამეცნიერო სიმპოზიუმი „მეორე მსოფლიო ომი და სამხრეთ კავკასია,“ თბილისი, სტუ, 3-4

			ივლისი, 2015
38	მარინე ლომიძე	დისკურსიული პარადიგმები, როგორც საზოგადოებასთან ურთიერთობის ფორმა	საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია „მსოფლიო და კავკასია“, 26 ივნისი, 2015, თბილისი, სტუ
39	მარინე ლომიძე, ლია მეტრეველი	მწერლის დისკურსიული დიალოგი, როგორც პიარფაქტორი	ყოველწლიური საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია „ხელის-უფლება და საზოგადოება“, თბილისი, სტუ, 28.11.2015.
40	ლია მეტრეველი, მარინე ლომიძე	ინფორმაციული ომი: ინფორმაციულ-ფსიქოლოგიური ზემოქმედების პარამეტრები	საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია „საქართველოს განვითარების კვლევის ცენტრი“, თბილისი, თსუ, 16.12.2015
41	მარინე ლომიძე	მწერლობის არსის წვდომის დისკურსიული პარადიგმები, როგორც საზოგადოებასთან ურთიერთობის ფორმა	სამეცნიერო სემინარი: მედიაპროპაგანდა-ისტორიული რაკურსი და თანამედროვეობა. კავკასიის საერთაშორისო უნივერსიტეტი, თსუ. თბილისი, 17.10.2015
42	ნონა ჟველია	პოლიტიკური ლიდერის როლი სახელმწიფო მართვის სისტემაში	ყოველწლიური საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია „ხელი-სუფლება და საზოგადოება“, თბ., სტუ, 2015
43	ნონა ჟველია	ქალის როლი თანამედროვე პოლიტიკასა და საჯარო მმართველობაში	„მსოფლიო და გენდერი – 3“, თბილისი, სტუ, 23.10.2015
44	N.Babuadze N.Kvachadze	Deng Xiaoping, His Reforms And His Role In The Formation Of Modern China	The International Conference “The World and Caucasus”,

			Tbilisi, Georgia, 2015
45	N. Babuadze S.Baliashvili	Some aspects of education for ethnic minorities in China	The International Conference “The World and Caucasus”, Tbilisi, Georgia, 2015
46	S.Veshapidze, N. Babuadze, T. Beridze	European Values and Choice of Georgia (Human Dignity, Lawful Sovereignty, Democracy and Wellbeing)	თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, პ.გუგუშვილის სახელობის ეკონომიკის ინსტიტუტი, საერთაშორისო სამეცნიერო-პრაქტიკული კონფერენცია – “ეროვნული ეკონომიკების მდგრადი განვითარების აქტუალური პრობლემები,2015
47	ავთანდილ სონღულაშვილი	ეროვნულ უმცირესობათა რელიგიური სექტები საქართველოში XX საუკუნის 50-იან წლებში.	26-28 ნოემბერი, 2015
48	გიორგი ბარამიძე	კინემატოგრაფიული ლიტერატურა უმაღლესი განათლების ხელშეწყობა ქვეპროექტი-ლიტერატურა და ფილოსოფია	24-25. 10. 15, ბათუმი
49	ეპიფანე გვენეტაძე	ეროვნული უშიშროების გენდერული ასპექტი	„მსოფლიო და გენდერი“ საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი ოქტომბერი 2015 თბილისი
50	ეპიფანე გვენეტაძე.	ოფეთის მიქელ და გაბრიელ მთავარანგელოზების ეკლესიის ისტორიიდან. მღვდელი ტროფიმე ცინცაძე	აკად. ი. ფრანგიშვილის დაბადების 85 წლისთავისადმი მიზრუნული საერთაშორისო კონფერენცია საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი ოქტომბერი 2015 თბილისი

51	ირაკლი გელენავა	აფხაზეთის კულტურული ფასეულობები - საფრთხეები და გამოწვევები (აფხაზეთის ა/რ განათლებისა და კულტურის სამინისტროს, კულტურულ ფასეულობათა დაცვის სამსახურის მიერ წარმოებული საქმიანობის ანგარიშიდან)	აფხაზეთის განათლებისა და კულტურის სამინისტრო (თბილისი, უზნაის ქ. 68; 22 დეკემბერი, 2015)
52	ჰენრი კუპრაშვილი	საქართველოს სახელმწიფო სისტემის სტაბილურობის პრობლემები საერთაშორისო გარემოში.	მეოთხე საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია „მსოფლიო და კავკასია“ 22-23 მაისი, 2015 წელი თბილისი
53	ჰენრი კუპრაშვილი	პოლიტიკური პარტიების სოციალურ-იდეოლოგიური მეტამორფოზები თანამედროვე ევროპაში	საერთაშორისო სამეცნიერო სიმპოზიუმი „მეორე მსოფლიო ომი და სამხრეთ კავკასია“. თბილისი, 3-4.06.2015
54	ჰენრი კუპრაშვილი	პრობლემები ინფორმაციული უშიშროების უზრუნველყოფაში	საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია „ხელისუფლება და საზოგადოება – 2015“. თბილისი. 2015 წლის 28 ნოემბერი.
55	იგორ კვესელავა	აფხაზეთის საკითხი - საქართველოს ტერიტორიული, სახელმწიფოებრივ-პოლიტიკური მოწყობა და აფხაზეთი	საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია „მსოფლიო და კავკასია“, სტუ, თბილისი, 26 ივნისი, 2015 წელი
56	იგორ კვესელავა	კაპიტალიზმის დილემა (პოლიტიკური და ეკონომიკური ასპექტები)	მესამე საერთაშორისო ეკონომიკური კონფერენცია „ეროვნული ეკონომიკის განვითარების მოდელები: გუშინ, დღეს,

			ხვალ“, სტუ, თბილისი, 2015
57	ღალი კაპანაძე	რუსეთის აგრესია კავკასიაში- ომი ჩეხნეთში	თბ; 2015წ.26 ივნისი
58	ღალი კაპანაძე	„მსოფლიო და გენდერი“-3	თბ: 2015; 23 ოქტომბერი
59	მანანა დარჩაშვილი	მიხაკო წერეთლის მიერ ბერლინში საქართველოს დამოუკიდებლობის დღის აღსანიშნავად წარმოთქმული სიტყვების შედარებითი ანალიზი (1918 და 1943 წელი)	პოლიტოლოგიის ინსტიტუტი, კონფერენცია „26 მაისი ისტორიული მეხსიერების კონტექსტში“, 25.05.2015წ.
60	მანანა დარჩაშვილი	„რელიგიური საკითხი საქართველოში მეორე მსოფლიო ომის პერიოდში“	მეორე მსოფლიო ომის 70 წლისთავისადმი მიძღვნილი საერთაშორისო სიმპოზიუმში, თბილისი, 3-4 ივნისი, 2015წ.
61	მანანა დარჩაშვილი	ადგილობრივი თვითმმართველობის პროექტით გამოწვეული აზრთა სხვადასხვაობა საქართველოში	საერთაშორისო კონფერენცია, „მოქალაქე და სამოქალაქო განათლება პოსტ-სოციალისტურ საზოგადოებებში“, 06.06.2015წ
62	მანანა დარჩაშვილი	მ. წერეთელი საზოგადოებრივი აზრის ჩამოყალიბებაში პრესის როლის შესახებ	საერთაშორისო კონფერენცია „მსოფლიო და კავკასია“, თბილისი 26. 06. 2015წ.
63	მანანა დარჩაშვილი	„ქალთა პოლიტიკური მონაწილეობის საკითხი საქართველოში“	საერთაშორისო კონფერენცია „მსოფლიო და გენდერი“, თბილისი 23-24 ოქტომბერი, 2015წ.

64	მანანა დარჩაშვილი	მიხაკო წერეთელი საქართველოს საგარეო პოლიტიკური კურსის შესახებ	საერთაშორისო კონფერენცია „ხელისუფლება და საზოგადოება“, თბილისი, 28.11. 2015წ.
65	მანანა დარჩაშვილი	საქართველო ევროინტეგრაციის გზაზე (2013-2015)	საერთაშორისო კონფერენცია „ვილნიუსის სამიტიდან ბუქარესტის სამიტამდე“ (2013-2015წწ.) თბილისი, 16.12. 2015წ.
66	მზია ხოსიტაშვილი	ბიბლიოთეკის, როგორც კულტურულ- საგანმანათლებლო ორგანიზაციის იმიჯისათვის	VII საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია. ქუთაისი. 24-25 ოქტომბერი. 2015.
67	ნ. ბახსოლიანი	საისტორიო ეტიუდები ჟურნალ „ქართლოსის“ ფურცლებიდან.	საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი 3-4 ივნისი.
68	ნ. ბახსოლიანი	მადეუვათა-მოფსოსი ხეთურ და ძველბერძნულ წერილობით წყაროებში.	ივანე ჯავახიშვილის ისტორიისა და ეთნოლოგიის ინსტიტუტი, 28-29 მაისი.
69	ნ. ბახსოლიანი	გვიანხეთური ხანის კილიკიის ისტორიისათვის.	საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი, 26 ივნისი.
70	ნ. ბახსოლიანი	ქალი ანტიკური ხანის ანატოლიაში (ალანიის მუხეუმის ექსპონატების მონაცემთა კონტექსტში)	საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი, 23 ოქტომბერი
71	ლ. მეტრეველი, ლ. ოსიძე	„ომი და ქალები“	3-4 ივნისი, 2015 წ. სტუ
72	ლ. ოსიძე	„ქალთა უფლებათა ტრანს- ფორმაცია და თანამედროვე ფემინიზმი“	23.10.15. სტუ
73	ლ. ოსიძე	„გლობალური საფრთხეები და ანტიგლობალისტური მოძრაობა ვილნიუსის სამიტის (2013 წ. 28/ XI)	16.12.15. თსუ

		შემდგომ პერიოდში“	
74	რევაზ მიშველაძე	პოლიტიკური იგნორირების მძევალი	საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია „მსოფლიო და კავკასია“, სტუ, თბილისი, 26 ივნისი, 2015 წელი
<ol style="list-style-type: none"> 1. საკონფერენციო თემა - “სქესთა შორის მსგავსება-განსხვავებულობის ბიოლოგიური ფაქტორები, სოციალური მიღწევები და “ფარშევანგის კუდის” ეფექტი” – ეხება თანამედროვე გენდერული მოძრაობისთვის დამახასიათებელი ტენდენციის შორსმიმავალ შედეგებს – სქესთა შორის განსხვავებულობის იგნორირებას და ბუნების კანონების წინააღმდეგ წასვლას მოასწავებს. 2. საკონფერენციო თემა – მოთმინების დეფიციტი და ნევროზები თუ პატიება-სიმშვიდე, ანუ “ნეტარ არიან მშვიდნი” – ეხება პეტერბურგელი ფსიქოლოგის, ეთიკოსის და სოციოლოგის თეორიას დაავადებათა მიზეზების – ამორალობის (ცოდვის) შესახებ; ის ამტკიცებს, რომ ნებისმიერი დაავადება უზნეობით იწყება; ის იწვევს ნევროზებს, ნევროზები – ავადმყოფობებს. ხსნა ღმერთის სიყვარულშია – ღმერთის რწმენა არის სიმშვიდე, რაკი ის ადამიანს პასუხისმგებლობისგან ათავისუფლებს; სიმშვიდე კი არის სულიერი და ფიზიკური ჯანმრთელობა! 3. გთავაზობთ ჰონკონგის სპეციალური ადმინისტრაციული რეგიონის კონსტიტუციის მნიშვნელოვან მხარეებს პოლიტიკური და ეკონომიკური თვალსაზრისით. 4. მოხსენების მიზანია ვაჩვენოთ მარგარეტ ტეტჩერის განსაკუთრებული როლი ჩინეთ-ჰონკონგის პრობლემის გადაწყვეტაში. დიდი ბრიტანეთის პრემიერ-მინისტრის შედეგზე ორიენტირებული მიდგომები, მის მიერ გატარებული პოლიტიკა ჰონკონგ-ჩინეთის გაერთიანების თაობაზე რეალპოლიტიკის მნიშვნელოვან მაგალითად უნდა მივიჩნიოთ. 5. არ არის 6. მოხსენება ეხება უკრაინის კრიზისის შედეგად მსოფლიოში ჩამოყალიბებულ, შეცვლილ რეალობას, რომელმაც შეიძლება ახალი მსოფლიო ომი გამოიწვიოს. 7. მოხსენება ეხება შვილების აღზრდის თანამედროვე ქართულ სისტემას, რომლის შედეგად პიროვნება, დამოუკიდებელი უნარ-ჩვევების განუვითარებლობის გამო, ჯერ მთლიანად მშობლებზე, მერე სახელმწიფოზე და ბოლოს უცხოეთზე დამოკიდებული ხდება. 8. მოხსენება შეეხება საქართველოში ჯერ კიდევ სრულიად შეუსწავლელ საკითხს – პოლიტიკურ კონსულტირებას და მის ცალკეულ გამოვლინებებს საქართველოს ისტორიიდან. 9. მოხსენებაში მოცემულია ანალიზი და რეკომენდაციები იმისათვის, თუ როგორ უნდა აიცილოს ერმა გლობალიზაციის პირობებში ასიმილირების საფრთხე. 10. მოხსენებაში წარმოჩენილია აკაკი წერეთლის და ნიკო ნიკოლაძის წვლილი 			

ქართული მარგანეცის ათვისების საქმეში.

11. მოსხენებაში გაანალიზებულია კაცობრიობის განვითარების თანამედროვე ეტაპის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი თავისებურება, სახელდობ კულტურული და პოლიტიკური პროცესების მჭიდრო კავშირი. ნაჩვენებია, რომ სოციალური ფილოსოფია ყოველთვის ცდილობდა გამოეკვლია კულტურისა და პოლიტიკის მრავალმხრივი ურთიერთობის განსხვავებული ასპექტები და ეჩვენებინა კულტურულ-პოლიტიკური ერთიანობის განვითარების პროგრესული ტენდენციები. განხილულია გამოჩენილი სოციოლოგების: ე. დურჰაიმის, ვ. ტომასის, ვ. სამნერის, ა. კელლერის, მ. ვებერის, კ. იუნგის, გ. ზიმელის, ნ. სმელზერის, ე. გიდენსის შეხედულებანი კულტურის ცნების დეფინიციასთან დაკავშირებით. გაანალიზებულია კულტურის არსებითი და ფუნქციური ელემენტები. ნაჩვენებია კულტურისა და პოლიტიკის ურთიერთქმედების ორი გზა ცივილიზაციის დონეზე. ევოლუციისა და რევოლუციის არსებითი ნიშნები და თავისებურებები.
12. მოსხენება ეხება XX-XXI საუკუნეების მიჯნაზე კაცობრიობის წინაშე განსაკუთრებით გამოიკვეთილ გლობალურ პრობლემათაგან ერთ-ერთს, კერძოდ, გენდერულ ურთიერთობებს. ხაზგასმულია, რომ თანამედროვე კვლევებში ყველა ავტორი ეყრდნობა გენდერის, როგორც სოციალური სქესის გაგებას. გენდეროლოგიის, ანუ ქალთა პრობლემების კვლევის სათავეებთან დგანან მეოცე საუკუნის ექსისტენციალიზმის ფილოსოფიური მინდინარეობის წარმომადგენელი – სიმონა დე ბოვუარი, ქვით მილდი, ბეტი ფრიდანი და სხვები. მათ სახელს უკავშირდება კაცობრიობის არაძალადობრივი განვითარების თეორია. სოციალურ პროცესებში ქალთა თანაბარი მონაწილეობის დოქტრინა, გენდერული სტერეოტიპებისა და როლების, ქალის სექსუალურობის გადააზრება და ა. შ. გენდერულ კვლევებს ხშირად აიგივებენ ცნებასთან „ქალთა პრობლემის კვლევები“. ეს გამოიწვია იმან, რომ ქალთა საკითხების კვლევის ახალი ფაზა გასული საუკუნის 80-ან წლებსი დაიწყო, როცა ფემინიზმი გენდერსი გადაიზარდა; ამ პერიოდსი ქალის დაზარალებულობის პრობლემის ნაცვლად სქესთა შორის ურთიერთობის პრობლემა წარმოიშვა. სტატიაში განხილულია გენდერული თანასწორობის საკითხები ქართულ სინამდვილეში.
13. მოსხენებაში ნაჩვენებია, რომ გენდერული უთანასწორობა უნივერსალურია და ყველა საზოგადოებისთვის არის დამახასიათებელი, რაც იმის ნათელი მაგალითია, რომ ამ პრობლემას ისტორიული ხასიათი აქვს. გაანალიზებულია გენდერული თანასწორობის არსი და მნიშვნელობა. განხილულია გენდერული კვლავი, როგორც ევექტური საშუალება გენდერული თანასწორობის მისაღწევად.
14. მოსხენებაში – საქართველო გლობალიზაციის არეალში – საუბარია, რომ საქართველო მსოფლიოს განუყოფელი ნაწილია და ყოველთვის არის დამოკიდებული ისტორიული განვითარების პროცესებზე, ვინაიდან ერისა და ეროვნული ხასიათის იდენტიფიკაცია ზოგადი პრობლემებით ხასიათდება. მართალია, გლობალიზაცია ერთიან უნივერსალურ ცივილიზაციად ყალიბდება, მაგრამ მას აქვს მასშტაბური ალტერნატიული მოდელი – თითოეულ

ცივილიზაციას და მასში შემავალ ცალკეულ ერებს უნდა შეეძლოთ სხვებთან ერთად თანაარსებობა დაპირისპირებათა გარეშე.

15. ქალთა ძალადობა აშშ-სა და საქართველოში – საზოგადოების აქტიური ჩართულობა მისი აღკვეთისათვის – როდესაც ვეხებით ძალადობის ნებისმიერი ფორმის გარკვევას პირველ რიგში ნებისმიერი საზოგადოება რატომღაც მიიჩნევს ძალადობას ოჯახში. სამწუხაროდ, ძალადობის ინსტიტუტის მიმართ ჩვენი აზრი არაერთგვაროვანია და ჩემი დრმა რწმენით, საქართველოში მიმდინარეობს ხაზგასმულად ამ ინსტიტუტის დამკვიდრების ძალადობის მანიფესტაცია წარმოადგენს კონტროლისა და დამორჩილების განხორციელების რთულ მექანიზმს და ხშირად იგი გადაიზრდება ხოლმე საზოგადოებასთან დაპირისპირებაში, რომლის არაერთი მაგალითი გვაქვს აშშ-ში და ამავე დროს საზოგადოება წარმოადგენს ინტერვენციული თავდასხმების სფეროს და სუპერქვეყნებთან შედარებითი ანალიზის შედეგად სრულიად საპირისპირო სურათი გვევლინება საქართველოში.
16. საქართველოს მეცნიერებათა აკადემია მეორე მსოფლიო ომის წლებში – საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის შექმნა დაემთხვა დიდი სამამულო ომის პერიოდს. ომის წლებში ქართველი მეცნიერები ამუშავებდნენ უმნიშვნელოვანეს პრობლემებს, რომლებიც დაკავშირებული იყო ქვეყნის თავდაცვისათვის საჭირო და რესპუბლიკის შინაგანი რესურსების მაქსიმალურ მობილიზაციასთან. ამავე დროს განაგრძობდნენ თეორიული ხასიათის კვლევა-ძიებას სხვადასხვა დარგში. ეს იყო ტექნიკური, ენერგეტიკული, მანქანათმშენებლობის, ლითონდამუშავების, ჰუმანიტარული თუ სხვა. ნაშრომი გამოყენებულია მეცნიერებათა აკადემიის საარქივო დოკუმენტაცია. იმ პერიოდშისამეცნიერო კვლევითი სამუშაოები ტარდებოდა აჭარაში, აფხაზეთში, სამხრეთ-ოსეთში.
17. გენდერული თანაფარდობა თანამედროვე საზოგადოებაში – გენდერის თეორიამ და გენდერულმა კვლევებმა როგორც მეცნიერულმა დარგმა გამოხატა ახალი დამოკიდებულება ადამიანის არსის, მნიშვნელობის, ადამიანის ყოფიერების სივრცითი და დროითი განზომილების, სექსთა შორის ურთიერთობის, სექსუალობისა და საერთოდ, ქალთა საკითხებთან მიმართებაში. გენდერი სამოქალაქო საზოგადოების დემოკრატიული განვითარების აუცილებელი პირობაა. გენდერი სხვა მახასიათებლებთან ერთად განსაზღვრავს საზოგადოებრივი სისტემის ორგანიზაციას. შრომის გენდერული ნიშნით განაწილება შეიცავს სხვადასხვა სტატუსს. ანთროპოლოგების მიერ შესწავლილია სოციალური ნორმების შეფარდებითობა.
18. კულტურა, როგორც ეროვნულ-ფუნქციონალური მანქანებელი თანამედროვე საზოგადოებაში – ეროვნული კულტურა თავისთავად უდიდესი და ურთულესი სტრუქტურაა, რთულია დღევანდელი ჩვენი ცხოვრების წესიც და ის შენობაც, რომელშიც ვცხოვრობთ და ჯერჯერობით ვიცხოვრეთ, ვინაიდან ადამიანის კულტურული დონის ამადლების პრინციპებისათვის თავისუფლება აუცილებელი კომპონენტია, ხოლო კოლექტიურობის ბუნების გამო, დღეისათვის შევიწროვდა კულტურის მანქანებელი. ეროვნული კულტურის სიმბოლო არსებობს ორ სტატუსს შორის – ეროვნული კულტურა ამა თუ იმ ხალხის ფსიქიკური წყობის

თავისებურებას გამოხატავს, მაგრამ ეს იმას არ ნიშნავს, რომ ეროვნულ კულტურებს შორის დევს უფსკრული, რომელთა შორის შეუძლებელია კავშირის დამყარება. უფრო ზოგადი და გავცრელებული განსახედურულობა, რომელიც ეროვნული კულტურების განსხვავებაში ქმნის, არის კულტურის ტიპები.

19. კავკასიის სოციოკულტურა ეთნოსოციოლოგიური დაკვირვების საგანი – კავკასიაში სოციოკულტურული სივრცის ერთობა, განსხვავდება სხვა მეგაკულტურული გენერაციის დიონისაგან. ემპირიული დაკვირვების დროს, როდესაც ადამიანების ცხოვრების წესი განიხილება, წარმოდგენილია კულტურათა ერთობლიობა, და ხასიათდება სოციალური წყობით, სისტემათა ორგანიზაციული დონით, მენტალობით, შიდა-სოციალური ურთიერთობებით და სხვა. ასე რომ, სოციოკულტურული რეალიების კვლევებსა და მიდგომებს თავის ფენომენოლოგიური და სინქრონული შესწავლით მივეყვართ კავკასიის სოციოკულტურული რეალიების შესწავლის თითქმის ერთი და იგივე დასკვნებისაკენ; რომ კავკასია ეს არის განსაკუთრებული სოციალური ერთობა, რომელიც საკმაოდ მკვეთრად აცნობიერებს თავის იდენტურობას და განსხვავებულობას სხვა კულტურულ-ცივილურ მეგასისტემებთან.
20. კომუნიკაციის პროცესის ფსიქოლოგიური ასპექტები – კომუნიკაცია ნებისმიერ ორგანიზმს – ოჯახის, ორგანიზაციის, სახელმწიფოს სიცოცხლისუნარიანობის საფუძველია. საყურადღებოა ერთი რამ, როდის იწყება კომუნიკაცია. კომუნიკაციის განვითარება იწყება დაბადებამდე, როცა ჩანასახს მუცელში დედის ხმა გაურკვეველად ესმის. დაბადებისთანავე ახალშობილი შეიძლება შეკრთეს და მობრუნდეს ხმის გაგონებაზე, შეიძლება დედის ხმაც კი გაარჩიოს სხვა ქალის ხმისაგან.
21. რეზოლუცია 13-25 საქართველო – არსებობს სტერეოტიპი, რომ მამაკაცი ძლიერია და ქალი სუსტი და ემოციური. რაც სულაც არ ნიშნავს იმას, რომ ეს ასეა. გენდერული ძალაუფლება ხორციელდება აკრძალვების, გარყენის, დამცირებისა და დაკნინების გზით, რაც ზღუდავს ქალის ცხოვრებას. იძულებით გადაადგილებული კონფლიქტებს შედეგად დაზარალებული და ეროვნული უმცირესობის ქალთა ჯგუფების სამოქალაქო საზოგადოების მთავრობის მხარდაჭერა და მათი შესაძლებლობები განვიხილეთ საქართველოში გენდერული თანასწორობის, ქალთა უფლებების დაცვის მიზნით. ეს გახლავთ გაეროს უშიშროების საბჭოს რეზოლუცია 13-25.
22. ომი და ქალები – საქართველო დვთისმშობლის წილხვედრი ქვეყანაა. ალბათ, არც ის არის შემთხვევითი, რომ დვთისმშობელი მარიამ თავიდანვე იყო ბედს შეგუებული, მან იცოდა შობდა უფლის ძეს, რომელსაც შემდგომ კაცობრიობის ცოდვების გამოსასყიდლად ფარისევლები ჯვარს აცვამდნენ. ანალოგიურად, ქართველი ქალიც მუდამ ეგუებოდა თავისი ძეების დაკრგვას. ამას ბევრი ისტორიული და ლიტერატურული წყარო მოწმობს. კარგად ვიცით, რომ ქართველი ქალი (ქართველი დედა) მსოფლიოს სხვა ქალებისაგან განსხვავებულ ფენომენია.
23. პოზიტიური კომუნიკაცია – კომუნიკაციის პოზიტიურად წარმართვას უდიდესი მნიშვნელობა აქვს. ის გვიმარტივებს ცხოვრებას. კომუნიკაციას ყოველთვის გააჩნია

მიზანი. ეს გახლავთ მინიმუმ ორ ადამიანს შორის ინფორმაციის გაცვლა. ეს საკმაოდ რთული მოვლენაა. მოიცავს ინფორმაციის გაცემას, მიღებას და მიღებულ ინფორმაციაზე რეაგირებას. ინფორმაციის გაცემა ხდება როგორც ენის საშუალებით ასევე სიტყვების გარეშეც...

24. კულტურისა და პოლიტიკის განვითარების სოციალური ასპექტები – კულტურა მტელი რიგი სოციალურ-ეკონომიკური, პოლიტიკური და იდეოლოგიური განვითარების შედეგია. პოლიტიკაში პოულობს ასახვას არამხოლოდ არსებულ ძალთა ბალანსი, პოლიტიკური პროცესები, არამედ ისტორიული პროცესის დროს დაგროვილი და კულტურის ჩარჩოში მოქცეული შეხედულებები სამყაროზე. პოლიტიკა გვევლინება კულტურის ნაწილად, რადგან პოლიტიკაში არსებობს გარკვეული ღირებულებები და ქცევის გარკვეული ნორმები.
25. ინფორმაციული ომი: ინფორმაციულ-ფსიქოლოგიური ზემოქმედების პარამეტრები– როდესაც ვლადპარაკობთ ევროკავშირის ინტერესებზე, ეს არის შეჯერებული თვალთახედვა ბრიუსელიდან. თუმცა ამის სიმპაფრის აღქმა ევროკავშირის სხვადასხვა კუთხეში განსხვავებულია. იტალია-ესპანეთი-პორტუგალია მძაფრად არ აღიქვამს ჩვენთან (საქართველოსთან) ურთიერთობას, რადგან მისი სამეზობლო არის სამხრეთი. შესაბამისად, პოლონეთის და ბალტიისპირეთისათვის სამეზობლო არის აღმოსავლეთ პარტნიორების ქვეყნები. ამიტომ მათთან ჩვენ ბევრი ახსნა არ გვჭირდება, რადგან ბუნებრივი პარტნიორები არიან და საერთო ინტერესები გვაქვს.
26. რელიგიური მდგომარეობა აჭარაში 1921-1990 წწ. – საქართველოს გასაბჭოების შემდეგ ხელისუფლების მმართველმა ძალებმა ბრძოლა გამოუცხადეს რელიგიას. მიუდებელი აღმოჩნდა რელიგიის გავლენა საზოგადოებრივ სულიერებაზე. კერძოდ, მომავალი თაობის აღზრდაზე. მათი პოლიტიკა ყველა რელიგიისა და რწმენისადმი განსაკუთრებით მართლმადიდებლური ეკლესიისადმი იყო მიმართული. დაიწყო რელიგიური საზოგადოების საფუძვლების შერყევა. ხელისუფლებამ საქართველოს მართლმადიდებლური ეკლესია ყოფნა-არყოფნის ზღვარზე მიიყვანა, დააპატიმრეს საკათოლიკო საბჭოს მთელი შემადგენლობა. კათალიკოს-პატრიარქ ამბროსის მეთაურობით. დახურეს ათასზე მეტი ეკლესია, გააუქმეს ღვთისმსახურება, შეამცირეს მღვდლების, მონაზვნებისა და ეკლესიების რაოდენობა.
27. პოკოვნიკ კოცებუს ცნობები – ნაშრმში საუბარია რუსი პოლკოვნიკის კოცებუს ცნობები შემახიის შექის, შესახებ (XIX საუკუნე)
28. ედელვაისის კრახი – განხილულია ჩრდილოეთ კავკასიაში ფაშისტური გერმანიის დამარცხება, მისი უკან დახევა, კავკასიისდან მისი განდევნა.
29. ეთნიკური კონფლიქტების პრობლემა რუსეთ-საქართველოს ურთიერთობაში – სტატიაში განხილულია აფხაზეთისა და ოსეთის ეთნოკონფლიქტების პრობლემა და რუსეთის როლი ამ კონფლიქტებში.
30. ქალი და შეიარაღებული კონფლიქტები – სტატია მოიცავს საკითხებს ჰუმანიტარული სამართლის და მშვიდობის ინფრასტრუქტურის მშენებლობის პროცესებში ქალის როლს შეიარაღებულ კონფლიქტებში და მათი უფლებების მდგომარეობას.

31. დიპლომატია კონფლიქტი – განხილულია დიპლომატიის როლი კონფლიქტების დარეგულირებაში.
32. რელიგიური ფუნდამენტალიზმის პრობლემა თანამედროვე პოლიტიკაში – თემაში აღნიშნულია ფუნდამენტალიზმის პრობლემა დღევანდელ პოლიტიკაში.
33. რუსეთის ფაქტორი სირიის კრიზისში – სტატიაში განხილულია სირიის კრიზისის სპეციფიკა თანამედროვე ეტაპზე და რუსეთის ფაქტორი.
34. რელიგიური ფაქტორი გეოპოლიტიკურ პროექტებში – ნაშრომში განხილულია გეოპოლიტიკურ პროექტებში რელიგიის გავლენა თანამედროვე პოლიტიკაზე.
35. კომუნიკაციის პროცესის ფსიქოლოგიური ასპექტები – კომუნიკაცია ნებისმიერ ორგანიზმს – ოჯახის, ორგანიზაციის, სახელმწიფოს სიცოცხლისუნარიანობის საფუძველია. საყურადღებოა ერთი რამ, როდის იწყება კომუნიკაცია. კომუნიკაციის განვითარება იწყება დაბადებამდე, როცა ჩანასახს მუცელში დედის ხმა გაურკვეველად ესმის.
36. გენდერის გაშუქების პარადიგმები ქართულ მედიაში – გენდერის საკითხების გაშუქებას თანამედროვე ქართულ მედიაში ახასიათებს პროფესიული ნაკლოვანებები, რომელთა აღმოფხვრისათვის მიზანშეწონილია: აღნიშნულ თემაზე მოსახლეობისათვის სათანადო ინფორმაციის მიწოდება, ქალთა თვალსაზრისის წარმოჩენა. ქალისადმი ოჯახური ძალადობის პრობლემის გაშუქებისას პროფესიული სტანდარტების დაცვა, მოსალოდნელი ნეგატიური შედეგების თავიდან აცილება. ჟურნალისტებმა პუბლიკაციებსა და სიუჟეტებში არ უნდა გამოიყენონ სიძულვილის ენა, დისკრიმინაციული შედარებები, რომლებიც ხელს უწყობს გენდერული სტერეოტიპების დამკვიდრებას.
37. მეორე მსოფლიო ომის პიარტექნოლოგიები – მეორე მსოფლიო ომის პიარტექნოლოგიებიდან ყურადღებას იპყრობს პროპაგანდისტული იდეოლოგია, როგორც საბჭოთა კავშირის, ასევე ნაცისტური გერმანიის მხრიდან. რეკლამები, მხატვრული ფილმები, პოსტერები. ეორე მსოფლიო ომის დროს ბრენდები საომარ მდგომარეობასთან მორგებას ცდილობდნენ და იმდროინდელი შემოქმედება მთლიანად ომის თემაზე იყო აწყობილი, იქნებოდა ეს სტომატოლოგიური მომსახურება, სიგარეტის რეკლამა თუ კოსმეტიკა.
38. დისკურსიული პარადიგმები, როგორც საზოგადოებასთან ურთიერთობის ფორმა – განსჯის ნიმუშები და ფორმები(მხატვრული, პუბლიცისტური) საზოგადოებრივი აზრის ფორმირებას უწყობს ხელს; მკითხველს, მსმენელს ესმარება განსხვავებული პოზიციების გაცნობით მიიღოს სათანადო გადაწყვეტილება.
39. მწერლის დისკურიული დიალოგი, როგორც პიარფაქტორი – მწერლის დიალოგის მთავარი ხიბლი გამორჩეული განსჯა, გარესამყაროს მისეული აღქმა და მხატვრული აზროვნების ფორმებია, რომლებიც საზოგადოებასთან ურთიერთობისათვის ეფექტური და ეფექტიანი ფაქტორი ხდება.
40. ინფორმაციული ომი: ინფორმაციულ-ფსიქოლოგიური ზემოქმედების პარამეტრები– როდესაც ვლადპარაკობთ ევროკავშირის ინტერესებზე, ეს არის შეჯერებული თვალთახედვა ბრიუსელიდან. თუმცა ამის სიმბაფრის აღქმა ევროკავშირის

სხვადასხვა კუთხეში განსხვავებულია. იტალია-ესპანეთი-პორტუგალია მძაფრად არ აღიქვამს ჩვენთან (საქართველოსთან) ურთიერთობას, რადგან მისი სამეზობლო არის სამხრეთი. შესაბამისად, პოლონეთის და ბალტიისპირეთისათვის სამეზობლო არის აღმოსავლეთ პარტნიორების ქვეყნები. ამიტომ მათთან ჩვენ ბევრი ახსნა არ გვჭირდება, რადგან ბუნებრივი პარტნიორები არიან და საერთო ინტერესები გვაქვს

41. მწერლობის არსის წვდომის დისკურსიული პარადიგმები, როგორც საზოგადოებასთან ურთიერთობის ფორმა – საკითხი განხილულია უილიამ ფოლკნერის საჯარო გამოსვლების მიხედვით. ნობელიანტი მწერლის აზრი მწერლობის შესახებ დღესაც აქტუალური და გასათვალისწინებელია.
42. პოლიტიკური ლიდერის როლი სახელმწიფო მართვის სისტემაში – პოლიტიკური ლიდერი შემოიფარგლება ზოგადი და განსაკუთრებული ნიშნებით. ლიდერი ხასიათდება პირველ რიგში, სოციალური პირობებით, რაც განსაზღვრავს მის ინდივიდუალურ თავისებურებებს, აქვს სხვებისგან განსხვავებული ბუნებრივი და სოციალურ მახასიათებლები: ბიოლოგიური აგებულება, ხასიათი, ტემპერამენტი, ნიჭი, მიდრეკილებები, მიზნები. ლიდერის, როგორც პიროვნების ინდივიდუალობა დეტერმინირებულია. პოლიტიკური ლიდერი თავისი ეპოქის შვილია.
43. ქალის როლი თანამედროვე ეპოლიტიკასა და საჯარო მმართველობაში – ქალის როლი თანამედროვე პოლიტიკასა და საჯარო მმართველობაში მეტად აქტუალურია. საზოგადოებრივ ცნობიერებაში ქალი-პოლიტიკოსის შეფასების განსაკუთრებული კრიტერიუმები არსებობს. როგორც წესი მათ გაცილებით უფრო მაღალ პოლიტიკურ მოთხოვნებს უყენებენ, ვიდრე მამაკაც პოლიტიკოსებს. ქალებს პოლიტიკაში შემოაქვთ მთელი რიგი მნიშვნელოვანი ღირებულებები და დამატებითი კომპეტენტურობა. როგორც მსოფლიო გამოცდილებამ გვიჩვენა, ქალების პოლიტიკაში ინტეგრაცია შესაძლებელია განხორციელდეს ევალიტარული პოლიტიკის ფორმირების, ქალთა რეალური თანასწორობის საქმეში სახელმწიფოს წამყვანი პოლიტიკური პარტიებისა და საზოგადოებრიობის ფართო მასების როლის გაზრდის ხარჯზე.
44. -
45. -
46. -
47. მოსხენებაში განხილულია საქართველოში მოქმედი სექტების: ბაპტისტების, მოლოკნების, იეღოველების და სხვ. საქმიანობა და მათი დამოკიდებულება საქმიანობისადმი.
48. მოსხენებაში გაანალიზებულია მხატვრული სახეებისა და კინემატოგრაფიული გამოსახულებების, ლიტერატურულ ენისა და კინოენის თავისებურებანი; კინო როგორც უნივერსალური ენა; აბსტრაქცია და უნივერსალიზაცია; გამოსახულებებისა და ნიშების კომპოზიცია; - ის თუ რა კავშირია მხატვრულ წარმოსახვასა და კინემატოგრაფიულ ფანტაზიას შორის. განსაკუთრებული ყურადღება ეთმობა სიუჟეტური დროისა და კიდროის პრობლემებს. განხილულია მხატვრული რეალობისა და კინორეალობის კონსტრუირების მექანიზმები. ხატვრული გამონაგონისა და კინოილუზიის სტრუქტურა. ხატვრული ნაწარმოებისა და კნოს ნარატიული სტრუქტურის ელემენტები. მკითხველი და

მაყურებელი როგორც რეალობის დამკვირვებელი და თანაკონსტრუქტორი.

49. საუბარია ქალის როლზე ეროვნულ უსიშროებაში
50. მოხრობილია სამტრედიის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე მდებარე სოფელ ოფეთის ეკლესიის შესახებ.
51. ამ უკანანკნელ პერიოდში აფხაზეთის ლეგიტიმურმა მთავრობამ, მთავრობის თავმჯდომარის მოვალეობის შემსრულებელმა, ბატონმა ვახტანგ ყოლბაიამ და აფხაზეთის ა/რ განათლებისა და კულტურის მინისტრმა დიმიტრი ჯაიანმა, დღის წესრიგში დააყენეს აფხაზეთის კულტურული ფასეულობების დაცვისა და პოპულარიზაციის მიზნით კულტურულ ფასეულობათა სამსახურის შექმნის აუცილებლობის საკითხი. გადაწყდა, სამსახური აფხაზეთის ა/რ განათლებისა და კულტურის სამინისტროს დაქვემდებარებაში უნდა მოქცეულიყო, ამავე სამინისტროს მინისტრის ბატონი დიმიტრი ჯაიანის მითითებით დაიწყო სამსახურის შესაქმნელად საჭირო სამუშაოების განხორციელება. განისაზღვრა 3 საშტატო ერთეული, გამოცხადდა კონკურსი, შედეგად კულტურულ ფასეულობათა დაცვის სამსახურმა ფუნქციონირება დაიწყო 2015 წლის დასაწყისიდან. სამსახურმა 2015 წლის განმავლობაში აფხაზეთის კულტურული მემკვიდრეობის დაცვისა და პოპულარიზაციის მიზნით სამსახურის მიერ გადაღვა კონკრეტული ნაბიჯები, რაც გამოიხატა შემდეგში:

სამომავლოდ ემსახურება სრულყოფილი ინფორმაციის ბაზის შექმნას ოკუპირებული აფხაზეთის ტერიტორიაზე არსებულ კულტურული მემკვიდრეობის მდგომარეობასთან დაკავშირებით. კულტურულ ფასეულობათა დაცვის სამსახურმა საანგარიშო პერიოდში განახორციელა შემდეგი აქტივობები როგორც საბიუჯეტო აგრეთვე არასაბიუჯეტო დონისძიებების ფარგლებში.

52. საქართველოს სახელმწიფო სისტემისათვის უმნიშვნელოვანესია მაქსიმალურად შეუხამოს ქვეყნის მიზნები და ინტერესები საერთაშორისო გარემოში არსებულ პირობებს, სამართლებრივი სივრცის პარამეტრები არ უნდა ეწინააღმდეგებოდეს, როგორც საკუთარი საზოგადოების მოთხოვნილებებს, ასევე სხვა ქვეყნების სამართლებრივი სივრცეების პარამეტრებს, საქართველოს სახელმწიფო სისტემის უმნიშვნელოვანეს ნაკლად უნდა ჩაითვალოს ქვეყანაში ერთიანი საინფორმაციო სივრცისა და შესაბამისი ინფრასტრუქტურის უქონლობა.
53. თანამედროვე გლობალიზებულ პოსტინდუსტრიულ საზოგადოებაში, ინფორმაციის ეპოქაში, როდესაც იქმნება კაცობრიობის არსებობისათვის პრინციპულად სრულიად ახალ პირობები, დასაბამი ეძლევა ეკონომიკური და სოციალური პროცესების არნახულ ინტენსიფიკაციას როგორც გლობალურ, ისე ეროვნულ დონეებზე, იცვლება ადამიანის ცხოვრების წესიც კი, ცხადია, რომ შესაბამისად პოლიტიკური პარტიებიც მომავალში ვეღარ გაგრძელებენ ტრადიციული როლის შესრულებას, მოსალოდნელია კარდინალური ცვლილებებიც განიცადოს.
54. "ინფორმაციული უსაფრთხოების შესახებ" კანონით გათვალისწინებული უარყოფითი შედეგები და მტრის მიერ ქვეყნისთვის მიყენებული პირდაპირი

ზარალი (მაგალითად, ინფორმაციული ინფრასტრუქტურის ფიზიკური დაზიანების გამოსწორება და ინფორმაციული რესურსების აღდგენა) მაინც კიდევ შედარებით იოლი შესაფასებელი და მოსაგვარებელია. მაგრამ, ამ დროს, რუსეთ-საქართველოს ურთიერთობის სპეციფიკიდან გამომდინარე, გაცილებით ძნელი შესაფასებელია კრემლის მიერ ჩვენი ქვეყნის წინააღმდეგ წარმოებულ საინფორმაციო-ფსიქოლოგიურომში წაგების შედეგად მიღებული პოლიტიკური თუ იდეოლოგიური ზარალი, აუნაზღაურებელი კოლოსალური დანაკარგებით, ერთი რამ ფაქტია, საქართველოს ეროვნული უშიშროების უზრუნველყოფის პოლიტიკაში დილეტანტების მიერ გაკეთებული არასწორი აქცენტების გამო საქართველოს მოსახლეობის დიდი ნაწილია მოქცეული ჩვენს წინააღმდეგ გამოყენებული რუსეთის ამ მთავარი იარაღის მოქმედების არეალში. ამის ცოდნას და გააზრებას დიდი მნიშვნელობა აქვს ჩვენი ქვეყნის ინფორმაციული უშიშროების უზრუნველყოფისათვის.

55. ნაშრომში სამეცნიერო და პოლიტიკურ-პუბლიცისტური ხასიათის წყაროებისა და ლიტერატურაზე დაყრდნობით ანალიზდება საქართველოს ტერიტორიულ-სახელმწიფოებრივი მოწყობის პრობლემა აფხაზეთის რაკურსში. საზი ესმება აფხაზეთის თვითიდენტიფიკაციის საჭირო რეალობას, ისტორიული, პოლიტიკური და სამართლებრივი თვალსაზრისით და განხილულია ამ მიმართებით დამოუკიდებელი საქართველოს სხვადასხვა პრეზიდენტების (ზ. გამსახურდია, ე. შევარდნაძე, მ. სააკაშვილი) მიერ გადადგმული ნაბიჯები. ავტორი საგანგებოდ ეხება ახალი ხელისუფლების, მათ შორის პრეზიდენტ გ. მარგველაშვილის დამოკიდებულების საკითხს აფხაზეთი პრობლემის მოგვარებაში და ამ კონტექსტში ახლებურად არის გააზრებული ქართულ-აფხაზეთი ურთიერთობების პრობლემაც.
56. პოლიტიკოსთა, უმსხვილესი კაპიტალის წარმომადგენლების, პუბლიცისტების, მეცნიერთა და სხვების წიგნებში, საჟურნალო და საგაზეთო გამოცემებში, ასევე სხვადასხვა საერთაშორისო ფორუმების დისკუსიებში თუ სხვა შეხვედრებში, რამდენიმე ათეული წელია აქტიურად განიხილება საკითხი თანამედროვე კაპიტალიზმის ისტორიული ბედის შესახებ. 2012 წლის იანვარში შვეიცარიის ქალაქ დავოსში შეკრებილ მსოფლიო ეკონომიკურ ფორუმზე გაცხადდა, რომ დღევანდელი ფორმატით კაპიტალისტურმა სისტემამ თავისი თავი ამოწურა და არ ეწერება თანამედროვე მსოფლიოს მოდელში. გამოითქვა მოსაზრება, რომ კაპიტალიზმმა XX საუკუნეში დაამთავრა თავისი წარმატების დემონსტრირება და ეხლა იმდენად მოძველდა, რომ ნგრევით ემუქრება XXI საუკუნის საზოგადოებას.
57. კავკასია მუდამ გამოირჩეოდა განსხვავებული ხალხის, რელიგიისა და კულტურის მრავალფეროვნებით. მიუხედავად ასეთი სიჭრელისა, ეს რეგიონი რუსეთის ინტერესების სფეროში, ჯერ კიდევ კიევის რუსეთის ჩამოყალიბების დროს მოექცა. რუსეთის და კავკასიის დაპირისპირება, რომელიც გაიყინა სსრკ-ს პერიოდში, 1990-იან წლებში, მისი დაშლისთანავე "დაგვირგვინდა" ჩეჩნეთის ომებით და დაღესტნის კონფლიქტით. რუსეთმა საკმაოდ რთულად მოახერხა კონტროლის აღდგენა ჩეჩნეთში, მაგრამ დრომ კარგად აჩვენა რომ ეს არ ნიშნავდა კონფლიქტის დასასრულს. დღეს,

ისლამისტური ტერორისტული ორგანიზაცია, რომელსაც სათავეში უდგას დოკუ (დოკა) უმაროვი, აქტიურად იბრძვის ე.წ. კავკასიის საამიროს ეგიდით რათა გამოკვეთოს კავკასიის ეს ნაწილი რუსეთის ჩრდილოკავკასიური ტერიტორიებიდან. აღსანიშნავია ის, რომ დღესდღეობით ჩეჩნების გარდა ტერორიზმში ჩართული არიან ინგუშები, დაღესტნელები, ბალყარები, სხვა ადგილობრივი მუსლიმი ერები და არაბი "ისლამისტების მებრძოლები".

58. „ტეტჩერიზმი“ ერთგვარი პოლიტიკური მიმდინარეობა, პოლიტიკური აზროვნების სიტემაა, რომელიც ტეტჩერმა და მისმა თანაგუნდელებმა შექმნეს 1970-1990 - იან წლებში. ტეტჩერის ავტორიტარულმა პოლუიზმმა დადებითი როლი შეასრულა დიდი ბრიტანეთის ნაციონალური, პოლიტიკური თუ ეკონომიკური აღორძინების საქმეში. 1991 წლისათვის ინგლისი იქცა ძლიერ, მდიდარ და მწარმოებელ ქვეყანად – ასეთმა წარმატებამ თავად ბრიტანელებიც კი გააოცა.
59. მნიშვნელოვანია მიხაკო წერეთელის მიერ ბერლინში საქართველოს დამოუკიდებლობის დღის აღსანიშნავად გამართულ საზეიმო შეხვედრაზე წარმოთქმული სიტყვები (1918 და 1943 წელს), რადგან ამ ღირშესანიშნავ დღეს, ის ქვეყნის ფარგლებს გარეთ იმყოფებოდა (სხვადასხვა დროს, თავისი ქვეყნის სხვადასხვა პოლიტიკურ ვითრებაში). შესაბამისად, საინტერესოა მის მიერ წარმოთქმული სიტყვების შედარებითი ანალიზი. ის ორივე გამოსვლაში მომავლის იმედითაა გამსჭვალული. სჯერა, რომ დადგება დრო, როდესაც საქართველოში ახალი პრინციპები იქნება დამყარებული - ეროვნული მთლიანობის, სოციალური მშვიდობის და სამართლიანობის, პიროვნების თავისუფლების, შრომის და შემოქმედების პატივისცემის.
60. თანამედროვე ეტაპზე აქტიურად მიდის მსჯელობა საბჭოთა ტოტალიტარული რეჟიმის დროს საქართველოში არსებული რელიგიური გაერთიანებებისათვის მიყენებული ზიანის ნაწილობრივ ანაზღაურებასთან დაკავშირებული ზოგიერთი ღონისძიების განხორციელების წესთან დაკავშირებით. შესაბამისად, მეორე მსოფლიო ომის პერიოდში საქართველოში რელიგიის საკითხის მდგომარეობის განხილვა მეტად აქტუალურია. საბჭოთა პერიოდში საქართველოში, სხვა რესპუბლიკების მსგავსად, რელიგიურ გაერთიანებათა მდგომარეობა მეტად მძიმე იყო. XXს-ის 20-30-იან ოკუპაციის მძიმე წლებში ქართულმა ეკლესიამ ხელისუფლების მხრიდან დიდი დევნა-შევიწროება გადაიტანა. მეორე მსოფლიო ომის დროს საბჭოთა კავშირში შექმნილი ურთულესი პოლიტიკური ვითარებიდან გამომდინარე, ხელისუფლება შეეცადა მოსახლეობის სრული ძალის გამოყენებას მტრის წინააღმდეგ, რის გამოც რელიგიის საკითხისადმი მიდგომები შეცვალა. მეორე მსოფლიო ომის პერიოდში, საქართველოს ეკლესიის მიერ ომის საწინააღმდეგო პროპაგანდის გამო, ხელისუფლების მიდგომა რელიგიის საკითხისადმი მნიშვნელოვნად შეიცვალა.
61. თვითმმართველობის ახალი კოდექსის პროექტი არაერთ სიახლეს ითვალისწინებდა, ნაშრომში წარმოდგენილი მასალების საფუძველზე აშკარაა ადგილობრივი

თვითმმართველობის რეფორმის პროექტისადმი დიდი ინტერესი პოლიტიკოსების და საზოგადოების სხვადასხვა სფეროს წარმომადგენლების მხრიდან. საკითხის განხილვისას სხვადასხვაგვარი შეფასებები გამოიკვეთა. მმართველმა გუნდმა თვითმმართველობის ახალი კოდექსის შემუშავებისას, საპატრიარქოს და საზოგადოების გარკვეული ნაწილის მიერ კანონპროექტისადმი დაფიქსირებული პოზიციის გამო, გარკვეული კორექტივები შეიტანა რეფორმის მიმდინარეობისას.

62. XX საუკუნის დასაწყისში ქართული პოლიტიკური აზრის წარმომადგენლებსა და საზოგადოებას შორის კომუნიკაციის ძირითად საშუალებას პრესა წარმოადგენდა. საზოგადოება გაზეთის გაცნობის საშუალებით თვითონ აკეთებდა ნებისმიერი საკითხის, მათ შორის პოლიტიკური პროცესის, შესახებ ანალიზს და დასკვნებს. პოლიტიკური აზრის წარმომადგენლები პრესის საშუალებით მოქმედებდნენ. შესაბამისად, ამ პერიოდის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი წარმომადგენლის, მიხაკო წერეთელის პოლიტიკური ნააზრევი, როგორც საერთოდ იმ პერიოდისთვის იყო დამახასიათებელი, თავდაპირველად პრესაში იბეჭდებოდა, მას სწორად ჰქონდა არსებულ სინამდვილეში პრესის როლი გააზრებული. როგორც საზოგადოებასთან კომუნიკაციის ძირითად საშუალება. თუმცა, იყო ისეთი შემთხვევებიც, როდესაც პრესას საზოგადოების გაღიზიანების, დეზინფორმაციის და ნეგატიური დანიშნულების გარდა არავითარ პოზიტიური ადგილი არ ჰქონია. თავისი დროის გამომჩენილ მოაზროვნეს ბუნებრივია ყურადღების მიღმა არ დაუტოვებია ეს საკითხი, რადგან ეს პირდაპირ კავშირში იყო სწორედ ერის ინტერესებთან.
63. თანამედროვე ეტაპზე ქალთა პოლიტიკური თანამონაწილეობის ზრდის საკითხი აქტიურად განიხილება. მიღის ფართო დისკუსია იმის შესახებ, რომ გენდერული კვლევის საშუალებით წარმომადგენლობით ორგანოებში ქალთა ჩართულობის საშუალებით გაუმჯობესდება ქვეყანაში მიმდინარე პოლიტიკურ პროცესები, გაუმჯობესდება დემოკრატიის ხარისხი. თუმცა კვლევებს მოწინააღმდეგეებიც ჰყავს, რომელთა აზრით, ეს პროცესი მთელ რიგ უსიამოვნებას გამოიწვევს. არაერთი ხელისუფლების წამყვანი პოზიციის წარმომადგენელი ღიად გამოთქმავს თავის მოსაზრებას აღნიშნულ საკითხზე და აცხადებს, რომ გენდერული თანასწორობა და ქალთა გაძლიერების სტრატეგიული ბაზის კიდევ უფრო გაუმჯობესება ქვეყნის სამომავლო გეგმის ნაწილია.
64. თანამედროვე ეტაპზე საქართველოს მიზანი - ერთიანი დამოუკიდებელი პოლიტიკური ერთეულის სახით ახალ მსოფლიო წესრიგში დამკვიდრებაა. ქვეყნის ევროინტეგრაცია საგარეო პოლიტიკური პრიორიტეტებიდან შიდა პოლიტიკის პრიორიტეტად ტრანსფორმირდა. საკითხის ასე დაყენება სიახლე არ არის, ქვეყნის ევროპეიზაციის პროცესი საქართველოს მოსახლეობის ისტორიული არჩევანია, რადგან ეს საკითხი აქტიური განსჯის საგნად XX საუკუნის დასაწყისში, ჯერ კიდევ რუსული კოლონიური რეჟიმის პერიოდშიც იდგა. მ. წერეთელს ჰქონდა რა მკვეთრი დასავლური პოლიტიკური ორიენტაცია სამომავლო ურთიერთობის განსაზღვრისას იმედოვნებდა, რომ დასავლეთ

ეროპის სახელმწიფოების დახმარებით საქართველო უზრუნველყოფდა თავის დამოუკიდებლობას და ამასთანავე გახდებოდა ევროპის სახელმწიფოთა ღირსეული თანამშრომელი, იმ დიადი მიზნის მისაღწევად, რომელიც მათ ექნებოდათ საქართველოში, კავკასიაში და მათგან დაშორებულ იმ ქვეყნებში, საითკენაც გზა საქართველოზე გადიოდა. ამასთან, არაერთგზის აღნიშნავდა, რომ საქართველოს დამოუკიდებლად არსებობის, განვითარების და სხვა ქვეყნებთან თანამშრომლობის მაღალი პოტენციალი ჰქონდა.

65. მიმდინარე ეტაპზე, როდესაც საქართველო აქტიურად არის ჩართული „აღმოსავლეთ პარტნიორობის“ ფარგლებში განხორციელებულ ღონისძიებებში და პრეტენზია აქვს, რომ იყოს ლიდერი ევროინტეგრაციის გზაზე მიღწეული წარმატებების მიხედვით, მნიშვნელოვანია იმ დეტალების განხილვა, რომელიც საქართველოსა და ევროკავშირს შორის განხორციელდა, 2013 წლის ივლისში, ვილნიუსში, აღმოსავლეთ პარტნიორობის სამიტის ფარგლებში ასოცირების შესახებ შეთხმების პარაფირებიდან დღემდე. რადგან, ასოცირების 2014-2016 წლების დღის წესრიგის განხორციელება, მთელ რიგი რეფორმებით, საქართველოს ევროინტეგრაციისთვის უმნიშვნელოვანესია.
66. მოხსენება შეეხება ბიბლიოთეკის, როგორც არაკომერციული და კულტურულ-საგანმანათლებლო სფეროს იმიჯის ფორმირების საკითხებს. შეფასებულია როგორც შიდა, ასევე გარე იმიჯის ფაქტორები, ორგანიზაციის ხელმძღვანელისა და ცალკეული სტრუქტურების ხელმძღვანელთა, თანამშრომელთა როლი კეთილსასურველი იმიჯისა და რეპუტაციის შექმნაში.
67. მოხსენება ეხება ჟურნალ „ქართლოსის“ ერთ სტატიას, რომელშიც დასაბუთებულია უძველესი დროიდან მოყოლებული საქართველოს მზარდი გეოსტრატეგიული მნიშვნელობა, რასაც ქართველი ფაშისტების მოსაზრებით აქტუალობა არც II მსოფლიო ომის დროს დაუკარგავს.
68. ავტორის მიერ მოხსენებაში ის აზრია გატარებული, რომ ბერძნული და ხეთური ტრადიციების მოფსოსი, იგივე მადუვათა მცირე აზიის სამხრეთი ტერიტორიის ლუვიურ მოსახლეობას იმორჩილებს და ძლიერ სახელმწიფოს ქმნის.
69. მოხსენება ეხება გვიანხეთური ხანის კილიკიის პოლიტიკურ ისტორიას, რომელიც იეროგლიფურ-ლუვიური და ფინიკიური დამწერლობით შესრულებული ტექსტის მიხედვითაა გაანალიზებული და ასახავს ანტიასურული კოალიციის ბრძოლას ასურეთის ექსპანსიური პოლიტიკის წინააღმდეგ.
70. მოხსენება შეეხება თურქეთის ქალაქ ალანიისა და ავანოსის კერამიკის მუზეუმებში დაცულ ექსპონატებს. ავტორი თვლის, რომ ელინისტური და ადრე რომაული ხანის ქალთა საზოგადოებრივი მდგომარეობის განვითარება ცდება იმპერიის საზღვრებს და ორგანულად უკავშირდება ძველ ანატოლიურ ტრადიციებს.
71. სტუ-ში ჩატარდა მეოთხე საერთაშორისო სიმპოზიუმი თემაზე: „მეორე მსოფლიო ომი და სამხრეთ კავკასია“, რომელიც მიემდგვნა მეორე მსოფლიო ომის დასრულების 70-ე წლისთავს. ეს ომი საქართველოს ძალიან ძვირი დაუჯდა,

რადგანაც 70000-მდე წვევამდელი მონაწილეობდა მასში და მათ შორის იყვნენ საქართველოდან გაწვეული ქალებიც, რომელთაგან ბევრი სამუდამოდ დარჩა მარადისობაში და საკუთარი სიცოცხლაც კი გაწირეს სამშობლოს დასაცავად. მათგან თითოეუ ჩამოსათვლელეებია დარჩენილი ცოცხალი და დღეს ისინი სახელმწიფოსაგან უფრო მეტ ყურადღებას და პატივისცემას იმსახურებენ. მოხსენებაში საზი გაესვა იმ ფაქტორზე, რომ თანამედროვე გლობალურმა პრობლემებმა ქალის ფსიქიკაში დიდი რევოლუცია მოახდინა, იგი დღეს ე.წ. „შახიდის ქამრებით“ აღჭურვილნი მამაკაცების მსგავსად საშიშნი გახდნენ და ტერორისტებად ჩამოყალიბდნენ.

72. სტუ-ში ჩატარდა საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია: „მსოფლიო და გენდერი - 3“, ქალისა და კაცის თანასწორობა საქართველოში ოდითგანვე მოდის და არავის სასწავლებელი ამ საქმეში არ გვჭირს, ქართველი ყოველთვის გაგებით ეკიდებოდა გენდერულ საკითხს და ქალის უფლებებს იცავდა, მაგრამ ამ ბოლო დროს გაზრდილია საქართველოდან საზღვარგარეთ ოჯახების შესანახად წასული ქალების რაოდენობა, მაგრამ ამავე დროს გაიზარდა არაქართველი მოსახლეობის პროცენტული შემადგენლობა, განსაკუთრებით არაქრისტიანებისა, რომელთა შორის მოიაზრებიან ის ქალები, რომელთაც სჯიან რელიგიური ნიშნით და აიძულებენ ტრადიციების დაცვას... ამ კუთხით მართლაც საჭიროა გარკვეული ძალისხმევის წარმართვა, რათა საქართველოში მაცხოვრებელი არაქართველი ქალების გამო საერთო სურათი არ გამოიყურებოდეს ჩვენი ქვეყანა ნეგატიურ კონტექსტში.

73. თსუ-ში ჩატარებული საერთაშორისო კონფერენცია თემაზე: „ვილინიუსის სამიტოდან ბუქარესტის სამიტამდე“, მიემდგვნა საქართველოს ევროინტეგრაციის საკითხს. ამასთან ყურადღების მიღმა არ დარჩენილა ის საფრთხეები, რომელსაც ადგილი აქვს გლობალიზაციის ყოველსმომცველი შემოჭრის შემთხვევაში. გლობალისტების ყოველწლიურ შეკრებებს მუდმივად თან სდევს მათი ეკონომიკური ექსპანსიით უკმაყოფილო ანტიგლობალისტების ორგანიზებული გამოსვლები, მათი მომხრეები სტატისტიკურად იზრდება, რითაც კიდევ ერთხელ ირღვევა მითი გლობალიზაციის საყოველთაობისა და უძლეველობის შესახებ, რაც ჩვენთვის იმედის მომცემია თვითგადარჩენის გზაზე.

ბ) უცხოეთში

№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მოხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1	სოფო მიდელაშვილი, ჯემალ გახოკიძე	MANAGEMENT FEATURES OF SPECIAL REGIONS (BY HONG	3 აპრილი 2015 წელი, კიევი

		KONG EXAMPLE).	
2	I.Kveselava N.Babuadze M.Gurgenidze	Georgia – a country with Centeries long education traditions	The Global Conference on Education and Psychology (2015GCEP), Beijing, China,2015
3	ემილია ალავერდოვი	ღია საზღვრების პოლიტიკა	ჰუმბოლდტის უნივერსიტეტი, ბერლინი, გერმანია, 10-12 აპრილი
4	მანანა დარჩაშვილი	Globalization and Religion (Georgian Reality)	NGO “Society Initiatives Institute”, Globalization. Development and perspectives (Lviv, 14-15th of September, 2015)
<p>1. მოხსენების მიზანია კონფლიქტების დარეგულირების ახალი გზების ძიება, რომელიც მხოლოდ რეალპოლიტიკას დაემყარება. რეალპოლიტიკა კონფლიქტების მხოლოდ მშვიდობიანად გადაწყვეტის უაღტერნატივო და ერთადერთი სწორი გზაა. მიზნის მისაღწევად ომისა და ძალადობის გამოყენება უტოპიაა და მეტი არაფერი.</p> <p>4.საქართველოში არის რა საყოველთაო ნება - დემოკრატიის თანამედროვე გამოწვევების შესაბამისად მსოფლიოში და ქვეყანაში არსებული მოცემულობიდან, რელიგიური მრავალფეროვნებიდან გამომდინარე, შეიქმნას მათი მშვიდობიანი თანაცხოვრების პირობები, რაც სახელმწიფოს მხრიდან ქვეყანაში რელიგიის თავისუფლების დარეგულირების მიზნით კვლავ მთელი რიგი ღონისძიებების გატარებას საჭიროებს.</p>			

არქეოლოგიისა და საქართველოს ისტორიის დეპარტამენტი

სამეცნიერო ერთეულის ხელმძღვანელი - აკადემიკოსი ნანა ხაზარაძე

სამეცნიერო ერთეულის პერსონალური შემადგენლობა:

1. აკადემიკოსი ნანა ხაზარაძე
2. პროფესორი გივი ინანიშვილი (0.5 საშტატო ერთეული)

3. ასოცირებული პროფესორი მარინე მესხია (0.5 საშ.ერთეული)
4. ასოცირებული პროფესორი ნინო ზაალიშვილი (0.5 საშ.ერთეული)
5. ასოცირებული პროფესორი თამარ ხოსობაშვილი
6. ასოცირებული პროფესორი ხათუნა თოდაძე
7. ასოცირებული პროფესორი მანანა აბუთიძე
8. ასოცირებული პროფესორი ნათელა ჯორჯიკია
9. ასოცირებული პროფესორი მაია ქუთათელეძე
10. ასისტენტ პროფესორი ლამარა ასლამაზიშვილი
11. ასისტენტ პროფესორი დარეჯან ცუცქერიძე

II. 1. პუბლიკაციები

ა) საქართველოში

მონოგრაფიები

№	ავტორი/ავტორები	მონოგრაფიის სათაური	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	ლამარა ასლამაზიშვილი	ქართული ემიგრაციის ისტორიიდან, “ინგლისი, პოლონეთი”	უნივერსალი, 2015	გვ.163
2	ლამარა ასლამაზიშვილი	ქალის უფლებები ქორწინებისა და გარქონწინების დროს შუა საუკუნეების საქართველოში	უნივერსალი, 2015	გვ.55
ანოტაციები				
1. XX საუკუნის 20-იანი წლები საქართველოსთვის მძიმე იყო, როგორც საშინაო ისე საგარეო პოლიტიკაში. ამ პერიოდსთვის ევროპაში ემიგრანტ ქართველი სამხედროების მოღვაწეობა აქტუალური და საინტერესო იყო ქართული საელმწიფოს აღმშენებლობისთვის.				

ქართულ სამხედრო პირების მოღვაწეობა გაგრძელდა 30 წელი და მნიშვნელოვანი როლი შეასრულა შემდგომ საქართველოს განთავისუფლებისათვის ბრძოლაში. ქართული სამხედრო პოლიტიკური ემიგრაციის საქმიანობის ისტორია სრულიად არ არის შესწავლილი, ეს ნაშრომი იყო მცდელობა ამის გამოსწორების.

2. ნაშრომის მიზანია წერილობით წყაროებზე დაყრდნობით შესწავლილიყო ქალის უფლებები ქორწინებისა და გარქონწინების დროს შუა საუკუნეების საქართველოში, მისი უფლებები ქორწინების დროს და განქორწინების შემდეგ.

სახელმძღვანელოები

№	ავტორი/ავტორები	სახელმძღვანელოს სახელწოდება	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	ნანა ხაზარაძე	საქართველოს ძველი ისტორიის ქრესტომათია	საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის გამომცემლობა, თბილისი 2015	245 გვ.
2	ხათუნა თოღაძე	ქართული სამხედრო სახელმძღვანელო, მოვამზადე გამოსაქვეყნებლად		

ანოტაციები

1. საქართველოს ძველი ისტორიის ქრესტომათია
 საქართველოს ძველი ისტორიის ქრესტომათია, ფაქტობრივად, პირველად ქვეყნდება. მასში თავმოყრილია ძველადმოსავლური – ასურული, ურარტული, ძველსპარსული, ლურსმული, იეროგლიფურ-ლუვიური, ძველებრაული წერილობითი წყაროები. ძველბერძენ და ლათინ ავტორთა თხზულებებში დაცული ცნობები ძვ.წ.XII-ახ.წ.IV საუკუნის საქართველოს ისტორიის სხვადასხვა ასპექტების შესახებ. მოყვანილი წერილობითი წყაროები ფართოდაა კომენტარებული.

2. ხათუნა თოღაძე - სახელმძღვანელო მზადდება სამხედრო აკადემიისათვის.

სტატიები

№	ავტორი/ავტორები	სტატიის სათაური, ჟურნალის/კრებულის დასახელება	ჟურნალის/კრებულის ნომერი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
---	-----------------	---	--------------------------	--------------------------------	---------------------

1	ნანა ხაზარაძე	იოანე ნათლისმცემელი და საქართველო (ქართულ და ინგლისურ ენებზე), საერთაშორისო ქართველოლოგიური კონგრესი	მასალები I	საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის გამომცემლობა , თბილისი 2015	გვ.166-167
2	ნანა ხაზარაძე	К истории лувийских иероглифов (რეზიუმე ინგლისურ და რუსულ ენებზე), სამეცნიერო ჟურნალი “ანალები”	№1	გამომცემლობა “უნივერსალი”. თბილისი 2015	გვ. 21-28
3	ნანა ხაზარაძე (თანაავტორი ნ.ბახსოლიანი)	Luwian Hieroglyphs with the Representation of Women, საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის მაცნე, ისტორიის, არქეოლოგიის ეთნოლოგიის და ხელოვნების ისტორიის სერია, (რეზიუმე ქართულ და რუსულ ენებზე),	№2	საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის გამომცემლობა თბილისი, 2015.	გვ.73-77
4	ნანა ხაზარაძე (თანაავტორი თ.ხოხობაშვილი)	Связанные с антропогенезом религиозные верования и культурная традиция грузинского народа,(რეზიუმე რუსულ ენაზე) აკადემიკოს ივერი ფრანგიშვილის დაბადების 85-ე წლისთავისადმი მიძღვნილი საერთ.სამეცნიერო კონფერენცია	საინფორმაციო და კომპიუტერული ტექნოლოგიები, მოდელირება, მართვა, შრომები	საგამომცემლო სახლი “ტექნიკური უნივერსიტეტი” , თბილისი 2015	გვ.638-641

5	ნანა ხაზარაძე (თანაავტორი ნ.ბახსოლიანი)	Лувийские иероглифы, обозначающие числительные (რეზიუმე ქართულ და ინგლისურ ენებზე) “Ганатлеба”	2(13),	Грузинский Технический Университет, Ганатлеба Тбилиси 2015	с. 38-41
6	ნანა ხაზარაძე	Кимерийцы и Южный Кавказ, სამეცნიერო ჟურნალი “სვეტიცხოველი” (რეზიუმე ინგლისურ ენაზე)	№2		გვ.96-99
7	ნანა ხაზარაძე	“დიდი ექვთიმე”	#7(7652)	საქართველოს რესპუბლიკა, თბილისი 15.05.2015	გვ.17
8	ნანა ხაზარაძე	ბიბლიური მოსოხი, (რეზიუმე ინგლისურ ენაზე) (გადაცემულია გამოსაქვეყნებლად)		კავკასიის საერთაშო- რისო უნივერსიტე- ტის შრომები	10 გვ.
9	ნანა ხაზარაძე	ანთროპოგენეზი და გენდერის პრობლემები, (რეზიუმე ინგლისურ ენაზე)(გადაცემულია გამოსაქვეყნებლად)		საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი გამომცემლობა	6 გვ
10	ნანა ხაზარაძე (თანაავტორი თ.ხოხობა- შვილი)	პირველი მსოფლიო ომი და საქართველოს ისტორიის ზოგიერთი ასპექტი (გადაცემულია გამოსაქვეყნებლად)		საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი გამომცემლობა	8 გვ.
11	ნანა ხაზარაძე (თანაავტორი	1941-1945 წლების საქართველო და პირველი სასკოლო		საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი	8 გვ.

	თ.ხოსობა- შვილი)	სახელმძღვანელო საქართველოს ისტორიაში უფროს კლასებისათვის (გადაცემულია გამოსაქვეყნებლად)		გამომცემლობა	
12	ნანა ხაზარაძე (თანაავტორი ი.მელიქიშვილი)	ქართველთა პირველსაცხოვრისი ენობრივი მონაცემების კონტექსტში, წიგნში ქართველები, გადაცემულია გამოსაქვეყნებლად		გამომცემლობა “პალიტრა”	22 გვ.
13	მაია ქუთათელაძე	წარმართული რელიგიების შესწავლის საკითხისათვის, აკადემიკოს ივერი ფრანგიშვილის დაბადების 85 წლისთავისადმი მიძღვნილი საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია „საინფორმაციო და კომპიუტერული ტექნოლოგიები, მოდელირება, მართვა”, შრომები		თბილისი, საგამომცემლო სახლი „ტექნიკური უნივერსიტეტი	5 გვერდი
14	მაია ქუთათელაძე	ერთი არქეოლოგიური არტეფაქტის ისტორიისათვის სამეცნიერო ჟურნალი “სვეტიცხოველი”	№2	თბილისი, საგამომცემლო სახლი „ტექნიკური უნივერსიტეტი”	5 გვერდი
15	მაია ქუთათელაძე	ქართველი ქალები და 1832 წლის შეთქმულება, საერთაშორისო		თბილისი, საგამომცემლო სახლი „ტექნიკური	6 გვერდი გადაცემუ ლია დასაბუჟდა

		სამეცნიერო კონფერენცია „მსოფლიო და გენდერი – 3“ – შრომები		„უნივერსიტეტი“	დ
16	მანანა აბუთიძე	თბილისის მოსწავლე-ახალგაზრდობის სასახლე, რელიგია	წარმოებაშია	თბილისი, „მწვანე ველი“	8
17	ხათუნა თოღაძე	ქართული მონასტრები საზღვარგარეთ, გამოსაქვეყნებლად გადაცემულია			
18	დარეჯან ცუცქერიძე/ნინო პეტრიაშვილი	„კონფლიქტი-ორგანიზაციული მენეჯმენტის გამოწვევა“. მეზღვაურთა საერთაშორისო დღისადმი მიძღვნილი საერთაშორისო სამეცნიერო პრაქტიკული კონფერენციის „თანამედროვე მენეჯმენტი: პრობლემები, ჰიპოთეზები, კვლევები“ კრებული (გადაცემულია დასაბუჯდად)		საქართველო, ბათუმი, ბათუმის ნავიგაციის სასწავლო უნივერსიტეტი.	
19	დარეჯან ცუცქერიძე/ნინო პეტრიაშვილი	გენდერული თანასწორობა თუ ფემინიზაცია – ქალი თავდაცვის მინისტრები (ევროპის ოთხი ქვეყნის მაგალითზე), საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენციის		საქართველო, თბილისი, საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი.	

		„მსოფლიო და გენდერი“-3 შრომები (გადაცემულია დასაბეჭდად).			
<p style="text-align: center;">ანოტაციები</p> <p style="text-align: center;">1. იოანე ნათლისმცემელი და საქართველო</p> <p>ჩატარებული კვლევა-ძიებების შედეგად ავტორი იმ დასკვნამდე მიდის, რომ პილიგრიმულ ლიტერატურაში ქართველებისათვის შერქმეული ტერმინი “იოანეს ქვეყნის ქრისტიანები” არა საქართველოს მეფეს დავით VIII-ს უკავშირდება როგორც ამას ზოგიერთი ავტორი ვარაუდობდა, არამედ იოანე ნათლისმცემელს.</p> <p style="text-align: center;">2. К истории лувийских иероглифов</p> <p>მევენახეობა-მეღვინეობის აღმნიშვნელი ლუვიური იეროგლიფის შესწავლის საფუძველზე გამოთქმულია თვალსაზრისი იმის თაობაზე, რომ ლუვიურ იეროგლიფული დამწერლობის შემქმნელნი სრულად ფლობდნენ ინფორმაციას ძველი ანატოლიის ისეთი მიწათმოქმედების ისეთი მნიშვნელოვანი დარგის შესახებ, როგორცაა მევენახეობა, მეღვინეობა.</p> <p style="text-align: center;">3. Luwian Hieroglyphs with the Representation of Women</p> <p>გენდერულ პრობლემატიკასთან დაკავშირებით ლუვიური იეროგლიფების სემანტიკური კოდები, ფაქტობრივად, პირველადაა შესწავლილი და ნაჩვენებია ის დისბალანსი, რომელიც ქალისა და მამაკაცის სოციალურ სქესთა შორის არსებობდა.</p> <p style="text-align: center;">4. Связанные с антропогенезом религиозные верования и культурная традиция грузинского народа</p> <p>მსოფლიოს ხუთ კონტინენტზე ანთროპოგენეზთან დაკავშირებული რელიგიური რწმენა-წარმოდგენების შესწავლისა და ამავე საკითხზე ქართული კულტურული ტრადიციის შედარებითი ანალიზის საფუძველზე ნაჩვენებია, რომ ქართულ სინამდვილეში მიწისაგან ადამიანის შესაქმეს შესახებ კონცეფცია ტრანსფორმირებული სახით დღემდეა შემონახული.</p> <p style="text-align: center;">5. Лувийские иероглифы, обозначающие числительные</p> <p>ქართულ ისტორიოგრაფიაში პირველადაა შესწავლილი ლუვიურ იეროგლიფური რიცხვითი სახელები. დადგენილია მათი სიმბოლიკა და გამოყენების შეზღუდული არეალი.</p> <p style="text-align: center;">6. Кимерийцы и Южный Кавказ</p> <p>ძვ.წ VIII საუკუნის ასურული, ლურსმული, სადაზვერვო ხასიათის დოკუმენტებისა და მეფეთა წარწერების ანალიზის, ასევე სამხრეთ-კავკასიის ამ ეპოქის ისტორიის ძირითადი მახასიათებლების გათვალისწინებით მიღებულია დასკვნა, რომლის</p>					

თანახმადაც გამირის ქვეყანა (კიმერიელების ქვეყანა) ქვემო ქართლის ტერიტორიაზეა მოსათავსებელი.

7. ბიბლიური მოსოხი

“ბიბლიის” და მასზე დამოკიდებული წერილობითი წყაროების ანალიზისა და ურთიერთ შეჯერების შედეგად სტატიაში ნაჩვენებია, რომ ბიბლიური მოსოხის, მოსოხენების, მესხენების, გვიანდელი კაბადოკიის ტერიტორიაზე ლოკალიზაცია სრულად პასუხობს ჰეკატე მილეტელის და ჰეროდოტე ჰალიკარნასელის თხზულებებში შემონახულ ცნობებს კაბადოკიაში, დღევანდელ ტოკატ-ყარახისარ-გიუმუშხანეს არეალში მოსხების (მესხების) განსახლების შესახებ.

8. ანთროპოგენეზი და გენდერის პრობლემები

ჩატარებული კვლევა-ძიებების შედეგად ავტორი იმ დასკვნამდე მიდის, რომ სოციალურ სქესთა უფლებათა უთანასწორობის კონცეფციის გენეზისი ანთროპოგენეზთან დაკავშირებულ რელიგიურ რწმენა-წარმოდგენებშია საძიებელი.

9. პირველი მსოფლიო ომი და საქართველოს ისტორიის ზოგიერთი ასპექტი

ავტორის აზრით, ანტიკურ და შუასაუკუნეების სამყაროში გავრცელებული თეზაიმის თაობაზე, რომ კლიო ისტორიისა და საგმირო ეპოსის მუზა ომის დროს სდუმს 1914-1918 წლის საქართველოს ისტორიის მაგალითზე მართებული არ არის. ამ წლებში ივანე ჯავახიშვილისა და ქართველ მოღვაწეთა მიერ ჩატარებული შრომატევადი კვლევა-ძიებანი იმის მოწმობაა, რომ სწორედ ამ წლებში საქართველოში ჩაყარა საფუძველი საისტორიო მეცნიერების განვითარების ერთ-ერთ უმნიშვნელოვანეს ახალ ეტაპს.

10. 1941-1945 წლების საქართველო და პირველი სასკოლო სახელმძღვანელო საქართველოს ისტორიაში უფროსი კლასებისათვის

საუბარია 1943 წელს ივანე ჯავახიშვილის, ნიკოლოზ ბერძენიშვილის, სიმონ ჯანაშიას ავტორობით და სიმონ ჯანაშიას რედაქტორობით გამოქვეყნებულ საქართველოს ისტორიის პირველ სახელმძღვანელოზე უფროსი კლასებისათვის. ნაჩვენებია ის გზა, რომელიც ქართველმა მეცნიერებმა ამ უმნიშვნელოვანესი სახელმძღვანელოს შექმნამდე გაიარეს, ასევე მე-2 მსოფლიო ომის წლებში სტუდენტი ახალგაზრდობისათვის და საერთოდ საზოგადოებისათვის საქართველოს ისტორიის შესწავლის და პოპულარიზაციის განსაკუთრებულ მნიშვნელობაზე.

11. “დიდი ექვთიმე”

სტატია ეძღვნება 2015 წელს გამოქვეყნებულ სქელკანიან სამეცნიერო სტატიების კრებულს სადაც სრულიად ახალი საარქივო მასალების მონაცემთა საფუძველზე დიდი ქართველის ექვთიმე თაყაიშვილის ცხოვრებისა და მოღვაწეობის სხვადასხვა

მხარეებს ახალი შუქი მოეფინა.

12. ქართველთა პირველსაცხოვრისი ენობრივი მონაცემების კონტექსტში

სამხრეთ კავკასიის ტერიტორიაზე ქართველთა ავტოქტონობის დამადასტურებელ ფაქტორად სრულყოფილადაა გამოყენებული, როგორც რეკონსტრუირებული ქართული ფუძე-ენის ასევე ქართული, მეგრული, მეგრულ-ჭანური, სვანური ენების მონაცემები, ასევე ქართულ ენაში დაუნჯებული შუმერული, სემიტური, ხურიტული, ინდოევროპული, ურარტული ენების ნასესხობანი.

13. წარმართული რელიგიების შესწავლის საკითხისათვის

მონოთეისტური ნიშნით გამორჩეული წინაქრისტიანული რელიგიების კვლევა და მათი ქრისტიანობასთან მსგავსების ასპექტების განსაზღვრა ყოველთვის წარმოადგენდა ისტორიული მეცნიერების ინტერესის საგანს. საყოველთაოდ გავრცელებული წარმართული რელიგიების შესწავლისა და მათი ქართველთა უძველესი რწმენა-წარმოდგენების ჭრილში წარმოდგენის პროცესში ფართოდ გამოვიყენეთ არქეოლოგიური და ეთნოგრაფიული მასალა. საქართველოს ტერიტორიაზე გავრცელებული გვიანრომაული მითრიაზმი ირანული მაზდეანობის მსგავსად საკმაოდ ახლოსაა მონოთეისტურ რელიგიასთან ისევე, როგორც თვით მითრას კულტს ბევრი საერთო აქვს ქრისტესთან. ამ საკითხებს, კონკრეტულად, ქართველთა წარმართობაში მითრას კულტის არსებობის მეცნიერულ დასაბუთებას ეძღვნება აღნიშნული გამოკვლევა.

14. ერთი არქეოლოგიური არტეფაქტის ისტორიისათვის

საქართველოს ტერიტორიაზე ანტიკური ხანის მედლების (მედალიონების) აღმოჩენის სულ რამდენიმე შემთხვევა დაფიქსირდა. მათ შორის გამორჩეულია მცხეთაში მიკვლეული ანტინოეს გამოსახულებიანი ბრინჯაოს მედალიონი, რომლის ანალიზი არქეოლოგიური არტეფაქტის მფლობელის სოციალური კუთვნილების შესახებ გარკვეული დასკვნების გაკეთების საშუალებას იძლევა. არანაკლებ მნიშვნელობისაა ამ უნიკალური ნივთის ქართლის სამეფოს ტერიტორიაზე მოხვედრის დროისა და გარემოებების განსაზღვრა. სწორედ აღნიშნული პრობლემების კვლევას ეძღვნება ნაშრომი.

15. ქართველი ქალები და 1832 წლის შეთქმულება

1832 წლის შეთქმულებაში ეროვნული მუხტის მიმცემი ქართული არისტოკრატის წარმომადგენლები, განსაკუთრებით სამეფო ოჯახის წევრები და მათი უახლოესი ნათესავები იყვნენ. მასალი სიმცირის გამო შეთქმულთა შორის ქალბატონების როლი ნაკლებადაა გამოკვეთილი და შესწავლილი. მონაწილეებს შორის ქალები უმცირესობას წარმოადგენდნენ, თუმცა მათი ღვაწლი და თავდადება

გამორჩეულ პატივისცემას იმსახურებს.

16. მ.აბუთიძე

სტატია განიხილავს თბილისის მოსწავლე-ახალგაზრდობის სასახლის ისტორიას, მრავალჯერადი არქიტექტურული და ფუნქციური გადაკეთებების რიგს და ამ გადაკეთებების ხუროთმოძღვრულ კონტექსტს, ასახულს რუსთაველის პროსპექტის განაშენიანებაში.

17. ქართული მონასტრები საზღვარგარეთ

ნაშრომი ეძღვნება საზღვარგარეთ არსებულ ქართულ მონასტრებში შექმნილ კულტურულ მემკვიდრეობას (ბიზანტიასა და პალესტინაში არსებული მონასტრები).

18. კონფლიქტი-ორგანიზაციული მენეჯმენტის გამოწვევა

სტატიაში კონფლიქტი - ორგანიზაციული მენეჯმენტის გამოწვევა ავტორებმა განიხილეს დღეისათვის ერთ-ერთი აქტუალური საკითხი კონფლიქტი – ორგანიზაციის ძირითადი გამოწვევა. ნაშრომის შესავალ ნაწილში საუბარია თანამედროვე პირობებში ორგანიზაციის მნიშვნელობაზე, აქცენტი კეთდება ორგანიზაციულ კულტურაზე. ხოლო ნაშრომის ძირითად ნაწილში საუბარია კონფლიქტისა და ორგანიზაციის, როგორც ცოცხალი ორგანიზმის ურთიერთმიმართებაზე. ორგანიზაციში კონფლიქტის გამომწვევ მრავალმხრივ ფაქტორებზე, ორგანიზაციული კონფლიქტების ტიპებზე, ორგანიზაციაში არსებული კონფლიქტების დადებით და უარყოფით მხარეებზე, შედეგებზე, ორგანიზაციული კონფლიქტის ფუნქციებზე და ა.შ. კონფლიქტის მმართვეის მნიშვნელობაზე პერსონალის ეფექტურად მმართვეის თვალსაზრისით. ნაშრომის დასკვნით ნაწილში შეჯამებულია ძირითადი თვალსაზრისები და გაცემულია რეკომენდაციები.

19. გენდერული თანასწორობა თუ ფემინიზაცია – ქალი თავდაცვის მინისტრები

ნაშრომში გენდერული თანასწორობა თუ ფემინიზაცია? ევროპის ოთხი ქვეყანის ქალი თავდაცვის მინისტრების მაგალითზე, განვიხილეთ და ერთმანეთს შევადერეთ ევროპის ოთხ ქვეყანაში გერმანიას, ფინეთს, ესპანეთსა და იტალიაში გენდერული თანასწორობის მისაღწევად გადადგმული ნაბიჯები; ქალთა რაოდენობა გადაწყვეტილების მიმღებ თანამდებობებზე პარლამენტსა და მინისტრთა კაბინეტში; პირველი ქალი მინისტრისა და პირველი ქალი თავდაცვის მინისტრის დანიშვნის თარიღები. გამოვიყენეთ ჰოფსთიდის მასკულინური შკალის მონაცემები, შევისწავლეთ აღნიშნული ქვეყნების თავდაცვის მინისტრი ქალების ბიოგრაფიული მონაცემები და ნაშრომში გამოვყავით საერთო ნიშან-თვისებები. ეს ყოველივე დაგვეხმარა ანალიზსა და დასკვნების გამოტანაში. მიუხედავად საკანონმდებლო დონეზე გატარებული მრავალი ღონისძიებისა (კვლევითი

სისტემა, თანასწორობის პოლიტიკა და სხვ.), გენდერული თანასწორობა ჯერ ისევ განვითარების პროცესშია, რადგან იგი არა მხოლოდ სქესთა შორის ბალანსს, არამედ ორივე მხარის მიერ გენდერული თანასწორობის პრინციპების თანაბარ აღიარებასა და გაცნობიერებას გულისხმობს. ქალთა დანიშვნა თავდაცვის მინისტრის თანამდებობაზე უკავშირდება გენდერული თანასწორობის პოლიტიკის დახვეწას. ვფიქრობთ, ეს გენდერული თანასწორობის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი ეტაპია, როდესაც შესაძლებლობა, რომ ადამიანებს სქესის განურჩევლად თვითრეალიზაციის საშუალება მიეცეთ იზრდება და ჩვენ მიერ განხილული მაგალითები ამის ნათელი დადასტურებაა.

II. 2. პუბლიკაციები:

ბ) უცხოეთში

სტატიები

№	ავტორი/ ავტორები	სტატიის სათაური, ჟურნალის/კრებულის დასახელება	ჟურნალის/ კრებულის ნომერი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	დარეჯან ცუცქირიძე/ ნინო პეტრიაშვილი	Commonly Misused Terms: War, Armed Conflict, Civil war and Military Coup D'Etat საერთაშორისო კონფერენციის „ეროვნული და საერთაშორისო უსაფრთხოება და თანამედროვე მსოფლიოს გამოწვევები, „ომი და შეიარაღებული კონფლიქტი დიღემები და გამოწვევები“ კრებული (გადაცემულია დასაბეჭდად)		სახელმწიფო თავდაცვის უნივერსიტეტი, ვარშავა, პოლონეთი.	
ანოტაციები					
დ.ცუცქირიძე - სტატიაში Commonly Misused Terms: War, Armed Conflict, Civil war and Military Coup D'Etat ავტორები საუბრობენ კონკრეტული ტერმინოლოგიის სწორად გამოყენების					

მნიშვნელობაზე, საჭიროებასა და აუცილებლობაზე, რაც ძირითადად განპირობებულია ზოგჯერ ტერმინთა აღრევითა და არასწორი გამოყენებით. საკითხიდან გამომდინარე განიხილავენ შემდეგ ტერმინებს: შეიარაღებული კონფლიქტი, ომი, სამოქალაქო ომი, სამხედრო გადატრიალება. ტერმინთა ანალიზისათვის ავტორებმა გამოიყენეს კლასიკური განმარტებები. ავტორებს მიაჩნიათ, რომ ტერმინთა სწორი გამოყენება, სწორი კლასიფიკაცია, უპირველეს ყოვლისა, ხელს უწყობს პრობლემის ზუსტ დიაგნოზირებას, რაც წინაპირობაა კონფლიქტის პრევენციის, დარეგულირების და ა.შ.

III. 1. სამეცნიერო ფორუმების მუშაობაში მონაწილეობა

ა) საქართველოში

№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მომხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1	ნანა ხაზარაძე	იოანე ნათლისმცემელი და საქართველო (ქართულ და ინგლისურ ენებზე),	თბილისი 2015 11-13 ნოემბერი, საერთაშორისო ქართველოლოგიური კონგრესი, მასალები I
2	ნანა ხაზარაძე (თანაავტორი თ.ხოსობაშვილი)	Связанные с антропогенезом религиозные верования и культурная традиция грузинского народа,(რეზიუმე რუსულ ენაზე)	თბილისი 2015 3-5 ნოემბერი, აკადემიკოს ივერი ფრანგიშვილის დაბადების 85-ე წლისთავისადმი მიძღვნილი საერთ.სამეცნიერო კონფერენცია, საინფორმაციო და კომპიუტერული ტექნოლოგიები, მოდელირება, მართვა,

			შრომები
3	ნანა ხაზარაძე	ბიბლიური მოსოხი, (რეზიუმე ინგლისურ ენაზე)	თბილისი 2015 6 ნოემბერი კავკასიის საერთაშორისო უნივერსიტეტის შრომები, სამეცნიერო კონფერენცია თემაზე:“საქართველოს ეკლესია, გუშინ, დღეს”
4	ნანა ხაზარაძე	ანთროპოგენეზი და გენდერის პრობლემები, (რეზიუმე ინგლისურ ენაზე)	თბილისი 2015, 23 ოქტომბერი, საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია “მსოფლიო და გენდერი“-3, საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი გამომცემლობა
5	ნანა ხაზარაძე (თანაავტორი თ.ხოსობაშვილი)	პირველი მსოფლიო ომი და საქართველოს ისტორიის ზოგიერთი ასპექტი	თბილისი 2015 3-4 ივნისი, IV საერთაშორისო სამეცნიერო სიმპოზიუმი “ მეორე მსოფლიო ომი და სამხრეთ კავკასია”, საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი გამომცემლობა
6	ნანა ხაზარაძე	მთვარის აღმნიშვნელი ლუვიური იეროგლიფის ისტორიისათვის	თბილისი 2015 10-12 ნოემბერი, ივანე ჯავახიშვილის სახ. თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის, ისტორიისა და ეთნოლოგიის ინსტიტუტის საქართველოს ეთნოლოგიის განყოფილება, გიორგი ჩიტაიას დაბადებიდან 125 წლისთავისადმი მიძღვნილი

			სამეცნიერო კონფერენცია, ეთნოლოგია გუშინ და დღეს: კულტურის კვლევის პრობლემები
7	ნანა ხაზარაძე	ძველი ანატოლიის სამხედრო საქმის ისტორიისათვის	თბილისი 2015 28 ნოემბერი, ყოველწლიური საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია “ხელისუფლება და საზოგადოება”, სტუ ბიზნეს ინჟინერინგის ფაკულტეტი.
8	ნანა ხაზარაძე	“არიან ქართლი”	თბილისი 2015 26 ნოემბერი, საქართველოს საპატრიარქოს წმინდა ანდრია პირველწოდებულის სახელობის ქართული უნივერსიტეტის სამეცნიერო კონფერენცია მიზღვნილი მანგლელი მიტროპოლიტია ანანია ჯაფარიძის წიგნის “არიან ქართლის” განხილვისადმი
9.	G. Inanishvili T. Badzoshvili B. Amaglobeli	South Caucasus in ansient metallurgical working sistem of Fore Asia (III-I millennium B. C.) 2 nd International Conferense Modern Technologies and Methods of inorganic materials science. Proceedings. Tbilisi, 2015 (132-141).	24 აპრილი, 2015 წელი, თბილისი
10	მაია ქუთათელაძე	II ფრონტის თემა „დიდი სამეულის“ შეხვედრებზე, საერთაშორისო სამეცნიერო სიმპოზიუმი „მეორე მსოფლიო ომი და სამხრეთ	თბილისი, სტუ 2015

		კავკასია”	
11	მაია ქუთათელაძე	წარმართული რელიგიების შესწავლის საკითხისათვის, აკადემიკოს ივერი ფრანგიშვილის დაბადების 85 წლისთავისადმი მიძღვნილი საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია „საინფორმაციო და კომპიუტერული ტექნოლოგიები, მოდელირება, მართვა”	თბილისი, სტუ 2015
12	მაია ქუთათელაძე	ქართველი ქალები და 1832 წლის შეთქმულება, საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია „მსოფლიო და გენდერი – 3”	თბილისი, სტუ 2015
13	მაია ქუთათელაძე	ერთი არქეოლოგიური არტეფაქტის ისტორიისათვის, ყოველწლიური საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია „ხელისუფლება და საზოგადოება”	თბილისი, სტუ 2015
14	ნათელა ჯორჯიკია	საქართველოს სსრ საგარეო საქმეთა სახალხო კომისარიატის შექმნის ისტორიიდან(XX საუკუნის 40 იანი წლები)	26-27 ივნისი, საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი
15	თამარ ხოსობაშვილი	ქართლის დედაქალაქის მცხეთიდან თბილისში გადატანის ისტორიისათვის	სტუ, თბილისი 2015, 28 ნოემბერი, ყოველწლიური საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია “ხელისუფლება და საზოგადოება”, სტუ ბიზნეს ინჟინერინგის ფაკულტეტი.

16	თამარ ხოსობაშვილი	არისტოფანე და ბერძენ ქალთა ამბოხი	სტუ. თბილისი 2015, 23 ოქტომბერი, საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია “მსოფლიო და გენდერი”-3, საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი
17	მარინე მესხია (თანაავტორი ნ.ზაალიშვილი)	“უკანასკნელი ომი” ქართველთა გმირობის ამსახველი ფურცლები	თბილისი, სტუ 2015 3-4 ივნისი IVსაერთაშორისო სამეცნიერო სიმპოზიუმი მეორე მსოფლიო ომი და სამხრეთ კავკასია
18	მარინე მესხია	“შტრიხები საქართველოს დელოფლების მოღვაწეობიდან”	თბილისი, სტუ 2015 23 ოქტომბერი საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია “მსოფლიო და გენდერი”-3
19	ნინო ზაალიშვილი (თანაავტორი ნ.გომართელი)	ქართველი დიპლომატი ქალი გულჩარა	თბილისი, სტუ 2015 23 ოქტომბერი, საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია “მსოფლიო და გენდერი”-3
20.	დარეჯან ცუცქირიძე /ნინო პეტრიაშვილი	შეიარაღებული კონფლიქტები როგორც გამოწვევა მშვიდობისათვის (მეორე მსოფლიო ომის მაგალითზე).	საქართველო, თბილისი, საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი.
21	დარეჯან ცუცქირიძე /ნინო პეტრიაშვილი	„კონფლიქტი ორგანიზაციული მენეჯმენტის გამოწვევა“. მეზღვაურთა საერთაშორისო დღისადმი მიძღვნილი I საერთაშორისო სამეცნიერო პრაქტიკული კონფერენცია	- საქართველო, ბათუმი, ბათუმის ნავიგაციის სასწავლო უნივერსიტეტი, 24-25 ივნისი, 2015

		„თანამედროვე მენეჯმენტი: პრობლემები, პიპოტეზები, კვლევები“	
22	დარეჯან ცუცქერიძე /ნინო პეტრიაშვილი	გენდერული თანასწორობა თუ ფემინიზაცია – ქალი თავდაცვის მინისტრები (ევროპის ოთხი ქვეყნის მაგალითზე), საერთაშორისო სამაცნიერო კონფერენცია „მსოფლიო და გენდერი“-3,	საქართველო, თბილისი, საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი, 23.10.2015
23	დარეჯან ცუცქერიძე /ნინო პეტრიაშვილი	გლობალიზაცია და მისი გავლენა შიდა პოლიტიკურ კრიზისზე. საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია „ხელისუფლება და საზოგადოება“.	საქართველო, თბილისი, საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი, 28. 11. 2015.
<p>მოსხენებათა ანოტაციები</p> <p>1. იოანე ნათლისმცემელი და საქართველო</p> <p>ჩატარებული კვლევა-ძიებების შედეგად ავტორი იმ დასკვნამდე მიდის, რომ პილიგრიმულ ლიტერატურაში ქართველებისათვის შერქმეული ტერმინი “იოანეს ქვეყნის ქრისტიანები” არა საქართველოს მეფეს დავით VIII-ს უკავშირდება როგორც ამას ზოგიერთი ავტორი გარაუდობდა, არამედ იოანე ნათლისმცემელს.</p> <p style="text-align: center;">2. Связанные с антропогенезом религиозные верования и культурная традиция грузинского народа</p> <p>მსოფლიოს ხუთ კონტინენტზე ანთროპოგენეზთან დაკავშირებული რელიგიური რწმენა-წარმოდგენების შესწავლისა და ამავე საკითხზე ქართული კულტურული ტრადიციის შედარებითი ანალიზის საფუძველზე ნაჩვენებია, რომ ქართულ სინამდვილეში მიწისაგან ადამიანის შესაქმნის შესახებ კონცეფცია ტრანსფორმირებული სახით დღემდე შემონახული</p> <p style="text-align: center;">3. ბიბლიური მოსოხი</p> <p>“ბიბლიის” და მასზე დამოკიდებული წერილობითი წყაროების ანალიზისა და ურთიერთ შეჯერების შედეგად სტატიაში ნაჩვენებია, რომ ბიბლიური მოსოხის, მოსოხენების, მესხენების, გვიანდელი კაბადოკიის ტერიტორიაზე ლოკალიზაცია სრულად პასუხობს ჰეკატე მილეტელის და ჰეროდოტე ჰალიკარნასელის თხზულებებში შემონახულ ცნობებს კაბადოკიაში, დღევანდელ ტოკატ-ყარახისარ-გიუმუშხანეს არეალში მოსხების (მესხების) განსახლების შესახებ.</p>			

4. ანთროპოგენეზი და გენდერის პრობლემები

ჩატარებული კვლევა-ძიებების შედეგად ავტორი იმ დასკვნამდე მიდის, რომ სოციალურ სქესთა უფლებათა უთანასწორობის კონცეფციის გენეზისი ანთროპოგენეზთან დაკავშირებულ რელიგიურ რწმენა-წარმოდგენებშია საძიებელი.

5. პირველი მსოფლიო ომი და საქართველოს ისტორიის ზოგიერთი ასპექტი

ავტორის აზრით, ანტიკურ და შუასაუკუნეების სამყაროში გავრცელებული თეზა იმის თაობაზე, რომ კლიო ისტორიისა და საგმირო ეპოსის მუზა ომის დროს სდუმს 1914-1918 წლის საქართველოს ისტორიის მაგალითზე მართებული არ არის. ამ წლებში ივანე ჯავახიშვილისა და ქართველ მოღვაწეთა მიერ ჩატარებული შრომატევადი კვლევა-ძიებანი იმის მოწმობაა, რომ სწორედ ამ წლებში საქართველოში ჩაეყარა საფუძველი საისტორიო მეცნიერების განვითარების ერთ-ერთ უმნიშვნელოვანეს ახალ ეტაპს.

6. მთვარის აღმნიშვნელი ლუვიური იეროგლიფის ისტორიისათვის

მომხსენებლის თვალსაზრისით იეროგლიფურ ლუვიურ დამწერლობაში დადასტურებული მთვარის გამოსახულების ინტერპრეტაციისათვის საყურადღებოა, ერთი მხრით, ხათუ ხეთური მითი “ციდან ჩამოვარდნილი მთვარის შესახებ” და მეორე მხრით, შემერულ აქადური რწმენა წარმოდგენები ქვესკნელში მთვარის წარმოშობისა და ცაზე მისი აბრძანების შესახებ.

7. ძველი ანატოლიის სამხედრო საქმის ისტორიისათვის

მომხსენებლის თანახმად ძველი ანატოლიის სამხედრო საქმის რეკონსტრუქციისათვის არქეოლოგიურ არტეფაქტებთან და საისტორიო წერილობით წყაროებთან ერთად ჩვენამდე მოღწეული, სამხედრო საქმესთან დაკავშირებული ოთხი იეროგლიფი (სატევარი, საბრძოლო ეტილი, ლაშქრის აღმნიშვნელი იეროგლიფი, კაპარტი) საყურადღებო და გასათვალისწინებელი ინფორმაციის შემცველია. ამ თვალსაზრისით აღნიშნული ლუვიური იეროგლიფები პირველადაა შესწავლილი.

8. “არიან ქართლი”

მომხსენებელმა კვლავ დაადასტურა თავისი თვალსაზრისი “არიან ქართლი” ლოკალიზაციის საკითხისა და აზოს ეთნიკური ვიანობის შესახებ, რომელიც ჯერ კიდევ გასული საუკუნის 80-იან წლებში გამოთქვა. ამ თვალსაზრისის თანახმად, რომელიც ქართული და უცხოური პირველადი ანალიზს ეფუძნება “არიან ქართლი” ტაოკლარჯეთთან უნდა იყოს იდენტიფიცირებული, ხოლო აზო ამავე კლარჯეთის სამეფო კართან.

9. გ. ინანიშვილი - წარმოდგენილია სამხრეთ კავკასიაში უძველესი ბრინჯაოს წარმოების განვითარების ეტაპები. შესწავლილი მასალა მოიცავს ძვ.წ. III-I ათასწლეულების არქეოლოგიური არტეფაქტების ისტორიულ-ტექნოლოგიური კვლევის შედეგებს.

10. II ფრონტის თემა „დიდი სამეფოს“ შეხვედრებზე

გადაწყვეტილება II ფრონტის გახსნის დროისა და ადგილის შესახებ, აღმოჩნდა მსოფლიო ომის ის უმნიშვნელოვანესი ასპექტი, რომელმაც პრაქტიკულად განსაზღვრა

ცენტრალური და აღმოსავლეთ ევროპის ქვეყნების მომავალი, მათი პოლიტიკური რეჟიმები და შეცვალა ომის შემდგომი ევროპის პოლიტიკური რუკა.

აღნიშნულ საკითხებზე ბრიტანული და საბჭოთა დიპლომატიის ინტერესთა წინააღმდეგობრივი დაპირისპირება, მოლაპარაკებების დროს კულუარებში განვითარებული პროცესები, მცდელობა დარწმუნებინათ აშშ-ს ლიდერი საკუთარი პოლიტიკური და სამხედრო გათვლების სისწორეში, ნათლად გამოიკვეთა თეირანის კონფერენციის მსვლელობისას. „დიდი სამეულის“ I კონფერენციას წინ უძღოდა რუზველტისა და ჩერჩილის იმავე წლის კვებეკისა და კაიროს შეხვედრები, სადაც ბრიტანეთის პრემიერ-მინისტრი შეეცადა ამერიკელი კოლეგა თავისი ბალკანური პროექტის უპირატესობაში დაერწმუნებინა და თეირანის კონფერენციის წინ მისი მხარდაჭერა მოეპოვებინა.

სწორედ II მსოფლიო ომის ამ საკვანძო პრობლემას ეძღვნება მოხსენება.

11. წარმართული რელიგიების შესწავლის საკითხისათვის

მონოთეისტური ნიშნით გამორჩეული წინაქრისტიანული რელიგიების კვლევა და მათი ქრისტიანობასთან მსგავსების ასპექტების განსაზღვრა ყოველთვის წარმოადგენდა ისტორიული მეცნიერების ინტერესის საგანს. საყოველთაოდ გავრცელებული წარმართული რელიგიების შესწავლისა და მათი ქართველთა უძველესი რწმენა-წარმოდგენების ჭრილში წარმოდგენის პროცესში ფართოდ გამოვიყენეთ არქეოლოგიური და ეთნოგრაფიული მასალა. საქართველოს ტერიტორიაზე გავრცელებული გვიანრომაული მითრიაზმი ირანული მაზდეანობის მსგავსად საკმაოდ ახლოსაა მონოთეისტურ რელიგიასთან ისევე, როგორც თვით მითრას კულტს ბევრი საერთო აქვს ქრისტესთან. ამ საკითხებს, კონკრეტულად, ქართველთა წარმართობაში მითრას კულტის არსებობის მეცნიერულ დასაბუთებას ეძღვნება აღნიშნული გამოკვლევა.

12. ერთი არქეოლოგიური არტეფაქტის ისტორიისათვის

საქართველოს ტერიტორიაზე ანტიკური ხანის მედლების (მედალიონების) აღმოჩენის სულ რამდენიმე შემთხვევა დაფიქსირდა. მათ შორის გამორჩეულია მცხეთაში მიკვლეული ანტინოეს გამოსახულებიანი ბრინჯაოს მედალიონი, რომლის ანალიზი არქეოლოგიური არტეფაქტის მფლობელის სოციალური კუთვნილების შესახებ გარკვეული დასკვნების გაკეთების საშუალებას იძლევა. არანაკლებ მნიშვნელობისაა ამ უნიკალური ნივთის ქართლის სამეფოს ტერიტორიაზე მოხვედრის დროისა და გარემოებების განსაზღვრა. სწორედ აღნიშნული პრობლემების კვლევას ეძღვნება ნაშრომი.

13. ქართველი ქალები და 1832 წლის შეთქმულება

1832 წლის შეთქმულებაში ეროვნული მუხტის მიმცემი ქართული არისტოკრატის წარმომადგენლები, განსაკუთრებით სამეფო ოჯახის წევრები და მათი უახლოესი ნათესავები იყვნენ. მასალი სიმცირის გამო შეთქმულთა შორის ქალბატონების როლი ნაკლებადაა გამოკვეთილი და შესწავლილი. მონაწილეებს შორის ქალები უმცირესობას წარმოადგენდნენ, თუმცა მათი ღვაწლი და თავდადება გამორჩეულ პატივისცემას

<p>იმსახურებს.</p>
<p>14. ნ.ჯორჯიკია -მოსხენებაში განხილულია 1944 წელს საქართველოს სსრ საგარეო საქმეთა სახალხო კომისარიატის შექმნის, სტრუქტურული ერთეულების ფორმირების, კადრებით დაკომპლექტებისა და მუშაობის პირველი შედეგები, აგრეთვე ამ უწყების შექმნიდან გამომდინარე, რესპუბლიკის წინაშე მდგარი გამოწვევების გადაჭრასთან დაკავშირებული საკითხები. მოხსენება ეყრდნობა საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს არქივის მასალებს.</p>
<p>15. ქართლის დედაქალაქის მცხეთიდან თბილისში გადატანის ისტორიისათვის</p> <p>სამეცნიერო ლიტერატურის და პირველწყაროების შედარებითი ანალიზის საფუძველზე მომხსენებელი იმ ახალ დასკვნამდე მიდის, რომ მცხეთიდან თბილისში დედაქალაქის გადატანის მთავარ მოტივაციას საფუძველად მცხეთაში დაუნჯებული უფლის კვართის უსაფრთხოების დაცვა წარმოადგენდა.</p>
<p>16. არისტოფანე და ბერძენ ქალთა ამბოხი</p> <p>დიდი ბერძენი კომედიოგრაფის არისტოფანეს ორი კომედიის შესწავლის შედეგად მომხსენებელი იმ დასკვნამდე მივიდა, რომ სიტუაციაში როდესაც ბერძნულ პოლისებს პოლიტიკური და ეკონომიკური განვითარების თვალსაზრისით რეალური საფრთხე შეექმნა, ბერძენი ქალები მიუხედავად იმისა, რომ ისინი ოჯახშიც და საზოგადოებაშიც ყოველგვარ უფლებას მოკლებული იყვნენ შექმნილ სიტუაციაში თავგანწირვამდე მისულ აქტივობას ავლენდნენ.</p>
<p>17. “უკანასკნელი ომი” ქართველთა გამირობის ამსახველი ფურცლები</p> <p>ნაშრომში ქართველ ემიგრანტთა მემუარების დღიურების ჩანაწერების საფუძველზე გამოვლენილია ის ქართველი მოღვაწეები, რომელთა სახელებიც ნაკლებად ცნობილი იყო ქართულ ისტორიოგრაფიისთვის.</p>
<p>18. შტრისები საქართველოს დედოფლების მოღვაწეობიდან</p> <p>ნაშრომში, ქართული და უცხოური წყაროების საფუძველზე განხილულია სხვადასხვა ეპოქასა და ისტორიულ გარემოში მოღვაწე ორი დედოფლის მართა (ბაგრატ IV ასული) და მარიამის (როსტომ ხანის მეუღლის) ისტორია. საზგასმულია მათი ღვაწლი საქართველოს პოლიტიკურ და კულტურულ ცხოვრებაში.</p>
<p>19. ქართველი დიპლომატი ქალი გულჩარა</p> <p>გულჩარა ბაგარტიონის ენერგიული პოლიტიკური და დიპლომატიური მოღვაწეობის შედეგად შეწყდა სისხლისმღვრელი ომი, რომელსაც მძიმედ განიცდიდნენ არამარტო ირან-ოსმალეთის, არამედ ამიერკავკასიის ქვეყნებიც და კერძოდ, საქართველო. ქართველმა დიპლომატმა ქალმა დიდი წვლილი შეიტანა თავისი ქვეყნის ინტერესების დაცვისა და კეთილდღეობის საქმეში</p>

20. დ.ცუცქირიძე - ავტორებმა განიხილეს შეიარაღებული კონფლიქტი როგორც მშვიდობის გამოწვევა, მეორე მსოფლიო ომი, როგორც საერთაშორისო შეიარაღებული კონფლიქტი საკითხის ნათელსაყოფად და საილუსტრაციოდ იქნა გამოყენებული. მიმოხილვის საფუძველზე გამოჩნდა, შეიარაღებული კონფლიქტი როგორც გარდამტეხი ფაქტორი. წარმოაჩინეს რა გამოწვევები დააყენა მეორე მსოფლიო ომმა მსოფლიო საზოგადოების წინაშე, რასაც საბოლოოდ მშვიდობაზე ორიენტირებული საერთაშორისო ორგანიზაციების შექმნა მოჰყვა.

21. დ.ცუცქირიძე - მოხსენებაში კონფლიქტი - ორგანიზაციული მენეჯმენტის გამოწვევა ავტორებმა განიხილეს დღეისათვის ერთ-ერთი აქტუალური საკითხი კონფლიქტი - ორგანიზაციის ძირითადი გამოწვევა. მოხსენების შესავალ ნაწილში აქცენტი გაკეთდა თანამედროვე პირობებში ორგანიზაციის მნიშვნელობაზე, ორგანიზაციულ კულტურაზე. ხოლო ნაშრომის ძირითად ნაწილში საუბარია კონფლიქტისა და ორგანიზაციის, როგორც ცოცხალი ორგანიზმის ურთიერთმიმართებაზე. ორგანიზაციაში კონფლიქტის გამომწვევ მრავალმხრივ ფაქტორებზე, ორგანიზაციული კონფლიქტების ტიპებზე, ორგანიზაციაში არსებული კონფლიქტების დადებით და უარყოფით მხარეებზე, შედეგებზე, ორგანიზაციული კონფლიქტის ფუნქციებზე და ა.შ. კონფლიქტის მმართველის მნიშვნელობაზე პერსონალის ეფექტურად მმართვეის თვალსაზრისით. ნაშრომის დასკვნით ნაწილში შეჯამებულია ძირითადი თვალსაზრისები და გაცემულია რეკომენდაციები.

22. დ.ცუცქირიძე - მოხსენებაში გენდერული თანასწორობა თუ ფემინიზაცია? ევროპის ოთხი ქვეყანის ქალი თავდაცვის მინისტრების მაგალითზე, წარმოდგენილი და შედარებული გახლდათ ევროპის ოთხ ქვეყანაში გერმანიას, ფინეთს, ესპანეთსა და იტალიაში გენდერული თანასწორობის მისაღწევად გადადგმული ნაბიჯები; ქალთა რაოდენობა გადაწყვეტილების მიმღებ თანამდებობებზე პარლამენტსა და მინისტრთა კაბინეტში; პირველი ქალი მინისტრისა და პირველი ქალი თავდაცვის მინისტრის დანიშვნის თარიღები. წარმოჩენილი იყო ჰოვსთიდის მასკულიზური შკალის მონაცემები და აღნიშნული ქვეყნების თავდაცვის მინისტრი ქალების ბიოგრაფიული მონაცემები და მათი საერთო ნიშან-თვისებები. ავტორებს მიაჩნიათ, რომ მიუხედავად საკანონმდებლო დონეზე გატარებული მრავალი ღონისძიებისა (კვოტური სისტემა, თანასწორობის პოლიტიკა და სხვ.), გენდერული თანასწორობა ჯერ ისევ განვითარების პროცესშია, რადგან იგი არა მხოლოდ სქესთა შორის ბალანსს, არამედ ორივე მხარის მიერ გენდერული თანასწორობის პრინციპების თანაბარ აღიარებასა და გაცნობიერებას გულისხმობს. ქალთა დანიშვნა თავდაცვის მინისტრის თანამდებობაზე უკავშირდება გენდერული თანასწორობის პოლიტიკის დახვეწას. ვფიქრობთ, ეს გენდერული თანასწორობის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი ეტაპია, როდესაც შესაძლებლობა, რომ ადამიანებს სქესის განურჩევლად თვითრეალიზაციის საშუალება მიეცეთ იზრდება და ჩვენ მიერ განხილული მაგალითები ამის ნათელი დადასტურებაა.

23. დ.ცუცქირიძე - მოხსენებაში „გლობალიზაცია და მისი გავლენა შიდა პოლიტიკურ კრიზისზე“ გაანალიზდა გლობალიზაციის გავლენა პოლიტიკურ და შიდა პოლიტიკურ

კრიზისზე. საკითხის ნათელსაყოფად მსჯელობა წარიმართა გლობალიზაციის გავლენაზე ეკონომიკურ და სოციო-კულტურულ პროცესებზე. ნაშრომისა და მოხსენების ძირითად ნაწილში მიმოიხილება პოლიტიკური კრიზისის გამომწვევი ფაქტორები, სტრუქტურა, დინამიკა და შედეგები; პოლიტიკური და ეკონომიკური კრიზისის ურთიერთმიმართება; პოლიტიკური კრიზისისა და კონფლიქტების ურთიერთმიმართება. დასკვნით ნაწილში მოხდა ისეთი მნიშვნელოვანი საკითხის განხილვა, როგორცაა შიდაპოლიტიკური კრიზისის გავლენა სახელმწიფო ინსტიტუტებზე. ნაშრომისა და მოხსენების დასკვნითი ნაწილით შეჯამდა ყველა ძირითადი ასპექტი.

ბ) უცხოეთში

№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მოხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1	დარეჯან ცუცქირიძე /ნინო პეტრიაშვილი	Commonly Misused Terms: War, Armed Conflict, Civil war and Military Coup D'Etat საერთაშორისო კონფერენცია „ეროვნული და საერთაშორისო უსაფრთხოება და თანამედროვე მსოფლიოს გამოწვევები, „ომი და შეიარაღებული კონფლიქტი დილემები და გამოწვევები“.	სახელმწიფო თავდაცვის უნივერსიტეტი, ვარშავა, პოლონეთი, 29.04. 2015.

მოხსენებათა ანოტაციები

დ.ცუცქირიძე - მოხსენებაში Commonly Misused Terms: War, Armed Conflict, Civil war and Military Coup D'Etat ავტორები საუბრობენ კონკრეტული ტერმინოლოგიის სწორად გამოყენების მნიშვნელობაზე, საჭიროებასა და აუცილებლობაზე, რაც ძირითადად განპირობებულია ზოგჯერ ტერმინთა აღრევიტა და არასწორი გამოყენებით. საკითხიდან გამომდინარე განიხილავენ შემდეგ ტერმინებს: შეიარაღებული კონფლიქტი, ომი, სამოქალაქო ომი, სამხედრო გადატრიალება. ტერმინთა ანალიზისათვის ავტორებმა გამოიყენეს კლასიკური განმარტებები. ავტორებს მიაჩნიათ, რომ ტერმინთა სწორი გამოყენება, სწორი კლასიფიკაცია, უპირველეს ყოვლისა, ხელს უწყობს პრობლემის ზუსტ დიაგნოზირებას, რაც წინაპირობაა კონფლიქტის პრევენციის, დარეგულირების და ა.შ.

ბიზნესის ადმინისტრირების დეპარტამენტი

სამეცნიერო ერთეულის ხელმძღვანელი - პროფესორი ევგენი ბარათაშვილი

სამეცნიერო ერთეულის პერსონალური შემადგენლობა:

პროფესორები:

1. ევგენი ბარათაშვილი
2. ანზორ აბრალავა
3. რუსუდან ქუთათელაძე
4. თეიმურაზ ყანდაშვილი
5. დედა კოჭლამაზაშვილი
6. კარლო ღურწყაია
7. ნინო ფაილოძე
8. თამარ ბერიძე
9. კობა სოსხაძე
10. მარინა მეტრეველი
11. ბესიკ ბარკალაია
12. ნინო ლაზვიაშვილი
13. ნინო ქავთარაძე
14. რამაზ ოთინაშვილი

ასოცირებული პროფესორი:

1. რუსუდან ქინქლაძე
2. ნანა ნადარეიშვილი
3. ღია ბერიკაშვილი
4. მაია ჩეჩელასვილი
5. მაია სოსელია
6. თამარ როსტიაშვილი
7. ნინო ჩიკვილაძე
8. რატი აბულაძე
9. მანანა ხარხელი
10. ნატალია ჭანტურია
11. სოფო ბლიაძე
12. თათია ღურწყაია

13. ცილა ლომია
 14. ნოდარ ცანავა
 15. თამარ ღამბაშიძე
 16. მაკა ფირანაშვილი
 17. ლევან გრიგალაშვილი
- ასისტენტ პროფესორები:

1. ქეთევან ქაჯაია
2. ნინო მაზიაშვილი
3. ხათუნა ხარხელაური
4. თამარ დევიძე
5. ნათია შენგელია
6. ედუარდ კავთიძე
7. დავით ბიბინაძე
8. ბელა გოდერძიშვილი

II. 1. პუბლიკაციები:

ა) საქართველოში

მონოგრაფიები

№	ავტორი/ავტორები	მონოგრაფიის სათაური	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1.	აბულაძე რატი	საქართველოს ელექტრონული მთავრობის განვითარების მარკეტინგული სტრატეგია. (მეორე გამოცემა).	გამომცემლობა „უნივერსალი“, თბილისი, 2015.	234.
2.	მ.მეტრეველი	„საქართველოს ტურისტული რესურსები“, თავი წიგნიდან: „საქართველოს ბუნებრივი რესურსები“	თბილისი, 2015.	50
ანოტაციები				

1. მონოგრაფიაში, საქართველოს ელექტრონული მთავრობის განვითარების მარკეტინგული სტრატეგია. მარკეტინგული კვლევის საფუძველზე, ნაწვენებია საქართველოს ელექტრონული მთავრობის გარემოს დადებითი და უარყოფითი მხარეების, პოტენციალისა და პრიორიტეტების, საშიშროებებისა და საფრთხეების ანალიზი. მონოგრაფიულ კვლევაში ასახულია საქართველოს ელექტრონული მთავრობის სტრატეგიული საჭიროებები და მოსალოდნელი შედეგები. მონოგრაფიული კვლევა წარმოადგენს ციფრული ეკონომიკის პროცესებთან, საზოგადოების ცვალებად მოთხოვნებთან და გლობალურ გამოწვევებთან ადაპტაციის პასუხს. კომპლექსური მარკეტინგული კვლევის ანალიზის საფუძველზე შემუშავებულია საქართველოს ელექტრონული მთავრობის განვითარების მარკეტინგული სტრატეგია.
2. მონოგრაფია ეხება საქართველოს ტურისტულ რესურსებს (კუტურული ტურიზმი, ეკოტურიზმი, რელიგიური ტურიზმი და ა.შ.) და ტურიზმის მიმართულებებს საქართველოში.

სახელმძღვანელოები

№	ავტორი/ავტორები	სახელმძღვანელოს სახელწოდება	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	გ. სულაშვილი, ნ. ფაილოძე, ჯ. აღანია, ზ. ლიპარტია, ვ. კეკელიძე ო. ხუციშვილი,	საბუღალტრო საქმე, (თეორია, ფინანსური აღრიცხვა), რუსულ ენაზე	სტუ-ს გამომცემლობა, თბილისი 2015 წ.	360
2	ო. ხუციშვილი თ.ხუციშვილი ნ.ფაილოძე გ.სულაშვილი, ბ.ციხელაშვილი	საოფისე პროგრამები 2013. ტექსტური რედაქტორი. საპრეზენტაციო პროგრამა ელექტრონული ცხრილები.	სტუ-ს გამომცემლობა, თბილისი 2015წ.	472
3	ე.ბარათაშვილი ა.აბრალავა რ.კაკულია ლ.ბახტაძე	გადასახადები და საგადასახადო საქმე	სტუ-ს გამომცემლობა, თბილისი 2015წ.	398
4	რ.ქინქლაძე ნ.აბესაძე ქ.ჩიტალაძე	სტატისტიკა ტურიზმისათვის (მესამე გადამუშავებული გამოცემა.)	ამომცემლობა „ინოვაცია“ 2015წ.	430

5.	ა.აბრალავა რ.ქუთათელაძე ლ.გვაჯაია	საინოვაციო მენეჯმენტი (მეორე გამოცემა)	სტუ-ს გამომცემლობა, თბილისი 2015წ.	272
----	---	--	--	-----

ანოტაციები

1. ნაშრომში განხილულია ბიუჯეტის დაფინანსებაზე მყოფი ორგანიზაციების ბუღალტრული აღრიცხვის თეორიული და პრაქტიკული საკითხები. გადმოცემულია ფინანსური აქტივების და დებიტორული დავალიანებების, არაფინანსური აქტივების და ფინანსური ვალდებულებების, ბიუჯეტიდან მიღებული დაფინანსების, წმინდა ღირებულების, შემოსავლებისა და ხარჯების აღრიცხვის საკითხები ნორმატიული დოკუმენტების მოთხოვნების შესაბამისად. სახელმძღვანელო განკუთვნილია ბიზნეს-ინჟინერინგის ფაკულტეტის ბაკალავრიატის, მაგისტრატურისა და დოქტორანტურის სტუდენტებისა და ამ დარგში მომუშავე სპეციალისტებისათვის.

2. თანამედროვე ოფისის წარმოდგენილია კომპიუტერისა და გამოყენებითი პროგრამული უზრუნველყოფის პაკეტის, ტექსტური რედაქტორის _ *Microsoft Word*, საპრეზენტაციო პროგრამა *Microsoft PowerPoint* და ელექტრონული ცხრილების _ *Microsoft Excel* გარეშე.

სახელმძღვანელოში მოცემულია ტექსტურ რედაქტორთან მუშაობის უნარ-ჩვევები, თანმიმდევრულად და ილუსტრირებულად მოცემულია ტექსტურ რედაქტორთან მუშაობის ძირითადი პრინციპები. წარმოდგენილია დოკუმენტის რედაქტირების მძლავრი საშუალებების გამოყენების შესაძლებლობები. პრეზენტაციები ფართოდ გამოიყენება ბიზნესში, ახალი პროდუქციის ან ახალი პროექტების წარსადგენად, საჯარო გამოსვლების დროს, ასევე სასწავლო მასალების მომზადებისა და დემონსტრირებისათვის. კარგად გაფორმებული და სტრუქტურულად გამართული პრეზენტაცია აადვილებს წარმოდგენილი მასალის შინაარსის აღქმას. განხილულია აგრეთვე ელექტრონული ცხრილების _ *Microsoft Excel*-ის მუშაობის პრინციპი. მოცემულია დავთრის, ფურცლის, გვერდისა და უჯრედის რედაქტირებისა და ფორმატირების ოპერაციები. მოცემულია მონაცემების, ფუნქციებისა და ფორმულების სხვადასხვა ტიპები. წარმოდგენილია მონაცემთა ბაზების შედგენის, დალაგებისა და დამუშავების საკითხები.

3. სახელმძღვანელოში განხილულია გადასახადებისა და საგადასახადო დაბეგვრის თეორიისა და პრაქტიკის აქტუალური საკითხები. საბაზრო ეკონომიკური სისტემის ფორმირება-განვითარების პირობებში სახელმძღვანელოს უმნიშვნელოვანესი თავისებურება და ღირსება მდგომარეობს საგადასახადო სისტემის ახლებურად ჩამოყალიბებაში, უკუგდებულია გადასახადების, სახელმწიფო ბიუჯეტისა და სხვა ფინანსური მოვლენებისა და პროცესების ძველებური, დრომოჭმული გაგება. მათი არსი გადმოცემულია თანამედროვე ეკონომიკურ თეორიასთან მისადაგებით.

4. სახელმძღვანელოში გადმოცემულია ტურიზმის სფეროში მიმდინარე მოვლენებისა და პროცესების თავისებურებები და მათი სტატისტიკურად შესწავლის მეთოდოლოგია. განხილული თემები თანმიმდევრობით მიყვება სტატისტიკური კვლევის ეტაპებს და თითოეული ეტაპისათვის განკუთვნილი მეთოდების როგორც თეორიული, ისე პრაქტიკული დახასიათება. შეიცავს საკონტროლო კითხვებს, ტესტებსა და ამოცანებს დამოუკიდებელი

სამუშაოსათვის.

5.სახელმძღვანელოში განხილულია მენეჯმენტის ფუნქციები და დამაკავშირებელი პროცესები, განხილულია ფირმის ზოგადი და სპეციფიკური დარგობრივი საკითხები

სტატიები

№	ავტორი/ ავტორები	სტატიის სათაური, ჟურნალის/კრებულის დასახელება	ჟურნალის/კრებულის ნომერი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	ბარათაშვილი ევგენი, აბულაძე რატი.	ელექტრონული ბიზნეს გარემოს გამოწვევები და პერსპექტივები საქართველოში. ჟურნალი „ბიზნეს-ინჟინერინგი“.	№ 3-4. 2015.	საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი	5
2.	აბულაძე რატი	საქართველოს ელექტრონული მთავრობის მომსახურება. ჟურნალი „კავკასიის საერთაშორისო უნივერსიტეტის მაცნე“.	№8, 2015.	კავკასიის საერთაშორისო უნივერსიტეტი	6
3.	აბულაძე რატი	ინტერნეტ-ბაზრის განვითარების პრობლემები და პერსპექტივები საქართველოში. ჟურნალი „სოციალური ეკონომიკა“, თბილისი	№3, 2015.	საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი	
4.	ლ.კოჭლამაზაშვილი თ. ყანდაშვილი ე. მაღანია	ოვიდიუსის უნივერსიტეტი (რუმინეთი). საუნივერსიტეტო მატრიანე ეკონომიკური მეცნიერების სერიები.	XV ტომი, გამოშვება I.	რუმინეთი, ოვიდიუსის უნივერსიტეტი	4
5	თ.ბერიძე თ.როსტიაშვილი მ.სოსელია	მდგრადი განვითარების კონცეფციის რეალიზაციის მექანიზმების შემუშავების	2015	საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი	5

		საკითხები საერთაშორისო სამეცნიერო-პრაქტიკული ჟურნალი „ახალი ეკონომისტი“			
6.	ნ.შენგელია, ჟ.წიკლაური რ. შენგელია	რისკის ტიპები და ჰეჯირების ტექნიკა ფინანსურ მენეჯმენტში ჟურ. „ეკონომიკა“,	2015, №1-2	თბილისი	8
7	ნ.შენგელია, ჟ. წიკლაური, რ. შენგელია	ინვესტიცია ხალხისთვის თუ მხოლოდ ინვესტორისა და “ელიტისთვის” ჟურ. „ეკონომიკა“,	2015, №3-4	თბილისი	15
8.	ნ.შენგელია, ჟ. წიკლაური, რ. შენგელია	აუდიტისა და აუდიტორული დასკვნის მნიშვნელობა და როლი ბიზნეს გადაწყვეტილებების მიღებაში ჟურ. „ეკონომიკა“,	2015, №7-9	თბილისი	8
9.	ზ.ჯორბენაძე, რ. შენგელია, ნ. შენგელია, ჟ. წიკლაური- შენგელია	ეკონომიკური ანალიზის საგნის სწავლების საკითხისათვის ჟურ. „ეკონომიკა“,	2015, №10-12	თბილისი	10
10	ნ.ფაილოძე, ჟ. გაბარავეი	იმპორტის და ექსპორტის ოპერაციების აუდიტი შრომების კრებული,	№2, 2015	საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი.	4
11	ა.აბრალავა ა.წულაია	ფორმაში მარკეტინგული სამსახურის არსებობის დადებითი და უარყოფითი მხარეები ჟურნალი „სოციალური	№1, 2015	თბილისი	7

		ეკონომიკა“, თბილისი			
12	ა.აბრალავა ბ.ჯავახიანი	გადასახადების ადმინისტრირების თანამედროვე პრონციპები ჟურნალი „სოციალური ეკონომიკა“, თბილისი	№1, 2015	თბილისი	2
13	ა.აბრალავა გ.ბიჭიაშვილი	ფირმის სტრატეგიული მართვის განვითარების ეტაპები ჟურნალი „სოციალური ეკონომიკა“, თბილისი	№2, 2015	თბილისი	4
14	ა.აბრალავა ბ.ჯავახიანი	საშემოსავლო გადასახადის პროგრესული განაკვეთის სისტემის აქტუალურობა საქართველოში ჟურნალი „სოციალური ეკონომიკა“, თბილისი	№2, 2015	თბილისი	3
15	მ.მეტრეველი	„რელიგიური ტურიზმის როლი მსოფლიოს ქვეყნების ეკონომიკაში“ ივ. ჯავახიანიშვილის სახ. თბ. სახელმწიფო უნივერსიტეტის სამეცნიერო კონფერენციის მოსხენებათა კრებული „ქრისტიანობა და ეკონომიკა - 2015“	2015	თბილისი	5
16	მ. მეტრეველი	საქართველოს ტურიზმის განვითარების სახელმწიფო პოლიტიკის ძირითადი მიმართულებები. ჟურნალი	2015	თბილისი	ჩაშვებული ა დასაბუჯდა დ

		“ქართული პოლიტიკა”			
17	მ. მეტრეველი ბ.ხოტენაშვილი ნ.ფაილოძე	ტურიზმის გავლენა მსოფლიო ეკონომიკაზე სტრუ-ს სამეცნიერო შრომების კრებული	2015, №4	თბილისი	ჩაშვებული ა დასაბეჭდა დ
18	მ.მეტრეველი	საქართველოს ტურიზმის პოლიტიკის ხედვა და მისი განვითარების სტრატეგიული მიმართულებები ჟურნალი „ბიზნეს- ინჟინერინგი”	2015, №3	თბილისი	22
19	კ. ღურწკაია თ.ღურწკაია	ფასწარმოქმნა-ლექციების კურსი ჟ. სოციალური ეკონომიკა	№4, 2015 წ.	თბილისი	19
20	კ. ღურწკაია თ.ღურწკაია	ინტეგრირებული მარკეტინგული კომუნიკაციების სტრატეგია-ლექციების კურსი ჟ. სოციალური ეკონომიკა	№4, 2015 წ.	თბილისი	17
21	კ. ღურწკაია თ.ღურწკაია	რეკლამა და ფაბლიკ რილეშენზი-ლექციების კურსი ჟ. სოციალური ეკონომიკა	№4, 2015 წ.	თბილისი	18
22	კ. ღურწკაია თ.ღურწკაია	პირადი გაყიდვები და გასაღების სტიმულირება- ლექციების კურსი ჟ. სოციალური ეკონომიკა	№5, 2015 წ.	თბილისი	18
23	კ. ღურწკაია თ.ღურწკაია	მარკეტინგი ინტერნეტის ეპოქაში-ლექციების კურსი ჟ. სოციალური ეკონომიკა	№6, 2015 წ.	თბილისი	18
24	კ. ღურწკაია თ.ღურწკაია	მარკეტინგული არხების მართვა-ლექციების კურსი	№6, 2015 წ.	თბილისი	21

		ქ. სოციალური ეკონომიკა			
25	კ. ღურწკაია თ.ღურწკაია	გლობალური ბაზარი- ლექციების კურსი ქ. სოციალური ეკონომიკა	№6, 2015 წ.	თბილისი	20
26	რ.ოთინაშვილი კ.მახვილაძე	მარკეტინგული კვლევა - ბიზნესის წარმატებისაუცილებელი პირობა ჟურნალი „ბიზნეს- ინჟინერინგი“.	№5, 2015.	თბილისი	4
27	რ.ოთინაშვილი კ.მახვილაძე	ელექტრონული ბიზნესის რეინჟინერინგი - თანამედროვე უსადენო (wireless) მოწყობილობების განვითარების ფონზე ქ. სოციალური ეკონომიკა	№2,2015.	თბილისი	3
28	ნ.ცანავა	კორპორაციის ფინანსური საქმიანობის ანალიზი ქ.სოციალური ეკონომიკა	№3,2015.	თბილისი	7
29	ნ.ცანავა	ფირმის უზარალობის ანალიზი ქ.სოციალური ეკონომიკა	№3,2015.	თბილისი	4

1. სტატიაში *ელექტრონული ბიზნეს გარემოს გამოწვევები და პერსპექტივები საქართველოში*. აღნიშნულია, რომ ციფრული გარემოს ეკონომიკური განზომილება ფართოა და რესურსებით მდიდარი. ქვეყანაში, ციფრული პროცესები ხელს უწყობს ეკონომიკის განვითარებას, ინტერნეტ-კომპანიების წარმოქმნას, სამუშაო ძალის პროდუქტიულობის ზრდას, უმუშევრობის შემცირებას და საზოგადოებას უზრუნველყოფს სოციალ-ეკონომიკური სარგებლით.

ნაშრომში გაანალიზებულია ციფრულ ეკოსისტემა, როგორც ტრანსფორმაციის, ინოვაციებისა და ახალი შესაძლებლობების მამოძრავებელი ძალა. იგი სტიმულირებს ციფრული ბაზრის განვითარებას და წარმოადგენს ქვეყნის ეკონომიკური პოლიტიკის გამოწვევების პასუხს.

სტატიაში ნაჩვენებია, რომ ქვეყანაში აუთვისებელია ციფრული ეკონომიკის პოტენციალი, ინტერნეტ-რესურსების ფასეულობა, ინტერნეტ-ბაზრისა და ელექტრონული

კომერციის სარგებელი.

კვლევითი ნაშრომი აგებულია საქართველოს რეგიონების მარკეტინგული კვლევის შედეგებზე.

სტატიაში წარმოდგენილია ელექტრონული ბიზნეს გარემო, ინტერნეტ-მომხმარებელთა ქცევა, ელექტრონული მომსახურებისადმი მომხმარებელთა დამოკიდებულება. განხილულია საქართველოს ციფრული გარემო, წარმოდგენილია ელექტრონული ბიზნეს გარემოს გამოწვევები და განვითარების პერსპექტივები საქართველოში.

2. სტატიაში „საქართველოს ელექტრონული მთავრობის მომსახურება“

აღნიშნულია საქართველოს ელექტრონული მთავრობის მომსახურების სისტემა, რომელიც წარმატებით ვითარდება. დღეს, საქართველო 54-ე ადგილზე იმყოფება ონლაინ მომსახურების ინდექსითა და მისი კომპონენტებით.

კვლევითი ნაშრომი აგებულია საქართველოს ყველა რეგიონის მარკეტინგული კვლევის შედეგებზე.

ნაშრომში ნაჩვენებია საქართველოს ელექტრონული მთავრობის მომსახურებისადმი ინტერნეტ-მომხმარებელთა დამოკიდებულება, აღქმა და შეფასება, წარმოდგენილი იქნა ე-მთავრობის მომსახურების სარგებელი, გაანალიზებული იქნა ელექტრონული მთავრობის მომსახურების მიღების მოტივები, იდენტიფიცირებული რების მექანიზმები, ქართველ ინტერნეტ-მომხმარებლებში პოპულარული ელექტრონული მთავრობის პროდუქტები/მომსახურება, შეფასებული იქნა ელექტრონული მთავრობის კომპონენტები.

სტატიაში ხაზგასმულია, რომ ელექტრონული მთავრობის პროცესები უზრუნველყოფს მოქალაქეთა მოლოდინის ზრდას, კერძო, სამოქალაქო და სახელმწიფო უწყებების მოთხოვნების ცვლილებას, სამართლებრივი გარემოს დახვეწას, პოლიტიკური, ეკონომიკური, სოციალური და ტექნოლოგიური განვითარების მიღწევას.

დასკვნის სახით ჩამოყალიბებული იქნა ელექტრონული მთავრობის პრაქტიკული დანერგვისა და უზრუნველყოფისათვის საჭირო რეკომენდაციები და პროცესები.

3. სტატიაში *ინტერნეტ-ბაზრის განვითარების პრობლემები და პერსპექტივები საქართველოში* აჩვენებს, რომ საქართველოს მთავრობის პრიორიტეტია, ქვეყანამ, მნიშვნელოვანი ადგილი დაიკავოს რეგიონში ICT-ისა და ინოვაციების ექსპორტის, ინტერნეტ-ბაზრისა და ელექტრონული მმართველობის განვითარების მიმართულებით.

დღეს, მთავრობის ერთ-ერთ ძირითად ინტერესს წარმოადგენს ქვეყნის სრული ინტერნეტიზაცია, ელექტრონული მთავრობის მომსახურების კომპონენტების სრულყოფა და მრავალფეროვნება.

ქვეყანას, ციფრული გარემოს განვითარებისათვის გააჩნია მოქმედი სტრატეგია და სამოქმედო გეგმა, ფლობს ფინანსურ და საკადრო რესურსს.

ნაშრომში დადგენილია, რომ ინტერნეტ-ბაზრის განვითარება სტიმულირებს ახალი

სამუშაო ადგილების შექმნას, ბიუჯეტის შევსების ახალი წყაროების წარმოჩენას, ეკონომიკური აქტივობის ზრდას, ახალი ბაზრების წარმოჩენას, სიღარიბის მასშტაბების შემცირებას, ონლაინ ვაჭრობისა და ონლაინ გარიგებების გააქტიურებას.

სტატიაში აღნიშნულია, რომ ელექტრონული კომერცია და ელექტრონული ბაზარი ქვეყნის ეკონომიკის გამოცოცხლების ერთ-ერთი რესურსია, რაც მნიშვნელოვანად ზრდის მოცემული საკითხის მნიშვნელობას.

სტატიაში ხაზგასმულია, რომ ელექტრონული მთავრობის ტექნოლოგიებს ეკონომიკური რესურსის სახით განიხილავენ, რომლის გავრცელებასაც ქვეყნის ეკონომიკაში მნიშვნელოვანი წვლილი შეაქვს. შესაბამისად, ელექტრონული მთავრობის განვითარების დონეს მიზეზ-შედეგობრივი კავშირი აქვს ქვეყნის განვითარებისა და სოციალ-ეკონომიკური სარგებლის ზრდასთან.

დაბოლოს, აღნიშნულია, რომ დამოუკიდებლობის მოპოვების შემდგომ, ქვეყანა მუდმივი ეკონომიკური, სოციალური და პოლიტიკური გამოწვევებისა და პრობლემების დაძლევაშია. აღნიშნული დროიდან მთავრობაც და საზოგადოებაც მუდმივად ეძებს ეფექტური ეკონომიკური პოლიტიკის მიდგომებს, სოციალური საკითხების დაძლევის გზებს, სახელმწიფოს მართვის ქმედუნარიან ინსტრუმენტებს, რაც სხვადასხვა წლებში სხვადასხვა შედეგებით იყო წარმოდგენილი. დღეს, მსგავს მიდგომასა და ინსტრუმენტს ელექტრონული მთავრობის სისტემა წარმოადგენს.

4. საქართველოში რძის პროდუქტების ბაზარი ერთ-ერთი ყველაზე დიდი ბაზარია. ქვეყანაში რძის პროდუქტების მწარმოებელი მრავალი კომპანია საქმიანობს, თუმცა ბაზარზე დიდი მოთხოვნა მაინც არის იმპორტირებულ საქონელზე, რაც გამოწვეულია ეროვნული პროდუქტის ხარისხის მიმართ ქართველი მომხმარებლების უკმაყოფილებით. რძის პროდუქტების მწარმოებელ კომპანიებს თავიანთ საქმიანობაში აუცილებლად სჭირდებათ ბაზრის მარკეტინგული კვლევების გამოყენება, რათა მათ მიერ წარმოებული პროდუქტი ეროვნულ ბაზარზე იმპორტირებულ პროდუქციასთან თანაბარ პირობებში და კონკურენტუნარიანი აღმოჩნდეს.

5. საბაზრო ინსტრუმენტების სახელმწიფო რეგულირებითა და მხარდაჭერით შესაძლებელია სათბობ-ენერგეტიკული, აგროსამრეწველო კომპლექსის ინფრასტრუქტურისა და გადამამუშავებელი მრეწველობის განვითარების ერთდროული სტიმულირება, რაც საშუალებას მოგვცემს შევამციროთ სურსათის დანაკარგები. ეკონომიკის სტრუქტურის ასეთი რესურსდამზოგველი ცვლილება გააუმჯობესებს ქვეყნის ეკოლოგიურ მდგომარეობას. სტატიაში განხილულია ეკონომიკურ-ეკოლოგიური პოლიტიკის რეალიზაციის მექანიზმის სახეები და ბუნებათსარგებლობის ეკონომიკური მექანიზმის ტიპები: პირდაპირი რეგულირება, დაკავშირებული სახელმწიფოს ზემოქმედებასთან - ნორმატიულ-სამართლებრივი, ადმინისტრაციულ-მაკონტროლებელი ზომები, პირდაპირი რეგლამენტირება და სხვ. ეკონომიკური სტიმულირება, დაკავშირებული საბაზრო მექანიზმების განვითარებასთან და შერეული მექანიზმები, რომლებიც აერთიანებენ პირველ ორ მიდგომას. ბუნებათსარგებლობის მექანიზმი უნდა გახდეს საერთო სახელმწიფო პოლიტიკის ნაწილი, რომელიც დაარეგულირებს ცალკეული წარმოებისა და ბუნებრივი გარემოს უსაფრთხოებას.

6. ფინანსურ მენეჯმენტს, შეუძლია რა გადაწყვეტი როლი ითამაშოს ბიზნესის არსებობასა და განვითარებაში, იგი ისეთი მნიშვნელოვანია კომპანიისთვის, როგორც წარმოება, PR და მარკეტინგი. მოკლედ, ფინანსური მენეჯმენტი ნიშნავს საწარმოს ფინანსური რესურსებისა და ზოგადად საქმიანობის ეფექტურად დაგეგმვას, ორგანიზებას, მართვასა და კონტროლს. ფინანსურ რისკ-მენეჯმენტს კი შეუძლია ბიზნესს აარიდოს და დაიცვას იგი სხვადასხვა მოსალოდნელი საფრთხეებისაგან, მაგალითად, როგორცაა: საკრედიტო, საბაზრო, უცხოური სავალუტო, ინფლაციის, ლიკვიდურობის, სექტორის და სხვა რისკები. სტატიაში განსაკუთრებული ყურადღება ეთმობა უცხოური სავალუტო რისკების ჰეჯირების მეთოდებს, მათ შორისა: საკრედიტო-სავალუტო ბაზრის ინსტრუმენტებით ჰეჯირება, საფორვარდო კონტრაქტები და საბალანსო ჰეჯირება.

7. ცნობილია, რომ უცხოელი ინვესტორი კაპიტალს არ დააბანდებს ისეთ ქვეყანაში, სადაც შიდა ინვესტიციური პრაქტიკა მოშლილია. გამომდინარე აქედან, შეიძლება დავასკვნათ, რომ ინვესტიციური კრიზისის დაძლევის, და, მაშასადამე, უცხოური ინვესტიციების გადიდების კატალიზატორად შეიძლება მივიჩნიოთ შიდა საინვესტიციო საქმიანობის გააქტიურება, გამოცოცხლება. ამისათვის კი საჭიროა მოგვარდეს როგორც უცხოელი ინვესტორის პრობლემები (ქვეყნის რეგიონისა და კომპანიის დონეზე სასურველი საინვესტიციო გარემოს შექმნა), ისე რეციპიენტი ქვეყნის, ე.ი. ინვესტიციის მიმღები მხარის პრობლემები (საქართველოს კომპანიების მზადყოფნა უცხოური კაპიტალის მიღებისა და მისი ეფექტიანად გამოყენებისათვის; ქვეყნის ეკონომიკური უსაფრთხოების უზრუნველყოფა და შესაბამისად რისკების შემცირება). ამ პრობლემების გადაჭრის პარალელურად თუ არ მოხდა ინვესტორებისა და რეციპიენტის, და, რაც მთავარია, საზოგადოების ინტერესთა თანხვედრა, დაბალანსება, ისე ვერ დახქარდება ინვესტიციური საქმიანობა. საინვესტიციო საქმიანობის გააქტიურების მიზნით ინვესტორებს (როგორც უცხოური ისე ადგილობრივი) შედავათი უნდა მიეცეს საბაჟო, საგადასახადო სფეროში, თუ იგი თავის ინვესტიციებს ჩადებს: რეციპიენტი ქვეყნისთვის პრიორიტეტულ მიმართულებებში (მაგალითად, ძირითად კაპიტალში); მატერიალური დოვლათისა და სოციალური სიკეთის მწარმოებელ პრიორიტეტულ დარგებში; ჩამორჩენილ დეპრესიულ მდგომარეობაში მყოფ რეგიონებში და ა.შ.

8. ფინანსური ანგარიშგება, მისი აუდიტი და განსაკუთრებით აუდიტორული დასკვნა, რომელიც ზრდის ფინანსური ანგარიშგების სანდოობის ხარისხს, მნიშვნელოვან როლს თამაშობს ბიზნეს გადაწყვეტილებების მიღების პროცესში, ინვესტორებისათვის, ფინანსური ინსტიტუტებისთვის (მაგ. სესხის გაცემის შემთხვევაში), და ფინანსური ანგარიშგების სხვა მომხმარებლებისათვის. თუ აუდიტორი მტკიცებულებების ბაზაზე გამოსატავს მოსაზრებას, რომ ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების სტრუქტურული საფუძვლების შესაბამისად ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, მაშინ გაიცემა არამოდიფიცირებული (დადებითი) უპირობო აუდიტორული დასკვნა; ხოლო არსებითი უზუსტობების აღმოჩენის ან არასაკმარისი მტკიცებულებების მოპოვების შემთხვევაში კი იწერება უკვე მოდიფიცირებული დასკვნა, მათ შორის: პირობითი დასკვნა, უარყოფითი დასკვნა ან უარი დასკვნის გაცემაზე. ამრიგად, აუდიტი უზრუნველყოფს საზოგადოებას (სხვა მომხმარებლებს) დამატებითი სანდო გარანტიით - კომპანიის მენეჯმენტის მტკიცებულების მიღმა, რომ ფინანსური ანგარიშგება ნამდვილად არის მომზადებული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო

სტანდარტების მიხედვით და არ შეიცავს არსებით უზუსტობებს, რომელიც გაავლენას მოახდენდა მომხმარებელთა ეკონომიკურ გადაწყვეტილებაზე. აუდიტის რეგულირების ძირითადი ამოცანაა, უზრუნველყოს ერთი მხრივ, რომ აუდიტორმა შეძლოს ფინანსურ ანგარიშგებაში არსებითი შეცდომების გამოვლენა (კომპეტენტურობა), მეორე მხრივ კი, აცნობოს ამის შესახებ საწარმოს ინვესტორებსა და აქციონერებს (დამოუკიდებლობა).

9. დღეს ეკონომიკური ანალიზი თვისობრივად მაღალ დონეზე ავიდა: დამკვიდრდა საერთაშორისო სტანდარტი და ერთიანობაში წარმოიხინდა ფინანსური, მმართველობითი, საგადასახადო, ინოვაციური, საინვესტიციო და სტატისტიკური ანალიზი. ქვეყნის განვითარების დღევანდელ ეტაპზე და მომავლის პერსპექტივიდან გამომდინარე ეკონომიკური პროფილის სტრუქტურებისათვის ანალიტიკური ანალიზის უნარ-ჩვევების გამომუშავების საკითხი ძალზე მოთხოვნადი გახდა. ამ ფონზე საქართველოში ეკონომიკური ანალიზის საგნის სწავლების დონე და ხარისხი კრიტიკას ვერ უძლებს: ზოგიერთ უმაღლეს სასწავლებლებში ეს საგანი უბრალოდ არ ისწავლება(!), და იქ სადაც ის ისწავლება საკითხი თვითდინებაზე არის მიშვებული – დარღვეული არის საგნის და თვით მეცნიერების სტრუქტურა, აღრეულია თეორიული და პრაქტიკული მხარეების თანაფარდობა, ამა თუ იმ საკითხის განხილვის პარალელიზმის შიშით ამ საგანს უზღუდავენ არეალს, თვით განხილული საკითხები კი აშკარად ჩამორჩება დღევანდელ მოთხოვნებს, საგნის ხელმძღვანელთა და კურსის სწავლების ლექტორთა მოხერხებულობის ფონზე მიმდინარეობს სწავლის პროცესი, და ბოლოს ქართულ ენაზე ეკონომიკური ანალიზის სახელმძღვანელოს ან დამხმარე ლიტერატურის არ არსებობა, და კიდევ სხვა ობიექტური თუ სუბიექტური გარემოებები ერთმლთიანობაში უცილობლად მოითხოვს ეკონომიკური ანალიზის სწავლების საკითხის ძირეულად გადახედვას და სწავლების შინაგანი სტრუქტურის გაჯანსაღებას. ამ მიზნით მიზანშეწონილად მიგვაჩნია მოხდეს ეკონომიკური ანალიზის საგნით დაინტერესებულ პირთათვის სემინარების, კონფერენციების, ან ტრეინინგების და ა.შ. ორგანიზება და მოწყობა. ასევე მათ უნდა გამოიჩინონ მეტი პედაგოგიური სწრაფვა და ჟინი რათა მაღალკვალიფიციური კადრების (სპეციალისტების) მომზადების პროცესმა სრულყოფილი სახე მიიღოს.

10. საგარეო ეკონომიკური საქმიანობა ერთ ერთი მნიშვნელოვანი და განუყოფელი ნაწილია თანამედროვე ეკონომიკის. გლობალიზაციის პირობებში იმპორტის და ექსპორტის ოპერაციები გახდა ჩვენი ეკონომიკის მამოძრავებელი ძალა. ამ პროცესებში ჩვენი ქვეყნის აქტიურად მონაწილეობის მიუხედავად არსებობს უამრავი პრობლემა, ამ პრობლემების გადაწყვეტაში არსებითი როლი ენიჭება აუდიტს.

11. სტატიაში განხილულია ფირმაში მარკეტინგული სამსახურის ეფექტიანობის ამაღლების ორგანიზაციული და ეკონომიკური ფაქტორები.

12. სტატიაში განხილულია სახელმწიფოსა და გადამხდელთა ურთიერთობის პრობლემა. ასევე ადმინისტრირების სრულყოფის საკითხები.

13. სტატიაში განხილულია სტრატეგიული მართვის მნიშვნელობა ფირმის განვითარებაში. თემა განხილულია მიმდინარე გლობალური პროცესებთან კავშირში.

14. საფუძვლიანადაა წარმოდგენილი თუ რამდენადაა მნიშვნელოვანი პროგრესული

გადასახადის ეფექტიანად გამოიყენება. ისი მოსალოდნელი პირდაპირი და ირიბი ეფექტები.

15. სტატიაში მოცემულია მომლოცველთა და რელიგიური მიზნებით მოგზაურთა კატეგორიები და მათგან მიღებული შემოსავლების სანაღიზი, რომელიც წარმოადგენილია შეფასებითი ფორმით.

XXI საუკუნის დასაწყისიდან რელიგიური ტურიზმის ტრადიციულ სახეობაში კარდინალური ცვლილებები გამოიკვეთა – რელიგიური ტურიზმის ბაზარი ტრანსფორმირდა “სილატაკის/მონანიების” მენტალიტეტიდან პირველი კლასის მოგზაურობებად, რაც მეტყველებს ტურიზმის აღნიშნული მიმართულებიდან ეკონომიკური შემოსავლების ზრდაზე.

16. სტატიაში მოცემულია საქართველოში ტურიზმის განვითარების პრობლემები და სახელმწიფო პოლიტიკის განვითარების მიმართულებები.

17. სტატიაში მსოფლიო ტურიზმის ორგანიზაციის ინფორმაციის მიხედვით განხილულია მსოფლიო რეგიონებისა და ქვეყნების სტატისტიკური მონაცემები და გაანალიზებულია ქვეყნების კონკურენტუნარიანობის მაჩვენებლები.

18. სტატიაში მოცემულია საქართველოს ტურიზმის პოლიტიკის ჩვენეული ხედვა, მისი განვითარების სტრატეგიული მიმართულებები. კვლევის მეთოდებად გამოყენებულ იქნა: სისტემური მიდგომა დარგის დღეს არსებული პოლიტიკის შეფასებისადმი, იდუქციისა და დედუქციის მეთოდები. კვლევის პროცესში გამოვიყენეთ კვლევის შედეგები, რომლებიც ნაშრომში რეკომენდაციების სახითარის წარმოადგენილი.

19-25. სტატიაში განხილულია სახელმწიფოსა და გადამხდელთა ურთიერთობის პრობლემა. ასევე აღმინისტრირების სრულყოფის საკითხები. სევე განხილულია სტრატეგიული მართვის მნიშვნელობა ფირმის განვითარებაში. თემა განხილულია მიმდინარე გლობალური პროცესებთან კავშირში. საფუძვლიანადაა წარმოადგენილი თუ რამდენადაა მნიშვნელოვანი პროგრესული გადასახადის ეფექტიანად გამოიყენება. ისი მოსალოდნელი პირდაპირი და ირიბი ეფექტები.

26. სტატიაში აღნიშნულია, რომ მარკეტინგული კვლევის შედეგების გაანალიზებით შესაძლებელია კონკურენტული ბიზნეს სტრატეგიის შემუშავება, რომელშიც აღიწერება შემდგომი მოქმედების ძირითადი ასპექტები და განხილული იქნება ყველა ის პრობლემა, რომელსაც შეიძლება შეხვდეს ბიზნეს-ობიექტი მომავალსაქმიანობაში. ასევე გაწერილი უნდა იქნას ამ პრობლემების გადაწყვეტის შესაძლო მეთოდები.

27. დღევანდელ, ნოვატორულ და ახალ ტექნოლოგიებზე დამყარებულ ეკონომიკურ გარემოში მომხმარებელი თავად კარნახობს ბიზნესს მოქმედების გეგმას. ფირმები იღწვიან კლიენტის მაქსიმალურად დაკმაყოფილების მეთოდების დახვეწაზე. ამ დროს ძალზედ მნიშვნელოვანია საზოგადოებრივი აზრის მუდმივი კვლევა. სრულყოფილი ინფორმაციის ცოდნის გარეშე შეუძლებელია ნებისმიერი ინსტიტუტის გამართული ფუნქციონირება, მნიშვნელოვანი გადაწყვეტილებების მიღება და ადეკვატურად მოქმედება. შედეგად, ბაზრის მარკეტინგულ კვლევას უმნიშვნელოვანესი როლი უკავია ფირმის განვითარებაში. თუმცა

აუცილებელია პრობლემის სწორი განსაზღვრა და კვლევის შესაბამისი მიმართულებებით ჩატარება.

28. სტატიაში გადმოცემულია ფირმის ფინანსური მდგომარეობის ანალიზის საკითხები სასწავლო პროგრამის შესაბამისად. ყურადღება გამახვილებულია ორი ძირითადი ამოცანის გადაწყვეტაზე: კორპორაციის ფინანსური მდგომარეობის ამსახველი მონაცემთა ბაზის დამისაგებასა და ფინანსური ანალიზის მეთოდების შერჩევაზე. აღნიშნული საკითხები ახსნილია კონკრეტული ფირმის ფინანსური მონაცემების გამოყენებით.

29. ანალიზი მოიცავს პროცესის აღწერას ლოგიკურ, ციფრულ და გრაფიკულ დონეზე. მას საფუძვლად უდევს ფირმის დანახარჯების რანჟირება მუდმივ და ცვალებად დანახარჯებად და რეალიზაციის იმ მოცულობის დადგენა, რომლის დროსაც პროექტი უნდა გახდეს რენტაბელური. ამასთან მასალა არ არის გადატვირთული რთული ფორმულებით და შედარებით მარტივი აღსაქმელია არაეკონომიკური პროფილის სტუდენტებისთვისაც.

II. 2. პუბლიკაციები:

ბ) უცხოეთში

სტატიები

№	ავტორი/ ავტორები	სტატიის სათა- ური, ჟურნა- ლის/კრებულის დასახელება	ჟურნალის/ კრებულის ნომერი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	მ. მეტრეველი, ი. გოგორიშვილი	Prospects to improve the tourist market operation in Georgia	STRATEGICA 2015 - International Academic Conference 3th edition, 29-31 October 2015, Global versus.	Bucharest, Romania	9

1. სტატიაში მოცემულია მსოფლიო ეკონომიკური ფორუმის მასალები საქართველოს ტურიზმთან დაკავშირებით და გაანალიზებული მეზობე ქვეყნების ტურისტულ ბაზრებთან ქვეყნის ტურიზმის კონკუნარტუნარიანობის მაჩვენებლები.

III. 1. სამეცნიერო ფორუმების მუშაობაში მონაწილეობა

ა) საქართველოში

№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მომხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1	ბარათაშვილი ევგენი აბულაძე რატი	უმაღლესი განათლების ეკონომიკური პოტენციალი საქართველოში.	ბათუმის ნავიგაციის სასწავლო უნივერსიტეტი. I საერთაშორისო სამეცნიერო- პრაქტიკული კონფერენცია „თანამედროვე მენეჯმენტი: პრობლემები, ჰიპოთეზები, კვლევები“. ბათუმი. 24-26 ივნისი, 2015.
2	აბულაძე რატი,	საქართველოს ციფრულ ბაზარზე მომხმარებელთა ქცევის თავისებურებების კვლევა.	ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი. საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია „თანამედროვე ინფორმაციული ტექნოლოგიები ეკონომიკური გლობალიზაციის პირობებში“ .კონფერენცია ედღვნება თსუ ეკონომიკასა და ბიზნესში ინფორმაციული ტექნოლოგიების კათედრის დაარსების 50 წლის იუბილეს . 23–24 ოქტომბერი, 2015.
3	ბარათაშვილი ევგენი აბულაძე რატი	ელექტრონული ბიზნეს გარემოს გამოწვევები და პერსპექტივები საქართველოში.	საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი. აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტი.თ მესამე საერთაშორისო ეკონომიკურ კონფერენციაზე - IEC 2015

			„ეროვნული ეკონომიკის განვითარების მოდელები: გუშინ, დღეს, ხვალ“.თბილისი, 16-17 ოქტომბერი, 2015.
4	აბულაძე რატი, ზოი კაკულაშვილი	ინტერნეტ და მობაილ ბანკინგის მომსახურების ბაზარი საქართველოში.	VII საერთაშორისო სამეცნიერო და პრაქტიკული კონფერენცია “ინტერნეტი და საზოგადოება” (INSO2015). აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტის კომპიუტერული ტექნოლოგიების დეპარტამენტი. კონფერენციის მასალები. აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტის გამომცემლობა. ქუთაისი, 10-11 ივლისი, 2015.
5	აბულაძე რატი	საქართველოს ელექტრონული მთავრობის განვითარების მარკეტინგული სტრატეგიის საკვანძო საკითხები.	საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია. ახალგაზრდა მეცნიერთა საბჭო. ახალგაზრდა მეცნიერთა კონფერენცია. გამომცემლობა „საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის სტამბა“. თბილისი, 18-19 მაისი, 2015.
6	ლ.კოჭლამაზაშვილი თ. ყანდაშვილი	თხილის ბიზნესის განვითარების პერსპექტივები საქართველოში	2015 წლის 10-11 ივლისი თსუ, ეკონომიკის ინსტიტუტი. საერთაშორისო სამეცნიერო-პრაქტიკული კონფერენცია.
7	ლ.კოჭლამაზაშვილი თ. ყანდაშვილი	საქართველო და ირანის ეკონომიკური ურთიერთობები.	საქართველო-ირანის პოლიტიკური, ეკონომიკური და კულტურული ურთიერთობებისადმი მიძღვნილი პირველი საერთაშორისო

			კონფერენცია. 2015 წლის 16 მაისი
8	ნ. შენგელია, ქ.წიკლაური-შენგელია	აუდიტორული დასკვნა, მისი მნიშვნელობა და სახეები	მესამე საერთაშორისო ეკონომიკური კონფერენცია “ეროვნული ეკონომიკის განვითარების მოდელები” გუშინ დღეს, ხვალ” თბილისი, 17-18 ოქტომბერი, 2015წ.
9	ნ. შენგელია, ქ. წიკლაური-შენგელია, რ. შენგელია	The Types of Risks and Hedging Techniques	ახალგაზრდა მეცნიერთა კონფერენცია თბილისი, 18-19 მაისი, 2015წ.
10	ნ. ლაზვიაშვილი	კორპორაციაში მართვის დონეების ფორმირება,	ბათუმის სახელმწიფო საზღვაო აკადემია, II რეგიონალური სიმპოზიუმი, შრომების კრებული, ბათუმი, 30 აპრილი, 2015.
11	ნ. ლაზვიაშვილი	კორპორაციაში სამუშაო ჯგუფების ფორმირება	სამცხე- ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტი 25წლისაა, უნივერსიტეტთა შორის სამეცნიერო კონფერენცია „ეკონომიკისა და ბიზნესის აქტუალური პრობლემები”, შრომების კრებული, 5–6 ივნისი, ახალციხე, 2015
12	ნ.ფაილოძე, გ. სულაშვილი, ქ. გაბარაევი	აუდიტის ჩატარების სამართლებრივი საფუძვლები	მესამე საერთაშორისო ეკონომიკური კონფერენცია- IEC 2015. „ეროვნული ეკონომიკის განვითარების - მოდელები: გუშინ, დღეს და ხვალ“, 16-17 ოქტომბერი, 2015 წ.
13	ე.ბარათაშვილი პ.კოლუაშვილი შ.კერესელიძე	სერვისმენეჯმენტის როლი ბიზნეს პროცესების	სამცხე- ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტი 25წლისაა, უნივერსიტეტთა შორის

		მართვაში	რისი სამეცნიერი კონფერენცია „ეკონომიკისა და ბიზნესის აქტუალური პრობლემები“, შრომების კრებული, 5–6 ივნისი, ახალციხე, 2015
14	ე.ბარათაშვილი რ.აბულაძე მ.მარიდაშვილი	კონფლიქტის ნმენეჯმენტის თავისებურებანი	სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტი 25წლისაა, უნივერსიტეტთაშო რისი სამეცნიერი კონფერენცია „ეკონომიკისა და ბიზნესის აქტუალური პრობლემები“, შრომების კრებული, 5–6 ივნისი, ახალციხე, 2015
15	ე.ბარათაშვილი პ.კოლუაშვილი	დემოგრაფიული ტენდენციები და მენეჯმენტი	ბათუმის ნავიგაციის სასწავლო უნივერსიტეტი 1 საერთაშორისო პრაქტიკული-სამეცნიერო კონფერენცია: „მენეჯმენტი: პრობლემები, ჰიპოტეზები და კვლევები“. 24-25 ივნისი, 2015, ბათუმი
16	ე.ბარათაშვილი რ.აბულაძე ნ.ნადარეიშვილი	უმადლესი განათლების ეკონომიკური პოტენციალი საქართველოში	ბათუმის ნავიგაციის სასწავლო უნივერსიტეტი 1 საერთაშორისო პრაქტიკული-სამეცნიერო კონფერენცია: „მენეჯმენტი: პრობლემები, ჰიპოტეზები და კვლევები“. 24-25 ივნისი, 2015, ბათუმი
17	რ.ქინქლაძე ნ.ახვლედიანი	სტატისტიკური შესწავლის მეთოდოლოგია და ანალიზი საზღვაო ინდუსტრიის განვითარებაში.	საერთაშორისო კონფერენცია „საზღვაო ინდუსტრიის ინოვაციური გამოწვევები“ 2015 წლის 23-24 ოქტომბერი. ბათუმის სახელმწიფო საზღვაო აკადემია.

18	მ. მეტრეველი, ი. გოგორიშვილი	ინოვაციების როლი კავკასიის რეგიონის ქვეყნების თურიზმის კონკურენტუნარიანობისათვის	ა. წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტის I საერთაშორისო კონფერენციის “თანამედროვე განვითარების სამართლებრივი და სოციალური პრობლემები - 2015”
19	მ. მეტრეველი, ი. გოგორიშვილი	საქართველოს ტურიზმის პოლიტიკის ხედვა და მისი განვითარების სტრატეგიული მიმართულებები	2015 წლის 16-17 ოქტომბერი, საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი, მესამესაერთაშორისო ეკონომიკური კონფერენცია- IEC 2015 „ეროვნული ეკონომიკის განვითარების მოდელები: გუშინ, დღეს, ხვალ“, თბილისი
20	რ. ოთინაშვილი მ.იაშვილი	საქართველოში მცირე ბიზნესის განვითარების ხელისშემშლელი ზოგიერთი ფაქტორის შესახებ	2015 წლის 16-17 ოქტომბერი, საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი, მესამესაერთაშორისო ეკონომიკური კონფერენცია- IEC 2015 „ეროვნული ეკონომიკის განვითარების მოდელები: გუშინ, დღეს, ხვალ“, თბილისი
21	რ. ოთინაშვილი მ.იაშვილი	სამოქალაქო საზოგადოების განვითარების ეკონომიკური ასპექტები	სამცხე- ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტი 25 წლისაა, უნივერსიტეტის შორისი სამეცნიერო კონფერენცია „ეკონომიკისა და ბიზნესის აქტუალური პრობლემები“, შრომების კრებული, 5–6 ივნისი, ახალციხე, 2015
22	რ. ოთინაშვილი კ.მახვილაძე	სოციალური ქსელის როლი - ბიზნეს რეინჟინერინგის დაგეგმვის პროცესში	ბათუმის ნავიგაციის სასწავლო უნივერსიტეტი, პირველი საერთაშორისო სამეცნიერო-პრაქტიკული კონფერენცია თემაზე: „თანამედროვე მენეჯმენტი“

			პრობლემები, ჰიპოთეზები, კვლევები.“ 2015 წლის 24-25-26 ივნისი
<p>1. სტატიაში აღნიშნულია უმაღლესი განათლების პოტენციალი, როგორც ეკონომიკის აღდგენისა და რეგენერაციის რესურსი. წარმოჩენილია უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების როლი, გლობალური და ლოკალური გამოწვევების პირობებში.</p> <p>ნაშრომში ნაჩვენებია ეკონომიკის შემოსავლები, რომელიც უმაღლესი განათლების სასწავლო დაწესებულებების საქმიანობის ხარჯზე ფორმირდება.</p> <p>განხილულია უმაღლესი განათლების სექტორი საქართველოში, საყურადღებო რომელსაც საკმაოდ დიდი ეკონომიკური პოტენციალი გააჩნია. ხაზგასმულია საგანმანათლებლო მომსახურების ხარისხის თავსებადობა ევროპულ სისტემასთან, ნაჩვენებია საქართველოს პროფესორ-მასწავლებლების პროფესიონალიზმი და უნივერსიტეტების მაღალი აკადემიური დონე, რაც ხელს უწყობს ეკონომიკური აქტივობის ზრდას.</p> <p>დახასიათებულია საქართველოს უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების პროფილი. ნაჩვენებია საქართველოს უნივერსიტეტების პოტენციალი, გლობალური კონკურენტუნარიანობა, ავტონომიურობა, სახელმწიფოს მიერ არასაკმარისი დაფინანსება.</p> <p>2. სამეცნიერო ნაშრომი აგებულია მარკეტინგულ კვლევაზე. მასში ნაჩვენებია საქართველოს ციფრული ბიზნეს გარემო, შეფასებული და წარმოჩენილია საქართველოს ციფრული ბიზნეს გარემოს პოტენციალი და შესაძლებლობები.</p> <p>სტატიაში გაანალიზებულია ციფრული ბაზრის განვითარების ტემპები, ელექტრონული კომერციის ზრდა, ICT-ს ინფრასტრუქტურის მოდერნიზების უწყვეტი პროცესი. აღნიშნულია ინტერნეტ-კომპანიების წარმოქმნის სტიმულირება, რომელიც შესაბამისობაშია ინტერნეტ-მომხმარებელთა აქტივობასთან, მშპ-ში ციფრული ეკონომიკის წილის ზრდასთან, დასაქმებასთან, ინტერნეტ-ბაზრიდან მიღებული შემოსავლებთან, ელექტრონული მთავრობის მომსახურების სისტემის მისაწვდომობასა და მოხმარებასთან.</p> <p>სტატიაში წარმოჩენილია ბიზნეს სექტორის ონლაინ მომსახურებისადმი მომხმარებელთა დამოკიდებულება, სარგებლობის მოტივები, გადაწყვეტილების მიღებაზე ზემოქმედი ფაქტორები. განხილულია ქართული ონლაინ მედია, ნაჩვენებია ელექტრონული მომსახურების მიღებისათვის გაღებული ხარჯი და წარმოდგენილია ელექტრონული მომსახურების ბაზრის განვითარების ხელშემწყობი ფაქტორები.</p> <p>3. სტატიაში აღნიშნულია, რომ ციფრული გარემოს ეკონომიკური განზომილება ფართოა და რესურსებით მდიდარი. ქვეყანაში, ციფრული პროცესები ხელს უწყობს ეკონომიკის განვითარებას, ინტერნეტ-კომპანიების წარმოქმნას, სამუშაო ძალის პროდუქტიულობის ზრდას, უმუშევრობის შემცირებას და საზოგადოებას უზრუნველყოფს სოციალურ-ეკონომიკური სარგებლით.</p> <p>ნაშრომში გაანალიზებულია ციფრულ ეკოსისტემა, როგორც ტრანსფორმაციის, ინოვაციებისა და ახალი შესაძლებლობების მამოძრავებელი ძალა. იგი სტიმულირებს</p>			

ციფრული ბაზრის განვითარებას და წარმოადგენს ქვეყნის ეკონომიკური პოლიტიკის გამოწვევების პასუხს.

სტატიაში ნაჩვენებია, რომ ქვეყანაში აუთვისებელია ციფრული ეკონომიკის პოტენციალი, ინტერნეტ-რესურსების ფასეულობა, ინტერნეტ-ბაზრისა და ელექტრონული კომერციის სარგებელი.

კვლევითი ნაშრომი აგებულია საქართველოს რეგიონების მარკეტინგული კვლევის შედეგებზე.

სტატიაში წარმოხენილია ელექტრონული ბიზნეს გარემო, ინტერნეტ-მომხმარებელთა ქცევა, ელექტრონული მომსახურებისადმი მომხმარებელთა დამოკიდებულება. განხილულია საქართველოს ციფრული გარემო, წარმოდგენილია ელექტრონული ბიზნეს გარემოს გამოწვევები და განვითარების პერსპექტივები საქართველოში.

4. ნაშრომში ნაჩვენებია ინტერნეტ და მობაილ ბანკინგის მომსახურების ბაზარი, აღნიშნულია ინტერნეტ და მობაილ ბანკინგის ბაზრის განვითარების პრობლემები და პერსპექტივები საქართველოში.

სტატიაში გამოკვეთილია ფინანსურმა სექტორში მობილური ტელეფონების მომხმარებელთა პოტენციური ფასეულობა, წარმოხენილია გლობალური ტრანსაქციები და ინიციატივები.

ჩატარებული მარკეტინგული კვლევის შედეგად წარმოხენილია ელექტრონულ ბაზარზე არსებული ტენდენციები და მომხმარებელთა ქცევის თავისებურებები.

კვლევით ნაშრომში აღნიშნულია, საქართველოს საბანკო სექტორის ინტერნეტ-მომსახურების ხარისხი, მობილური ტექნოლოგიების გავრცელება და მისაწვდომობა.

დასკვნის სახით ჩამოყალიბებულია მობილურ მოქალაქეზე ორიენტირებული ინტერნეტ და მობაილ ბანკინგის მომსახურების გავრცობისა და განვითარებისათვის საჭირო მიდგომები.

5. კვლევით ნაშრომში ნაჩვენებია საქართველოს ელექტრონული მთავრობის მომსახურების მარკეტინგული კვლევის საკითხები, შეფასებულია მისი პოტენციალი და განვითარების პრიორიტეტები, წარმოხენილია ელექტრონული მთავრობის საფრთხეები.

მარკეტინგული კვლევის საფუძველზე გააგალიხებულია ელექტრონული მთავრობის ინსტიტუციური მოწყობის ძირითადი საფუძვლები: ინფრასტრუქტურა, არქიტექტურა, პოლიტიკა, სამართლებრივი ბაზა, ელექტრონული მომსახურების სისტემა, მართვა და პროცესების რეინჟინინგი.

მარკეტინგული კვლევის მეთოდებისა და სტრატეგიული დაგეგმვის ინსტრუმენტების გამოყენების საფუძველზე აგებულია „საქართველოს ელექტრონული მთავრობის განვითარების მარკეტინგული სტრატეგია“, სადაც შეფასებულია ძირითადი საჭიროებები და გამოწვევები, ჩამოყალიბებულია ციფრული ქვეყნის განვითარების სტრატეგიული

მიმართულებები.

შეჯამების სახით ჩამოყალიბებულია ძირითადი მიდგომები და ღონისძიებათა სისტემა, ხოლო ელექტრონული მთავრობის მარკეტინგული კვლევის საფუძველზე დასახულია საქართველოს ელექტრონული მთავრობის განვითარების სტრატეგიული მიმართულებები: ციფრული ეკონომიკის განვითარება, ინფორმაციული საზოგადოების ფორმირება, ელექტრონული მთავრობის უსაფრთხო გარემოს ჩამოყალიბება, ელექტრონული დემოკრატიის ფორმირება, კიბერარმიის შექმნა, ინტეგრირებული მთავრობის ჩამოყალიბება.

6. საქართველო ცნობილია როგორც თხილის კულტურის ქვეყანა. თხილი მსოფლიოში საკვებად მოხმარებულ კაკალ-ნაყოფთა შორის ერთ-ერთი ყველაზე გავრცელებული პროდუქტია. ქართულ თხილს, მაღალი ხარისხისა და საგემოვნო თვისებების წყალობით დიდი პერსპექტივა აქვს და შესაბამისად მზარდი მოთხოვნით გამოირჩევა.

ქართული თხილის ფიზიკური კრიტერიუმები უტოლდება საერთაშორისო სტანდარტებს, რაც ზრდის მასზე მოთხოვნას. მის გამო თხილის წარმოების 95% ექსპორტის სახით გადის ევროპის ქვეყნებში.

7. ირანის ისლამური რესპუბლიკის საგარეო პოლიტიკური კურსი ითვალისწინებს რეგიონალ და საერთაშორისო დონეებზე მეზობლებსა და სხვა ქვეყნებთან კეთილმეზობლური ურთიერთობების დამყარებას. საქართველოსა და ირანის ისლამურ რესპუბლიკას შორის სავაჭრო ბრუნვა 2014 წლამდე ყოველწლიურად იზრდებოდა და 2013 წელს შეადგინა 176,8 მლნ აშშ დოლარი. 2014 წელს კი იგი შემცირდა 150 მლნ.აშშ დოლარამდე, რაც ძირითადად გამოწვეული იყო საქართველოდან ექსპორტის მოცულობის 40%-ით შემცირებამ.

8. ფინანსური ანგარიშგება, მისი აუდიტი და განსაკუთრებით აუდიტორული დასკვნა, რომელიც ზრდის ფინანსური ანგარიშგების სანდოობის ხარისხს, მნიშვნელოვან როლს თამაშობს ეკონომიკური გადაწყვეტილებების მიღების პროცესში, ინვესტორებისათვის, ფინანსური ინსტიტუტებისთვის (მაგ. სესხის გაცემის შემთხვევაში), და ფინანსური ანგარიშგების სხვა მომხმარებლებისათვის. თუ აუდიტორი მტკიცებულებების ბაზაზე გამოსატყვის მოსაზრებას, რომ ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების სტრუქტურული საფუძვლების შესაბამისად ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, მაშინ გაცივმა არამოდიფიცირებული (დადებითი) უპირობო აუდიტორული დასკვნა; ხოლო არსებითი უზუსტობების აღმოჩენის ან არასაკმარისი მტკიცებულებების მოპოვების შემთხვევაში კი იწერება უკვე მოდიფიცირებული დასკვნა, მათ შორის: პირობითი დასკვნა, უარყოფითი დასკვნა ან უარი დასკვნის გაცემაზე. ამრიგად, აუდიტი უზრუნველყოფს საზოგადოებას (სხვა მომხმარებლებს) დამატებითი სანდო გარანტიით – კომპანიის მენეჯმენტის მტკიცებების მიღმა, რომ ფინანსური ანგარიშგება ნამდვილად არის მომზადებული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების მიხედვით და არ შეიცავს არსებით უზუსტობებს, რომელიც გავლენას მოახდენდა მომხმარებელთა ეკონომიკურ გადაწყვეტილებაზე. აუდიტის რეგულირების ძირითადი ამოცანაა, უზრუნველყოს ერთი მხრივ, რომ აუდიტორმა შეძლოს ფინანსურ ანგარიშგებაში არსებითი შეცდომების გამოვლენა (კომპეტენტურობა), მეორე მხრივ კი, აცნობოს ამის შესახებ საწარმოს ინვესტორებსა და აქციონერებს (დამოუკიდებლობა).

9. ფინანსური რისკ-მენეჯმენტი მთავარ აქცენტს აკეთებს, როდის და რა ფინანსური ინსტრუმენტების გამოყენებით დაიცვას ბიზნესი სხვადასხვა რისკებისგან. ფინანსურ რისკ-მენეჯმენტს შეუძლია, ბიზნესს აარიდოს და დაიცვას იგი სხვადასხვა მოსალოდნელი საფრთხეებისაგან, მაგალითად, როგორცაა: საკრედიტო, საბაზრო, უცხოური სავალუტო, ინფლაციის, ლიკვიდურობის, სექტორის და სხვა რისკები. სტატიაში ყურადღება გამახვილებულია უცხოურ სავალუტო რისკზე, მისი წარმოშობის მიზეზებზე და სახეებზე, კერძოდ, ეკონომიკურ, ტრანზაქციისა (კურსათაშორის სხვაობის) და კონვერტაციის (კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას) რისკებზე. ასევე განხილულია უცხოური სავალუტო რისკების ჰეჯირების მეთოდები: საბალანსო ჰეჯირება, პრაქტიკული მიდგომები (წინასწარი და გადავადებული გადახდები), საკრედიტო-სავალუტო ბაზრის ინსტრუმენტებით ჰეჯირება და საფორვარდო კონტრაქტები.

10-11. მოცემულ თემებთან მიმართებაში ჩვენ ყურადღებას ვამახვილებთ კორპორაციის აგების ისეთ მიმართულებაზე, როგორცაა ორგანიზაციული სტრუქტურის ფორმირება-გაუმჯობესება და სტრატეგიასთან მისი შესაბამისობის აუცილებლობა. კორპორაციის ორგანიზაციული სტრუქტურის სტრატეგიის მოთხოვნებთან შესაბამისობის მნიშვნელობა პირველად იქნა აღნიშნული ა. ჩანდლერის მიერ 70 მსხვილი კორპორაციის მასშტაბური გამოკვლევების შემდეგ. მისმა გამოკვლევებმა აჩვენა, რომ კორპორაციაში სტრატეგიების გადახედვა წარმოშობს ახალ ადმინისტრაციულ ამოცანებს, რომლებიც, თავის მხრივ, მოითხოვენ ახალ, ან კორექტირებულ ორგანიზაციულ სტრუქტურას. ამრიგად, კომპანიის მენეჯერებმა, როგორც ა. ჩანდლერი ასკვნის, სტრატეგიის ყოველი ცვლილების დროს უნდა გადააპროექტონ კომპანიის შიდა ორგანიზაციული სტრუქტურა. მასში მოიაზრება:

1. სამუშაო ჯგუფების ფორმირება და სამუშაო დავალებების პერსონიფიცირება;
2. მართვის დონეების ფორმირება;
3. მართვის სტრუქტურის არჩევა;
4. კომპანიის ხელმძღვანელობის ფორმის, მეთოდის, სტილის შერჩევა.

12. აუდიტი თანამედროვე ეკონომიკის და საფინანსო საქმიანობის განუყოფელ ნაწილად ჩამოყალიბდა. ბოლო პერიოდში მას მნიშვნელოვანი როლი უკავია კომპანიების მართვაში. სახელმწიფო აუდიტის სამსახურის ჩამოყალიბებამ ხელი შეუწყო ამ სფეროს განვითარებას, საკანონმდებლო ბაზის ჩამოყალიბებას და ამ საქმიანობის პოპულარიზაციას. ბოლო პერიოდში იმ კომპანიების რიცხვმაც იმატა რომელთათვის აუდიტის ჩატარება არ არის სავალდებულო და მხოლოდ ნებაყოფლობითია. აუდიტი რთული და ხანგრძლივი პროცესია. მას თან სდევს უამრავი ნიუანსი. სასურველია მომავალში მოხდეს მისი განვითარება, შიდა სახელმწიფოებრივი სტანდარტების დახვეწა და მათი შესაბამისობაში მოყვანა საერთაშორისო სტანდარტებთან.

13. როგორც პრაქტიკა გვიჩვენებს კომპანიები, რომლებიც მათ მომსახურებებს იმაზე მეტს უხდიან, ვიდრე მათი კონკურენტები, ხშირად ხედავენ, შრომის ანაზრაურებაზე დანახარჯების წილის შ ფარდება გაყიდვების მოცულობასთან, ფაქტობრივად მათთან უფრო დაბალია, ვიდრე საშუალოდ დარგში, რაც მოწმობს პერსონალის მიერ არჩეული მართვის პოლიტიკის ეფექტიანობას და, მთლიანობაში, სერვის-მენეჯმენტის მსგავს კონცეფციას. იდეა ერთი დასკვნითი განსხვავება მენეჯმენტის ინდუსტრიალ მოდელსა და სერვის-მენეჯმენტის მოდელს შორის ის მგდომარეობს, რომ ეს უკანასკნელი ცდილობს გამოიყენოს ინოვაციური მონაცემები, რათა გამოიკვლიოს ფორმის საქმიანობა, გასცდეს ბუღალტრული

ადრიცხვის საყოველთაოდ აღიარებულ პრინციპებს, რომლებიც ასახავენ მართვის ძველი ინდუსტრიული მოდელის ორიენტაციას გაყიდვებზე.

14. როცა ლაპარაკი გვაქვს კონფლიქტზე, იქ აუცილებლად გხვდება კონკურენცია. ჯანსაღი კონკურენცია კარგია წინსვლის საწინდარია, მაგრამ როცა კონკურენცია კონფლიქტში გადაიზრდება, რაც არც თუ ისე იშვიათია, ის საფრთხეს უქმნის ეფექტურ მუშაობას. ორგანიზაციაში ყველა თანამშრომელს თავისი როლი აქვს რაც იგულისხმება ის დავალებები, რომლებსაც ორგანიზაცია მას აძლევს და ასევე მოლოდინები, რომლებისც ხელმძღვანელობას აქვს თითოეული თანამშრომლისგან. მენეჯერი კონფლიქტის გამოსაწვევად ხედავს : პიროვნული სხვაობა, როლებისა და ფუნქციების შეუთავსებლობა, კონკურენცია, გარემოდან გამოწვეული სტრესი, კოორდინაციის პრობლემა, მოტივაციის პრობლემა.

15. ოცდამეერთე საუკუნეში სიტუაცია შეიცვალა და მიგრაცია დაიწყო უცხოელებმა, სულ სხვა ეროვნების, ენის, კულტურისა და რელიგიის ადამიანებმა. ვროპული ქვეყნები ჯერჯერობით ვერ აღწევენ რაიმე წარმატებას ასეთ ჩამოსულლებთან ინტეგრაციის საქმეში. დემოგრაფიული ცვლილებების ყველაზე მნიშვნელოვან შედეგად შეიძლება იქცეს წარსულში ერთგვაროვანი საზოგადოებისა და ბაზრების დაყოფა. 1920-1930-იან წლებამდე თითოეულ ქვეყანაში აღინიშნებოდა კულტურისა და ბაზრების დიდი მრავალფეროვნება. ისინი მკვეთრად განსხვავდებოდნენ ერთმანეთისაგან კლასის, პროფესიისა და საცხოვრებელი ადგილის მიხედვით.

16. საკითხის შეჯამების საფუძველზე უნდა აღინიშნოს, რომ საერთაშორისო უმაღლესი განათლების ეკონომიკური პოტენციალის წარმოჩენის პროცესი უზრუნველყოფს, როგორც ეკონომიკის, დასაქმების, აკადემიური სექტორისა და სახელმწიფო იმიჯის ზრდას, ისე ძლიერი სახელმწიფოს სისტემის ჩამოყალიბებასა და ეკონომიკის მდგრად განვითარებას.ს მიხედვით.

17. თემაში განხილულია საზღვაო ინდუსტრიის განვითარების დახასიათებისათვის სტატისტიკური მეთოდოლოგია. მოცემულია რიგი მაჩვენებლების გაანგარიშების მეთოდები, რომლებიც საშუალებას მოგვცემს ჩავატაროთ ამ მოვლენების სრულყოფილი ანალიზი.

18. სტატიაში მოცემულია, რომ ინოვაციები ტურიზმში უნდა განიხილებოდეს როგორც პერმანენტული, გლობალური და დინამიური პროცესი, რადგან ისინი არა მარტო გულისხმობს შეგუებითობას და ახალი მარკეტინგული სტრატეგიების გამოყენებით ტურიზმის დარგის სახეცვლილებას, არამედ თვითონ გარემო, რომელიც აკრავს ტურიზმის დარგს, ხელს უწყობს ახალი და ნოვატორული მომსახურების, პროდუქტისა და პროცესების შექმნას. შესაბამისად, იცვლება ტურიზმის დარგის სტრუქტურა და ხასიათი. ახალი ტექნოლოგიები საშუალებას იძლევა უფრო მოქნილად და სეგმენტირებულად გავუწიოთ ორგანიზება ტურისტის თავისუფალი დროის გატარებას, რომელიც ტურისტის მოთხოვნის მიხედვით შეცვლის სტანდარტულ მიწოდებას.

საქართველოს ტურპროდუქტების წარმოების დაგეგმვასა და ორგანიზაციაში უნდა შევიდეს პოტენციურ მიდევალთა მოთხოვნებზე ზემოქმედების ის მექანიზმები, რომლებიც ადამიანის განვითარების არამატერიალური შემადგენლების საფუძველზე შემუშავდება.

ნაშრომში ჩვენ კვლევის მიზნად დავისახეთ არსებული შესაძლებლობების გამოყენების საფუძველზე დავახასიათოთ ინოვაციების როლი და მიმართულებები, ზოგადად, ტურიზმის

დარგში და მისი როლი კავკასიის ტურიზმის განვითარებაში.

19. სტატიაში მოცემულია საქართველოს ტურიზმის პოლიტიკის ჩვენეული ხედვა, მისი განვითარების სტრატეგიული მიმართულებები. კვლევის მეთოდებად გამოყენებულ იქნა: სისტემური მიდგომა დარგის დღეს არსებული პოლიტიკის შეფასებისადმი, იდუქციისა და დედუქციის მეთოდები. კვლევის პროცესში გამოვიყენეთ კვლევის შედეგები, რომლებიც ნაშრომში რეკომენდაციების სახით არის წარმოდგენილი.

20. მოხსენებაში განხილულია ავტორთა მიერ ქ. თბილისში მცირე ბიზნესის სხვადასხვა ობიექტებზე ჩატარებული გამოკითხვის შედეგები. აღმოჩნდა, რომ მცირე ბიზნესში დღეისათვის არსებული სურათი არასახარბიელოა. მდგომარეობის გაუმჯობესების მიზნით საჭიროა სახელმწიფოს მხრიდან მოხდეს ბიზნესის ხელშემწყობი პოლიტიკის გატარება. ჩამოთვლილია დასავლეთში აპრობირებული მცირე ბიზნესის მხარდაჭერის ძირითადი მიმართულებები.

21. მოხსენებაში ნაჩვენებია, რომ სამოქალაქო საზოგადოების ჩამოყალიბებისა და განვითარებისათვის აუცილებელია მისი ეკონომიკური ასპექტების შესწავლა. განხილულია სამოქალაქო საზოგადოების ეკონომიკური ასპექტების მნიშვნელობა და ადგილი ჩვენი ქვეყნის დემოკრატიულ სახელმწიფოდ ჩამოყალიბებაში.

22. მოხსენებაში აღნიშნულია, რომ ბიზნესის ხელმძღვანელობამ უნდა იცოდეს, რომ ორიენტაცია ინოვაციურ პროცესებზე არის მოცემულ სიტუაციაში მისი წინსვლისა და ეფექტურობის ამაღლების ერთადერთი გზა და ამ შემთხვევაში უნდა განახორციელოს რეინჟინერინგი, პარალელურად კი ფირმის პერსონალისთვის უნდა შემუშავდეს მოტივაციის სისტემა. ეს დროს გადასატრეული ამოცანების სირთულიდან გამომდინარე, სასურველია მსგავს სფეროში არსებული სპეციალისტების ჩართვა უკეთესი შედეგის და მეტი ეფექტის მისაღებად. რამეთუ, როგორც ზემოთ აღვნიშნეთ, არასწორმა ან არასრულფასოვანმა ცვლილებებმა, რომელიც „რეინჟინერინგის“ სახელით ხორციელდება შესაძლოა არ მოგვცეს დაგეგმილი და მოსალოდნელი შედეგი.

ბ) უცხოეთში

№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მოხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1	T.Beridze N.Tchanturia,	Features of development of the human capital in Georgia	20 th anniversary international scientific conference, Economics and Management 2015 (ICEM-2015), Kaunas University of

	G. Kurashvili		Technology. Kaunas, Lithuania. http://www.icem.lt/index.php/ice m/article/view/1653 http://www.sciencedirect.com/sc ience/article/pii/S1877042815058 085 May 06 - 08, 2015,
2	T.Beridze B. Goderdzishvili, N.Tchanturia	INNOVATIVE HUMAN RESOURCE MANAGEMENT AS PRODUCT OF ACTIVITY OF MODERN UNIVERSITY	Faculty of Social and Economic Relations, Alexander Dubček University of Trencin, prepares 13th international scientific conference, Словакия. 23-24 april, 2015
3	T.Beridze	Management of the financial saving of households	journal „Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development" (ISSN 2345-0355), Poland, 2015
4	Anzor Abzalava, Rusudan Kutateladze, Nino Pailodze, Olga Khutsishvili, Giorgi Sulashvili, Alexander Kekenadze	The Causes of Economic Crisis and the Aspects of it's Development	Fifth Annual Conference of the Economic Forum of Entrepreneurship and International Business, ECO-ENA: Economics and Eco-Engineering Associate, Harvard University, Boston, MA, USA, January 2015.
5	Evgeni Baratashvili, Nino Pailodze, Ana Bolkvadze, Giorgi Sulashvili	Potential of Comparative Management and Aspects of its Application in Georgia	International Science Index Vol: 9 No: 7 Part XII. July, 2015. Paris, France. p. 1123-1126
6	Evgeni Baratashvili, Nino Pailodze, Lasha Bagrationi, Nino Svanishvili, Larisa Takalandze, Nato Natroshvili	Entropy factors management	International Science Index Vol: USA, Chicago, October, 2015. p.7-11
7	რ. ქინკლაძე	აგროსექტორის განვითარების თანამედროვე ტენდენციები საქართველოში	მე-20 საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია: „ეკონომიკა და მენეჯმენტი 2015 (ICEM-2015)". კაუნასის

			<p>ტექნოლოგიური უნივერსიტეტი. ლიტვა, ქ. კაუნასი, 2015 წლის 6-8 მაისი. სტატია დაიბეჭდა კონფერენციის მასალებში ელექტრონული სახით.</p>
<p>მოსხენებათა ანოტაციები</p>			
<p>1. The human capital is created because of investments into increase in level and quality of life of the population in intellectual activity. Including – education, health, knowledge (science), ability of the enterprise in information support of work, safety of citizens and business and economic freedom, and also culture, art and other components. In this regard the purpose of our research - generalization, a justification and the specification of methodological approaches to problems of development of the human capital which, for such countries as Georgia, isn't simply actual, and moves ahead in category of the main social and economic researches in system of a state policy. Development of the human capital in many respects depends on such directions of a state policy as improvement of education systems, increases in the income of the population, optimization of migration policy, improvement of social and economic infrastructure, development of social partnership and initiatives of the enterprise, support of development of civil society.</p> <p>2. In modern universities, being one of important catalysts of innovative processes in society, it is necessary to adapt in due time for the global changes happening in the world community to answer the international criteria of quality of education. More and more actual is a role of the higher school in ensuring steady formation and effective use of scientific and innovative capacity of the country. For modern higher education institution timely formation of the personnel resources conforming to requirements of innovative character of modern economy is. The problem consists not only in the level of professional education and to volume to investment enclosed in education, but also in change of personal shape of these shots motivated, first of all, to innovative development, an initiative, self-training.</p> <p>3. Representatives of the middle class Money Saving and investing questions are more important. This is the middle class, that reveals most active interest of saving money and investing, As representatives of this class own their everyday requirements satisfaction outlets and they want their continuous improvement of the financial situation.</p> <p>Analysis and study of the household, economic factors are always important for the rational nature of households, Social and psychological factors related to the real uncertainties into account the interior.</p> <p>4. Political and Financial state of the modern world is rather worrying and it probably does not matter how many discussions we hold over this case, the consequences might be just so crucial, we can never envision. This is why it could be very important to understand the real roots to the problem in order to find an applicable solution. Hopefully the quick walk through the problems and its' consequences could give some idea of how to carry on in the future.</p> <p>5. At the present stage in our country intensifies cooperation with different business cultures, actively developing the process of implementation of Georgia in the global business system that requires us to</p>			

develop a specific concept, including in the field of management. With the entry of Georgia into the international community, exchange of experience will only intensify. It is clear that the achievement of goals such as the doubling of the National Product increase the competitiveness of Georgian enterprises can't be recorded without foreign management experience.

6. In business processes Entropy and entropy approaches marketing and management specialists have pay particular attention. As for the gradual development of regional economic science which boasts the world outlook variations has been acquired new scale transformation in XXI century. The researchers have been focused on prognostic function of its theoretical - methodological potention. Regional science actively have learned to outline the concepts of effective management concept. That is the most important element of macroeconomic theory. The concept of the effective management have found methodological approaches in economic theory and practice.

7. თემაში განხილულია აგროსექტორის განვითარების ძირითადი საკითხები. გაანალიზებულია საქართველოში ამ სექტორის განვითარების დამახასიათებელი სტატისტიკური მონაცემები. გამოყოფილი და დახასიათებულია სექტორის განვითარების ოთხი ეტაპი. დადგენილია თანამედროვე ტენდენციები.

ლიბერალურ მენეიერებათა დეპარტამენტი

სამეცნიერო ერთეულის ხელმძღვანელი: პროფესორი ზურაბ გამეზარდაშვილი

სამეცნიერო ერთეულის პერსონალური შემადგენლობა:

- თამარ მეტეუკე
- რუსუდან გოცირიძე
- თინათინ სინჯიაშვილი
- ნუგზარ სიხარულიძე
- რუსუდან თაბუკაშვილი
- ზურაბ გამეზარდაშვილი
- ნინო გომართელი
- ლიანა ჩხენკელი
- ტატიანა მეგრელიშვილი
- უანეტა ვარძელაშვილი
- მარინა ზორანიანი
- თამარ ბაკურაძე
- მანანა ჩხარტიშვილი
- მარიამ შონია

თამარ მაჭავარიანი
 ია ბურდული
 ნანა გამყრელიძე
 ია ჩიქვინიძე
 ხათუნა ჩაფიჩაძე
 ნუგზარ ბარდაველიძე
 ზაირა გურამიშვილი
 ნინო ბოჭორიშვილი
 მანანა ივანისელი
 თეა ცომაია
 ნინო ჯანჯღავა
 ნატო სონდულაშვილი
 ოლღა კალანდარიშვილი
 სვეტლანა ჩუპრინინა
 მარიამ ქათამაძე

**I. 3.სახელმწიფო გრანტით (რუსთაველის ფონდი) დაფინანსებული
 სამეცნიერო-კვლევითი პროექტები**

№	პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მიითებებით	დამფინანსებელი ორგანიზაცია	პროექტის ხელმძღვანელი	პროექტის შემსრულებლები
1	საქართველო შუა საუკუნეების ევროპულ სამყაროში (საქართველოს ისტორია, საქართველოს ისტორიის წყაროთმცოდნეობა და ისტორიოგრაფია; შუა საუკუნეების ისტორია; წყაროთმცოდნეობა და ისტორიოგრაფია)	შოთა რუსთაველის ეროვნული სამეცნიერო ფონდი	ზურაბ გამეზარდაშვილი (სამეცნიერო ხელმძღვანელი)	მურმან პაპაშვილი (წამყვანი მეცნიერთანამშრომელი) ბეჟან ჯავახია (უფროსი მეცნიერთანამშრომელი) ხათუნა ჩაფიჩაძე (უმცროსი მეცნიერთანამშრომელი)
დასრულებული პროექტის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგები საანგარიშო პერიოდის ვადა: 25.04.2013 – 14.04.15				

სამუშაო ადგილი - კოსტავას №77, სტუ კორპ. 6, სართული 8, ოთახი 812. ამოკითხული და დადგენილი იქნა თეატინელი მისიონერის დონ არქანჯელო ლამბერტის 1634 და 1649 წელს იტალიურ ენაზე დაწერილი 2 წერილი. მან შესავლით, თარგმანით, ტექსტითა და კომენტარებით 98 დაბეჭდილი თაბახი შეადგინა და გაერთიანდა საერთო სათაურის ქვეშ: „დონ არქანჯელო ლამბერტი, რელაცია საქართველოზე (XVII საუკუნე)“. დღემდე უცნობი ამ წყაროს ქართული თარგმანი პირველად გამოქვეყნდა და მასში მოცემული ინფორმაცია პირველად შემოვიდა მეცნიერულ მიმოქცევაში. ამოკითხული, დადგენილი დედნის ტექსტი ითარგმნა და გამოიცა გამომცემლობა „უნივერსალის“ მიერ 100 ეგზემპლარის ოდენობით. (2015 წ.) ამ წყაროებში ასახულია XVII საუკუნის პირველ ნახევარში ოდიშის სამთავროში სამეფოს არსებული რელიგიური, პოლიტიკური მდგომარეობა და ადგილობრივ ხელისუფალთა დამოკიდებულება კათოლიკური სარწმუნოებისადმი, ასევე თეატინელ მისიონერთა რელიგიურ-კულტურული საქმიანობა; ასევე ამოკითხული და დადგენილი იქნა საქართველოში თეატინელი მისიონერის (დონ კრისტოფორო დე კასტელის, დონ კლემენტე გალანოს) დომინიკელი მისიონერის (ჯოვანი ჯულიანო და ლუკას) კაპუჩინი მისიონერების (ჯუზეპე ანტონიო რომანოს, სერაფინო მელიკოკელის) იტალიურ ენაზე 1636–1674 წწ. დაწერილი 9 რელაცია. ამან შესავლით, თარგმანით და კომენტარებით 94 დაბეჭდილი თაბახი შეადგინა და გაერთიანდა საერთო სათაურის ქვეშ: „ევროპული კვლევები II“, რომელიც გამოიცა გამომცემლობა „უნივერსალის“ მიერ 100 ეგზემპლარის ოდენობით (2015 წ.). დღემდე უცნობი ეს წყაროები ქართულ ენაზე პირველად ითარგმნა და გამოქვეყნდა. მათში ასახულია ამ პერიოდის საქართველოს საშინაო და საგარეო პოლიტიკური, ეკონომიკური და კულტურული ვითარება. ასევე ვრცლად არის ასახული ქართველი იერარქების დამოკიდებულება კათოლიკობისადმი და მისიონერთა წარმატებებისა თუ წარუმატებლობის ფართო სურათია გადაშლილი. ამ წყაროებში მოცემული ახალი ფაქტობრივი მასალა გვაძლევს საშუალებას ქართულ ისტორიოგრაფიაში აქამდე არსებული ზოგიერთი დებულება გადაისინჯოს, ხოლო ზოგიერთი ახალი ფაქტებით გამყარდეს. რაც მთავარია, ეს წყაროები ერთმნიშვნელოვნად ავლენენ საქართველოს სწრაფვას დასავლეთ ევროპული სამყაროსაკენ. მიუხედავად სრული იზოლაციისა, ქართველი მეფე-მთავრები მისიონერების სახით ხედავდნენ ერთადერთ დამაკავშირებელ გზას ევროპასთან. ამას მხარს უმაგრებდა ქართული მართლმადიდებელი ეკლესია და სწორედ ამიტომ აღწევდნენ მისიონერები წარმატებებს საქართველოში.

I. 4.

2	პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით	დამფინანსებელი ორგანიზაცია	პროექტის ხელმძღვანელი	პროექტის შემსრულებლები
1	საბჭოური პოლიტიკა და საქართველო ახალ სივრცეში	შოთა რუსთაველის ეროვნული სამეცნიერო ფონდი	ავთანდილ სონღულაშვილი	ნატო სონღულაშვილი

	(1921-1991)			
<p>გარდამავალი (მრავალწლიანი) პროექტის ეტაპისძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგები (ქართულ ენაზე)</p> <p>პროექტში შესწავლილი იქნება საქართველოს პოლიტიკური, სოციალური-ეკონომიკური მდგომარეობა საბჭოთა პერიოდში</p>				

II.1. პუბლიკაციები:

ა) საქართველოში

სახელმძღვანელოები

№	ავტორი/ავტორები	სახელმძღვანელოს სახელწოდება	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	მ. პაპაშვილი, გ.კუტალია, ნ.სილაგაძე, ა.გეთიაშვილი, თ.წითლანაძე, თ.ქარჩავა, ბ.შურღაია	დასავლეთევროპისის ტორია (XVI საუკუნე)	თბილისი. გამომცემლობა “შერიდიანი”	296 გვ.
2	შემდგენელი: ტ. მეგრელიშვილი	Тексты для перевода для сферы информатики/დამსმარ ე ელექტრონული სახელმძღვანელო	თბილისი, CD- 2378	50 გვ.
3	შემდგენელი: ტ. მეგრელიშვილი	Тексты для перевода для сферы экономики. /დამსმარე ელექტრონული სახელმძღვანელო	თბილისი, 2015 (კეტერი: CD-2377)	55 გვ.
4	შემდგენელი: ტ. მეგრელიშვილი	Тексты для перевода для сферы юриспруденции/დამსმ არე ელექტრონული	თბილისი, 2015 (კეტერი: CD-2377)	60 გვ.

		სახელმძღვანელო		
5	შემდგენელი: ტ. მეგრელიშვილი	Тексты для перевода для гуманитарной сферы. /დამხმარე ელექტრონული სახელმძღვანელო	თბილისი, 2015 (კეტიერი: CD-2377)	60 გვ.
6	შემდგენელი: ტ. მეგრელიშვილი	Тексты для перевода для горной и нефтегазовой сферы. /დამხმარე ელექტრონული სახელმძღვანელო	თბილისი, 2015 (კეტიერი: CD-2379)	50 გვ.
7	შემდგენელი: ტ. მეგრელიშვილი	Тексты для перевода для сферы энергетики и телекоммуникации. - /დამხმარე ელექტრონული სახელმძღვანელო	თბილისი, 2015 (CD-2379)	52 გვ.
8	შემდგენელი: ტ. მეგრელიშვილი	Тексты для перевода для химической сферы. - /დამხმარე ელექტრონული სახელმძღვანელო	თბილისი, 2015 (კეტიერი: CD-2378)	50 გვ.
9	შემდგენელი: ტ. მეგრელიშვილი	Тексты для перевода для аграрной сферы. - /დამხმარე ელექტრონული სახელმძღვანელო	თბილისი, 2015 (CD-2378)	52 გვ.
10	შემდგენელი: ტ. მეგრელიშვილი	Тексты для перевода для архитектурной, строительной и дизайнерской сферы. /დამხმარე ელექტრონული სახელმძღვანელო	თბილისი, 2015 (კეტიერი: CD-2378)	55 გვ.
11	შემდგენელი: ტ. მეგრელიშვილი	Тексты для перевода для транспортной	თბილისი, 2015 (CD-	50 გვ.

		сферы. - /დამხმარე ელექტრონული სახელმძღვანელო	2378)	
12	შემდგენელი: ტ. მეგრელიშვილი	Тексты для перевода для механико-машиностроительной сферы. /დამხმარე ელექტრონული სახელმძღვანელო	თბილისი, სტუ, 2015 (კეტერი: CD-2380)	50 გვ.
13	ჟ. ვარძელაშვილი	„დარგობრივი ტექსტების თარგმანის თეორია და პრაქტიკა“. ლექციების მოკლე ელექტრონული კურსი	საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი. 2015	ელექტრონული რესურსი

ანოტაციები

1. სახელმძღვანელოში თანმიმდევრულად გადმოცემულია XVI საუკუნის დასავლეთ ევროპის სახელმწიფოების უმნიშვნელოვანესი ისტორიული ეტაპები. ძირითადი ყურადღება გამახვილებულია სოციალ-ეკონომიკურ ძვრებზე, პოლიტიკურ და კულტურულ ნოვაციებზე, სახელმწიფოთაშორის ურთიერთობებსა და საზოგადოებრივი აზრის თანდათანობით სეკულარიზაციაზე.

2-12. დამხმარე სახელმძღვანელოები საგნისთვის „დარგობრივი ტექსტების თარგმანის თეორია და პრაქტიკა“ (მაგისტრატურა, სტუ).

13. სახელმძღვანელო შედგენილია სტუ-ს მოქმედი სასწავლო პროგრამის შესაბამისად და გათვალისწინებულია II სემესტრის იმ მაგისტრანტთა სახელმძღვანელოდ, ვინც ფლობს რუსულს როგორც უცხო ენას II სასერტიფიკაციო დონეზე. მასში გაშუქებულია სასწავლო კურსის საკვანძო თეორიული და პრაქტიკული საკითხები.

კრებულები

№	ავტორი/ავტორები	კრებულის სახელწოდება	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	ხათუნა ჩაფიჩაძე (პასუხისმგებელი)	„ევროპული (იტალიურენოვანი) წყაროები XVII	თბილისი, გამომცემლობა	98 გვ.

	რედაქტორი)	საუკუნის 40–70–იანი წლების საქართველოზე“ (ევროპული კვლევები II)	„უნივერსალი“	
2	იტალიური ტექსტი თარგმნეს, შესავალი და შენიშვნები დაურთეს მურმან პაპაშვილმა და ზურაბ გამეზარდაშვილმა; ხათუნა ჩაფინაძე (პასუხისმგებელი რედაქტორი)	“დონ არქანჯელო ლამბერტი, რელაცია საქართველოზე (XVII საუკუნე)”	თბილისი, გამომცემლობა „უნივერსალი“	97 გვ.

ანოტაციები

1. „ევროპული კვლევები“ წარმოადგენს საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის ევროინტეგრაციის პროცესების შემსწავლელი სამეცნიერო კვლევითი ცენტრის პერიოდულ გამოცემას. წინამდებარე კრებულში გამოქვეყნებულია ევროპული (იტალიურენოვანი) წყაროები საქართველოს შესახებ, რომელიც დააინტერესებს ისტორიკოს-მკვლევრებს, სტუდენტებსა და ფართო საზოგადოებას. წინამდებარე წყაროების პუბლიკაცია განხორციელდა შოთა რუსთაველის ეროვნული სამეცნიერო ფონდის გრანტის ფარგლებში – „საქართველო შუა საუკუნეების ევროპულ სამყაროში“.

2. იტალიელი თეატინელი მისიონერი დონ არქანჯელო ლამბერტი 1631-1649 წლებში საქართველოში (1633-1649 წწ. ოდიშის სამთავროში) მისიონერულ საქმიანობას ეწეოდა. მან დაგვიტოვა ორი ცნობილი წიგნი და რელაციები საქართველოს სოციალ-ეკონომიკურ, რელიგიურ, პოლიტიკურ, დიპლომატიურ და სამეურნეო ცხოვრებაზე. როგორც თვითმხილველის, მისი ცნობები საინტერესოა და სანდო, განსაკუთრებით XVII საუკუნის I ნახევრის სამეგრელოზე. ეს ცნობები დოკუმენტურად ავსებენ და აზუსტებენ ჩვენს ცოდნას საქართველოს მდებარე, აქამდე ნაკლებად ცნობილი ისტორიული მოვლენებისა და პიროვნებების შესახებ. წინამდებარე ორი რელაცია ისეთ ფაქტებსა და შესაფასებებს შეიცავს, რომელიც მის ორ ცნობილ წიგნში ასახული არ არის. წინამდებარე კრებულის პუბლიკაცია განხორციელდა შოთა რუსთაველის ეროვნული სამეცნიერო ფონდის გრანტის ფარგლებში – „საქართველო შუა საუკუნეების ევროპულ სამყაროში“.

სტატიები

№	ავტორი/ ავტორები	სტატიის სათაური, ჟურნალის/კრებულის	ჟურნალის/კრებულის	გამოცემის ადგილი,	ბმურდების რაოდ
---	------------------	------------------------------------	-------------------	-------------------	----------------

		დასახელება	ნომერი	გამომცემლობა	ენობა
1	მურმან პაპაშვილი, ზურაბ გამეზარდაშვილი	“ერთიუცნობიწყაროსაქართ ველოშისაფრანგეთისმისიო ნისდაარსებისშესახებ (XVII საუკუნის 80-იანი წლები)”, ელდარ მამისთვალიშვილი- 75		თბილისი, გამომცემლობა“ ჯეოპრინტი”	10გვ.
2	მურმან პაპაშვილი, ხათუნა ჩაფიჩაძე (პასუხისმგებელი რედაქტორი)	“ფედოტ ელჩინისა და პავლე ზახარიევის ანტიკათოლიკური პროპაგანდა ოდიშის სამთავროში”, „ვეროპული კვლევები II“	№2	თბილისი, გამომცემლობა „უნივერსალი“	18გვ.
3	Khatuna Chapichadze (ხათუნა ჩაფიჩაძე), Emilia Alaverdovi (ემილია ალავერდოვი)	"The Challenges of Teamwork in Contemporary Georgia", „თანამედროვე მენეჯმენტი: პრობლემები, ჰიპოთეზები, კვლევები“	ბათუმის ნავიგაციის სასწავლო უნივერსიტეტის მიერ ორგანიზებული მეზღვაურთა საერთაშორისო დღისადმი მიძღვნილი I საერთაშორისო სამეცნიერო- პრაქტიკული კონფერენციის მასალები	ბათუმი (გამოცემის პროცესშია)	6 გვ.
4	ხათუნა ჩაფიჩაძე	„უსაფრთხოების რელიგიური ასპექტები კავკასიაში“, „კავკასიის უსაფრთხოების პრობლემები“	ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის საქართველოს განვითარების კომპლექსური პრობლემების კვლევის	თბილისი, თბილისის უნივერსიტეტის გამომცემლობა	6 გვ.

			ცენტრის მიერ ორგანიზებული სამეცნიერო კონფერენციის მასალები		
5	ხათუნა ჩაფინაძე, დარეჯან ცუცქერიძე	„რუსეთისა და გერმანიის I მსოფლიო ომის წინა პერიოდის შეიარაღების შედარებითი ანალიზი რინარდსონის მოდელის საფუძველზე“, „პირველი მსოფლიო ომი და სამხრეთ კავკასია“	საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის ბიზნეს-ინჟინერინგის ფაკულტეტის, სტუ-ს ევროინტეგრაციული პროცესების შემსწავლელი სამეცნიერო-კვლევითი ცენტრისა და სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მიერ ერთობლივად ორგანიზებული ევროპის მცოდნეობის III საერთაშორისო სამეცნიერო სიმპოზიუმის მასალები	თბილისი, გამომცემლობა “ტექნიკური უნივერსიტეტი” (გამოცემის პროცესშია)	11 გვ.
6	ნუგზარ ბარდაველიძე	წმინდა წერილი ომისა და მშვიდობის შესახებ	აკად.ი.ფრანგიშვილის 85-ე წლისთავისადმი მიძღვნილი კონფერენციის შრომები	თბილისი 2015	6
7	ნუგზარ ბარდაველიძე	მეცნიერება-რწმენის სინთეზი და ეკლესიათა	მესამე საერთაშორისო კონფერენცია	თბილისი 2015	8

		თანამშრომლობის სინთეზი	„მეცნიერება და რელიგია“ შრომების კრებული		
8	ნუგზარ ბარდაველიძე	წმინდა წერილი ომისა და მშვიდობის შესახებ	აკად.ი.ფრანგიშვილის 85-ე წლისთავისადმი მიძღვნილი კონფერენციის შრომები	თბილისი 2015	6
9	ნუგზარ ბარდაველიძე	ვატიკანი და სამხრეთ კავკასია	ძირითადი რელიგიური კონფესიები და კავკასიის რეგიონალური საკითხებისადმი მიძღვნილი კონფერენციის შრომათა კრებული	თბილისი თსუ გამომცემლობა 2015	7
10	ნინო გომართელი	ევროინტეგრაცია და საქართველოს სამომავლო განვითარების პერსპექტივები,	ქუთაისი, ა. წერეთლის სახელობის სახ. უნივერსიტეტის შრომები №1 (26), 2015, გვ. 212-222	ქუთაისი, ქუთაისი, ა. წერეთლის სახელობის სახ. უნივერსიტეტი	11
11	ნინო გომართელი	საქართველო ევროპულ სივრცეში	ქუთაისი, ა. წერეთლის სახელობის სახ. უნივერსიტეტის შრომები №2 (27), 2015, გვ. 17-23	ქუთაისი, ქუთაისი, ა. წერეთლის სახელობის სახ. უნივერსიტეტი	6
12	ნატო სონღულაშვილი	ქართული ეროვნული იდეის აღქმა XX საუკუნის 20-იან წლებში. კრ. „ახალი და უახლესი	№2 (17), 2015 იბეჭდება	თბილისი, უნივერსალი	

		ისტორიის საკითხები,			
13	ნატო სონდულაშვილი	ეროვნულ- განმათავისუფლებელი მოძრაობა საქართველოში XX საუკუნის 40-50-იან წლებში. კრ. „ისტორიულ- ეთნოლოგიური ძიებანი“	2015 იბეჭდება	თბილისი	
14	ტ. მეგრელიშვილი	Автор и осмысление прошлого: рефлексии Захара Прилепина/ლიტერატურათმ ცოდნეობის თანამედროვე პრობლემები – 9.	№ 9	თბილისი, შოთა რუსთაველის ქართული ლიტერატურის ინსტიტუტის გამომცემლობა	9 გვ.
15	ტ. მეგრელიშვილი	Перечитывая Достоевского в эпоху постмодерности		თბილისი, „რუსიკლუბ“- ის გამომცემლობა	8 გვ.
16	ტ. მეგრელიშვილი	Женщина и культура: русская «женская» литература как явление конца XX-начала XXI вв.		თბილისი, სტუ- ს გამომცემლობა	6 გვ.
17	ხათუნა ტაბატაძე გულნარა დიასამიძე	Важность многоязычия для жителей Европы		სამეცნიერო ნაშრომების კრებული, საქართველო, თბილისი 2015	გვ- ბეჭდვ ის პროც ესშია
18	ხათუნა ტაბატაძე	Традиционное наследие прозы Ф.Сологуба в творчестве писателей эмигрантов		საქართველო, თბილისი 2015	გვ- ბეჭდვ ის პროც ესშია
19	ოღლა კალანდარიშვილი	გრამატიკული ინტერფერენციული შეცდომები ქართველი სტუდენტების რუსულ მეტყველებაში		სტუ „განათლება“ თბ. 2015 №1 (12)	94- 96გვ.
20	ოღლა	რუსული ნაცვალსახელის		სტუ	31-

	კალანდარიშვილი	სწავლება ქართულ აუდიტორიაში		„განათლება“ თბ. 2015 №3 (14)	33გვ.
21	ზაირა გურამიშვილი	Роль мотивации в изучении русского языка как иностранного		„განათლება“ 2015, №1(12) თბილისი, საქართველო	
22	ია ბურდული	Postmoderne Aspekte Was Exil für mich ist. პოსტმოდერნისტული ასპექტები... რა არის ჩემთვის ემიგრაცია კრებული: მიგრაციის პროცესები და იდენტობის ტრანსმისია Migration Processes and Transmission of Identities	საერთაშორისო კონფერენციის მასალები №1, 2015 Proceedings of international scientific conference #1	თსუ, ქართული ლიტ. ინსტიტუტი, საერთაშორისო ცენტრის მიგრაციის დეპარტამენტი თბილისი 2015 Ivane Javakishvili Tbilisi State University, Shota Rustaveli Institute of Georgian Literature, International Centre Migration Policy Development Tbilisi 2015	7 in prin (ნაბეჭდი- ჩაშვებულია)
23	ია ბურდული	აგრესია, ფსიქონალიზი და ემანსიპაცია (წამკითხველი) Agression, Psychoanalysis and Emancipation (The Reader - Der Vorleser) კრებული: მსოფლიო და გენდერი	სტუ საკონფერენციო მასალები №3 თბილისი 2015	სტუ თბილისი 2015 Georgian Technichel University, Center of reserch of equality of the gender of the GTU Tbilisi 2015	5 in print (ნაბეჭდი- ჩაშვებულია)
24	ია ბურდული	1914 წლის იდეები და ბერტოლტ ბრეხტის სცენა Die „Ideen von 1914“ und die Bühne von Bertolt Brecht	სტუ საერთაშორისო სიმპოზიუმის მასალები №3	სტუ ევროპული კვლევები თბილისი 2015	7 in

		კრებული: ევროპული კვლევები	GTU European Research of Proceedings international scientific Symposium #3	GTU European Research Tbilisi 2015	print (ნაბეჭდი-ნაშვებულია)
25	ია ბურდული	ტერმინი "პოს", დისკარმონიული ტენდენციები და "თამაში" ლიტერატურულ დისკურსში The issue of "post": დისკარმონიული view and "game" in German literary discourse კრებული: გერმანული გუშინ, დღეს, ხვალ German Yesterday, Today, Tomorrow	სიმპოზიუმის მასალები №1 Proceedings of scientific conference dedicated for Reso Karalashvili	Ivane Javakishvili Tbilisi State University georgien akademik library Tbilisi 2015	10 in print (ნაბეჭდი-ნაშვებულია)
26	ია ბურდული	მშვიდობის როლი კულტურის განვითარებაში Role in the development of culture კრებული: მსოფლიო და კავკასია	საერთაშორისო კონფერენციის მასალები Abstract of international scientific conference	სტუთბილისი 2015 GTU Tbilisi 2015	2 in print (ნაბეჭდი-ნაშვებულია)
27	ნანა გამყრელიძე	ინტერკულტურული კომუნიკაციის პრინციპები სტუ შრომების კრებული www.gtu.ge/publishinghouse/	2015 წლის №2	საგამომცემლო სახლი „ტექნიკური უნივერსიტეტი“	გვ. 64-68
28	ნანა გამყრელიძე	ვერბალური კომუნიკაციის გენდერული ასპექტები სტუ შრომების კრებული www.gtu.ge/publishinghouse/	2015 წლის №2	საგამომცემლო სახლი „ტექნიკური უნივერსიტეტი“	გვ. 75-79
ანოტაციები					
1.სტატიაში დადგენილია წყაროს ავთენტურობა და მნიშვნელობა ქართული წყაროთმცოდნეობისათვის. დოკუმენტის ინფორმაციაზე დაყრდნობით დასაბუთებულია, რომ საფრანგეთის სამეფო კარის დაინტერესება საქართველოს მიმართ არა XVIII საუკუნის 10-იან წლებში დაიწყო, როგორც ეს აქამდე იყო მიღებული ქართულ					

ისტორიოგრაფიაში, არამედ XVII საუკუნის 80-იანი წლებიდან.

2. სტატიაში პირველწყაროების საფუძველზე გამოკვლეულია 1639-1640 წწ. თუ რა სახის ანტიკათოლიკურ პროპაგანდას ეწეოდნენ ოდიშის სამთავროში მყოფი რუსი ელჩები ფედოტ ელჩინი და პავლე ზახარიევი. ეს უკანასკნელი ოსტატურად შეუდგნენ ფანტაზიით მოცულ ანტიკათოლიკურ პროპაგანდას და კათოლიკური სარწმუნოების მიმართ რუსეთში არსებული სიძულვილის ქართულ ნიადაგზე დანერგვას. ეს მიმართული იყო იქითკენ, რომ ოდიშის მთავარს ლევან II დადიანს არ აეღო ორიენტაცია “მწვალებლურ” დასავლეთზე დამის სულიერ მეთაურ რომის პაპზე.

3. გუნდური მუშაობა ორგანიზაციის ძალზე მნიშვნელოვანი ელემენტია. თანდათანობით გაიზარდა იმ საჯარო ორგანიზაციების რაოდენობა, რომლებიც თანამშრომლებთან მიმართებაში გუნდურ მუშაობას იყენებენ პროდუქტიულობის ასამაღლებლად და მომსახურების გაუმჯობესებისათვის.

საქართველოში მ. სააკაშვილის მიერ განხორციელებული რადიკალური ნეოლიბერალური რეფორმების შედეგად კერძო თუ პოლიტიკურ ხელმძღვანელობასთან ახლო თანამშრომლობის რეჟიმში მომუშავე თუნდაც ნახევრად კერძო კომპანიების ახალი საერთო კორპორატიული პოლიტიკა უფრო სასტიკი, მიზანმიმართული, ავტორიტარული, თუმცა პირველყოფლისა, ხელმოჭირნე და უსახდვროდ ძუნწი გახდა. ამგვარი მდგომარეობა ტიპიურად გახლდათ დამახასიათებელი აშშ-ში მკაცრი კაპიტალიზმის განვითარების განსაკუთრებით ადრეული სტადიისათვის.

საქართველოში „ვარდების რევოლუციის“ შემდეგ მოქმედი ყოველგვარი შრომითი უფლების მიმართ დისკრიმინაციული შრომის კოდექსის პირობებში, უპირველესად კერძო კომპანიებმა, თუმცა ასევე საჯარო ორგანიზაციებმაც ქვეყნის პოლიტიკური ხელისუფლების ავტორიტარული წნეხის ქვეშ დაიწყეს ე.წ. უნივერსალური მუშაკებისა და გუნდების იდეის პროპაგანდა, რომელთაგანაც ნებისმიერ კომპანიაში თუ თანამდებობაზე მუშაობისას მოითხოვენ ნებისმიერი, ზოგიერთ შემთხვევაში საკმაოდ სწრაფად და პერმანენტულად ცვალებადი ამოცანების შესრულება.

უმუშევრობის უღმობელი მაჩვენებლებისა და ე.წ. ხელფასის მონური მდგომარეობის პირობებში, კომპანიებსა და თუნდაც საჯარო ორგანიზაციებს თანამედროვე საქართველოში ჯერ კიდევ ნაყოფიერი ნიადაგი აქვთ მანიპულაციისათვის. აღნიშნის ღირსია ის ფაქტი, რომ 2012 წელს პოლიტიკური ხელისუფლების ცვლილების შემდეგ, ქვეყანაში ახალი და გაცილებით სამართლიანი შრომის კოდექსი იქნა მიღებული, რომელიც მიზნად ისახავს როგორც დამსაქმებელთა, ასევე დასაქმებულთა უფლებების დაცვას.

4. ცხადია, რომ უსაფრთხოების პრობლემა თანამედროვე მსოფლიოში მჭიდროდაა დაკავშირებული რელიგიასთან, განსაკუთრებით კი - ისლამთან, რომლის პოლიტიზაციის ხარისხიც მნიშვნელოვნად გაიზარდა მე-20 საუკუნის მეორე ნახევრიდან და სპეციფიკურად ისლამური ტერორიზმის განვითარება-გავრცელებაში გამოიხატა.

კავკასიის რეგიონში თემატურად ჩვენთვის განსაკუთრებით საინტერესოა - ჩრდილოეთ კავკასია, რომლის მოსახლეობის მნიშვნელოვანი ნაწილიც ისლამის აღმსარებელია. საგულისხმოა ის ფაქტი, რომ დღეს რუსეთის ფედერაციის შემადგენლობაში მცხოვრები ჩრდილოკავკასიელები რუსეთის ცენტრალური ხელისუფლების წინააღმდეგ

სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობისათვის ხშირად სწორედ რადიკალური ისლამით და ისლამური ტერორიზმით იბრძვიან.

თუმცა სამხრეთ კავკასია დღეს აღარ წარმოადგენს რუსეთის ნაწილს უახლესი პერიოდის ისტორიული გამოცდილებისგან განსხვავებით, მაგრამ ამ ქვეყნების ბრძოლა დამოუკიდებელი საგარეო პოლიტიკის განხორციელებისათვის - კვლავ აქტიურ ფაზაშია და ეს მუხტი არათუ კლებულობს, არამედ იზრდება კიდევ რუსეთის აგრესიული საგარეო პოლიტიკური კურსის ინტენსიფიკაციის კვალდაკვალ. ნიშანდობლივია, რომ სამხრეთ კავკასიის სამი სახელმწიფოდან - ორის (საქართველოს და სომხეთის) მოსახლეობის უმრავლესობა, თუმცა არა აღნიშნული რეგიონის მთლიანი მოსახლეობის უმრავლესობა (აზერბაიჯანის მცხოვრებთა სიჭარბის გათვალისწინებით), ამავედროულად - ქრისტიანია.

ისმის შემდეგი კითხვები: რამდენადაა რელიგიური კუთვნილება, კერძოდ - ისლამი კორელაციაში საფრთხესთან იმის ფონზე, რომ მოცემულ შემთხვევაში საფრთხე უპირველეს ყოვლისა - საქართველოსთვის ერთმორწმუნე და სომხეთისათვის რელიგიურად მოძმე - ქრისტიანული რუსეთის იმპერიალისტური პოლიტიკიდან მომდინარეობს? თუ ძირითადად მხოლოდ გეოპოლიტიკა და ზოგადად პოლიტიკურ-ეკონომიკური ფაქტორები განსაზღვრავს უსაფრთხოებასა (მშვიდობას) და საფრთხეს? სამხრეთ კავკასიის თემატური ანალიზისას გასათვალისწინებელია - აზერბაიჯანის, როგორც ზომიერი ისლამური და ზოგადად მსოფლიოში ერთ-ერთი ყველაზე ნაკლებად რელიგიური ქვეყნის ფაქტორიც.

5. სტატიის მთავარი მიზანი და სამეცნიერო მეთოდოლოგიური ნოვაცია, გვეჩვენებინა „რიჩარდსონის მოდელის“ პრაქტიკული მნიშვნელობა და ღირებულება კონფლიქტების პროგნოზირებისა და პრევენციის თვალსაზრისით, მოცემულ ნაშრომში დადასტურებულია და ვიმედოვნებთ, რომ კონფლიქტების კვლევა აღნიშნული მეთოდოლოგიის გამოყენებით ქართულ სივრცეშიც დამკვიდრდება.

6.ომი და მშვიდობა, ლეგიტიმური თავდაცვა ყოველთვის პრიორიტეტულ თემებს წარმოადგენდნენ კაცობრიობისათვის. ამიტომ არ არის გასაკვირი, რომ სხვადასხვა ცივილიზაციების რელიგიური თუ ფილოსოფიური სწავლებები უმთავრეს მნიშვნელობას ანიჭებდნენ ამ პრობლემათა რეგლამინტირებას. ამ მხრივ ბიბლია, რომელიც ორი მონოთეისტური რელიგიის წმინდა წიგნს წარმოადგენს, ფართოდ ეხება და განსაზღვრავს იმ მოძღვრებებსა და ნორმებს რომელთა დაცვა აუცილებელია მორწმუნეთათვის. წმინდა წერილის მოთხოვნები გათვალისწინებულ იქნა სხვადასხვა საერთაშორისო კონვენციებში.

7. თანამედროვე ეპოქაში, ეკლესიის ხედვაში მნიშვნელოვანი ადგილი უკავია მეცნიერებისა და რწმენის ურთიერთ თანამშრომლობას. მეცნიერება, სამეცნიერო კვლევები ის უნდა იყოს ადგილი, რომელსაც სარგებელი მოაქვს ყველასთვის – როგორც მორწმუნეთათვის ასევე არარელიგიური საზოგადოებისათვისაც. თუ ეს პრინციპი დარღვეულია, მაშინ საფრთხე ექმნება საერთო კეთილდღეობას.

8. ქალაქ-სახელმწიფო ვატიკანის ინტერესი სამხრეთ კავკასიისა და კერძოდ საქართველოს მიმართ 90-იანი წლების დასაწყისიდანვე საკმაოდ აქტუალური ხდება. ამ თანამშრომლობის შედეგები რეალურად აისახა ვატიკანისა და სამხრეთ კავკასიის სახელმწიფოების ურთიერთ თანამშრომლობაში. ამ თანამშრომლობის შედეგი იყო რომის პაპის იოანე-პავლე II-ის უფიციალური ვიზიტები საქართველოში, სომხეთსა და

აზერბაიჯანში.

9. სტატიაში – ევროინტეგრაცია და საქართველოს სამომავლო განვითარების პერსპექტივები – ხაზგასმულია საქართველოს ურთიერთობა ევროპის ქვეყნებთან შუა საუკუნეების დროიდან დღემდე. აღნიშნულია 2015 წლის ვიზალიბერალიზაციის მნიშვნელობა.
10. სტატიაში – საქართველო ევროპულ სივრცეში – აღნიშნულია, რომ დასავლური ორიენტაცია და ევროატლანტიკურ სტრუქტურებთან ინტეგრაცია არის ძირითადი საგარეო პოლიტიკური მიმართულება და ქვეყნის სუვერენიტეტისა და უსაფრთხოების მთავარი გარანტი.
11. სტატიაში განხილულია როგორ აღიქმებოდა ეროვნული იდეა ქართული კულტურული და პოლიტიკური ელიტის მიერ და რა როლს თამაშობდნენ ისინი ქართველი ერის ეროვნული ცნობიერების ჩამოყალიბებაში და განვითარებაში. სტატიაში კვლევა მიმართულია ემიგრანტული ბეჭდური მედიის და საარქივო დოკუმენტების საფუძველზე.
12. სტატიაში განხილულია საქართველოს ისტორიის ერთ-ერთი რთული და მრავალმხრივი პერიოდის ეროვნული მოძრაობის ძირითადი საკითხები. ნაჩვენებია რა როლი ითამაშა და რა გზა განვლო ქართველმა ერმა ცნობიერების ცვლილების თვალსაზრისით.
13. სტატიაში პირველადაა გამოკვლეული ავტორისეული რეფლექსიის პრობლემა თანამედროვე რუსი მწერლის ზახარ პრილეპინის შემოქმედებაში.
14. ნაშრომში განხილულია თ. დოსტოევსკის შემოქმედების რეცეფციის საკითხები XXI საუკუნის თანამედროვე რუსული ლიტერატურით.
15. მოხსენებაში განხილულია ლიტერატურული პროცესის სტერეოტიპების მოყვარულების მიერ "მამაკაცურ" და "ქალურ" ლიტერატურად დანაწილების საკითხები. განხილულია მსგავსი მიდგომის უსაფუძვლობა.
16. მოხსენებაში განხილულია მრავალენიანობის მნიშვნელობა ევროპის მაცხოვრებელთათვის.
17. სტატიაში განხილულია თ. სოლოგუბის პროზის ტრადიციული მემკვიდრეობითობის გავლენა რუსული ენიგრაციის მწერალთა შემოქმედებაზე .
18. სტატიაში განხილულია მშობლიური ენის ინტერფერენციის საკითხი უცხო ენის (რუსულის) შესწავლისას. ჩატარებული შედარებითი ანალიზის შედეგად დადგინდა ორივე ენაში არსებული ძირითადი გრამატიკული კატეგორიების მსგავსება და განსხვავება რისი გათვალისწინება აუცილებელია სწავლების პროსცეში.
19. სტატიაში განხილულია ქართული და რუსული ენების ინტენფერენციის პრობლემა ნაცვალსახელების შესწავლის მაგალითზე. აღნიშნულია ქართველი სტუდენტებისთვის მშობლიური ენის ზეგავლენით დაშვებული შეცდომების გამომწვევი მიზეზები და საწყის ეტაპზე მათი დაძლევის საშუალებები.
20. სტატიაში განხილულია სწავლების კომუნიკატიური მეთოდი, ვინაიდან ის გვაძლევს შესაძლებლობებს მოსწავლეებში მოტივაციის შექმნაზე და შენარჩუნებაზე.
21. დღევანდელ პოსტმოდერნისტულ გარემოში ემიგრაციის ცნება დროსა და სივრცეში

გაფართოვდა. ტრადიციული განწყობა, თითქოს ემიგრანტები ერთ მოლიანობას წარმოადგენდნენ, ემიგრაციის რეალურ სურათს არ შეესაბამებოდა. აქტუალური მოვლენებისადმი ინტერესთა კონფლიქტს, პოლიტიკური პროცესებისადმი განსხვავებულ დამოკიდებულებას, განსხვავებულ ტრადიციებსა და წერის ტექნიკას ტერიტორიული დაქსაქსულობა და ინტელექტუალური დანაწევრება დაემატა.

ინტერკულტურული კომპეტენცია სხვა მრავალ საკითხთან ერთად, აკულტურაციასაც შეისწავლის. ეს უკალასკნელი განიხილავს დამკვიდრებულ ქვეყანაში მიგრანტთა ინტეგრაციის სოციალურ, კულტურულ და ლიტერატურულ საკითხებს, თუ როგორ შთამბეჭდავად უსადაგებს დღევანდელი მეცნიერული და მხატვრული ლიტერატურა მიგრაციის, ემიგრაციის პროცესებს და მიგრანტთა შეუქცევად მოძრაობას ჩვენი ცხოვრების რეალობას.

მიგრანტთა ლიტერატურის ასპექტები: სამშობლოს დაკარგვა, უსამშობლობა და უცხოის მხატვრული ხატი თანამედროვე ინტერკულტურული იდენტობის საკითხის კვლევას უკავშირდება.

მიგრანტული ცნების გავრცობის პათოსი ემსახურება არა მხოლოდ ისტორიული მემკვიდრეობისათვის – "ლიტერატურა გადასახლებაში" განსაკუთრებული მნიშვნელობის მინიჭებას, არამედ, ეს დამოკიდებულება ამავედროულად, ბიძგს აძლევს ასეთი ტექსტების ისეთ განხილვას, რომ გადასახლების სხვადასხვა ნაციონალური, რელიგიური და პოლიტიკური გამოცდილება მიგრანტთა გლობალურ მოძრაობას დაუკავშირდეს. ხოლო რაც ამ მოზრაობას აერთიანებს ყოვლისმომცველი სკეპტიკური დამოკიდებულებაა ეროვნული კულტურის კონცეფციისადმი. ამ საკითხისადმი ასეთი ახლებური მიდგომა, უკვე თომას მანთან იკვეთება, როგორც მნიშვნელოვანი განხილვის საგანი. ამ თვალსაზრისით გამოირჩევა მისი "ჯადოსნური მთა".

22. დასავლეთ ევროპის კულტურული განვითარების გარკვეული ეტაპის აღსანიშნავად, რომელიც ეროვნული სახელმწიფოს პოლიტიკური აზროვნებიდან საერთაშორისო გლობალური ხასიათის პოლიტიკურ აზროვნებაზე გადასვლას გამოხატავდა არნოლდ ტონბიმ ტერმინი "პოსტმოდერნიზმი" დღევანდელ შეხედულებასთან მიახლოებული თვალთახედვით 1946 წელს გამოიყენა. ეკონომიკაზე, პოლიტიკასა და სოციალურ ურთიერთობებზე პოსტმოდერნისტული დოქტრინის თანაბრად გავრცელების აღსანიშნავად, ბრიტანელი სოციოლოგი ენტონ გიდენსი იყენებდა ტერმინს "პოსტმოდერნიტე".

"პოსტმოდერნიტე" თანამედროვე ეპოქის მრავალ მოვლენას გამოხატავს და მიანიშნებს, რომ შეუძლებელია "პროგრესის" რომელიმე ვერსიის დამაჯერებლად დაცვა, რადგან აშკარად არასაიმედო გახდა ეპოსტემოლოგიის ყველა "წინასაყრდენი".

"წინასაყრდენისადმი" დაეჭვება განსაკუთრებულად დემოკრატიულ კურსს იღებს, როცა საუბარი პოსტინდუსტრიულ სოციუმს ეხება, როცა მიანიშნებენ პოსტმოდერნისტულ აზროვნებასა და საზოგადოების სტრუქტურულ ცვლილებას შორის არსებულ პარადოქსებს.

90-იანი წლების თანამედროვე გერმანელი მწერალი, პროფესიით იურისტი, ბერნჰარდ შლინკი თავის აღიარებულ რომანში "წამკითხველი" (ხმამაღლა მკითხველი) სწორედ ამ პარადოქსებს ეძებს. პოსტმოდერნისტული მხატვრული ტექსტისათვის დამახასიათებელი

მხატვრულ-ლიტერატურული კოდებით, შილერისა და ლესინგის პროგრესული იდეების ინტერტექსტუალობით მიელტვის მწერალი საზოგადოების სტრუქტურულ ცვლილებას. ცვლილებას არა მარტო რომანის მთავარ პერსონაჟში, პოლოკოსტის მონაწილე დამნაშავე ქალში, არამედ საზოგადოებაში, რომელიც შეძლებს, ჰანას მიერ დანაშაულის გაცნობიერებისა და სასჯელის მოხდის შემდეგ, მიიღოს ციხეში ჰანას შრომით დაგროვილი შემოწირულობა და მისი სინანული. ეს თანხა ჰანას უნდოდა, რომ ერთერთი დაზარალებული ებრაელის შვილისათვის გადაეცა, მაგრამ ამ ადამიანის ნებით, შემოწირულობა ჰანას სახელზე, ერთ ებრაულ ორგანიზაციას მოხმარდა გაუნათლებლობის დასაძლევად.

შლინკისათვის წამყვანი საკითხი ძალადობაა, ფსიქოლოგიური, ფიზიკური და ტოტალიტარული რეჟიმის იდეოლოგიური ძალადობა, რაც სექსუალურ ასპექტს უკავშირდება და ამ თემისადმი ფსიქოანალიტიკური დამოკიდებულება პოსტმოდერნისტულ განწყობას იძენს.

თუ ფროიდთან ქალის სექსუალურობა მამასთან ურთიერთობასა და დედასთან კონფლიქტში განიხილება, ფსიქოანალიტიკოსი რევიზიონისტები ამ საკითხს სოციალურ ასპექტებს უკავშირებდნენ და ქალს დამოუკიდებელ სექსუალურ მიზიდულობის ძალად განიხილავენ.

ეს ტენდენციები ერის ფრომმა კრიტიკულ თეორიასთან მიმართებაში გენდერის პერსპექტივიდან განიხილა. სქესთაშორის განსხვავების გაანალიზებისას ფრომი ე.წ. "ნამდვილ განსხვავებას"- ქალის ბუნებას ეყრდნობა. იგი აკრიტიკებს სტერეოტიპულ მიდგომას ისეთი "განსხვავებისადმი", რომელიც სქესთა შორის ძალადობას ამართლებს. შლინკი ამ ტენდენციებს სოციუმის კონტექსტში წარმოაჩენს.

23. პირველი მსოფლიო ომის დასაწყისში ბევრი გერმანელი და ავსტრიელი საზოგადო მღვაწე და მწერალი ამ ომს განმარტავდა, როგორც ბრძოლას „გერმანული კულტურისათვის“ და „დასავლური ცივილიზაციის“ წინააღმდეგ. ინტელექტუალებმა ფორმულირებასთან: „კულტურული ომი“ და კონცეფციასთან: „1914–ის იდეები“ ჩამოაყალიბეს „სწავლულთა ომი“, რამაც საომარ მოძრაობასთან ერთად იფეთქა.

სტატია იოვალისწინებს ომის ამდაგვარი კულტურული ლეგიტიმაციის მცდელობის ანალიზს. ამ მიზნით, მასში განხილულია ბერტოლტ ბრეხტის ესეები, მსოფლმხედველობრივი ლიტერატურული ტექსტები და, აგრეთვე, ომის თემაზე შექმნილი დრამები.

1914 წელს ბრეხტი უმეტესად სამშობლოს ფრონტის შესახებ აქვეყნებდა პატრიოტულ რეპორტაჟებს, ლექსებს, პროზაულ ტექსტებს და რეცენზიებს ადგილობრივ და რეგიონალურ მედიაში: მიუნხენ–აუგსბურგის აბენდცაიტუნგში, მისივე დასათაურებით: „ომის აუგსბურგული წერილები“ და სხვა ტექსტებს აუგსბურგულ უახლეს ამბებში, უმეტესწილად კი მის დანართში მოხრობელი.

ბრეხტმა თავის ტექსტებში ომის მიმართ პატრიოტული გარდასახვა მალე დახვეწა და თავის ლექსებში ამ საკითხისადმი დამოკიდებულება შეცვალა.

1923 წელს ყურადღება მიმართა რეჟისორულ საქმიანობისაკენ მიუნხენის თეატრალური სტუდიისთვის.

ბრეხტის ეპიკური თეატრი წარმოადგენს დრამისა და ეპოსის ურთიერთშერწყმას. ეს გულისხმობს დიალოგიური ქმედებისა და თხრობის ურთიერთშეთავსებას: ლიტერატურულად და ამასთან ფაბულის თვალსაზრისით. საინტერესოა ბრეხტთან გასაკუთრებით ომის თემები, როგორც არის მაგ. დრამები: „დღეა კურაჟ და მისი გაჟიშვილები“, „კაცი კაცია“, „კავკასიური ცარცის წრე“, რომელშიც მოქმედება მეორე მსოფლიო ომის დროს კავკასიაში, საქართველოში ვითარდება, მაგრამ ადამიანური ურთიერთობები და მათი ქცევა და სოციალურ-მორალური თემები თითქმის ისეთივეა როგორც ნებისმიერი ომის დროს .

პიესაში მითის წინ წამოწევით არ არის წახალისებული სისხლის ენა, არამედ ადამიანური ყოფის მარადიულობაზე, პოლიტიკურ-სოციალურ ასპექტებზე ხდება მინიშნება და ირონიზებულია როგორც საბჭოური მენტალიტეტი, ასევე დიქტატორული მართველობა.

ბრეხტისტვის ომი ომია.

24. XX ს-ის ბოლოს კი, როცა პერსონალური კომპიუტერის გამოცალკეება საზოგადოდ კულტუროლოგიური სამყაროს ხედვის კონტექსტიდან წარმოუდგენელი შეიქნა, 80-იანი წლების მსოფლმხედველობის ამოცანად იქცა არა მარტო ფილოსოფიურ კატეგორიათა დეკონსტრუქცია, არამედ, პარალელურად ძირითადი მსოფლმხედველობითი პრინციპების ფორმირება. „თითქოს თავიდან ბოლომდე შესწავლილმა „მოდერნიზმმა“ სრულიად ახალი მიმართულება მიიღო და ირონიულმა ნაკადმა თავის „გადაფასებებთან“ ერთად იფეთქა. ამ პროცესმა ახალი პარადიგმის ავტორი აიძულა არ მოეტყუებინა თავი და დაეხატა თანამედროვე დასავლეთში რენესანსისა და განმანათლებლობის ეპოქათა ღირებულებების გაუფასურების და მათი აღორძინების გააბსურდების ობიექტური სურათი, ორმაგი ირონიული (ირონიული ძველისადმი და ირონიული თანამედროვეობისადმი) დამოკიდებულებით [ჰასანი, 1990:42].

ეს პათოსი აშკარაა ჰერმან ჰესსეს ცნობილ რომანში „ტრამალის მგელი“, რომელშიც საკუთარი თავისადმი მიმართული ირონია არსებული ყოფის არატრადიციულად რეალისტიურ აღქმას გულისხმობს, რაც ასევე ლიტერატურულ კოდებად ხმიანდება თანამედროვე პოსტმოდერნისტი გერმანელი მწერლის ზიუსკინდის პიესაში „კონტრაბასი“.

გერმანიაში პოსტმოდერნისტულ ტექსტს დღესაც სოციალური ელფერი დაჰკრავს, რაც გერმანული ფილოსოფიური აზროვნების სპეციფიკასა და გერმანული სულის ოცნებისადმი თავისებურ მიდრეკილებას უკავშირდება.

25-26. თანამედროვე ენათმეცნიერება ადამიანის სამეტყველო ენას, კულტუროლოგიურ ტრილში განიხილავს, რადგან იგი ერის კულტურისა მენტალური მსოფლხედვის ძირითადი გამოხატულებაა. შეიძლება ითქვას, რომ კულტურა თავადაა ენა და პირიქით ენა-კულტურაა. ენისა და კულტურის ურთიერთგანპირობებულობა წარმოქმნის კითხვას: რა არის ენა, იგი კომუნიკაციური ფუნქციის მქონე დეტერმინატორია თუ თავადაა ერის კულტურულ-შემოქმედებითი პროცესის სულისჩამდგმელი? ნაშრომები “ინტერკულტურული კომუნიკაციის პრინციპები” და „ვერბალური კომუნიკაციის გენდერული ასპექტები“ წარმოადგენს ინტერკულტურული კომუნიკაციის პროცესში ფონური ცოდნისა და მზა მენტალური სტერეოტიპული მოდელების დეტერმინაციის ხარისხის მნიშვნელობის დადგენის მცდელობას.

II.2. პუბლიკაციები:

ბ) უცხოეთში

კრებულები

№	ავტორი/ავტორები	კრებულის სახელწოდება	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	ტ. მეგრელიშვილი	Relationship Between the Concepts of the Artistic Worlds Picture and the Discourse of the Georgian Poetry Written in the Russian Language	«Дискурс и художественная картина мира»/სამეცნიერო ნაშრომების კრებული - რუსეთი, კრასნოიარსკი, ციმბირის ფედერალური უნივერსიტეტის გამომცემლობა, 2015	გვ. 138-154.
2	ტ. მეგრელიშვილი	Русская классика в современной русскоязычной литературе Грузии	XIII მსოფლიო კონგრესის მასალების კრებული. - ესპანეთი, გრანადა, 2015	ტ. 10, გვ. 156–164
3	ტ. მეგრელიშვილი	Периодика Тифлиса периода 1919-1921гг.	სამეცნიერო ნაშრომების კრებული. მოსკოვი-ბოსუმი, 2015	გვ. 121–130
4	ზაირა გურამიშვილი	К вопросу функционирования лингвистической терминологии в русском языке.	Austria, Vienna	7

ანოტაციები

1. ნაშრომში განხილულია მსოფლიოს მხატვრული სურათების და დისკურსის

კონცეპტების ურთიერთობების საერთო კანონზომიერებები საქართველოს თანამედროვე რუსულენოვან პოეზიაში.

2. ნაშრომში გაანალიზებულია რეფლექსიის და რუსული კლასიკის მემკვიდრეობის მხატვრული ასახვის საკითხები საქართველოს თანამედროვე რუსულენოვანი პოეტების შემოქმედებაში.

3. ნაშრომში პირველადაა აღწერილი და გაანალიზებული საქართველოს პირველი დემოკრატიული რესპუბლიკის ეპოქის რუსულენოვანი პერიოდიკის საარქივო მასალა.

4. სტატიაში განხილულია ტერმინების და სამეცნიერო კონცეფციების კავშირის საკითხი და ეს ექსტრალინგვისტური მახასიათებელი მოქმედებს ტერმინის ენობრივ სტატუსზე.

სტატიები

№	ავტორი/ ავტორები	სტატიის სათაური, ჟურნალის/კრებულის დასახელება	ჟურნალის/ კრებულის ნომერი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდებ ის რაოდენ ობა
1	Khatuna Chapichadze (ხათუნა ჩაფიჩაძე)	“Post-Revolutionary Neoliberal Reforms in Ukraine (Security Context)”, “The Ukrainian Crisis and Its Significance for the International Security”	The International Scientific Conference under the Honorary Patronage of the Marshal of Świętokrzyskie Voivodship Mr. Adam Jarubas, College of Business and Entrepreneurship in Ostrowiec Świętokrzyski	Ostrowiec Świętokrzyski, Poland (Under publishing)	6 pages
2	Khatuna Chapichadze (ხათუნა ჩაფიჩაძე)	“Feminist Economy in the CACEE Regional and Local Economy (Challenging Neoliberal Intervention)”, ȘTIINȚA POLITICĂ ȘI SOCIETATEA ÎN SCHIMBARE	Materialele Conferinței științifice internaționale dedicate celei de-a 20-a aniversări a Facultății Relații Intern aționale, Științe Politice și Administrative,	Chișinău, Moldova, Universitatea de Stat din Moldova	pp 387- 391

			FRIŞPA		
3	ტ. მეგრელიშვილი (ი. მოდებაძის თანაავტორობით)	Последние «из могикан»: кризис грузинской русистики	"Toronto Slavic Studies"	ტორონტო, კანადა, 2015	გვ. 62–74
4	ხათუნა ტაბატაძე	Национальная картина мира и ее отражение в языковой личности автора	სამეცნიერო ნაშრომების კრებული	საბერძნეთი, კომოტინი 2015	გვ. 1-7
5	ხათუნა ტაბატაძე	Особенности воплощения метанарраций русской классической литературы в романе Ф.Сологуба «Мелкий бес»		მოსკოვი 2015	გვ. 121-124
6	ხათუნა ტაბატაძე	Творческое наследие Федора Сологуба в оценке критиков и литературоведов		რუსეთი, ჩელიაბინსკი 2015	გვ. ბეჭდვის პროცესშია
7	ხათუნა ტაბატაძე	Нарративно-рецептивное сопряжение прозаического наследия Ф.Сологуба с творчеством А.Ремизова	II საერთაშორისო სამეცნიერო-პრაქტიკული კონფერენციის «Культура русской речи в условиях многоязычия» მასალების კრებული.	რუსეთი, მოსკოვი 2015	გვ. ბეჭდვის პროცესშია
8	ქ.ვარძელაშვილი	„ემოციებისა და გრძნობების გამოსატვის თავისებურებანი ახალგაზრდულ აუდიტორიაში“	II საერთაშორისო სამეცნიერო-პრაქტიკული კონფერენციის «Культура русской речи в условиях многоязычия» მასალების კრებული.	მანჩესტერი, დალესტონის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, 2015	5 გვ.
9	ქ.ვარძელაშვილი	საწყისი კოგნიტიურ-	II საერთაშორისო	უფა, ბსუ-ს	6 გვ.

		დენოტაციური სიტუაცია, სუბპოზიციები და კონცეპტუალური სიმრავლის რეფერენტული კავშირების მოდიფიცირება	სამეცნიერო-მეთოდური კონფერენციის «Межкультурная-интракультурная коммуникация: теория и практика обучения и перевода» მასალების კრებული, ტომი 1	გამომცემლობა	
10	ქ.ვარძელაშვილი ნ. პეენაია	ლექსემა „მოთმინება“ («терпение») როგორც ენის ერთეული და რუსული კულტურის ჰიპერტექსტი	МАПРЯЛ-ის XIII საერთაშორისო კონგრესის მასალების კრებული	გრანადა 2015	8 გვ.
11	ქ.ვარძელაშვილი	ი. ბროდსკი და Joseph Brodsky (იდიოსტილის მახასიათებლების შეპირისპირებითი ანალიზი)	საერთაშორისო კონფერენციის “Literature and Intercultur Pathways” მასალების კრებული	კომოტინი, საბერძნეთი, 2015	8 გვ
12	ქ.ვარძელაშვილი ნ. პეენაია	მხატვრული დისკურსის ჰიპერტექსტუალური ლინკების ნომენდესკრიპტორის ლინგვისტური ანალიზი	IV საერთაშორისო სამეცნიერო-მეთოდური კონფერენციის „ჰიპერტექსტი როგორც ლინგვისტური კვლევის ობიექტი“ მასალების კრებული	სამარა 2015	10 გვ.
13	ს. ჩუპრინინა	Проблема «эмоции в языке»	МАПРЯЛ-ის XIII საერთაშორისო კონგრესის მასალების კრებული	გრანადა 2015	6 გვ.
14	ს. ჩუპრინინა	Различные виды речевой	II საერთაშორისო	უფა, 2015	6 გვ.

		деятельности	სამეცნიერო-მეთოდური კონფერენციის «Межкультурная-интракультурная коммуникация: теория и практика обучения и перевода» მასალების კრებული, ტომი 1		
15	ს. ჩუპრინინა	Модальность как один из факторов коммуникативного акта в обучении русскому языку как иностранному	II საერთაშორისო სამეცნიერო-მეთოდური კონფერენციის «Межкультурная-интракультурная коммуникация: теория и практика обучения и перевода» მასალების კრებული, ტომი 1	მასახკალა, დაღესტანის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, 2015	6 გვ.
16	ს. ჩუპრინინა	Чтение, как средство получения информации	VIII საერთაშორისო სამეცნიერო-მეთოდური კონფერენციის მასალები	ჩინეთი, 2015	3 გვ.
ანოტაციები					
<p>1. სტატია ეხება უკრაინაში პოსტ-ევრომედიანის რეკლუციის ნეოლიბერალური რეფორმების ანალიზს უსაფრთხოების კონტექსტში და მათ შედარებას საქართველოში გატარებულ ნეოლიბერალურ რეფორმებთან.</p> <p>2. სტატია ეხება ფემინისტური ეკონომიკის ანალიზს ცენტრალური აზიის, კავკასიისა და აღმოსავლეთ ევროპის რეგიონალურ და ლოკალურ ეკონომიკაში ნეოლიბერალური ინტერვენციის გამოწვევის ჭრილში.</p> <p>3. ნაშრომში გაანალიზებულია ქართული ლიტერატურმცოდნეობითი რუსისტიკის</p>					

- თანამედროვე მდგომარეობა და განხილულია მისი განვითარების პერსპექტივები.
4. მოხსენებაში განხილულია მსოფლიოს ნაციონალური სურათი, მისი ნიშნები და ა. შ. ასევე ამ ნაციონალური სურათის კავშირი მწერლის შემოქმედებასთან.
5. სტატიაში განხილულია რუსული კლასიკური ლიტერატურის მეტანარაციის შემოქმედების თავისებურებანი თეოდორე სოლოგუბის რომანზე “წვრილფეხა ეშმაკი”.
6. მოცემულ სტატიაში საუბარია თ. სოლოგუბის შემოქმედებითი მემკვიდრეობის განხილვასა და შეფასებაზე კრიტიკოსების და ლიტერატურათმცოდნეების მიერ.
7. შამეცნიერო სტატიაში განხილვა თ. სოლოგუბის შემოქმედების გავლენა რუსული ემიგრაციის მწერალზე ა. რემიზოვზე.
8. სტატია „ემოციებისა და გრძნობების გამოხატვის თავისებურებანი ახალგაზრდულ აუდიტორიაში“ თანამედროვე ლინგვოლიდაქტიკის ერთ-ერთ აქტუალურ პრობლემის განხილვას ეძღვნება, კერზოდ, რეცეპციული და რეპროდუქციური მეტყველების იმ ფსიქოლოგიური დახასიათების ანალიზს, რომელიც ჩართულია ემოციებისა და გრძნობების გამოხატვა-აღქმაში, აზროვნების და წარმოსახვის განვითარებაში უცხოური ენების სწავლებისას. რუსულის, როგორც უცხოური ენის მაგალითზე, განხილულია ამ კონცეპტუალურ სფეროში შემავალი ერთეულების მაგალითზე ლექსიკური ინტერფერენციის ტიპები და მათი თავიდან აცილების გზები სამეტყველო ქმედების სხვადასხვა სახეობის სწავლებისას; ემოციებისა და გრძნობების გამოხატვის ლექსიკური ერთეულების შერჩევის კრიტერიუმები სტუდენტურ აუდიტორიაში.
9. სტატიაში „საწყისი კოგნიტიურ-დენოტატიური სიტუაცია, სუბ-პოზიციები და კონცეპტუალური სიმრავლის რეფერენტული კავშირების მოდიფიცირება“ წარმოდგენილია ჩვენს მიერ შემუშავებული მეთოდიკა აბსტრაქტული კოგნიტიური სტრუქტურის რეკონსტრუქციისა და მასში შემავალი ვერბალური ელემენტების შერჩევა-ვერიფიცირების ალგორითმი. ასალის ანალიზის საფუძველზე, გაკეთებულია შემდეგი დასკვნები: სემანტიკური გადასვლების მოვლენები, რომელიც საწყისი კოგნიტიურ-დენოტატიური სიტუაციის მოდიფიცირებას წარმოადგენს, ენობრივი ფორმით აფიქსირებს შემეცნებით აქტებს. მოდიფიკაციის დინამიკა დაფუძნებულია კულტურულად განპირობებული შემეცნების კოგნიტურ პროცესზე; ეს პროცესი ასახავს ენობრივი ცნობიერებისა და კონკრეტული ენის საშუალებების ფუნქციონირების თავისებურებებს; კონცეპტუალური დერივაციის ინოვაციური შემადგენლის შინაარსი ექსპლიცირდება უკვე არსებული ენობრივი ნიშნების შინაგანი ან გარეგანი ტრანსფორმაციით.
10. სტატია „მხატვრული დისკურსის ჰიპერტექსტუალური ლინკების ნომენ-დესკრიპტორის ლინგვისტური ანალიზი“ ჰიპერტექსტის როგორც ლინგვისტური კვლევის ობიექტი რიგით IV საერთაშორისო კონფერენციისთვის მომზადდა. მასში კვლევის ობიექტად შერჩეულ იქნა ნომენ-დესკრიპტორი, ლექსიკური ერთეული, რომელიც კონკრეტულ მხატვრულ ტექსტში აზრის განსაკუთრებული დაძაბულობის წერტილია და ამ ნარატივის საკანძო აზრის აქტუალიზაციას ახდენს. აზრის აქტუალიზიის არსების ვერიფიცირება შესაზლოა დესკრიპტორის ლინკების რეკონსტრუქციის გზით, რაც ილუსტრირებულია ვრცელი ენობრივი მასალის ანალიზის მაგალითზე.
11. სტატიაში „ი. ბროდსკი და Joseph Brodsky“ შემოთავაზებულია თანამედროვეობის

გამოჩენილი პოეტის რუსულ- და ინგლისურენოვანი იდიოსტილის მახასიათებლების შეპირისპირებით ანალიზი, მათ შორის, ავტონატრგმნი ტექსტების. დაკვირვები და დასკვნები გაკეთებულია ი. ბროდსკის როგორც პოეტური დისკურსის, ასევე ესეისტიკის ლინგვოკულტუროლოგიური და კოგნიტური ანალიზის საფუძველზე.

12.სტატია „ლექსემა „მოთმინება“ («терпение») როგორც ენის ერთეული და რუსული კულტურის ჰიპერტექსტი“ გამოქვეყნებულია МАПРЯЛ-ის XIII საერთაშორისო კონგრესის მასალების კრებულში. სტატიაში შემოთავაზებულია შერჩეული ლექსემის კუმულატიური ანალიზი: შერჩეული ლექსემა განხილულია როგორც ენობრივი, კონცეპტუალური, ლინგვოკულტუროლოგიური, დისკურსული და ჰიპერტექსტუალური სივრცის ერთეული. კონცეპტუალურ-ტექსტუალური კონსტრუქტის „მოთმინება“ მოცულობითი მოდელის რეკონსტრუქცია კეთდება ფილოლოგიური და სპეციალური თეზაურუსების, პრეცედენტული ტექსტებისა და XIX-XXI ს.ს. რუსული ლიტერატურის კორპუსის ბაზაზე. შემუშავებული ანალიზის ორიგინალური მეთოდის საშუალებას გვაძლევს რუსული კულტურის ჰიპერტექსტუალურ სივრცეში აღვადგინოთ ამ ლექსემის დესკრიპტორები; ამ მეთოდის დაყრდნობით, შესაძლოა ჩავატაროთ კვლევები სხვა ბუნებრივი ენებისა და მათში ასახული კულტურის ელემენტების სიღრმესეული ანალიზისთვის.

III. 1. სამეცნიერო ფორუმების მუშაობაში მონაწილეობა

ა) საქართველოში

№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მომხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1	მურმან პაპაშვილი	”XVII საუკუნის I ნახევრის იტალიურენოვანი წყაროები საქართველოს შესახებ”	2015 წლის 17 აპრილი,თბილისი, სტუ,ს აერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია “საქართველო შუა საუკუნეების ევროპული (დასავლეთევროპული) წყაროების მიხედვით”
2	მურმან პაპაშვილი	”XVII საუკუნის იტალიურენოვანი წყაროები ქართველი ქალების შესახებ”	2015 წლის 23 ოქტომბერი, თბილისი, სტუ, საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია “მსოფლიო და გენდერი“-3

3	ხათუნა ჩაფიჩაძე	"ვარშავის სამიტის წინა რეაქციები"	2015 წლის 16 დეკემბერი, თბილისი, თსუ, საერთაშორისო კონფერენცია „ვილნიუსის სამიტიდან უკარესტის სამიტამდე“
4	ხათუნა ჩაფიჩაძე	"თანამედროვე ქართული ფემინიზმის სპეციფიკა"	2015 წლის 23 ოქტომბერი, თბილისი, სტუ, საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია "მსოფლიო და გენდერი"-3
5	Khatuna Chapichadze (ხათუნა ჩაფიჩაძე), Emilia Alaverdovi (ემილია ალავერდოვი)	"The Challenges of Teamwork in Contemporary Georgia"	2015 წლის 24-25 ივნისი, ბათუმი, ბათუმის ნავიგაციის სასწავლო უნივერსიტეტი, მეზღვაურთა საერთაშორისო დღის აღმზრდელი I საერთაშორისო სამეცნიერო-პრაქტიკული კონფერენცია, თანამედროვე მენეჯმენტი: პრობლემები, ჰიპოთეზები, კვლევები"
6	ხათუნა ჩაფიჩაძე, ემილია ალავერდოვი	"მეორე მსოფლიო ომის მნიშვნელობის საკითხისათვის 21-ე საუკუნეში"	2015 წლის 3-4 ივნისი, თბილისი, სტუ, საერთაშორისო სამეცნიერო სიმპოზიუმი "მეორე მსოფლიო ომი და სამხრეთ კავკასია"
7	Khatuna Chapichadze (ხათუნა ჩაფიჩაძე)	"Developments of Nationalism in Georgia"	February 20-22, 2015, Hotel Prestige, Tbilisi, Georgia, International Conference "Overcoming Nationalism: Lessons Learnt from Western Balkans to South Caucasus"
8	ნუგზარ ბარდაველიძე	„პარტნიორობა მშვიდობისათვის“ და საქართველო	ამერიკის მცოდნეობის XVI საერთაშორისო კონფერენცია, 15-16-17 მაისი, 2015 წ. თბილისი.

9	ნუგზარ ბარდაველიძე	დსთ-ს ქვეყნების ჩართულობა ნატო-ს პროგრამაში „პარტნიორობა მშვიდობისათვის“ გასული საუკუნის 90-იან წლებში	საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი 3 ივნისი 2015წ.
10	ნუგზარ ბარდაველიძე	საქართველოს შეიარაღებული ძალები და ნატო – „პარტნიორობა მშვიდობისათვის“	საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი 4 ივნისი 2015 წ.
11	ნუგზარ ბარდაველიძე	ქართველ კათოლიკეთა პირველი ყრილობა და დონ დამიანე სააკაშვილი	INER-GEORGIA, ქუთაისი, 20.06.1015
12	ნუგზარ ბარდაველიძე	ქრისტიანული ოჯახი – თანამედროვე გადასახედოდან	INER-GEORGIA ხონი. 21.06.15.
13	ნუგზარ ბარდაველიძე	ქრისტიანული ოჯახი და ოჯახის თანამედროვე მოდელი	INER-GEORGIA ოზურგეთი, 22.06.15
14	ნუგზარ ბარდაველიძე	შერეული ოჯახები – პრობლემები და გამოწვევები	INER-GEORGIA ბათუმი, 14.06.15
15	ნუგზარ ბარდაველიძე კატერინა კომაროვა	Innovative technologies of "Applied Scholastics" as an instrument for integration into the world community	სტუ თბილისი, 10.15.15.
16	ნუგზარ ბარდაველიძე	ქალის სახე წმინდა წერილში	სტუ თბილისი, 23.10.15.
17	ნუგზარ ბარდაველიძე	წმინდა წერილი ომისა მშვიდობის შესახებ	სტუ თბილისი, 03-05, 11.15.
18	ნუგზარ ბარდაველიძე	ქართული ემიგრაცია 21-ე საუკუნის გადასახედოდან	გორის სახელმწიფო უნივერსიტეტი

			12.11.15.
19	ნუგზარ ბარდაველიძე	კათოლიკური თემი მესხეთში-ისტორია და თანამედროვეობის გამოწვევები	INER-GEORGIA ადიგენი, 22.11.15.
20	ნუგზარ ბარდაველიძე	პოლიტიკური ტერორიზმის ახალი ვექტორები	თსუ, 25.11.15.
21	ნუგზარ ბარდაველიძე	საქართველოს ევროინტეგრაცია – თანმდევრი პოლიტიკური პროცესების ფონზე	თსუ, 16.12.15.
22	ნინო გომართელი	მეორე ფრონტის საკითხი ანტიპიტლერული კოალიციის მონაწილეთა შეხვედრებსა და მიმოწერებში.	ევროინტეგრაციული პროცესების შემსწავლელი ცენტრი. საერთაშორისო სიმპოზიუმი: „მეორე მსოფლიო ომი და სამხრეთ კავკასია“, სტუ, თბილისი, 2015
23	ნინო გომართელი	აბრეშუმის გზა – ცოტა რამ ისტორიიდან	საერთაშორისო კონფერენცია – მსოფლიო და კავკასია, სტუ, თბილისი, 2015
24	ნინო გომართელი	ქართველი დიპლომატი ქალი გულჩარა	საერთაშორისო კონფერენცია „მსოფლიო და გენდერი“ -3, თბილისი, სტუ, 2015.
25	ნატო სონღულაშვილი	საგანმანათლებლო სისტემა საქართველოში (1900-1917).	ივანე ჯავახიშვილის სახელობის ისტორიისა და ეთნოლოგიის ინსტიტუტის კონფერენცია მიძღვნილი საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის წევრ- კორესპონდენტის, პროფესორ მამია დუმბაძის დაბადებიდან 100 წლისთავისადმი.
26	ნატო სონღულაშვილი	ეროვნულ	ივანე ჯავახიშვილის

		განმათავისუფლებელი მოძრაობა საქართველოში (XX საუკუნის 40-50-იან წლებში).	სახელობის ისტორიისა და ეთნოლოგიის ინსტიტუტის მეცნიერებისა და ინოვაციების საერთაშორისო კვირეულის „საქართველო – 2015“ ფარგლებში მოწეობილი სამეცნიერო კონფერენცია.
27	ტ. მეგრელიშვილი	Женщина и культура: русская «женская» литература как явление конца XX-начала XXI вв.	სამეცნიერო კონფერენცია, თბილისი, 2015 წ. 14–15 დეკემბერი, სტუ
28	ტ. მეგრელიშვილი	Автор и осмысление прошлого: рефлексии Захара Прилепина	მე-9 საერთაშორისო სამეცნიერო სიმპოზიუმი „ლიტერატურათმცოდნეობის ტანამედროვე პრობლემები“, თბილისი, 2015 წ. 21–23 სექტემბერი
29	ტ. მეგრელიშვილი	Жанровые трансформации политической аналитики и политический дискурс	ვილნიუსის უნივერსიტეტის ჰუმანიტარული ფაკულტეტის უცხოური ენების კათედრისა და ლიბერალურ მეცნიერებათა დეპარტამენტის ერთობლივი სემინარი „პოლიტიკური დისკურსის თავისებურებანი შეპირიპირებით ანალიზში“, თბილისი, 2015 წ. 24 ივნისი
30	სათუნა ტაბატაძე გულნარა დიასამიძე	Важность многоязычия для жителей Европы	საქართველო, თბილისი 22-23 მაისი 2015
31	სათუნა ტაბატაძე	Традиционное наследие прозы Ф.Сологуба в творчестве писателей эмигрантов	საქართველო, თბილისი 23-25 სექტემბერი 2015
32	ჟ. ვარძელაშვილი	ვერბალურ-გრაფიკული კონსტრუქტი როგორც ურთიერთობის ერთეული სოციალურ ქსელებში”	სასწავლო ეროვნული უნივერსიტეტი სეუ. საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია.

			26-27 ივნისი 2015, თბილისი.
33	ქ. ვარძელაშვილი	„ტექსტუალური სივრცის ფილოგენეტიკური ანალიზი (ლინგვოკულტუროლოგიური ანალიზი)“	სოხუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, 30 ივნისი 2015, თბილისი
34	ია ბურდული	Postmoderne Aspekte Was Exil für mich ist. პოსტმოდერნისტული ასპექტები... რა არის ჩემთვის ემიგრაცია	ივ. ჯავახიშვილის სახელმწიფო უნივერსიტეტი საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია 15-18 ოქტომბერი თბილისი 2015
35	ია ბურდული	აგრესია, ფსიქონალიზი და ემანსიპაცია (წამკითხველი) Agression, Psychoanalysis and Emancipation (The Reade - Der Vorleser)	საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია 22-23 ოქტომბერი თბილისი 2015
36	ია ბურდული	ემიგრაციის კულტურულ-პოლიტიკური სტრატეგიები	საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია 3-4 ივნისი თბილისი 2015
37	ია ბურდული	კულტურის როლი მშვიდობის განვითარებაში	საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია 27-28 ივნისი თბილისი 2015
38	Nana Gamkrelidze	Training Program in Teaching Strategies . International Federation Of Language Teacher Associations. Georgian Multilingual Association of Georgia	Georgian Technical University. 20 June 2015
39	Nana Gamkrelidze	Fachkurs des Deutschen Akademischen Austauschdienstes (DAAD) „Sprache des Deutschen Rechts“	28. September bis 02. Oktober 2015 Tbilissi/ Georgien

40	Nana Gamkrelidze	Fachkurs des Deutschen Akademischen Austauschdienstes (DAAD) „Die Internationale Stellung der deutschen Sprache“	19 - 23 Oktober 2015 Tbilissi/ Georgien
----	------------------	--	---

მოსხენებათა ანოტაციები

1. ვატიკანის არქივიდან დღემდე გამოუქვეყნებელი წყაროები ვრცელ ახალ ინფორმაციას გვაწვდიან საქართველოს, როგორც საშინაო, ისე საგარეო პოლიტიკის შესახებ. ეს მასალები დღემდე უცნობი კუთხით წარმოაჩენს კათოლიკე მისიონერთა საქმიანობას და ქართული ეკლესიის მდგომარეობას აღნიშნულ საუკუნეში. მასში ვხვდებით ისეთ ისტორიულ პირებს, რომელთა შესახებ ქართულ წყაროებში ცნობები არ მოგვეპოვება.
2. XVII საუკუნის იტალიერენოვანი წყაროები ვრცელ ინფორმაციას გვაწვდიან ქართველი ქალების ჩაცმულობის, გართობის, შემოქმედებითი საქმიანობისა და საზოგადოებაში მათი სტატუსის შესახებ. ქალებს მაღალი ადგილი ეკავათ ქართულ ოჯახსა და საზოგადოებაში, რაც ევროპულ მისიონერთა მოწონებას იწვევდა. კათოლიკე პატრების დიდ შეფასებას იმსახურებდა ქართველი ქალების მიერ ოჯახის შექმნა არა ქონებისადმი დახარბების გამო, არამედ-მამაკაცის ღირსების, პატივისა და გარეგნობის მიხედვით, რაც მათ გამოარჩევდათ იტალიელი ქალებისაგან.
3. მოსხენება ეხებოდა ვარშავის სამიტისწინა რეალიებს.
4. მოსხენება ეხებოდა თანამედროვე ქართული ფემინიზმის სპეციფიკის განხილვასა და ანალიზს.
5. მოსხენება ეხებოდა გუნდური მუშაობის გამოწვევებს თანამედროვე საქართველოში.
6. მოსხენება ეხებოდა მეორე მსოფლიო ომის მნიშვნელობის საკითხის გააზრებას 21-ე საუკუნეში.
7. მოსხენება ეხებოდა ნაციონალიზმის განვითარების ტენდენციების კრიტიკულ ანალიზს საქართველოში.
8. ნატოს პროგრამაში „პარტნიორობა მშვიდობისათვის” რომელიც 1994 წელს ამოქმედდა, უკვე ერთო წლის შემდეგ ჩაერთო საქართველო. საქართველოს შეიარაღებული ძალებიც მისი ფორმირების პირველივე წლებიდან ცდილობდა შეესწავლა და შემდგომ დაენერგა უცხოეთის, პირველ რიგში კი აშშ-ის შპ-ის გამოცდილება, ამ მხრივ კი არნიშნულ პროგრამაში ჩართულობა და აქტიური თანამშრომლობა ხელს უწყობდა შეიარაღებული ძალების პირად სემადგენლობას მოკლე დროში აეთვისებინათ მოწინავე სამხედრო გამოცდილება და გაეუმჯობესებინათ სათანადო უნარ-ჩვევები.
9. გასული საუკუნის 90-იან წლებში დსთ-ს ზოგიერთმა ქვეყანამ გადაწყვიტა თავისი შეიარაღებული ძალების მოდერნიზება დასავლური სტანდარტების ყაიდაზე. ამ კუთხით მათთვის საუკეთესო საშუალება იყო ნატოს შეიარაღებულ ძალებთან თანამშრომლობა. თუმცა უკვე ოცდამეერთე საუკუნის დასაწყისიდან რუსეთის ფედერაციის ზეწოლის შედეგად უკრაინის გარდა დსთ-ს დანარჩენი ქვეყნების თავდაცვის სამინისტროებმა თანდათანობით უარი თქვეს ნატოსთან ინტეგრირებაზე და შეწყვიტეს მის პროგრამებში თანამშრომლობა.
10. საქართველოს შეიარაღებულმა ძალებმა ნატოს პროგრამებში თანამშრომლობის და სამშვიდობო მისიებში მონაწილეობის საშუალებით, შესძლეს უმოკლეს დროში

განეხორციელებინათ სამხედრო თვალსაზრისით მეტად მნიშვნელოვანი და ეფექტური მოდერნიზების სრულყოფილი ორგანიზება. თავის გადაწყვეტილებას მოახდინოს ნატოში გაწევრიანება საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო და შეიარაღებული ძალების გაერთიანებული შტაბი, მიზანდასახულად ანხორციელებს უკვე ორი ათწლეულია. სხვადასხვა პოლიტიკური ფაქტორების ხელშეშლის მიუხედავად საქართველო მიუახლოვდა ნატოში სრული ინტეგრირებას და ეს პროცესი შეუქცევადად ვითარდება.

11. საქართველოში რომის კათოლიკური ეკლესია რვა საუკუნეზე მეტი ხანგძლიობის ისტორიას ითვლის. საუკუნეების მანძილზე მრავალმა ქართველმა კათოლიკე სასულიერო თუ საერო პირმა, თავისი თავგანწირული მოღვაწეობით მრავალი სასიკეთო საქმე გააკეთა თავისი სამშობლოსათვის. ერთ-ერთი ასეთ გამოჩენილ პიროვნებას წარმოადგენდა ქუთაისი კათოლიკური ტაძრის წინამძღვარი დონ დამიანე სააკაშვილი, რომლის დაბადებიდან 150 წლისთავი საზეიმოდ აღინიშნა ქუთაისში. ღირსეული მამულიშვილის ღვაწლის უკეთ გახსენებისათვის სამეცნიერო ფორუმიც ჩატარდა. ბოლშევიკური რეპრესიების გამო ათწლეულების განმავლობაში დონ დამიანე სააკაშვილის სახელი ფართო საზოგადოებისათვის მივიწყებული იყო. უკანასკნელ წლებში კი ქუთათურთა ძალისხმევით საზოგადოებას მიეცა საშუალება კვლავ გაცნობოდა სახელოვანი მამულიშვილის მოღვაწეობას.

12. გლობალიზაციის გამოწვევები ყველაზე მწვავედ ქრისტიანულ საზოგადოებას კერძოდ კი ქრისტიანულ ოჯახს უქმნის მრავალ მწვავე პრობლემას. ეკლესიისათვის თანამედროვე პრობლემათა შორის მეტი აქტუალურობით სწორედ ტრადიციული ოჯახის სიმტკიცის შენარჩუნებაა. ეს პრობლემა განსაკუთრებით მწვავედ იცნეს თავს იმ ოჯახებში რომელთა რომელიმე წევრიც სხვადასხვა მიზეზთა გამო უცხოეთში არის გამგზავრებული. რელიგიური გაერთიანებები ცდილობენ თავისი ძალისხმევა სწორედ ამ კუთხით წარმართონ.

13. 21-ე საუკუნის ქრისტიანული ოჯახი განსხვავდება გასული ეპოქის ოჯახისაგან. თანამედროვეობამ ახალი პრობლემები დააყენა საზოგადოების წინაშე. ისტორიას ჩაბარდა მრავალსულიანი ტრადიციული ოჯახები, დღეს ყალიბდება ამ საუკუნოვანი თანაცხოვრების ახალი მოდელები და ეკლესიაც ცდილობს ახლებურად გაიაზროს ის ხედვები რომლების ოჯახურ თანაცხოვრებასა და მეურნეობას უდევს საფუძვლად.

14. საქართველოში მრავალი შერეული (იგულისხმება ეთნიკური და რელიგიური თვალსაზრისით არაერთგვაროვანი ოჯახები) ოჯახია. ამ ოჯახის წევრები რომლებიც უმცირესობებს მიეკუთვნებიან, ზოგ შემთხვევაში განიცდიან სხვადასხვა სახის დისკრიმინაციას. შესაზღებელი ეს დისკრიმინაცია თავად ოჯახის წევრებიდან ან ახლობლებიდანაც მოდიოდეს. აუცილებელია საზოგადოების გათვითცნობიერება, რელიგიურ და ეთნიკურ უმცირესობების წარმომადგენლებთან ეთიკურად გამართლებული ურთიერთობების დამყარების თვალსაზრისით. ასევე მოწვევადი ჯგუფების წარმომადგენელთა სათანადო გათვითცნობიერებაც.

15. თანამედროვე ინოვაციური ტექნოლოგიების გამოყენებით, ბევრად ეფექტური და გაადვილებულია სწავლება ნებისმიერი ასაკობრივი ჯგუფების წარმომადგენლებისათვის. სწავლების თანამედროვე ტექნოლოგიების ფლობა ასევე ეხმარება პედაგოგებს უკეთ გადასცენ მსმენელებს ასათვისებელი მასალა. ინოვაციური სწავლების ცენტრი რომლის სათაო ოფისი აშშ-ში მდებარეობს, თავის მდიდარ მოცდილებას უზიარებს სხვადასხვა

ქვეყნის პედაგოგებს, რათა მათ უფრო დახვეწონ და შედეგიანი გახადონ თავიანთი საქმიანობა.

16. წმინდა წერილში (ძველი და ადტიქმა), განსაკუთრებული ადგილი ეთმობა ქალს. ბიბლიური ქალები გამოირჩევიან თავიანთი დიდი რწმენით და ღვრთისადმი ერთგულებით. ბიბლიის თითქმის ყოველ წიგნში ასახულია გამორჩეულ ქალთა მთელი გალერა, მათი ქცევა სამაგალითო შემდგომი თაობებისათვის. წმინდა წერილის მრავალი გამორჩეულ ქალთა სახეები გაცოცხლდა მუსლიმთა წმინდა წიგნ ყურანშიც. საუკუნეების მანძილზე იუდეველთა და ქრისტიანთა მრავალი თაობა აღიზარდა ბიბლიური პერსონაჟთა მაგალითზე.

17. ბიბლიის წიგნებს ლაიტმოტივად გასდევს შეგონებები მშვიდობისა და ომის, კანონიერი თავდაცვის შესახებ. მშვიდობის სურვილი ყველაზე უფრო მნიშვნელოვანი და ხშირად განმეორებადი მკვლევარაა წმინდა წერილში, მაგრამ ამავე დროს არც ომის თემაა იშვიათი. ძველი ადტიქმის წიგნებში, განსაკუთრებით კი ისტორიულ წიგნებში ომისა და მშვიდობის ეპიზოდები გადაჯაჭვულია ერთმანეთთან. ღვთის რჩეული ერი – ისრაელი, ომით იმკვიდრებს აღტიქმულ მიწას. მაგრამ ამ მიწის შესანარჩუნებლად ასევე მნიშვნელოვანია მშვიდობა. ლეგიტიმური თავდაცვა წმინდა წერილის მნიშვნელოვანი თემაა. როდის რა ფორმით შეიძლება გამოყენებულ იქნა თავდაცვის ესა თუ ის საშუალება დეტალურად არის განხილული წმინდა წერილის სხვადასხვა წიგნებში.

18. ქართული ემიგრაციის სამივე ტალღამ მნიშვნელოვანი როლი ითამაშა მეოცე საუკუნის საქართველოს ისტორიაში. მრავალმა ქართველმა მამულიშვილმა, უცხოეთში იძულებითი გადახვეწის შემდგომ მთელი თავისი ენერჯია და მატერიალური სახსრები შესწირა სამშობლოსათვის მსახურებას. საქართველოს მიერ დამოუკიდებლობის მოპოვების შემდგომ ქართველ მეცნიერ-მკვლევარებს საშუალება მიეცა უცხოეთის არქივებში დაცული მრავალი მნიშვნელოვანი დოკუმენტის შესწავლისა, რის შედეგად თანდათან გამოძეურდა ემიგრაციის მოღვაწეობასთან დაკავშირებული და ათწლეულების განმავლობაში დაფარული მასალები.

19. მესხეთში კათოლიკური თემი მე-18 საუკუნის დასაწყისში ჩამოყალიბდა. სამი საუკუნის მანძილზე ქართველმა კათოლიკეებმა კულტურისა და განათლების სფეროში გამოიჩინეს თავი საკუთარი ნიშა დაიკავეს. თუმცა უკანასკნელ ხანებში მრავალი საინტერესო ისტორიული დოკუმენტი იქნა გამოქვეყნებული, რომლებიც ეროვნული მრეწველობისა და ამ სფეროში ქართველთა კათოლიკეთა როლის კვლავს ეხება. ქართული მრეწველობის სათავეებთან იდგნენ მესხეთში მკვიდრი კათოლიკური აღმსარებლობის წარმომადგენლები, მათ შორის გამორჩეულია ზუბალაშვილების საგვარეულო. ნიჭიერი მრეწველები და გამორჩეული მეცენატები ასე შევიდნენ ისტორიაში ზუბალაშვილები. სამი საუკუნის მანძილზე ამ დინასტიის მრავალი წარმომადგენელი საქართველოში, რუსეთის იმპერიასა თუ საფრანგეთში ქართულ საქმეს აკეთებდნენ და ქველმოქმედების შესაშურ მაგალითს აძლევდნენ თანამედროვეებს.

20. თანამედროვეობის ყველაზე მწვავე გამოწვევად თამამად შეიძლება ჩაითვალოს პოლიტიკური ტერორიზმი. თანამედროვე ეტაპზე, გლობალიზაციისა და ლიბერალიზმის ვითარებაში, პოლიტიკურმა და თუნდაც რელიგიურმა ტერორიზმმა ახალი სახე შეიძინა. სულ უფრო მეტ მნიშვნელობას იძენს საზოგადოების უსაფრთხოებაზე ზრუნვა. თვისობრივად ახალ ეტაპზე აღის სამართალდამცველი ორგანიზაციების თანამშრომლობა

და საერთაშორისო მასშტაბით უსაფრთხოებაზე ერთობლივი ძალისხმევით ზრუნვა. ამ ძალისხმევას ალტერნატივა არ გააჩნია. საქართველოც სულ უფრო ფართო მასშტაბით თანამშრომლობს კავკასიის რეგიონალურ უსაფრთხოების დაცვაში. ნათოს ეგიდით განხორციელებულ სამშვიდობო ოპერაციებში ჩვენი ქვეყნის სამშვიდობო კონტიგენტის მონაწილეობაც თვისობრივად ახალი ნაბიჯია რეგიონალური და გლობალური უსაფრთხოების დაცვის კოლექტიურ საქმეში.

21. საქართველოს ევროინტეგრაციას ალტერნატივა არ გააჩნია. ქვეყნის დამოუკიდებლობის მოპოვებისთანავე, საქართველოს ხელისუფლება ცდილობს განახორციელოს დასავლეთ სამყაროსთან ინტეგრაციის პროცესი. ამ პროცესს წარმატებებთან ერთად ბუნებრივია თანმდევი პრობლემების მთელი კომპლექსიც ახლავს. განსაკუთრებით საქართველოს ზოგიერთი მეზობლის არამეგობრული ხშირად მტრული დამოკიდებულება, სეპარაციული რეგიონების თვითგამოცხადებული ადმინისტრაციებისათვის დახმარება და შემდგომ პირდაპირი აგრესია და ოკუპაცია, მიზნად ისახავს ქვეყნის ევროპული არჩევანისათვის ხელის შეშლას. მაგრამ ერთხელ არჩეული კურსისადმი საქართველოს ერთგულება იმის მტკიცე გარანტიას იძლევა, რომ ახლო მომავალში ქვეყანა შესძლებს მის წინაშე არსებული გამოწვევების დაძლევას და ევროპის სრულუფლებიან წევრად გახდომას.

22. მოხსენებაში – მეორე ფრონტის საკითხი ანტიჰიტლერული კოალიციის მონაწილეთა შეხვედრებსა და მიმოწერებში – შესწავლილ იქნა მეორე ფრონტის საკითხი მემუარების, დოკუმენტების და სხვადასხვა ეპისტოლარული მასალის შესწავლის საფუძველზე ანტიჰიტლერული კოალიციის მონაწილეთა შეხვედრებსა და მიმოწერებში.

23. მოხსენებაში – აბრეშუმის გზა – ცოტა რამ ისტორიიდან – აღნიშნულია თუ რა დიდი მნიშვნელობა უნდა მივანიჭოთ პროექტს: “აბრეშუმის გზა”, ვრცლად არის გაანალიზებული საქართველოს როლი აბრეშუმის გზის განვითარების საქმეში, ის უდიდესი მნიშვნელობა რაც ენიჭება ოდითგანვე საქართველოს, როგორც მნიშვნელოვანი გეოპოლიტიკური რეგიონის მქონე ქვეყანას.

24. მოხსენება – ქართველი დიპლომატი ქალი გულჩარა – ეხება ქართველი დიპლომატი ქალის – გულჩარას ვინაობის დადგენას, აღნიშნულია, რომ მან თავისი აქტიური დიპლომატიური საქმიანობით შეძლო შეწყვეტილიყო სისხლისმღვრელი ომები არა მარტო ირან-ოსმალეთში, არამედ საქართველოსა და ზოგადად კავკასიაში.

25. მოხსენებაში განხილულია საგანმანათლებლო სისტემის მნიშვნელობა და როლი ეროვნულ მოძრაობის ისტორიაში. ყურადღება გამახვილებულია განათლების სისტემის ეროვნულ ფუნქციაზე.

26. მოხსენებაში განხილულია ეროვნულ-განმათავისუფლებელი მოძრაობის ჩამოყალიბება საბჭოთა პერიოდში XX საუკუნის 40-50-იან წლებში და შემდგომი განვითარება.

27. მოხსენებაში თანამედროვე რუსული ლიტერატურის მასალაზე გაანალიზებულია ნარატიული პრაქტიკების გენდერული ასპექტები. .

28. მოხსენებაში ზ. პრილეპინის რომანის „Обитель“ მასალაზე მოყვანილია თანამედროვე შემოქმედებით შეგნებაში ტოტალიტარული დისკურსის აღქმის ანალიზი.

29. მოხსენებაში განხილულია პოლიტიკური ანალიტიკის და მიმდინარე პოლიტიკური

სიტუაციის უანრების შერწყმის ანალიზი.

30. მოხსენებაში განხილულია მრავალენიანობის მნიშვნელობა ევროპის მაცხოვრებელთათვის.

31. სტატიაში განხილულია თ.სოლოგუბის პროზის ტრადიციული მემკვიდრეობითობის გავლენა რუსული ენიგრაციის მწერალთა შემოქმედებაზე.

32. მოხსენებაში წარმოდგენილია ვერბალურ-გრაფიკული კონსტრუქტის „ინტერნეტ-მემი“ როგორც სოციალური ქსელების ურთიერთობის ერთეულის თავისებურებანი: კომუნიკაციის არხის სისტემური სინერგიზმი, ვიზუალური და ლინგვისტური კოდების კომბინირება, გავრცელების სისწრაფე, ავტორის ანონიმურობა, ადრესატთა სიმრავლე, ადრესატისა და ადრესანტის დისტანცირება და სხვ.), რაც ილუსტრირებულია შესაბამისი მაგალითებით; შემოთავაზებულია ჩვენს მიერ შემუშავებული ამ ლინგვო-ვიზუალური ერთეულის ანალიზის ალგორითმი.

33. მოხსენება ეხება ლინგვოკულტუროლოგიის ჭრილში ტექსტუალური სივრცის ფილოგენეტიკის პრობლემატიკას, კერძოდ, იმ კულტურული კონტექსტის ანალიზს, რომლის ფონზე მხატვრული ტექსტი იბადება და ღვივდება. ანალიზის ლინგვისტური ასპექტი – კულტურულად მარკირებული სამყაროს სურათის საკვანძო სიტყვების გამოვლენა-ანალიზი.

36. „თქვენ ემიგრაცია გაერთიანებთ“, ამ მოწოდებამ გამოძახილი ვერ ჰპოვა, რადგან ის ემიგრაციის რეალობას არ შეესაბამებოდა. მიმდინარე აქტუალური საკითხებისადმი პოლიტიკური გულგრილობის, პიროვნული შუღლის, ძველი ანგარიშსწორების, ტრადიციებისა და წერის ტექნიკისადმი განსხვავებული დამოკიდებულების გამო გეოგრაფიულ დანაწევრებას ინტელექტუალური ფრაგმენტულობა დაემატა.

რა მიზეზია და რა არის ის, რაც აერთიანებს ემიგრაციის ლიტერატურის კვლევას? ამ საფუძვლიან შეკითხვაზე ემიგრაციის ლიტერატურული კვლევები დღესდღეობით ახალ პასუხებს ეძებს.

ტრადიციისამებრ, გერმანულენოვან სივცეში ამ მიმართულებით ისეთი ტექსტები მოიაზრება, რომლებიც ნაცისტური გერმანიიდან ემიგრირებული მწერლების მიერ 1933-1945 წლებში დაიწერა. თუ ეს ისტორიული საზღვრები და, ასე ვთქვათ, „დახურული ეპოქა“, ანუ ამ ემიგრაციისადმი დამოკიდებულება დღევანდელი პერსპექტივიდან ჯერ კიდევ დამაჯერებლად მოჩანს, უახლესი კვლევები ეჭვქვეშ აყენებენ საკითხის ასე დასმას. ემიგრაციის ცნება დროსა და სივრცეში ფართოვდება.

37. ეკონომიკური კრიზისისა და სიღარიბის პრობლემების გადალახვის გზების ძიებასთან ერთად მშვიდობისაკენ სწრაფვა უმნიშვნელოვანესი გამოწვევაა. თანამედროვე პოლიტიკური თუ ეკონომიკური პროცესების ფონზე, დღევანდელ გლობალურ სამყაროში მშვიდობის დამყარების სურვილი გამძაფრდა. „მხოლოდ მკედრები ხედავენ ომის დასასრულს“, პლატონისეული ეს ფრაზა ერის ეპოქალური განვითარებას ლაიტმოტივად გასდევს.

პლატონის ეპოქიდან დღემდე სოციალური და პოლიტიკური ცხოვრებისა და სახელმწიფოთა ინტერესების შეჯახების ფონზე მშვიდობის დამყარების სურვილი მთავარ გამოწვევად იქცა, ამიტომ თეორეტიკოსები მიიჩნევენ, რომ ერთა ურთიერთობისას ომის გამომწვევი მიზეზებისა და მშვიდობის შესაძლო პერსპექტივის გააზრება გადამწყვეტია. სხვადასხვა პოლიტიკური მოსაზრებების მიუხედავად, ცხადია, რომ მშვიდობის დამყარება

ძალისხმევას მოითხოვს და ცნების: „ერთიანობა ჩვენს განსხვავებულობაშია“ დანერგვას გულისხმობს, რადგან დღეს ნებისმიერ ადგილას წარმოქმნილ კონფლიქტს საყოველთაო კონფლიქტის გამოწვევა შეუძლია.

მშვიდობის დამყარების გზების ძიების პროცესში კულტურის ტრანსფორმაციული როლის გამოყენებას ნაკლები ყურადღება ექცევა. მაგალითად, სამხრეთ კავკასიის კულტურის პოტენციალის განხილვა უფრო მეტად უნდა გააქტიურდეს, რომ მან გადალახოს პოლიტიკური და ფსიქოლოგიური ბარიერები. ამ მხრივ, ერთერთ მნიშვნელოვალ საკითხს წერილობითი და ზეპირსიტყვაობის ძალა წარმოადგენს, რომლის იდეაც შესაძლებელია, რომ პროპაგანდისტული ზეგავლენის საპირისპირო მხარესაც კი აღმოჩნდეს.

კულტურულმა სხვაობამ შესაძლებელია, რომ კოფლიქტი გამოიწვიოს, რაც კულტურასა და მშვიდობის ერთობის საკითხში ნამდვილი დილემაა. ისტორიული განვითარების მანძილზე, ეთიკური თუ რეგიონალური სხვაობის მიუხედავად, მრავალი საზოგადოება თანაცხოვრებას მაინც ახერხებდა, მაგრამ არ უნდა უგულებელდევოთ, რომ კულტურა გარკვეულ კონფრონტაციებს აღვივებს, როცა ეთნიკურ-კულტურული სხვაობა ეკონომიკურ და პოლიტიკურ ინტერესებს ერწყმის. აქედან გამომდინარე, ალბათ აუცულებელია, რომ საზოგადოების სხვადასხვა წარმომადგენლებმა გააანალიზონ მსგავსი სიტუაციების თავიდან აცილების მექანიზმები და განსაზღვრონ თანაცხოვრებისა და თანაკეთილდღეობის ხელშემწყობი გარემო პირობები. ამის ნათელი მაგალითია მწერლებისა და ხელოვან ადამიანთა თანამონაწილეობა და მათი ურთიერთობა საზოგადოებრივ დაჯგუფებებთან ჩრდილოეთ ირლანდიის სამშვიდობო პროცესში.

მშვიდობის დამყარების მიზნით კულტურული აქტივობების განხორციელების დროს, რამოდენიმე ფაქტორია გასათვალისწინებელი, ჯერ ერთი, მნიშვნელოვანია კულტურული გაცვლის მეთოდი და პასუხისმგებლობის საკუთარ თავზე აღება, და, ამავდროულად, არსებობს პოლიტიკური რისკი. ხოლო რაც შეეხება დასკვნით ეტაპს – შეფასებას, ეს საკმაოდ რთული პროცესია და, ხშირად, არაერთგვაროვანი. მშვიდობის დამყარების მიზნით, კულტურათა გაცვლის ეფექტის შეფასება გრძელვადიან პერსპექტივას მოითხოვს. საგულისხმოა, რომ რაც უფრო მაღალია სამხედრო და პოლიტიკური რისკი, მით უფრო იზრდება კულტურული გაცვლის მნიშვნელობა.

38-40. თანამედროვე სამყაროში დარგობრივი კომუნიკაცია ერთ-ერთი გადამწყვეტი და პრიორიტეტული ასპექტია სუბიექტის სოციალური ფორმირებისა და მისი კარიერული სტატუსის განსაზღვრის პროცესში. გლობალური კონკურენციისა და უწყვეტი განვითარების პროცესი, თანამედროვე ტექნოლოგიური გამოწვევები, დარგობრივი ეთიკა, კონკურენტუნარიანი ცოდნა და ამ ცოდნის კორექტული ტრანსფერი როგორც ქვეყნის შიგა, ისე საერთაშორისო ბაზარზე, აქტუალურს ხდის დარგობრივი კომუნიკაციის სპეციფიკის ცოდნას და განაპირობებს მუდმივ ინტერესს დარგობრივი ენების კვლევისადმი.

ბ) უცხოეთში

№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მომხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1	Khatuna Chapichadze (ხათუნაჩაფიჩაძე)	"Geopolitical Context in the Russia-Caucasus-Turkey Triangle from the Georgian Perspective"	December 17-20, 2015, Swedish Institute of Istanbul and Grand Haliç Hotel, Istanbul, Turkey, Prospects for Conflict Transformation and Regional Cooperation in the South Caucasus
2	Khatuna Chapichadze (ხათუნაჩაფიჩაძე)	"GTU Students' Integrity Autumn Camp/School and CIB & Social Accountability Activities and Anti- Corruption Policy - Course Syllabus for the European Studies Bachelor's Program Students at GTU"	December 10-12, 2015, CEU Business School and NH Budapest City, Budapest, Hungary, Evaluating Integrity Education and Its Impact – Lessons Learned in the Former SU and EastEuropean Countries
3	Khatuna Chapichadze (ხათუნაჩაფიჩაძე)	"Post-Revolutionary Neoliberal Reforms in Ukraine (Security Context)"	November 19-20, 2015, College of Business and Entrepreneurship in Ostrowiec Świętokrzyski, Ostrowiec Świętokrzyski, Poland, The International Scientific Conference "The Ukrainian Crisis and Its Significance for the International Security"
4	Khatuna Chapichadze (ხათუნაჩაფიჩაძე)	"Neoliberal Policy in Georgia"	October 13, 2015, Faculty of Economics, VSB – Technical University of Ostrava, Ostrava, Czech Republic, 6 th International week in Ostrava
5	Khatuna Chapichadze (ხათუნაჩაფიჩაძე)	"Georgia and Its Integration Processes into EU and NATO"	October 12, 2015, Faculty of Economics, VSB – Technical University of Ostrava, Ostrava, Czech Republic, 6 th International week in Ostrava

6	Khatuna Chapichadze (ხათუნაჩაფიჩაძე)	"Shift from Radical Neoliberal Policy to Social Protection Reforms in Georgia"	April 27, 2015, Faculty of Humanities, AGH University of Science and Technology in Krakow, Krakow, Poland
7	ნუგზარ ბარდაველიძე	კონსტანტინოპოლის ქართული სავანე – საქართველოს დამოუკიდებლობისათვის ბრძოლის ეპიცენტრში	თურქეთის რესპუბლიკა. ქ. სტამბული. ქართული კულტურის ცენტრი. 11 თებერვალი 2015წ.
8	ნუგზარ ბარდაველიძე	ქართული კათოლიკური სავანე და მისი სულიერი წინამძღვრები	თურქეთის რესპუბლიკა. ქ. სტამბული. ქართული კულტურის ცენტრი. 12 თებერვალი 2015წ.
9	ნინო გომართელი	ქართული კულტურის კერა სტამბოლში	სტამბული, საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია
10	ნინო გომართელი	ქართველ ემიგრანტთა ნაკვალევზე	სტამბული, საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია
11	ი. მოდებაძე ტ. მეგრელიშვილი	Последние «из могикан»: кризис грузинской русистики	ბულგარეთი, სოფია, ბულგარული ლიტერატურის ინსტიტუტი, საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია, 2015 წ. 3–8 მაისი
12	ტ. მეგრელიშვილი	Русская классика в современной русскоязычной литературе Грузии	XIII მსოფლიო კონგრესი. - ესპანეთი, გრანადა, 2015წ. 13–19 სექტემბერი
13	ტ. მეგრელიშვილი	Русскоязычный литературный Тбилиси 1918-1921 гг.: из фондов Парламентской библиотеки Грузии	სანკტ-პეტერბურგი, რუსეთი, რუსული ლიტერატურის ინსტიტუტი (პუშკინის სახლი), 2015 წ. 25–28 ოქტომბერი
14	ხათუნა ტაბატაძე	Особенности воплощения метанарраций русской классической литературы в романе Ф.Сологуба «Мелкий бес»	რუსეთი, მოსკოვი, 16 თებერვალი, 2015

15	ხათუნა ტაბატაძე	Творческое наследие Федора Сологуба в оценке критиков и литературоведов	რუსეთი, ჩელიაბინსკი, 20 მარტი, 2015
16	ხათუნა ტაბატაძე	Нарративно-рецептивное сопряжение прозаического наследия Ф.Сологуба с творчеством А.Ремизова	რუსეთი, მოსკოვი, 30 ნოემბერი, 2015
17	ქ. ვარძელაშვილი	„ემოციებისა და გრძობების გამოსატვის თავისებურებანი ახალგაზრდულ აუდიტორიაში“	მანაჩკალა, დაღესტანი, 18-19 მაისი, 2015
18	ქ. ვარძელაშვილი <i>პლენარული მოხსენება</i>	საწყისი კოგნიტიურ-დენოტატიური სიტუაცია, სუპ-პოზიციები და კონცეპტუალური სიმრავლის რეფერენტული კავშირების მოდიფიცირება	უფა, ბაშკირეთი, ბაშკირეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, 23 დეკემბერი, 2015
19	ქ. ვარძელაშვილი ნ. პეენაია	მხატვრული დისკურსის ჰიპერტექსტუალური ლინკების ნომენდესკრიპტორის ლინგვისტური ანალიზი	სამარა, რუსეთი, 25 ივნისი, 2015
20	ქ. ვარძელაშვილი ნ. პეენაია	ლექსემა „მოთმინება“ («терпение») როგორც ენის ერთეული და რუსული კულტურის ჰიპერტექსტი	გრანადა, ესპანეთი, 13-20 სექტემბერი, 2015
21	ქ. ვარძელაშვილი	„ლექსემა „თვალი“: სხეულის versus სულის ორგანო“ (სიტყვის ჰერმენევტული პორტრეტი)	რიგა, ლატვია, 10 ოქტომბერი, 2015
22	ს. ჩუპრინინა	Проблема «эмоции в языке»	МАПРЯЛ-ის XIII საერთაშორისო კონგრესი
23	ს. ჩუპრინინა	Различные виды речевой деятельности	II საერთაშორისო სამეცნიერო-მეთოდური კონფერენციის «Межкультурная-интракультурная

			коммуникация: теория и практика обучения и перевода»
24	ს. ჩუპრინინა	Модальность как один из факторов коммуникативного акта в обучении русскому языку как иностранному	II საერთაშორისო სამეცნიერო-მეთოდური კონფერენციის «Межкультурная-интракультурная коммуникация: теория и практика обучения и перевода»
25	ს. ჩუპრინინა	Чтение, как средство получения информации	VIII საერთაშორისო სამეცნიერო-მეთოდური კონფერენციის მასალები, ჩინეთი, 2015

მოსხენებათა ანოტაციები

1. მოსხენება ეხებოდა რუსეთ-კავკასია-თურქეთის სამკუთხედის გეოპოლიტიკური კონტექსტის ანალიზს ქართული პერსპექტივიდან.
2. მოსხენება ეხებოდა სტუ-ს ბიზნეს-ინჟინერინგის ფაკულტეტის ლიბერალურ მეცნიერებათა დეპარტამენტის ასოცირებული პროფესორის, ევროინტეგრაციული პროცესების შემსწავლელი სამეცნიერო-კვლევითი ცენტრის თანამშრომლის, სოციალური მეცნიერებების დოქტორხათუნა ჩაფიჩაძის მიერ ინიცირებული და სტუ-ს მიერ - ბრიტანულ-არასამთავრობო ორგანიზაცია Integrity Action-თან ერთად მხარდაჭერილი პროექტის („სტუ-ს სტუდენტთა კეთილსინდისიერების საშემოდგომო ბანაკი/სკოლა და კეთილსინდისიერების თემური მშენებლობისა და სოციალური ანგარიშვალდებულების აქტივობები“) პირველი ეტაპის დასრულებისა და ანტიკორუფციული პოლიტიკის კურსის სილაბუსის პრეზენტაციას სტუ-ს ევროპის მცოდნეობის ბაკალავრიატის პროგრამის სტუდენტებისათვის.
3. მოსხენება ეხებოდა უკრაინაში პოსტ-ევრომედიანის რევოლუციის ნეოლიბერალური რეფორმების ანალიზს უსაფრთხოების კონტექსტში და მათ შედარებას საქართველოში გატარებულ ნეოლიბერალურ რეფორმებთან.
4. მოსხენება ეხებოდა საქართველოში გატარებული ნეოლიბერალური პოლიტიკის ანალიზს.
5. მოსხენება ეხებოდა საქართველოსა და მისი ევროკავშირისა და ნატო-ში ინტეგრაციის პროცესების განხილვა-ანალიზს.
6. მოსხენება ეხებოდა მომხსენებლის აზრით, საქართველოში რადიკალური ნეოლიბერალური პოლიტიკიდან სოციალური დაცვის რეფორმებზე გადასვლის პროცესთა შეფასება-ანალიზს.
7. კონსტანტინოპოლის ქართული სავანის დამაარსებელი, ცნობილი ქართველი კათოლიკე სასულიერო პირი, საზოგადო მოღვაწე და მეცნიერი აბატი პეტრე ხარისჭირაშვილი აქტიურად იყო ჩაბმული ეროვნულ - საგანმანათლებლო საქმიანობაში, მას დიდი წვლილი მიუძღვის ოსმალეთის ქრისტიან და მუსლიმ ქართველთა შორის ეროვნული თვითშეგნების

განმტკიცებაში, ხოლო მის მიერ დაარსებული მონასტერი წარმოადგენდა უცხოეთში ქართული ემიგრაციის თავშესაფარსა და კულტურულ ცენტრს. საქართველოს დამოუკიდებლობისათვის წარმოებულ ბრძოლაში ეს საგანე მნიშვნელოვან როლს ასრულებდა. 1921 წელს იძულებითი ემიგრაციის დროს ეს საგანე იქცა პირველ თავშესაფარად საქართველოს დემოკრატიული მთავრობისათვის. აქ იქნა დაცული ქართული მატერიალური კულტურის საგანძური. შემდგომ წლებში სტამბულის კათოლიკური საგანე მნიშვნელოვან დახმარებას უწევდა ემიგრაციაში მყოფი ქართველი მამულიშვილებს.

8. საქართველოში რომის კათოლიკე ეკლესიას მრავალსაუკუნოვანი ისტორია გააჩნია. მიუხედავად მრევლის მცირერიცხოვნობისა ქართველი კათოლიკეების მნიშვნელოვან როლს თამაშობდნენ ქვეყნის ისტორიაში. მრავალმა კათოლიკე მორწმუნემ შეიტანა თავისი წვლილი ეროვნული კულტურის სხვადასხვა სფეროში. ქართული მეცნიერების, განათლების, ხელოვნების, მრეწველობის ისტორიის გვერდს ვერ აუვლის კათოლიკე აღმსარებლობის თანამემამულეთა დიდ ღვაწლს. განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია კათოლიკეთა როლი საქართველოსა და ევროპის დაახლოების პროცესში, ჩვენს საზოგადოებაში ევროპული ფასეულობების დამკვიდრებასა და პოპულარიზაციაში. კონსტანტინოპოლის ქართული საგანის წინამძღვრები კი ამ პროცესში მნიშვნელოვან როლს ასრულებდნენ.

9. მოხსენებაში – ქართული კულტურის კერა სტამბოლში – აღნიშნულია, რომ საქართველოს მრავალტანჯულმა მხარემ მესხეთმა არაერთი ნათელი სახელი შემატა ერის წინაშე ვალმოხდილთა წმინდა სიას. ასეთ დიდებულ კაცთა შორისაა: პ. ხარისჭიაშვილი, ივ. გვარამაძე, მ. თამარაშვილი და სხვ.

10. მოხსენება – ქართველ ემიგრანტთა ნაკვალევზე – ეხება სტამბულის ქართული კათოლიკური ცენტრის უდიდეს მნიშვნელობას, იქ სხვადასხვა დროს მოღვაწე ქართველ ემიგრანტთა ღვაწლს, ხაზგასმულია ის დიდი მნიშვნელობა, რაც დღემდე ენიჭება ფერიქოს (პომონტე) რაიონში არსებულ ქართულ მონასტერს, როგორც ეროვნულ და საგანმანათლებლო მოღვაწეობის მნიშვნელოვან ცენტრს.

11. მოხსენებაში კულტუროლოგიის და კომპარატივისტიკის პოზიციიდან გაანალიზებულია ქართული ლიტერატურული რუსისტიკის მდგომარეობა და აღწერილია მისი შემდგომი მოძრაობის პერსპექტივები.

12. მოხსენებაში გაანალიზებულია რუსული კლასიკის ურთიერთქმედების ძირითადი ასპექტები საქართველოს თანამედროვე რუსულენოვანი პოეტების შემოქმედებაში.

13. მოხსენებაში პირველად აღწერილი და შემოტანილია სამეცნიერო მიმოქცევაში საარქივო მასალა, რომელიც მიძღვნილია საქართველოს პირველი დემოკრატიული რესპუბლიკის ეპოქის რუსულენოვანი ლიტერატურის წარმომადგენლის უცხო ავტორის ცხოვრებისა და მოღვაწეობისადმი.

14. სტატიაში განხილულია რუსული კლასიკური ლიტერატურის მეტანარაციის ზემოქმედების თავისებურებანი თეოდორე სოლოგუბის რომანზე “წვრილფეხა ეშმაკი”.

15. მოცემულ სტატიაში საუბარია თ. შოლოგუბის შემოქმედებითი მემკვიდრეობის განხილვასა და შეფასებაზე კრიტიკოსების და ლიტერატურათმცოდნეების მიერ.

16. სამეცნიერო სტატიაში განიხილება თ. სოლოგუბის შემოქმედების გავლენა რუსული

ემიგრაციის მწერალის ა. რემიზოვის შემოქმედებაზე.

17. მოხსენება „ემოციებისა და გრძნობების გამოხატვის თავისებურებანი ახალგაზრდულ აუდიტორიაში“ თანამედროვე ლინგვოლიდაქტიკის ერთ-ერთ აქტუალურ პრობლემის განხილვას ეძღვნება, კერძოდ, რეცეპციული და რეპროდუქციური მეტყველების იმ ფსიქოლოგიური დახასიათების ანალიზს, რომელიც ჩართულია ემოციებისა და გრძნობების გამოხატვა-აღქმაში, აზროვნების და წარმოსახვის განვითარებაში უცხოური ენების სწავლებისას. რუსულის, როგორც უცხოური ენის მაგალითზე, განხილულია ამ კონცეპტუალურ სფეროში შემაჯავლი ერთეულების მაგალითზე ლექსიკური ინტერფერენციის ტიპები და მათი თავიდან აცილების გზები სამეტყველო ქმედების სხვადასხვა სახეობის სწავლებისას; ემოციებისა და გრძნობების გამოხატვის ლექსიკური ერთეულების შერჩევის კრიტერიუმები სტუდენტურ აუდიტორიაში.

18. კონფერენციის პლენარულ მოხსენებაში „საწყისი კოგნიტიურ-დენოტატიური სიტუაცია, სუპ-პოზიციები და კონცეპტუალური სიმრავლის რეფერენტული კავშირების მოდიფიცირება“ წარმოდგენილია ჩვენს მიერ შემუშავებული მეთოდის აბსტრაქტული კოგნიტიური სტრუქტურის რეკონსტრუქციისა და მასში შემაჯავლი ვერბალური ელემენტების შერჩევა-ვერიფიცირების ალგორითმი. ასაღის ანალიზის საფუძველზე, გაკეთებულია შემდეგი დასკვნები: სემანტიკური გადასვლების მოვლენები, რომელიც საწყისი კოგნიტიურ-დენოტატიური სიტუაციის მოდიფიცირებას წარმოადგენს, ენობრივი ფორმით აფიქსირებს შემეცნებით აქტებს. მოდიფიკაციის დინამიკა დაფუძნებულია კულტურულად განპირობებული შემეცნების კოგნიტიურ პროცესზე; ეს პროცესი ასახავს ენობრივი ცნობიერებისა და კონკრეტული ენის საშუალებების ფუნქციონირების თავისებურებებს; კონცეპტუალური დერივაციის ინოვაციური შემადგენლის შინაარსი ექსპლიცირდება უკვე არსებული ენობრივი ნიშნების შინაგანი ან გარეგანი ტრანსფორმაციით.

19. მოხსენება „მხატვრული დისკურსის ჰიპერტექსტუალური ლინკების ნომენ-დესკრიპტორის ლინგვისტური ანალიზი“ ჰიპერტექსტის როგორც ლინგვისტური კვლევის ობიექტი რიგით IV საერთაშორისო კონფერენციისთვის მომზადდა. მასში კვლევის ობიექტად შერჩეულ იქნა ნომენ-დესკრიპტორი, ლექსიკური ერთეული, რომელიც კონკრეტულ მხატვრულ ტექსტში აზრის განსაკუთრებული დაძაბულობის წერტილია და ამ ნარატივის საკვანძო აზრის აქტუალიზაციას ახდენს. აზრის აქტუალიზაციის არსების ვერიფიცირება შესაძლოა დესკრიპტორის ლინკების რეკონსტრუქციის გზით, რაც ილუსტრირებულია ვრცელი ენობრივი მასაღის ანალიზის მაგალითზე.

20. მოხსენება ლექსემა „მოთმინება“ («терпение») როგორც ენის ერთეული და რუსული კულტურის ჰიპერტექსტი გაკეთებულია МАПРЯЛ-ის XIII საერთაშორისო კონგრესძე. მასში შემოთავაზებულია შერჩეული ლექსემის კუმულატიური ანალიზი: როგორც ენობრივი, კონცეპტუალური, ლინგვოკულტუროლოგიური, დისკურსული და ჰიპერტექსტუალური სივრცის ერთეულის. კონცეპტუალურ-ტექსტუალური კონსტრუქტის „მოთმინება“ მოცულობითი მოდელის რეკონსტრუქცია კეთდება ფილოლოგიური და სპეციალური თეზაურუსების, პრეცედენტული ტექსტებისა და XIX-XXI ს.ს. რუსული ლიტერატურის კორპუსის ბაზაზე. ანალიზის შემუშავებული ორიგინალური მეთოდის საშუალებას გვაძლევს რუსული კულტურის ჰიპერტექსტუალურ სივრცეში ადვადგინოთ ამ ლექსემის დესკრიპტორები; ამ მეთოდისაზე დაყრდნობით, შესაძლოა ჩავატაროთ კვლევები სხვა

ბუნებრივი ენებისა და მათში ასახული კულტურის ელემენტების სიღრმესეული ანალიზისთვის.

21. „ლექსემა „თვალი“: სხეულის ვერსუს სულის ორგანო“ (სიტყვის ჰერმენევტული პორტრეტი). ამ მოხსენების ამოსავალი თეზისებია: სიტყვა აძლევს საგანს სახელს, ასახელებს არაენობრივ ობიექტს და ნიშნის შიდა ფორმაში დასახელებულის შინაარსობრივ დახასიათებას ამყარებს, რომელიც წარმოდგენილია ლექსიკონის დეფინიციებში. რობლემატური კითხვა შეიძლება ჩამოყალიბდეს შემდგენაირად: ყოველთვის ასახავს თუ არა ეს მახასიათებლები, პითაგორელების მეტაფორა რომ გამოვიყენოთ, საგნების „დინებადობას“? ჩვენ ადამიანის კოგნიტიურ და შემოქმედებით საქმიანობას ვგულისხმობთ: უკვე აღქმულის გააზრებას, რეალების კულტურაში სიმბოლიზაციას, შემდგომ რეფლექსიას, ლიტარეტურულ შემოქმედებას. აზრის ასეთი დაძაბვის შედეგია სემანტიკური ველის გაფართოვება და სიტყვის ჰერმენევტული მნიშვნელობის გართულება. ჩვენი გაგებით, სიტყვის ჰერმენევტული პორტრეტი, არის არა მარტო ნიშნის ფიზიკური ბუნების უკან მდგომი ლოგიკური და გრძნობითი მნიშვნელობების შესწავლის მცდელობა, არამედ მისი აზრობრივი ინტერპრეტირების რაციონალური დასაბუთების ძიება.

IV. 1. საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტისა და გრანტების გარეშე შესრულებული სამეცნიერო-კვლევითი პროექტები

№	შესრულებული პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით	პროექტის ხელმძღვანელი	პროექტის შემსრულებლები	დაფინანსების წყარო (აღვილობრივი გრანტი, უცხოური გრანტი)
1	სამხრეთ საქართველოში რელიგიური და კონფესიური უმცირესობების საზოგადოებასთან ინტეგრირებასა და ადაპტაციასთან დაკავშირებულ პრობლემათა კვლევა.	ანა-მარია კრიველარი, INER-GEORGIA-ს დირექტორი გაბრიელე ბრაგანტინი დასავლეთ საქართველოში ლათინური წესის კათოლიკური ეკლესიის ვიკარიუსი, სამოდერო საბჭოს თავჯდომარე	ნუგზარ ბარდაველიძე ლალი ჩარკვიანი ნანა ნებიერიძე	

2	«Словарь псевдонимов русской эмиграции» (ფილოლოგია/რუსული ფილოლოგია)	პროფ. მ. შრუბა (გერმანია, Ruhr-Universität Bochum)	ტ. მეგრელიშვილი	ფონდი Deutsche Forschungsgemeinschaft
დასრულებული კვლევითი პროექტისძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგები				
<p>1. სამხრეთ საქართველოში ქალაქებში მცხოვრებ რელიგიურ და ეთნიკურ უმცირესობათა (ფოკუს ჯგუფს წარმოადგენდნენ ქართველი, სომეხი ლათინური და სომხური წესის კათოლიკეები), პრობლემების კვლევა და ანალიზი, მათი დაძლევის გზების ძიება და სათანადო კვალიფიცირებული დახმარების აღმოჩენა შესაბამისი ფოკუს ჯგუფებისათვის.</p> <p>2. პროექტის მიმდინარე ეტაპზე დასრულებულია ფსევდონიმების შეგროვება, შექმნილია ანბანური სტატიები 1917 – 1921 წწ. პერიოდის რუსულენოვანი ავტორების თითოეულ ფსევდონიმზე, აღმოჩენილი საქართველოს საპარლამენტო ბიბლიოთეკოს ფონდებში.</p>				

სხვა აქტივობა: უცხოეთში სტაჟირება/პედაგოგიური საქმიანობა/პროექტები

№	სახელი, გვარი	პროექტი	თანამდებობა/ სტატუსი	ხანგრძლივობადა ადგილი
1	Khatuna Chapichadze (ხათუნაჩაფიჩაძე)	“GTU Students’ Integrity Autumn Camp/School and CIB & Social Accountability Activities”	Project Author, Trainer	01/10/2015–31/01/2016, Tbilisi, Georgia
2	Khatuna Chapichadze (ხათუნაჩაფიჩაძე)	INFINITY Erasmus+	Academic Staff at the Faculty of Economics, VSB - Technical University of Ostrava	08/10/2015–08/11/2015, Ostrava, Czech Republic
3	Khatuna Chapichadze (ხათუნაჩაფიჩაძე)	Faculty of Humanities, AGH University of Science and Technology in Krakow	Visiting Professor	04/03/2015–06.05.2015, Krakow, Poland

ტატიანა მეგრელიშვილი:

1. სამეცნიერო შრომების საერთაშორისო რეცენზირება (პოლონეთი, ლოდის უნივერსიტეტის ჟურნალი, 3 ნაშრომი).

2. საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის ბაზაზე საერთაშორისო საგანმანათლებლო აქციის „ტოტალური კარნახი“ ორგანიზება და ჩატარება (ორგანიზაციულ - შეფასებითი კომისიის თანათამაჯდომარე).

3. საკანდიდატო დისერტაციის სამეცნიერო კონსულტირება თემაზე „მ. ლერმონტოვის შემოქმედების შესწავლა საქართველოში“ (მოსკოვი, ლომონოსოვის სახ. მოსკოვის სახ. უნივერსიტეტი).

4. სასწავლო კურსების სილაბუსების შექმნა დოქტორანტურის საგანმანათლებლო პროგრამისათვის: „უცხოური ენები, ლიტერატურა და კულტურათაშორისი კომუნიკაცია“ (3 სილაბული ლიტერატურათმცოდნეობის ბლოკის ფარგლებში)

5. საქართველოს ტექნიკურ უნივერსიტეტსა და ედიტეპეს უნივერსიტეტს (თურქეთი, სტამბული) შორის (ხელმოწერილია 2015 წლის სექტემბერში) დადებული თანამშრომლობის ხელშეკრულების დადების ინიციატორი.

6. ჟ. ვარძელაშვილი, ტ. მეგრელიშვილი: ვილნიუსის უნივერსიტეტის ჰუმანიტარული ფაკულტეტის უცხოური ენების კათედრისა და საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის ბიზნეს-ინჟინერინგის ფაკულტეტის ლიბერალურ მეცნიერებატა დეპარტამენტის ერთობლივი სემინარის „პოლიტიკური დისკურსის თავისებურებანი შეპირისპირებით ანალიზში ორგანიზება-ჩატარება.

7. ერთიანი ეროვნული გამოცდების კომისიის მუშაობაში მონაწილეობა (რუსული ენის კომისიის წევრი, გამსწორებელი).

8. სამეცნიერო საერთაშორისო ჟურნალის “Scripta manent”-ის (საქართველო) სარედაქციო კოლეგიის მუდმივი წევრი

9. სამეცნიერო საერთაშორისო ჟურნალის “Philologia”-ს (პოლონეთი) სარედაქციო კოლეგიის მუდმივი წევრი.

ზაირა გურამიშვილი:

1. გამოცდების ეროვნული კომისიის წევრი, გამსწორებელი, რუსული ენა

2. სასკოლო ოლიმპიადის წევრი, გამსწორებელი

3. პედაგოგების გამოცდების სერტიფიკაციის კომისიის წევრი

4. V.I. Training Program in Teaching Strategies. (Effective Communication Strategies)

Certificate of Completion November 27, 2015

ჟანეტა ვარძელაშვილი:

1. ჟ. ვარძელაშვილი, ტ. მეგრელიშვილი: ვილნიუსის უნივერსიტეტის ჰუმანიტარული ფაკულტეტის უცხოური ენების კათედრისა და საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის ბიზნეს-ინჟინერინგის ფაკულტეტის ლიბერალურ მეცნიერებატა დეპარტამენტის ერთობლივი სემინარის „პოლიტიკური დისკურსის თავისებურებანი შეპირისპირებით ანალიზში ორგანიზება-ჩატარება.

2. ჟ. ვარძელაშვილი: მოხსენება „მასობრივი ცნობიერების მანიპულირების ენობრივი ხერხები (ჯ. ბუშის, ბ. ობამასი, ვლ. პუტინის და დ. მედვედევის გამოსვლების შეპირისპირებითი კონცეპტუალური ანალიზი)“.

3. ზ. გამეხარდაშვილი, ჟ. ვარძელაშვილი: სადოქტორო პროგრამის „ უცხოური ენები, ლიტერატურა და კულტურათაშორისი კომუნიკაცია“ მომზადება

(საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის ბიზნეს-ინჟინერინგის ფაკულტეტის ლიბერალურ მეცნიერებათა დეპარტამენტი).

4. უ. ვარძელაშვილი: საერთაშორისო სამეცნიერო ჟურნალის „Современные фундаментальные и прикладные исследования» (International Scientific periodical “Modern Fundamental and Applied Researches” (ISSN 2221-7797) სარედაქციო საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე.

ია ბურღული:

საერთაშორისო სერთიფიკატები

1. 2015 Teilnahmebescheinigung am Fachkurs:
Die internationale Stellung der deutschen Sprache DAAD
2. 2015 Teilnahmebescheinigung am Fachkurs: *Sprache des deutschen Rechts* DAAD
3. 2015 Certifikat on Multi-nations and the Problems of teaching Foreign Language in Georgia , GTU
4. 2015 " Professional Orientation and Carrier Planning"
Certifikat *The General Course on Modern Teaching-Méthodes*
Georgian Technical University Professional Development Centre, Iowa State University(USA), Community Colleges, International Deveelopment, USA.
5. 2015 Teilnahmebescheinigung: *Deutsch Lernen im Museum* Goethe-Institut Georgien